

Kamus Engròq Semay

Semai dictionary

Kamus Bahasa Semai

www.gerejasemai.com

Kamus

Engroq Semay - Engroq Bahasa Malaysia

Kamus

Bahasa Semai - Bahasa Malaysia

**Penyunting Utama:
Basim bin Ngah Aching**

Kamus

Engròq Semay – Engròq Bahasa Malaysia

Bahasa Semai – Bahasa Malaysia

mòng jugaaq senarèy Engròq Bahasa Malaysia – Engròq Semay
termasuk senarai Bahasa Malaysia – Bahasa Semai

Penyunting Utama

Basrim bin Ngah Aching

Penyunting

Adif a/l Bah Yit

Penyumbang Sumber

Bah Hashim bin Bah Hindan

Wak Itam a/p Bah Long

Rosni a/p Longhit

Penasihat Linguistik

James T. Collins

Timothy C. Phillips

2008

Institut Alam dan Tamadun Melayu

Vokal Pendek, Sengau*

	Depan	Tengah	Belakang
Tutup	<u>i</u>		<u>u</u>
Separa	<u>e</u>	<u>e</u>	<u>o</u>
Buka		<u>a</u>	

*Vokal sengau di sini diwakili dengan garisan di bawah. Namun, dalam kamus ini, vokal sengau dieja (dalam bidang sebutan) dengan menggunakan huruf "n" setelah vokal sengau tersebut.

4.2 Kata ganti nama

Bahasa Semai mempunyai kata ganti nama yang tetap. Terdapat sedikit variasi kata ganti nama dalam kebanyakan dialek Semai. Berikut adalah contoh ilustrasi dialek-dialek tersebut:

Kata Ganti Nama Semai

	Bahasa Malaysia	Dialek-dialek Bahasa Semai		
		BOT	TJM	JPH
Diri pertama tunggal	"saya"	èn	èng	èñ
Diri kedua tunggal	"anda"	hèèq	hèq	hèèq
Diri ketiga tunggal	"dia"	kééq	ijii	keeq
Diri pertama duaan, eksklusif	"kami berdua"	jaar	jaar	jaar
Diri pertama duaan, inklusif	"kita berdua"	haar	haar	haar
Diri kedua duaan	"kamu berdua"	kééq	je'oot	jerkeeq
Diri ketiga duaan	"mereka berdua"	ubay	ubay	ubaay
Diri pertama jamak, eksklusif	"kami" *	jééq	jiiq	jiiq
Diri pertama jamak, inklusif	"kita" *	hééq	hiiq	hiiq
Diri kedua jamak	"kamu" *	ngkééq	keeq	ngkeeq
Diri ketiga jamak	"mereka" *	mambééq	et	ennaay

* Lebih daripada dua orang.

Peraturan Ejaan¹

Bunyi Konsonan

Untuk bunyi konsonan BS yang berbeza daripada BM:

1. 'ny' dan 'ñ'

- a. Tulis 'ny' di permulaan perkataan dan di pertengahan perkataan.

Contoh:

nyinyòòy "bibir"

- b. Tulis 'ñ' di hujung perkataan.

Contoh:

lemuñ "gigi"

Perhatian: Bunyi 'ñ' tidak terdapat di hujung perkataan dialek TJM.

2. 'ch' dan 'c'

- a. Tulis 'ch' di permulaan perkataan dan di pertengahan perkataan.

Contoh:

chiip "jalan"

- b. Tulis 'c' di hujung perkataan.

Contoh:

suuc "cuci"

Perhatian: Bunyi 'c' tidak terdapat di hujung perkataan dialek TJM.

3. koma atas (') dan 'q'

- a. Tulis koma atas (') di pertengahan perkataan

Contoh:

che'èèt "manis"

- b. Tulis 'q' di hujung perkataan

Contoh:

kaaqq "ikan"

4. 'w'

Tulis 'w' untuk semua kedudukan perkataan, iaitu di permulaan, di pertengahan dan di hujung perkataan.

Contoh:

wòòk "bayang"

chuwaak "lapar"

belaaw "sumpit"

5. 'y'

Tulis 'y' untuk semua kedudukan perkataan, iaitu di permulaan, di pertengahan dan di hujung perkataan.

Contoh:

yòòk "jatuh"

biyèèk "putih"

geey "duduk"

Bunyi Vokal

1. 'a' dan 'aa', 'i' dan 'ii', 'u' dan 'uu'

- a. Tulis lambang 'a', 'i', 'u' untuk bunyi vokal yang sama sebutan seperti dalam BM.

Contoh: a, i, u

kap "gigit"

niq "tiga"

bup "buku"

- b. Untuk mewakili semua vokal panjang tulis lambang vokal itu dua kali: 'ii', 'aa', 'uu'

Contoh: aa, ii, uu

kaaqq "ikan"

chiip "jalan"

kuus "landak"

Perhatian: Bunyi 'à' dan 'àà' hanya untuk dialek Gopeng, Ulu Kampar, Sahom.

¹ Peraturan ejaan yang digunakan dalam kamus ini diambil daripada set peraturan ejaan Bahasa Semai yang terdapat dalam Buku Teks Asas Peralihan Bahasa Semai yang kini dalam proses perkembangan.

Semai

Home	Lexicon	English - Semai	Malay (macrolanguage) - Semai
----------------------	-------------------------	---------------------------------	---

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	t	u	w	y	z
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

A – a

a- intensifier; used to make an adjective more intense; sometimes used as a command; kata penegas; penguat maksud perkataan yang berimbuan dengannya. "Aderas, dòh hiiq bideeq!" Ahmad kibuwal nu èñ. "Cepat, nanti kita ditinggalkan!" Ahmad berkata kepada saya.

POSe1: adv. POSn1: awl.

aañ *compare: èèn. Verb.* carry; bawa. Keeq ki'aañ imat bali ku kerite surong. He is carrying the oil palm seeds in the wheel-barrow. Dia membawa biji kelapa sawit dalam kereta sorong. *synonyms: èèn, yaan, èèn.*

POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: añ.

aang *Variant: cheng'aang; reng'aang. Verb.* agape; nganga. Sangèèt ajéh ki'aang i'mpaak. Budak itu menganga mulutnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

aas *Verb.* shy; segan; malu. Èn ng'aas la kalaw je'òòy maay ku deek hèèq. Saya seganlah kalau ada ramai orang di rumah awak. *synonyms: selsèèl, sagaaq, hinéé, selsèèl, sagaaq. POSe1: v. POSn1: kk.*

aaw bunyi harimau mengaum.

abah *compare: bah. Noun.* uncle; pakcik yang lebih muda dari ibu atau bapa. Abah èn kikerjaq ku Ipoh. My uncle works in Ipoh. Pakcik saya bekerja di Ipoh. *Disc: KIN CrossRefn1: pakcik yang lebih muda dari ibu atau bapa.*

POSe1: n. POSn1: kn.

abat *Noun.* cloth, clothing; kain. **Amèèq èñ kibéér abat batéq.** My mother is wearing batik clothing. **Emak saya memakai kain batik.** *POSe1: n. POSn1: kn.*

abat gebar *Noun.* blanket; kain selimut. **Abat gebar keeq de kijuwal ya Menggali adèh hatlah ibenòòr.** Kain selimut yang dijual oleh Benggali ini sangat cantik. *POSe1: n. POSn1: kn.*

abat menaluur *Noun.* kain linen.

abééq *compare: meneq. Noun.* father; bapa. *synonyms: apaq.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

abeey *confer: ambeey. Noun.* mother; ibu. *synonyms: amèèq.* *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: ambeey.*

abiiq *Adjective.* clearly; jelas; terang. **Gertéék abiiq ngròq maay ajih.** Listen clearly to what the person says. **Dengar dengan jelas apa yang di katakan oleh orang itu.** *POSe1: adv. POSn1: ks.*

abòòr 1 • *Noun.* greeting; ucapan selamat; ucapan yang mengandung harapan supaya tidak kurang apa-apa atau sejahtera. **"Abòòr," kenah èñ kibuwal mase èñ ngha-et nu kerjaq.** "Semoga selamat," isteri saya berkata semasa saya hendak ke tempat kerja. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Adverb.* be careful; hati-hati. **"Hèèq dòh chiip abòòr, inuung nu majéh ni'nic.** "Kamu nanti jalan berhati-

hati, laluan untuk ke sana sangat teruk. *POSe1: adv.*
POSn1: ktr.

acah bergurau-senda; berjenaka; olok-olok; bersenda; berpura-pura; perbuatan yang dilakukan untuk mengelirukan seseorang. *Agoqla hèèq hapikér maa de keeq ki buwal ajih betol, keeq chume ki acah taléh nu hèèq.* Janganlah awak memikirkan apa yang dia cakap itu benar, dia cuma mengolok-olokkan kamu sahaja.

acah olok-olok; berpura-pura; perbuatan yang dilakukan untuk mengelirukan seseorang.

achooy *compare: menaay, kèèy, achòòy. Noun.* brother-in-law; abang ipar; adik ipar lelaki. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: achòòy.

achòòy *compare: achooy, menaay, kèèy. Noun.* brother-in-law; abang ipar; adik ipar lelaki.

achuu *Etym: Borrowed: BM; Pinjam: BM. Noun.* mould; acuan; tempat tuangan atau cetakan. *Tenèq èn ki'uuuy kòy ajih kigunaaq ine'achuu.* Kakak saya membuat kuih tersebut menggunakan acuan. *Socio: Borrowed: BM*
Socio: Pinjam: BM BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

adat *Etym: Borrowed: BM. Noun.* custom; adat; peraturan atau hukum dalam sesuatu masyarakat; undang-undang. *Maay nyengnyam hunen ya ennaay siip ru pèq ennaay amal adat hiiq manah entem.* Orang muda zaman sekarang sudah melupakan dan tidak

mengamalkan adat kita zaman dahulu. *BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

adèh *Variant: dèh. Pronoun.* this; ini. Adèh lukisan de ng'uuy
ya èn. This is the drawing that I did. Ini lukisan yang
saya buat. *synonyms: anen, d242f67b-61a8-4784-93f6-
aa868ac7f8.* *POSe1: dem. POSn1: kgn. VAR1: adéh; adéy.*
VARn1: Dialek BPD; Dialek BPD.

adél saksama; adil; tidak berat sebelah; tidak berpihak
pada mana-mana bahagian, kumpulan atau
sesuatu kelompok tertentu; tidak melebihi .

adon campur;

aduh *Etym: Borrowed: BM. expr.* ouch!, an expression of pain;
seruan; teriakan. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ksr.*

aduuq *Etym: Borrowed: BM. Verb.* To report (something) or
inform; adu; melaporkan; memberitahu. *BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

aga *neg.* don't (prohibitive command); jangan. *synonyms: agoq,
ugèq, f000a867-3b21-40d6-a9b4-8e308b841364,
2e5b19db-2b7c-4cc2-bf36-4bd3f01f632b.* *POSe1: neg.*
POSn1: ing.

agame *Noun.* religion; agama. Ku Malaysia adèh iseng'òòy
bi'òòk kebébasan hu muuc maa talèè i'agamee de maa
sukee asal tòq menyalahi undang-undang. Di
Malaysia ini penduduknya diberi kebebasan untuk
menganut apa saja agama yang mereka suka

asalkan tidak menyalahi undang-undang.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

agaq *conj.* if; kalau; jika; jikalau. Agaq pòèc la nòòq, èn heng lòk kasot-ng adèh. Kalau ia pun tunggulah dulu, saya hendak memakai kasut saya ini.

BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.

agiic *synonyms: ingngaaq, ngngaaq.*

agoq *neg.* don't; jangan. Maay ngraaq ma suréh, hééq hi'et nu tempat maay kenaq hipaniy jagaaq diri iq leey. Agoq hi'uuy tòq tentuq-tentuq. Orang tua selalu berpesan, kalau kita pergi ke tempat orang lain kita harus pandai menjaga diri kita sendiri. Jangan suka membuat perkara yang tak tentu. *synonyms: aga, ugèq, f000a867-3b21-40d6-a9b4-8e308b₈₄₁₃₆₄, 2e5b19db-2b7c-4cc2-bf36-4bd3f01f632b, wees₁, ugèq.* *POSe1: neg. POSn1: ing.*

Ahat *Noun.* Sunday; Ahad; hari ketujuh dalam seminggu. Jiis Ahat jééq tòq jikere'jaq. Hari Ahad kami tidak berkerja. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ajaaq *Noun.* grandmother; nenek. Ajaaq èn kigemar chaaq beleek laq siréh. Nenek saya suka makan buah pinang dan sirih. *synonyms: amèèq jòòp; pasangan: atoq.* *LexFuncE1: grandfather. LexFuncN1: datuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

ajaq *Verb.* ajak, jemput; undang; pelawa; mempersilakan. Ajaq lé keeq badeek. Ajak la dia ke

rumah. *synonyms: undang, pakat. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ajar *Verb.* teach; ajar. Èn ng'ajar kompiyute hu mambéeq si'yèèt ku kampong-ng. Saya mengajar komputer pada kanak-kanak di kampung saya. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ajar *baseform: jar.* run! (order someone to run quickly); lari!

ajaran ri'ròòc *expr.* false teachings; ajaran sesat.

ajayép miracle; ajaib; luarbiasa; sesuatu yang diluar kebiasaan.

ajeh *Variant: jeh; jée. dem.* that, those, the; itu. "Tulok kòòt penees. Ëñ ngha-pees deek adèh," ngròq amèèq nu menang èñ. "Tolong ambil penyapu. Saya mehu sapu rumah ini," kata ibu kepada adik saya.

synonyms: èt₁, anen, èh, nen. POSe1: pron. POSn1: ktr.

VARI: ajéh; ajèh; ajih.

ajerèh *dem.* di bawah sana, sana. Deek Bah Selamat ku keròòp ajerèh. Rumah Bah Selamat di bawah sana.

POSe1: adv. POSn1: ktr.

ajih *Variant: jiih. dem.* that, those, the; itu.

ajinèq *Adverb.* that's it; itu dia. Ajinèq kenuun Bah Dupa. Itu dia anak Bah Dupa. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

akal *Noun.* karenah; ragam. Agoq je'òòy akal kalaw hu-jooy èn. Jangan banyak kerenah kalau mahu ikut saya.

POSe1: n. POSn1: kn.

akooñ *Noun*. title for oldest uncle (firstborn of parents' family); pakcik; pakcik yang lebih tua dari ibu atau bapa. Akooñ èn kikerjaq askaa ku kèm Bidor. Pakcik saya berkerja sebagai askar di kem Bidor. *synonyms: keec; pasangan: amòòq. LexFuncE1: first aunt. LexFuncN1: makcik. POSe1: n. POSn1: kn.*

akukoh *baseform: kukoh. Verb*. hold tightly; pegang kuat-kuat. Chap akukoh dò hayòòk. Hold on tightly or it (or you) will fall. Pegang kuat-kuat nanti terjatuh.

alaam *Verb*. lie; bohong; tipu. *synonyms: alòòt, bede'ah, lengloot, lenòòn, bede'ah. POSe1: v. POSn1: kk.*

alaaq tuju.

alah *Adjective*. kalah; tidak menang; . Mase jilawan bula ru maay ju kampok nglagak, jiiq ji'alah 3 – 0. Semase perlahwanan bola sepak dengan penduduk kampung sebelah, kami kalah 3 - 0. Tòq maa én ng'alah laq keeq, naneq jiis dò jilawan nèèc. Tak mengapa saya kalah kepada dia, suatu hari nanti kami bertarung semula. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

alam *Noun*. alam. Alam adéh ki'uuy ya Nyenang. Alam ini diciptakan oleh Tuhan.

Alang *Noun*. name for the third child in a family; nama untuk anak ketiga dalam keluarga. Muh menang éñ Alang madee kééq kenuun nombor tige. *POSe1: n. POSn1: kn.*

alè *Adverb*. sangat; amat; terlalu. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

alee *Noun*. direction; arah. Nu belòòq i'alee? Ke mana arahnya? *synonyms: apah, arah. POSe1: n. POSn1: kn.*

aléh–aléh *Adverb*. suddenly; tiba-tiba. Menang éñ tengah kibu'bèèt ku katéh buwéy, aléh–aléh kiku–jaap medéy bikap ya kemiit. Adik saya sedang tidur di dalam buaian, tiba-tiba dia menangis kerana digigit oleh nyamuk. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: alè–alè. VARn1: BPD.*

alòòt *Verb*. lie; cheat; bohong; tipu. *synonyms: alaam, bede'ah, lengloot, lenòòn. POSe1: n. POSn1: kn.*

ama *imp*. don't (prohibitive); jangan.

amaay *imp*. don't (prohibitive); jangan. "Amaay renyah, menang kaha–bu'bèèt," amèèq kiuròq nu jiiq. "Jangan bising, adik mahu tidur," ibu berkata kepada kami. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: amèèy.*

ambeey *confer: abeey. Noun*. mother; ibu. *synonyms: amèèq.*

amèèq *Noun*. mother; ibu. Amèèq én tòq kimutong chebeer huper adéh madee ijiis maniiq. Ibu saya tidak menoreh getah pada hari ini kerana hari hujan. *synonyms: ambeey, abeey; pasangan: apaq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: amèq.*

amèèq berenchaaq *Noun*. adoptive mother; ibu angkat.

amèèq jòòp *synonyms: ajaaq.*

amen *Variant: kalaw. conj*. if; jikalau; jika; kalau. Aman

hèèq hahooq hu èn, hèèq hòòtlah ha-jooy ngròòq èn. Jikalau awak sayangkan saya, awak hendaklah mengikut nasihat saya. *synonyms: kaw, men.*

POSe1: conj. POSn1: kpg. VARI: aman.

amòòq *Noun.* title for oldest aunt (firstborn of parents' family); makcik yang lebih tua dari ibu atau bapa. Amòòq-ng kikèèq ju'òòs laq amèèq-ng. Makcik saya pergi mencari kayu api bersama ibu saya. *synonyms: mòòq; pasangan: akooñ. LexFuncE1: first uncle. LexFuncN1: pakcik pertama. POSe1: n. POSn1: kn.*

ampuuq *Verb.* tahan; menahan sesuatu benda termasuk manusia, binatang atau objek dari roboh atau jatuh. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

anaq buwah *Noun.* anak saudara.

anen *dem.* that; itu. *synonyms: adèh, d242f67b-61a8-4784-93f6-aa868ac7f8, èt1, ajeh. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

angkit *Verb.* lift up, take up; angkat. Lydia ki'angkit lééq cha'naaq de bekèèt ju tak abat. Lydia lifted the hot rice pot with a rag. Lydia mengangkat periuk nasi yang panas dengan kain buruk. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: angkét.*

angkoh *Adjective.* rupa-rupanya; kononnya. Ngsangkaaq nè kibeda'ah hu-éñ, angkohnyaaq betol. I thought he tricked me, it looked real. Saya ingatkan dia tipu saya, rupa-rupanya betul. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

angkot *Verb.* carry; transport; collect; angkut; bawa; pungut.

Lori ajih kiangkot pelèèq bali nu ikilang bali. Lori itu mengangkut biji kelapa sawit ke kilang sawit.

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

angsaaq *Noun.* 1 • goose; angsa. Bah Ali mòng kibelaaq je'òòy angsaaq ku ikenòòng deek. Bah Ali ada memelihara banyak angsa di belakang rumahnya.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

aninen *Adverb.* just that; only that; itu sahaja. *POSe1: adv.*

POSn1: ktr.

anòh *compare: hanoh. dem.* this; ini.

anol *Adjective.* sekejap; sebentar. *synonyms: hoop, hòòc nòòq.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

anuuq *Noun.* 1 • what's-his-name; a place-holder for a person whose name is forgotten or not mentionable; anu; sesuatu perkara yang tidak dapat disebut dengan jelas maknanya. "Booq i'anuuq adéh nè?" kitanyaaq ya apaq nu éñ. "Anuuq énbec," ngbalas ya leey nèc. "Siapa punya 'ni?" Ayah bertanya kepada saya. "Saya punyalah," saya menjawab. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 •

anyòòq *Noun.* mother; emak; ibu.

apaaq berenchaaq adoptive father; bapa angkat.

apah *Noun.* direction; arah;hala;tuju. Joq hi'et apah bajih.

Mari kita pergi ke arah sana. *synonyms: alee, arah.*

POSe1: n. POSn1: kn.

apaq *Noun.* father; bapa; ayah; abah. Apaq èn kikere'jaq ku Hospital Besar sebagéy pemandu ambulan. Bapa saya bekerja di Hospital Besar sebagai pemandu

ambulan. *paling: meneq; umum: meneq; synonyms: abééq;*

pasangan: amèèq. LexFuncE1: mother; old father.

LexFuncN1: ibu ; emak ; mak; bonda; ayah yang tertua.

POSe1: n. POSn1: kn.

apebile *conj.* while; apabila. Apebile maay ajih malòy nu pe'nòòc bas, bas ajih pen kichiip. Apabila mereka itu sampai ke perhentian bas, bas itu pun mula

bergerak. *BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.*

VAR1: apèbilè. VARn1: BPD.

Aprél *Noun.* April; the sixth month of the year; April; bulan ke-empat dalam setahun. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

arah *Noun.* direction; arah. "Nu belòòq i'arah?" "Ke mana arahnya?" *synonyms: alee, apah. BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

aral *Noun.* difficulty; obstruction; hinderance; rintangan; halangan; kesukaran. Aman tòq mòng aral kileeq, èn dòh ng'et nu deek hèèq. Kalau tidak ada halangan yang lain, saya akan pergi ke rumah awak.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

arap *Noun*. things; barang; benda; alat. *synonyms*: **barang**.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

ariiq *Noun*. 1 • day; hari. *synonyms*: **hariiq, jiis, jiis**. *POSe1*: n.
POSn1: kn.
2 •

arnap *Noun*. 1 • rabbit; arnab. Èn mòng mbelee limaq ikor
arnap ku padeek. Saya ada memelihara lima ekor
arnab di rumah. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
2 •

arol *Noun*. stream, small river; anak sungai. Ku kampung èn
mòng naneq tempat bermuh 'Arol Soot' medéy iteew ya
soot. Di kampung saya ada satu tempat bernama
'Arol Soot' kerana anak sungai itu telah kering.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

as *Adjective*. swollen; bengkak. Sangèèt ajeh as ikuuy, medéy
biseec ya sineec. The child's head is swollen when he was
stung by a wasp. Budak itu bengkak kepalanya
kerana disengat oleh penyengat. *POSe1*: **adj**.
POSn1: **ks**.

asaaq *conj*. if; jika; kalau. Asaaq keeq kitanyaaq dòh, hèèq
kerdiiq ju ileey. Jika dia tanya nanti, awak rahsiakan
dari dia. *POSe1*: **conj**. *POSn1*: **kpg**.

asap *Noun*. smoke; asap. Deek jééq bekiyabot ya asap ju deek
waal. Rumah kami dipenuhi oleh asap dari dapur.
synonyms: **chengiip**. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

asap *Noun*. sour; asam. Èn nggemar chaaq asap. Saya

gemar makan asam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

aséh *dem.* 1 • sana, di sana. *synonyms: pajeh, pe'ét, ateey, ateey, pe'èt, pajeh, engstéy, pe'èt, pajeh, ateey.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

2 • itu, di situ. *Aséh lééq, maa la isengòh! Di sana tu, apa nak takut!* *synonyms: ateey. POSe1: adv.*

asék *Adjective.* different; foreign; asing. *synonyms: d742d5af-80cd-4d41-b4a4-e3aa15ab0d₅₇. BorWrd1: BM.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

aséq selalu.

aska *Noun.* soldier; askar. *Èn heng muuc aska. Ajihla minat èn sejaq ju sayèèt. Saya mahu masuk askar. Itulah minat saya sejak dari kecil. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ataaq *Noun.* grandfather; datuk. *synonyms: atoq.*

LexFuncE1: grandmother. LexFuncN1: nenek. POSe1: n. POSn1: kn.

atah *Adverb.* up; atas. *synonyms: kemiil, ruhèèw, ke'angin.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

atañ *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

ataw *conj.* or; atau. *BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.*

ateey *Adverb.* 1 • sana, di sana. *synonyms: pajeh, pe'ét, aséh,*

aséh, aséh, pe'èt, pajeh. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

VARI: atééy.

2 • itu, di situ. *synonyms: aséh, pe'èt, pajeh, engstééy.*

POSe1: adv.

atoq *Noun.* grandfather; **datuk.** *synonyms: ataaq; pasangan: ajaaq.*

BorWrd1: BM. LexFuncE1: grandmother. LexFuncN1: nenek.

POSe1: n. POSn1: kn.

awaat *compare: lééw. Noun.* bamboo; buluh. *umum: awaat daar, awaat temèn, awaat betong, awaat peh, awaat gesèc;*

jenis: awaat peh; synonyms: pe'òòq, lééw, kemòh, lééw;

bahan: gerempiis. LexFuncN1: buluh lemanq; buluh betong;

buluh sumpit; buluh miang; buluh batang kayu. POSe1: n.

POSn1: kn.

awaat betong *Noun.* bamboo, type of; buluh betung; buluh yang rebungnya boleh dimakan, daunnya runcing dan kecil, serta tumbuh berdekatan kawasan yang berair seperti sungai. *umum: awaat. LexFuncE1: bamboo.*

LexFuncN1: buluh. POSe1: n. POSn1: kn.

awaat daar *Noun.* bamboo; sejenis buluh yang dikenali sebagai buluh batang kayu kerana batangnya yang besar, tidak berongga dan keras. Ianya digunakan untuk membuat pagar bagi kebun, serta tiang bagi reban. *umum: awaat. LexFuncE1: bamboo.*

LexFuncN1: buluh. POSe1: n. POSn1: kn.

awaat gesèc *Noun.* bamboo; buluh miang; dikenali sebagai buluh miang kerana mempunyai miang

yang banyak pada batangnya yang menggatalan kulit jika tersentuh dengannya. *umum: awaat.*

LexFuncE1: bamboo. LexFuncN1: buluh. POSe1: n. POSn1: kn.

awaat peh *Noun.* bamboo; buluh leman; sejenis buluh yang tumbuh di kebun atau hutan. Ianya boleh ditanam, berwarna hijau, besar dan mempunyai rongga yang besar. Ianya sesuai digunakan untuk memasak leman, ikan, nasi dll. *umum: awaat;*

jenis: awaat; synonyms: awaat sengliik. LexFuncE1: bamboo.

LexFuncN1: buluh. POSe1: n. POSn1: kn.

awaat sengliik *Noun.* buluh leman; dikenali juga sebagai buluh leman kerana digunakan juga untuk memasak leman kerana rongganya yang besar. *synonyms: awaat peh. POSe1: n. POSn1: kn.*

awaat temèn *Noun.* bamboo; buluh sumpit; dikenali sebagai buluh sumpit kerana ianya digunakan untuk menggunakan buluh sumpitan kerana ianya lurus dan rongganya yang kecil. Selain itu juga, ianya sesuai untuk di buat lebing dan juga jerat.

umum: awaat. LexFuncE1: bamboo. LexFuncN1: buluh.

POSe1: n. POSn1: kn.

ayan *Noun.* bucket, pail; baldi; timba. *synonyms: beldi.*

POSe1: n. POSn1: kn.

ayés *Noun.* ice; ais; air batu. *BorWrd1: BI 'ice'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ayot *Verb.* sway; rock; ayun; buai. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **v**.
POSn1: **kk**.

B – b

ba- *confer: ma-*. pada; kepada. Òòk duwét ajih baèñ, ingaaq! Serahkan wang itu pada saya, cepat! Òòk paniy baèñ, maa ihal. Beritahu pada saya apa masalahnya. *POSe1: prep. POSn1: awl.*

ba'chòòq *Noun.* gemuk; lemak. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: ba'chòq. VARn1: Dialek BPD.

ba'géq

ba'heeq *Adjective.* sated; satiated; full (with food); kenyang.
POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: ba'hééq; behééq.

ba'laaq *Verb.* menguruskan. Pèq bo'booq imaay de ba'laaq. Tiada sesiapa yang menguruskannya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ba'liiq *baseform: beliiq. Verb.* membeli. *synonyms: beliiq.*
POSe1: v. POSn1: kk.

ba'neh tindakan.

ba'uur *Noun.* fishing rod; joran, alat memancing. Ba'uur ajih biberkep ju chaak bali laq beltop. Fishing rod are obtained from oil palm and bertam twigs. Joran itu didapati dari ranting kelapa sawit dan bertam.
synonyms: bawor. POSe1: n. POSn1: kn.

baa *Preposition.* to; kepada. Èn ng'òòk bop adèh baa hèèq. Saya beri buku ini kepada awak. *POSe1: adv. POSn1: ksn. VARI: ba; ba-*.

baal *Redup Form:* **belbaal**. *vt.* dazzled; silau. **Bile mat jiis kitinak ke kemiil pelook sén, hééq hibaal.** Bila matahari memancar ke atas atap zink kita akan rasa silau. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

baaq *compare:* **chengròòy**. *Noun.* 1 • paddy; padi. **Baaq ajeh ya neep.** The padi is ripe. Padi itu sudah masak. **Ku kampung Chui Chak je'òòy bichet baaq.** In Chui Chak village, there are a lot of paddy fields. **Di kampung Chui Chak banyak ditanam padi.** *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: baq. VARn1: BPD.

2 • rice; beras. *POSe1: n. POSn1: kn.*

babeh *Adjective.* rotten, decayed; reput. **Betéés chenèèr kileet ku juhuuq babeh de lembab.** Cendawan kulat tumbuh di kayu yang reput dan lembab. *POSe1: v. POSn1: kk.*

bachaaq *Verb.* read; baca. **"Chubaaq bachaaq tenulés adèh akuwat," ngròq Ché'gu Megat nu jiiq.** "Cuba baca tulisan ini dengan suara yang kuat," kata Cikgu Megat kepada kami. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

bachén small; kecil. *synonyms:* **enchèn, machòòt, bachét, laleq, kajek, ki'jek, kajek, machòòt.**

bachét small; kecil. *synonyms:* **enchèn, machòòt, laleq, kajek, bachén.**

bachèt

badaq rhinoceros; tapir; badak.

badéh *dem.* to here; ke sini. "Lah badéh amaay deel," kipée amèèq. "Mari ke sini jangan degil," kata emak.

synonyms: madèh. *POSe1:* v. *POSn1:* imp.

bagan 1 • *Adverb.* kelompok, kebanyakan, banyak jenis. Bagan seng'òòy de tibiaaq nu deek Bah Razak masee cha'naaq èh jé. Mòng Gòp, Lél ru Chinaaq. There were many people that came to Bah Razak's house on the day of the celebration: there were Malays, Indians, and Chinese. Ramai orang yang datang ke rumah Bah Razak semasa kenduri tempoh hari: ada Melayu, India dan Cina. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

POSe1: n. *POSn1:* kn.2 • *unknown.*

bagan *Noun.* open frame (e.g. for drying fish, etc.); bagan.

bagèy *conj.* bagai; seperti; serupa dengan; sebagai.

Bagèy adèhlòh ibahneh bubuuq. Like this is the way to make a fishtrap. Seperti inilah caranya membuat bubu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* conj. *POSn1:* kpg. *VAR1:* bagéy.

bagèyadéh sebegini; begini; serupa ini.

bagèyajih sebegini; sedemikian; begitu.

bagi duwe jeri'tep *Adverb.* noon; midday; the time between 12nn and 1pm; tengah hari; lingkungan waktu pukul 12 tengah hari hingga 1 petang. *POSe1:* adv.

POSn1: ks.

bagi duwe mengòt *Adjective.* midnight; the time between 12mm and 1am; tengah malam; lingkungan waktu pukul 12 tengah malam hingga 1 pagi. *POSe1:* adv.

POSn1: ks.

bagòr *Noun.* tiger; harimau. *synonyms:* kaap, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, atañ, atañ, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, kaam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bah *compare:* abah, yoq. *Noun.* 1 • nama awalan bagi lelaki Semai. *synonyms:* menah, yoq. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 • pakcik; pakcik yang lebih muda dari ibu atau bapa. *POSe1: n. POSn1: kn.*

3 •

bah bibèèy *Noun.* pig, boar (taboo term); babi; nama ini digunakan untuk merujuk kepada babi jika tidak mahu menyebutnya secara langsung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bah gorèk *Noun.* porcupine (taboo term); landak; nama ini digunakan untuk merujuk kepada landak jika tidak mahu menyebutnya secara langsung.
synonyms: kuus. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: bah guréq.*

bah jantan

bah òòs *compare:* samiiw, kawip. *Noun.* small bear (taboo term); beruang; nama ini digunakan untuk merujuk kepada sejenis beruang yang bewarna hitam, berbau hangit dan memakan buah-buahan. Menurut cerita orang tua dahulu binatang ini berasal dari manusia yang tinggal bersama cucunya. Dia suka duduk berdiang dekat api,

lama-kelamaan dia merasa lapar lalu memakan cucunya. Seketika itu juga anak menantunya pulang dan melihat keadaan itu, lalu mengambil pontong kayu api dan membunuhnya sebab itulah namanya bah $\tilde{A}^2\tilde{A}^2s$. *umum: binatak; synonyms: kawiiip.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.

POSn1: kn.

bah pangkòh *Noun.* deer (taboo term); rusa; nama ini digunakan untuk merujuk kepada rusa jika tidak mahu menyebutnya secara lansung. Rusa ini berasal dari manusia yang berpenyakit kusta yang ditinggalkan seorang diri, oleh keluarganya kerana takut penyakitnya berjangkit serta berbau busuk. Dia kelaparan, tetapi tiada seorang pun yang dapat meminta tolong, akhirnya dia memohon kepada Sang Dewa. Permohonannya dikabulkan. Lalu menjelma menjadi seekor rusa. Nama rusa bererti kusta. *synonyms: rusaaq;*

umum: binatak. LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang.

POSe1: n. POSn1: kn.

bah tabaq *Noun.* deer (taboo term); rusa; nama ini digunakan juga untuk merujuk kepada rusa jika tidak mahu menyebutnya secara lansung. Nama ini di ambil dari rupa tanduk rusa tersebut yang mempunyai bentuk ' Y'. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bah woow *Noun.* bear (taboo term); beruang; nama ini digunakan untuk merujuk kepada sejenis beruang jika tidak mahu menyebut namanya secara langsung. *synonyms:* kawip, samiiw, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c, d9c74a32-89f7-4657-9620-cda6fc1967b₄, berwòk, samiil, kawiip, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bah yooc *Noun.* jungle monitor lizard (taboo term); biawak hutan; nama ini digunakan untuk merujuk kepada biawak hutan jika tidak mahu menyebut namanya secara langsung. *synonyms:* geriik; *umum:* binatak.
LexFuncE1: animal. *LexFuncN1:* binatang. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

bahagiiq *Verb.* divide; share; bahagi. Bahagiiq cha'naaq adèh nu maay keeq de tò'tiiq maay kep. Share this food with those who have not gotten any yet. Bahagikan makanan ini kepada mereka yang belum mendapatnya.
synonyms: cherlah. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

baharòòq how; bagaimana. Baharòòq hakenjéép adèh nèh? How are you feeling now? Bagaimana awak rasa sekarang? *synonyms:* bakalòòq. *POSe1:* inter. *POSn1:* inter.

bahasaaq *Noun.* language; bahasa. *synonyms:* ngròq₂.
BorWrd1: BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VAR1:* bahasee.

bahayaq

bahbeh *See main entry:* beh. *confer:* beh. 1 • *Verb.* pretend; pura-

pura. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • *Noun.* doer; pembuat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bahneh *See main entry: beh. baseform: beh. Verb.* membuat.

POSe1: n. POSn1: kk.

bajih *dem.* ke situ. *POSe1: v. POSn1: kk.*

bajuuq *Noun.* clothes; baju. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: bajuq.

bajuuq anaq *Noun.* coli; anak baju; kutang.

bajuuq dalam *Noun.* bra; coli; anak baju; kutang.

bajuuq de'naq *Noun.* pajamas; nightshirt; baju tidur.

POSe1: n. POSn1: kn.

bajuuq maniiq

bajuuq sandéng

bajuuq senandéng

bakaat *Noun.* stingy; kedekut. *synonyms: kariit, gagek, manyèèq, kariit, gagek, kariit. POSe1: n. POSn1: kn.*

bakah *Noun.* black colored dog; anjing hitam.

synonyms: chooq. CrossRefE1: dog. CrossRefn1: anjing.

POSe1: n. POSn1: kn.

bakalòòq bagaimana. *Bakalòòq icharee hu-et bajih?*

Bagaimana caranya mahu ke sana?

synonyms: baharòòq. POSe1: inter. POSn1: inter.

bakat *Noun.* scar; parut. *synonyms: benakaat, kariit, manyèèq.*

POSe1: n. POSn1: kn.

bakaw *Noun.* tobacco; tembakau. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

bakeeq

bakééq *Verb.* dream; mimpi. *Disc: PHG synonyms: bera'pooq.*

POSe1: v. POSn1: kk.

bakééq *Verb.* see; nampak; lihat. Bah Ali kibakééq tijiq ku katéh ideek. Bah Ali saw a snake under his house. Bah Ali ternampak ular di dalam rumahnya. *POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: bakéq. VARn1: Dialek BPD.

bakol *Noun.* basket; bakul. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: bakul.

bakooq *Noun.* type of trap used to catch mid-sized animals, e.g. monkeys, civets, etc; sejenis jerat; sejenis jerat yang diletakkan di atas pokok. Ianya digunakan untuk menangkap binatang besar seperti monyet, musang, dll. This type of trap has a trip wire and a bent branch used as a spring, and is normally put up in a tree.

Jerat tersebut dibuat di atas pokok. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

balaq *Noun.* crevice; cleft; celah. *synonyms: ngkap. POSe1: n.*

POSn1: kn.

balaq *Noun.* log; timber; balak. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

balas *Verb.* reply; balas. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

balèèy *Noun.* spirit-bowl; instrument shaped like a bowl and used by Orang Asli during their 'jampi' ceremony; alatan yang menyerupai mangkuk yang digunakan semasa

upacara jampi oleh masyarakat Orang Asli.

POSe1: n. POSn1: kn.

balèh *compare: menalèh. Noun.* daughter; panggilan bagi anak perempuan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

balèy *Noun.* spirit house; balai; rumah kediaman untuk roh-roh berhala. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: baléy.

balèy pòlis

bali *Noun.* oil palm; kelapa sawit; sejenis pokok palma.
POSe1: n. POSn1: kn.

baliik *Noun.* sky; langit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

baluq *Noun.* horn (of animals); tanduk. *POSe1: n. POSn1: kn.*

baluuq *Noun.* 1 • balu; janda; gelaran atau panggilan bagi perempuan yang kematian suami atau yang sudah dicerai oleh suaminya.

2 •

banchiiq *Verb.* census; counting; banci. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

bangkèy *Noun.* carcass; corpse; bangkai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: bangkéy.*

bangsaaq *Noun.* nation; bangsa. *synonyms: seng'òòy, maay. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: bangsee.*

banjér *Noun.* flood; banjir. *synonyms: be'aak. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bantak *Noun.* rattan, type of; sejenis rotan. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

bantal *Noun.* pillow; bantal. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bantuug *Verb.* help; bantu; tolong. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk.

baptis

baq *Verb.* give; bagi; beri. *POSe1: v. POSn1: kk.*

baraaq *Noun.* embers; coals; bara. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

barang *Noun.* things; stuff; barang. *synonyms: arap.*

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

barat *Noun.* west; barat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

baraw *Noun.* 1 • carp, a type of fish; barau, sejenis ikan.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

bareh *Noun.* town; pekan. *Deek jiiq reeq ju bareh .* Our house is near the town. Rumah kami dekat dengan kawasan pekan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bareh *Noun.* valley, the low land between mountains; lembah; kawasan yang bertanah pamah di perkakian gunung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bariiq *Adjective.* spoiled, as in food; basi. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

baruug 1 • *Adjective.* new; baru. *synonyms: paay. BorWrd1: BM.*

POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: baru.

2 • *Adverb.* before; sebelum. *Chengròy ajih bigeep chanuug, baruug bigap.* Beras itu ditampi terlebih

dahulu sebelum dimasak.

bat *Verb.* tie or insert something into the side of a body part or object; mengikat atau menyisip sesuatu di bahagian tepi anggota badan atau benda. *POSe1: v. POSn1: kk.*

batak *pb.* trunk; coefficient for long objects; batang; .

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

batak ariiq *Noun.* 1 • river; sungai. *Ku kampuk èng mòng batak ariq bèng deek Han Jura.* In my village, there is a river next to Han Jura's house. *Di kampung saya ada sebatang sungai yang berhampiran dengan rumah Han Jura.* *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: batak ariq.*

2 •

Batang Padang *dialek: kelaar.*

batéq *Noun.* batik, a patterned cloth made using wax and dye; batik; kain yang dicorak dengan menggunakan lilin. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bawal *Noun.* promfret, a type of fish; bawal; sejenis ikan laut. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bawang *Noun.* onion, a plant often used in cooking; bawang; sejenis tumbuhan berumbi yang sering digunakan di dalam masakan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bawor *Noun.* fishing pole; joran; alat untuk memancing. *Bawor de ngbeh ju beltòp ya repot, adèh ng'èt nu jeres ngha-kèèq beltòp de paay.* The fishing pole I made from bertam is rotten; now I'm going to the jungle to look for a new shaft of bertam. *Joran yang saya buat dari bertam*

telah reput, sekarang saya pergi ke hutan untuk mencari batang bertam yang baru. *synonyms: ba'uur.*

POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: bawur.

bawuk baung; sejenis ikan air tawar.

bay- *Pronoun.* they two (verbal prefix); mereka berdua.

POSe1: pron. POSn1: kgn.

Bay *Noun.* Sikh; bangali. *Note:* Perhaps from "Bombay" originally.

synonyms: Benggali. POSe1: n. POSn1: kn.

bayaar *vt.* pay; buy; bayar. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

bayan *Noun.* paroquet, a type of bird; bayan; sejenis burung nuri. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bayap *Noun.* spinach, a type of vegetable; bayam; sejenis sayuran. *BorWrd1: BM; BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bayas *Noun.* bayas; sejenis tumbuhan palma.

bayee *Noun.* of the same age; sebaya; seusia; seumur.

"Kenuun éñ bayee kenuun hèèq èèbee," kipée ya Waaq Imah nu ikawat. "Anak saya sebaya anak awak tulah," kata Waaq Imah kepada kawannya.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

bayee *Adjective.* size; saiz; ukuran berkenaan besar atau kecilnya sesuatu benda seperti pakaian; tubuh badan atau objek. *synonyms: mar. POSe1: conj. POSn1: ks.*

be- *prefix.* verbal prefix roughly equivalent to the Malay "ber-" (or "meng-"), meaning to have the property of the root word; imbuhan yang membawa maksud ber- atau meng-.

POSe1: prfx. POSn1: awl. VAR1: be'–.

be'aak *compare: garaac₃, garaac₂. Noun.* flood; banjir. Nòong nu Teluk Intan selaluuq be'aak. Jalang ke Teluk Intan selalu banjir. *synonyms: banjér. POSe1: n. POSn1: kn.*

be'aséq *Noun.* spirit dance; sewang; sejenis tarian untuk upacara memuja semangat atau roh-roh. Ianya dijalankan untuk meminta penyembuhan atau pada musim menuai bagi memuja semangat dll.

tahap: maay halaaq. LexFuncN1: tok pawang; lebak; bunga tahi ayam; buluh; daun sudah dikat untuk membuat siraman kepada orang yang mahu berubat; air penawar; tepong untuk berubat yang dibuat dari beras daun pandan dan digiling; memanggil roh-roh; pengkeras; bayaran yang dikenakan menurut penyakit yang diubati dan ditetapkan oleh pawang; sebelum membayar pengkeras kita tidak boleh mengambil makanan yang di pantang seperti ikan keli, telur, daging, cabai dan apa juga yang dituntut oleh tok pawang tersebut; alatan muzik yang dibuat daripada buluh bagi mengiringi upacara sewang; nyanyian bagi memuja roh atau semangat; tangkal; rumah tok pawang; dibuat daripada sebatang buluh, diukir dengan buah kesumba dicampur dengan kapur sirih warnanya menjadi putih dan merah digunakan dengan sikat yang patah yang sudah dicelupkan, kemudian diukirkan pada sebatang buluh; rumah kediaman untuk roh-roh berhala; kemenyan dibakar untuk mengeluarkan bau yang wangi untuk menyambut kedatangan roh-roh berhala; dimasuki oleh roh-roh; keadaan berkhayal: dia akan memberitahu jenis penyakit dari mana penyakit itu datang dan bagaimana cara untuk mengubatnya; sejenis pemujaan kepada roh-roh untuk orang yang berpenyakit sangat teruk; sejenis perubatan tradisi yang

mengamalkan ilmu hitam untuk menyembuh seseorang daripada berbagai penyakit; sejenis perubatan tradisi yang mengamalkan ilmu hitam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

be'empooq *Verb.* 1 • dream; bermimpi. Mengoot nè éñ ngbe'empooq bikap ya tijiq. Last night I dreamed I was bitten by a snake. Malam tadi saya bermimpi digigit ular. *synonyms: bera'pooq. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • `.

be'séék *Note: mate compare: ninòòy. Verb.* mengawan. *synonyms: bekenan. POSe1: v. POSn1: kk.*

be'tòq *Verb.* none, nothing; finished up; tiada; habis. *synonyms: ti'tòq, hes, walah. POSe1: v. POSn1: kk.*

be'umal

beba'géq

bebagèy *Adjective.* various; berbagai. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: berbagéy.*

bebalèèq *Noun.* type of bird; sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bébas *Adjective.* free; bebas. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

bebintuuñ marah.

bechadòk *Verb.* kneel; berlutut.

becharaaq *Noun.* pendakwaan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bechayaaq *Verb.* shine; give off light; bercahaya.

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

bechook *Noun.* mousedeer; kancil. *umum: binatak.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n. POSn1: kn.

bechòèt *Variant: benchòèt. Adjective.* distasteful; disgusting; jijik. *synonyms: seng'eer. POSe1: adj. POSn1: ks.*

bedal *compare: gas, pèc. Verb.* throw; baling; buang; lempar; campak. *Disc: Kinta synonyms: pèc. POSe1: v. POSn1: kk.*

bede'ah *Verb.* lie, cheat; tipu; bohong. *synonyms: alaam, alòèt, lenglòot, lenòòn, alaam. POSe1: v. POSn1: kk.*

bedél tembak; bedil.

bedél *Variant: bendéél. Noun.* gun; bedil; sejenis senjata api. *synonyms: témbaq. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bedòk *Noun.* jelutong, a type of tree; jelutong; kayu jelutong. *POSe1: n. POSn1: kn.*

-bee (akhiran) ertinya seperti "lah" dalam Bahasa Malaysia. "Adéhbee dah chèèt," kibalas ya Waaq Luc nèèc nu i'amèèq bile kitanyaaq dah telaas ka berenchèèt. "This (one) is already cooked," replied Waaq Luc to her mother when her mother asked if the rice was already cooked. "Inilah ia dah masak," kata Waaq Luc kepada ibunya bila ibunya bertanya sudahkah masak nasi.

beec *Verb.* lick; jilat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

beec ngkuuq *Noun.* bolt of lightning; kilat. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

bèèk *Adverb.* near; sebelah; hampir; bersebelahan; berhampiran. Ku bèèk deek Waaq Inah ajih mòng tééw batang ariiq. Next to Waaq Inah's house there is a river. Di sebelah rumah Waaq Inah itu ada sebatang sungai.

POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: bèèng.

beel *Adjective.* drunk; mabuk. Ku tepiik nòng ajih mòng maay beel, ennaay, ennaay ngòòt tééw beel. Di tepi jalan itu ada orang yang mabuk, mereka sedang minum arak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

beeq *Verb.* suck on (e.g. candy, sweet); hisap (contohnya gula-gula). "Agoq beeq jariiq tek èh kutor!" kipée ya ajaaq nu ichenòòq. "Do not suck those fingers -- they're dirty!" said grandmother to her grandchildren. "Jangan hisap jari tangan tu kotor!" kata nenek kepada cucunya. *synonyms: loot (2), sebòòk. POSe1: v. POSn1: kk.*

bééq *unknown.* gelaran bagi seseorang lelaki yang sudah berkahwin dan mempunyai anak. Gelaran sebagai tanda menghormati individu terbabit. Contohnya: Bééq Long, Bééq Ude, Bééq Daun. Manakala jika perempuan pula dipanggil dengan gelaran Kén Long dsb.. Bééq Ani ki'èn ikenuun nun sekòlah tiyap hupeer laq mutuu. Bééq Ani membawa anaknya ke sekolah setiap pagi dengan motosikal. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: bééq.

beer *Verb.* memakai kain sarung. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: béér; bèèr.

béér pakai; sarung.

beet *Verb.* enggan; tidak mahu; . *POSe1: v. POSn1: kk.*

béét beg; bagasi; bekas mengisi barang-barangan.

bèèt₁ *Verb.* tidur. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: de'daq.*

bèèt₂ *Verb.* leka; cuai; lalai. *POSe1: v. POSn1: kk.*

begéél *compare: telòk. Variant: bergéél. Adjective.* patah.
synonyms: begut. POSe1: v. POSn1: ks.

begeneey *Noun.* monthly period; haid. *POSe1: n. POSn1: kn.*

begensiir kenah

begut *compare: telòk. Verb.* patah. *synonyms: begéél. POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: begot.

beh *Variant: bahbeh. Verb.* do, make; buat; lakukan.
synonyms: uuy. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: boh.

bahneh *See main entry: beh. baseform: beh. Verb.* membuat.
POSe1: n. POSn1: kk.

behèc *compare: gesèc. Variant: berahèc. Noun.* itchy; gatal.
POSe1: v. POSn1: kn. VARI: behéc.

behiip *Noun.* blood; darah. *Ku hospital Tapah, Lisa kiderme ibehiip.* At the Tapah hospital, Lisa donated her blood. *Di hospital Tapah, Lisa menderma darahnya.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

behòc *Verb.* unable; not able to achieve; tidak mampu

mencapai. *POSe1: v. POSn1: kk.*

behòñ *Adjective.* far; almost lost from view; sudah jauh;

hampir hilang dari pandangan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

bejagaaq *Verb.* 1 • menjaga. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • tidak tidur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

bejangar

bejeeh *Adjective.* lega; puas. *Sempaaq adéhla baruuq bejeeh hichaaq.* Durian macam nilah baru puas dimakan.

synonyms: hòñ. POSe1: adj. POSn1: ks.

bejehuuq *Verb.* tapioca; ubi kayu. *Bejehuuq buléh bite'op ju*

biguring. The tapioca can be boiled or fried. Ubi kayu

boleh di rebus dan juga di goreng. *synonyms: beraaq,*

kayuu, galèè, ber. POSe1: n. POSn1: kk. VARI: bejehuuq.

bejuhèèk *Adjective.* scattered; berselerak; bersepah. *Deek maay litòw ajih bejuhèèk medéy pèq ennaay siyap.*

Rumah bujang itu bersepah kerana mereka tidak mengemaskannya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

bek *Redup Form: be'bek. Noun.* tie; ikat. *Kééq kibek iche'òòs ru*

chook. He tied the firewood with a cord. Dia mengikat kayu apinya menggunakan tali. *synonyms: chekaq,*

chekòt. POSe1: n. POSn1: kn.

bekaba *Verb.* take cover, hide for protection; berlindung.

BorWrd1: BI 'cover'. POSe1: v. POSn1: kk.

bekah *Adjective.* broken; pecah. *Kacaaq tingkap deek maay*

ajih guuc bekah. The window glass in this person's home is

broken. Tingkap kaca rumah orang itu habis pecah.

synonyms: che'eh. POSe1: adj. POSn1: ks.

bekah *Noun.* 1 • durian, type of; sejenis durian hutan.

Sempaaq bekah i'isiq pehook ju che'èèt. Wild (jungle) durian flesh is yellow and sweet. Durian hutan isinya kuning dan manis. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

bekalén *Verb.* terbalik. Keeq kilòk i'abat kembong ajih bekalén. Dia memakai kain sarungnya terbalik.

POSe1: v. POSn1: kk.

bekas *Noun.* bekas. *synonyms: hòl. BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

bekèèt *compare: le'jèt. Adjective.* hot; panas. Sanyèèt ajih peleh itek kenaq tééw bekèèt. Budak itu melecur tangannya terkena air panas. *synonyms: peliit₂, peliit₃.*

CrossRefn1: amat panas. POSe1: adj. POSn1: ks.

bekenah naar, niq...

bekenan *Verb.* 1 • mate; mengawan. *synonyms: be'séék.*

POSe1: v. POSn1: kk.

2 •

beket *compare: kedèc. Adjective.* 1 • bitter; pahit.

synonyms: kedèc. POSe1: adj. POSn1: ks.

2 • astringent; kelat; rasanya yang tidak terlalu pahit.

Amen hichirét hòèt nguut téé beket. If you have diarrhea you should drink astringent tea. Kalau cirit harus

minum teh yang kelat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

bekòt *Noun.* palm fruit; buah salak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bekoy *Noun.* wild tuber; sejenis ubi hutan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bekuli *Verb.* work; bekerja. *synonyms: kera'jaq, kere'jaq.*
POSe1: v. POSn1: kk.

bekur *Noun.* grey; kelabu. Bah Din paay kibeliq kerite bekur.
Bah Din just bought a grey car. Bah Din baru membeli
kereta kelabu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bekutòk

bekuuc

bekuur₂ *Adjective.* keruh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

bèl *Verb.* cut into small pieces; cincang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

bel'ak *Adjective.* black; hitam. Sòòk èng warna bel'ak. My hair
is black. Rambut saya berwarna hitam.
synonyms: rengèh. POSe1: adj. POSn1: ks.

bel'al *compare: lès, mayooq, mayooq, ròòq, lès, bere'nuus,*
rampos. Verb. 1 • sulk; merajuk. Kenòn èng nèq bel'al.
My child likes to sulk. Anak saya suka merajuk.
jenis: sengiiq. POSe1: v. POSn1: kk.

2 • angry; mad; marah. POSe1: v. POSn1: kk.

bela'aar *Adjective.* green; hijau. *synonyms: ber'eel, bela'eer,*
73e72eb9-afaa-4c67-a25b-4c8113eb6e1a. POSe1: adj.
POSn1: ks. VARI: bela'ar.

bela'eer *compare: ber'eel. Noun.* green; hijau.

synonyms: **bela'aar, ber'eel, 73e72eb9-afaa-4c67-a25b-4c8113eb6e1a.** *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bela'ek *Adjective.* grey; kelabu. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

belaac *Verb.* tersentak; terjaga atau terkejut secara dengan tiba-tiba. **Éñ taléh dah ngbelaac mase ngnèèng kenuun kuchik bilagaaq ku ngaar éñ.** I was anxious when I saw the kitten get struck in front of me. **Saya cemas semasa melihat anak kucing terlanggar di hadapan saya.** *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

belaaq *Verb.* rear (an animal); bring up (a child); bela.

BorWrd1: **BM.** *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

belaaw *Noun.* blowgun, blowpipe; sumpitan. **Atoq jiiq kibeh belaaw pegelap jinèh.** My grandfather made a blowpipe this morning. **Atuk kami membuat sumpitan pagi tadi.** Usually made from bamboo, with an inner tube just under a centimeter in diameter, and an outer tube for protecting the inner tube. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

belada *Noun.* getah lastik. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

belak *Noun.* tree, type of; sejenis pokok. **Keneeng jehuuq belak ennaay chuwaay ku jerees.** Pokok kayu belak hidup di kawasan hutan. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

belamur *Noun.* sewang; upacara perubatan tradisional masyarakat Orang Asli (umum). **Maay manah entee bibelamur buhu-pere'laay, tapiiq huwat èh bigunaaq lamur buhu-samut tenglòh de tibe nu kampong.** In the old times people used the sewang traditional dance to cure,

but nowadays the sewang is used to welcome visitors to the village. Orang dulu-dulu bersewang untuk perubatan, tetapi pada masa sekarang ini, sewang digunakan untuk sambutan tetamu ke kampung.

synonyms: ramul, da724528-21d9-4f4e-a011-e4b7221ce13b. *POSe1:* v. *POSn1:* kn.

belanda *Noun.* beranda. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

belap *Adjective.* tawar; payau; makanan atau minuman yang tidak mempunyai rasa. Tèè de ngnguut ku kedèy èh nèh belap, madèe keeq bekerja èh kikedèy i'uuy. Teh yang saya minum di kedai itu tadi tawar kerana perkerja itu tak tahu membuatnya.

synonyms: panchiq, belooc, belat, beluc, belééw, belooc, belat, belooc, belééw. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

belaq *Adjective.* di antara; di sekitar; di kalangan.

POSe1: prep. *POSn1:* ksn.

-belas *Adjective.* teens; -belas. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

belas *Verb.* pass through; melalui. Nuung hu et nu deek éñ tòq nyaaq; jooy ju nuung entooy teros berlas nu nuung kajek ajih. The way to go to my home is not far; follow the road straight and pass through to the path. Jalan hendak pergi ke rumah saya tidak jauh; ikut dari jalan besar terus melalui ke jalan kecil itu. *POSe1:* v.

POSn1: kk. *VARI:* berlas.

belat *Adjective.* tawar; payau; tidak mempunyai rasa (berkenaan dengan makanan atau minuman).

synonyms: beluc, beléew, belooc, belap, belap, belooc, beléew. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

beldi *Noun.* bucket, pail; baldi; timba. *synonyms:* ayan.

BorWrd1: BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

beleec *Adverb.* muncul secara tiba-tiba. Mase jaar tengah jakayoh beskar, ke'aléh beleec tijiq entooy jubelaaq semaq. Semasa kami berdua sedang mengayuh basikal, tiba-tiba muncul seekor ular besar dari semak. *synonyms:* beluñ, cherluun, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆, cherlòòn, cherluun, berleec, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆, berleec, 492561ca-6410-4fd5-bda8-fbc5495febf₅. *POSe1:* v.

POSn1: ktr. *VARI:* beluuc.

beleek *Noun.* areca nut; pinang. Memang dah adat hééq seng'òòy, amen mòng berenchaaq atow maay gigeey mesti mòng belek siréh. It's our custom, if there's a wedding there must be betel nut. Memang dah adat kita, kalau ada nikah kawin mesti ada sirih pinang.

POSe1: n. *POSn1:* kn.

belèèk *Verb.* boring; bosan; jemu. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

beléew *Adjective.* tawar; payau; tidak mempuyai rasa (berkenaan dengan makanan atau minuman).

synonyms: belat, beluc, belooc, belap, belap, belat, belooc.

POSe1: adj. *POSn1:* ks.

beleh *Verb.* jumpa; temu. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

belehem

beleq *Adjective.* dull; tumpul. **Amen hikedèy che'chiis yòc lekat beleq.** If we don't know how to sharpen, our knives will become dull. Kalau kita tak tahu mengasah parang tetap akan tumpul. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

belidaq

beliiq *Verb.* buy; beli. *synonyms: kòòt₂, ba'liiq.* *BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

bengliiq *See main entry: beliiq. Redup Form: ba'liiq.*

baseform: beliiq. Noun. things bought; pembelian.

synonyms: kòòt₃, ke'nòòt. *POSe1: n. POSn1: kn.*

belooc *Adjective.* tawar; payau; tidak mempuyai rasa (berkenaan dengan makanan atau minuman). **Maay penyakét darah tinggiiq hòt kòòt che'naaq de belooc-belooc.** People with high blood pressure should eat bland food. Orang berpenyakit darah tinggi harus mengambil makanan yang tawar-tawar.
synonyms: panchiq, belap, belat, beluc, beléew, belap, belap, belat, beléew. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

belòòk *Noun.* spit-up, as in what babies do after eating; muntah bayi. *synonyms: ke'mak.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

belòòq where; mana. **Belòòq ki'et? Ke mana dia pergi?**
POSe1: inter. POSn1: inter.

belòq *compare: un, jaaq, mengsaaw. Noun.* father in law; bapa mertua. **Hééq hòt hihormat belòq hééq.** We should respect our father-in-law. Kita harus menghormat bapa

mentua. *POSe1: n. POSn1: kn.*

beloso *Noun.* bulldozer; bulldozer. *BorWrd1: BI 'bulldozer'.*

POSe1: n. POSn1: kn.

belot

beltòp *Noun.* palm thatch; bertam; sejenis pokok palma yang daunnya boleh digunakan untuk membuat atap rumah. Manakala bilah-bilah batangnya pula boleh dianyam menjadi dinding rumah. *Deek de bi'uuy ya pelook beltòp irase tòq bekèèt.* A house made from palm thatch is not hot. Rumah yang dibuat dari atap bertam tidak panas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: bertòp.

beluc *Adjective.* tawar; payau, tidak mempuyai rasa (berkenaan dengan makanan atau minuman).

Ge'noot ba'neh amèèq èng beluc. The drinks that my mother make is flavourless. Minuman yang dibuat emak saya tawar. *synonyms: belat, belééw, belooc, belap. POSe1: adj. POSn1: ks.*

beluñ *synonyms: beleec, cherluun, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆.*

belwal *See main entry: buwal. compare: bengwal; baseform: buwal.*

Verb. bercakap; berbual; bertutur. *synonyms: buwal, yaap, pééy, bungwal, suréh, pasal, yaap, péé. POSe1: v. POSn1: kk.*

bemadu

bembeek *Noun.* pus; abscess; nanah. *Maay nyiiq ku hospitel*

èhnè, ijuk dah bebembeek. The sick person in the hospital earlier had a foot abscess. Orang sakit di hospital itu tadi, kakinya dah bernanah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

benakaat *baseform: bakaat. Adjective.* stingy; kedekut.

synonyms: bakat, kariit, manyèèq. POSe1: adj. POSn1: ks.

benang *Noun.* thread; benang. *synonyms: sengraay.*

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

benar *Adjective.* true; correct; benar; betul. *BorWrd1: BM.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

benatak

benchòòt *See main entry: bechòòt. baseform: bechòòt. Adjective.*
distasteful; disgusting; menjijikan. *synonyms: beseng'er.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

bendéél *See main entry: bedél. Noun.* tembakan. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

bendère *Noun.* flag; bendera. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

bendol *Noun.* large support beam for the wall, running along the
top of the floor; bendul; kayu yang dipasang
melintang di bawah pintu atau pada tiang rumah.
seluruh: deek. BorWrd1: BM. LexFuncE1: house.
LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

benéh benih.

bèng *Noun.* bank; bank. *synonyms: reeq, mèng. BorWrd1: BM, BI*
'bank'. POSe1: n. POSn1: kn.

Benggali *Noun.* Sikh; Sikh. *Note: Perhaps from "Bombay" originally.*
synonyms: Bay. POSe1: n. POSn1: kn.

bengkaak *Noun.* sejenis binatang. *umum: binatak.*
LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.
POSn1: kn.

bengliiq *See main entry: beliiq. Redup Form: ba'liiq.*
baseform: beliiq. Noun. things bought; pembelian.
synonyms: kòòt₃, ke'nòòt. POSe1: n. POSn1: kn.

bengsat *See main entry: besat. baseform: besat. Noun.* order;

pesanan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: mengsat.

bengwal *See main entry*: buwal. *compare*: belwal; *baseform*: buwal.

Noun. perbualan; percakapan. Éñ ngcherngaay bengwal maay ju kampok nglak, hupeer mòng cha'naaq nikah Bah Uda ku pajéh. Saya dengar perbualan dari penduduk kampung sebelah, esok ada kenduri kahwin Bah Uda di sana. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

benih *Noun*. seed; benih. *synonyms*: mat. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

benilak *See main entry*: bilang. *Verb*. count; counting; membilang; menghitung; mengira. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: benilang.

beninòòy

benisaaq

benòòr *See main entry*: bòòr. *baseform*: bòòr. *Noun*. good; kebaikan. Nuung nu benòòr susah maay buhu-jooy. Amen nuung nu jenghat jò'òòy may buhu-jooy. The road to good is difficult for people to follow. But the road to evil many people want to follow. Jalan ke kebaikan orang susah nak ikut. Tapi kalau jalan ke kejahatan ramai orang nak ikut. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

bentol *See main entry*: betol. *baseform*: betol. *Adjective*.

kebenaran. *BorWrd1*: BM 'betul'. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

beq *synonyms*: kakòòq₂.

béq anuuq

ber *Noun*. pucuk sayuran. *synonyms*: bejehuuq, beraaq, kayuu, galèè. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ber'aas *Noun*. type of vegetable, astringent of taste; pucuk paku. Ber'aas kisuuy ku darat. Jiiq seng'òòy jigemar berkep tarok ber'aas adèh Pucuk paku hutan tumbuh di hutan. Kami Orang Asli suka mendapatkan pucuk paku hutan ini. pucuk paku hutan; sejenis pucuk paku yang daunnya sama seperti pucuk paku, cuma saiznya yang lebih besar dan rasanya kelat. Ianya tumbuh di hutan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ber'eel *compare*: bela'eer. *Noun*. green; hijau. Selaay baaq ajaaq hinèèng ber'eel ju ken nyaaq. Grandmother's paddy field looks green from afar. Sawah padi nenek kelihatan hijau dari jauh. *synonyms*: bela'aar, bela'eer, 73e72eb9-afaa-4c67-a25b-4c8113eb6e1a. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

bera'pooq *See main entry*: empooq. *Verb*. dream; bermimpi. *synonyms*: be'empooq, bakééq. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

beraaq *Noun*. bad tapioca root; tapioca root with flesh that is no longer good; ubi kayu yang isinya sudah tidak elok. *synonyms*: bejehuuq, kayuu, galèè, ber. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

beraay [beraañy] *vi*. fall; terjatuh. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

berachaay [berachaany] *Variant*: beranchaay. *Noun*. tempias. *synonyms*: perasòy. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

berachay *Adjective*. sprinkle; spray drops; memercik. Kerite de laluuq ku bèèk nuung de lecah ajih berachay kennaq nu hééq. The last car in the muddy road sprayed us. Kereta yang lalu di jalan yang becak itu memercik mengenai kita. *synonyms*: kerachay. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

beradéq *Noun*. siblings; adik-beradik. Ubaay seberadéq ajih dah bare'niik. Those two siblings are orphans. Mereka dua beradik itu dah yatim piatu. *synonyms*: tenèèq-menang, tenèq-menang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

berahèc *See main entry*: behèc. *baseform*: behèc. *Adjective*. itchy; gatal-gatal. "Agoq man bèèk keniing gak ajih dò berahèc," kipéé ya amèèq. "Do not play near the taro plant, you're going to get itchy," said mother. "Jangan main dekat pokok keladi itu, nanti gatal-gatal," kata emak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

berajal *Noun*. study; belajar. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

berakòs *See main entry*: kus. *confer*: kus. *Verb*. rise up suddenly; bangun dengan tiba-tiba. Lamat kimuuc ya keeq de yèèk nu katéh dewan ajih, dic maay berakòs bike'kus mande bisengoh. When the crazy person entered the hall, everyone stood up suddenly out of fear. Apabila orang gila itu masuk ke dalam dewan itu, semua orang pun bangun dengan tiba-tiba kerana takut. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

beralang *compare*: chuk₂, chuk₃. *Noun*. grasshopper; belalang.

Bah Razak kiteròòc kaaq kigunaaq engrat beralang.
Bah Razak memancing ikan menggunakan umpan
belalang. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

beramòòs *Noun.* instant; moment; sekejap. "Éñ hu-et nu
kedèy nòq, beramòòs taléh," kipéé ya amèèq nu éñ. "I
want to go to the store first, just for a moment," my mother
said to me. "Saya nak pergi ke kedai dulu, sekejap
saja," kata emak kepada saya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

beranchaay *See main entry: berachaay. baseform: berachaay.*
Adjective. memercik. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

beranda *Noun.* veranda; beranda. *BorWrd1: BM, BI 'veranda'.*
POSe1: n. POSn1: kn.

beranglis *Noun.* bayar pengkeras menurut penyakit yang
diubati menurut harga yang ditetapkan oleh
pawang; sebelum membayar pengkeras kita tidak
boleh mengambil makanan yang berpantang
seperti ikan keli, telur, daging, cabai dan apa juga
yang dituntut oleh tok pawang itu. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

beras *Noun.* rice; beras. *synonyms: chengròòy. BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

berbagèy *confer: bebagèy. Adjective.* various; berbagai.
BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

berchat *compare: chat3 98332f5e-739c-477d-9a1c-*
deafc3cd2d₈₂, chat₂. Verb. climb; panjat; mendaki.
Amen hu-et nu deek Bah Amin hòòt berchat chen an ajih

nòq, mande ideek kemiil chenán. If you want to go to Bah Amin's house you must climb the hill first, because his house is on top of the hill. Kalau nak pergi ke rumah Bah Amin harus mendaki bukit itu dulu, sebab rumahnya di atas bukit. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berchééq *See main entry: chééq. Verb.* shew a dog; menghalau anjing. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berchèèr *Noun.* iguana; a small, jungle lizard; sejenis biawak hutan yang saiznya kecil. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bercheer sikat *compare: gareeq, ganggroong, mengarong.*

berchèèr sikat *Noun.* type of water lizard that has a fin on top of its head; sejenis cicak air yang mempunyai sirip di atas kepalanya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

berchèèt *See main entry: chèèt. baseform: chèèt. 1 • vt.* cook; memasak. **Waaq Andak tengah kiberchèèt bubor hu ikenuun de nyiiq.** Waaq Andak is cooking porridge for her sick child. **Waaq Andak sedang memasak bubur untuk anaknya yang sakit.** *synonyms: masaq. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

POSe1: v. POSn1: kk.2 • unknown.

berchet *baseform: chet. Verb.* plant; menanam.

synonyms: che'chet. POSe1: v. POSn1: kk.

bere'nuus *compare: mayooq, ròòq, lès, bel'al. Verb.* angry; marah. **Joji kibere'nòòs ha imenang keraal bikòt iduwét.** Joji marah akan adik lelakinya, kerana dia

mengambil duitnya. *synonyms: bernòòs. POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: bere'nòòs; berihnòòs.

bere'pes *Noun.* strong wind; ribut. Mengòòt nè kibere'pes sampèy kiperhèèk pelook deek maay kampong. Last night a strong wind blew away the villager's roof. Malam tadi angin kuat sehingga menerbangkan atap rumah orang kampung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

beréép *inter.* berapa. Beréép hargaaq bajuuq adèh? Berapa harga baju ini? *synonyms: meriip. POSe1: v. POSn1: kkt.*

beréés *Adjective.* raw; not cooked; mentah. Maay Jepon magemar chaaq kaaq salmon mase tiiq beréés. Japanese people like to eat raw salmon. Orang Jepun suka makan ikan salmon semasa masih mentah. *POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: beréés.

berenchéép *Verb.* hide; bersembunyi. Ubaay sanyèèt keraal ajih baberenchéép ku katéh deek raaq mande banyèq sekolah. The two boys were hiding in the old house because they did not want to go to school. Dua orang budak lelaki itu bersembunyi di dalam rumah lama kerana tidak mahu bersekolah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berenchèèt *See main entry: chèèt. baseform: chèèt. Noun.* cooked food; masakan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

berenggas *Noun.* 1 • tiger; harimau. Ku mase adèh, setiyap negare mòng i'undang-undang de bihas ha pelindungan berenggas madee berenggas dah ku makén pupos. Sekarang, setiap negara mempunyai undang-

undang yang di khaskan untuk melindungi harimau kerana ia semakin pupus. *synonyms: kaap, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr, atañ, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

berengkep hasil; pendapatan; rezeki.

berenteek *compare: perenteek.*

berentii *Verb.* berhenti. *synonyms: ka'diiq₄. BorWrd1: BM.*

POSe1: v. POSn1: kk.

berèq padan muka. *synonyms: hemberèq. POSe1: adv.*

POSn1: ung.

bergas *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, raak, mameek, mergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr, atañ, berenggas, raak, mameek, mergas, nyuuq, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

bergéél *See main entry: begéél. baseform: begéél. Verb.*

patahkan. "Yama hèèq habergéél pènsél éñ?" kitanyaaq Along nu imenang. "Why did you break my pencil?" Along asked his younger sibling. "Kenapa awak patahkan pensel saya?" tanya Along kepada adiknya.

synonyms: bergot. POSe1: v. POSn1: kk.

bergiyat *Verb.* bergiat. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

bergot *synonyms: bergéél.*

bergul *synonyms: mergul.*

bèri *Noun.* beret; beret. *BorWrd1: Bl. POSe1: n. POSn1: kn.*

beri'lèt [beri'lènt] *Adjective*. berbelang. Waaq Ayu kilòk baju iragiiq beri'lèt rengaañ biyèèk. Waaq Ayu is wearing a red and white striped blouse. Waaq Ayu memakai baju becorak berbelang merah putih. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: bere'lèt.*

beri'yas *Verb*. get; mendapat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berimbiq *Noun*. sloping bank of a river; tebing. *POSe1: n. POSn1: kn.*

berjuhèèk *synonyms: soh₂.*

berkah

berkas *Verb*. mengumpul; menyatukan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berkep *See main entry: kep. baseform: kep. Verb*. get something; mendapatkan. Chenòl deek huwat èè sèq huberkep mande hat mòng ku rimaag. House pillars are hard to get nowadays merely because they are found in the deep jungle. Tiang rumah sekarang ni susah untuk mendapatkannya kerana cuma ada di hutan rimba. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berkes *Noun*. afternoon; petang. *synonyms: sengèèt, duuy, danuuy, duuy. POSe1: n. POSn1: kn.*

berket *compare: makòòq. Adjective*. pregnant; mengandung; hamil. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

berkus

berlaak *Verb*. question and answer; one individual asks a question and another individual answers; dengar; jawab;

satu individu bertanya dan individu yang lain menjawab. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berlaak kata; cakap; berkata-kata; bercakap.

berlah *compare: bertah. Verb.* struck by lightning; dipanah petir. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berleec [berleenc] *Adverb.* suddenly; appear suddenly; tiba-tiba; muncul secara tiba-tiba. *synonyms: cherlòòn, cherluun, beleec, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆, 492561ca-6410-4fd5-bda8-fbc5495fefb₅, beleec.* *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

berlééy *Verb.* memperingatkan, menyedarkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berlic

bermasén *Noun.* sayur masin. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: nengasén.

bermeer *Verb.* mengigau. *synonyms: bihbeey.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

bernòl *Adverb.* muncul secara tiba-tiba. *synonyms: cheluñ.*
POSe1: adv. POSn1: ktr.

bernòòr *See main entry: bòòr. baseform: bòòr. Adjective.* very beautiful; sangat cantik. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

bernòòs *Adjective.* panas baran. *synonyms: bere'nuus.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

bernòòs le'ap *Adjective.* penyabar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

beròl *Noun.* dart butt; pangkal anak damak. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

beròh [berònh] *Noun.* nosebleed; hidung berdarah.

POSe1: n. POSn1: kn.

berook *Noun.* 1 • body; badan. *seluruh: riis₂, juk₁, katéh*

berook; bahagian: kuuy. LexFuncE1: head; chest; breast; stomach; waist; leg; hand; shoulder; back; buttocks;

Adam' s apple. LexFuncN1: kepala; dada; buah dada; perut; pinggang; kaki; tangan; bahu; belakang; punggung;

halkum. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

beros *Noun.* brush; berus. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

berpaaq *Noun.* vegetable, type of; sayur minyak. Èng ngchaaq tarok berpaaq, ngkenjiip mbeel keranaq pèq biberchèt charaaq betol. Saya merasa mabuk bila memakan sayur minyak, kerana tidak dimasak dengan cara yang betul. sayur minyak; sejenis sayur hutan yang memabukkan jika tidak dimasak dengan cara yang betul. *POSe1: n. POSn1: kn.*

berpah *See main entry: papah. Verb.* upside down; menelentang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berpengleek *See main entry: pengleek. baseform: pengleek.*

Verb. lay egg; bertelur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

berpes

bersééc *compare: bersiic. Verb.* merahsiakan sesuatu perbuatan atau tindakan dari pengetahuan umum.

POSe1: v. POSn1: kk.

bersiic *compare: bersééc.*

bertah *compare: berlah. Verb. 1* • struck by lightning; dipanah petir. Maay ajih dat ikenuun kibertah ya engkuuq. His child was killed, struck by lightning. Anak orang itu mati, dipanah petir. *POSe1: v. POSn1: kk.*
2 •

bertèc *Verb.* jump down; terjun. "Numòm bijumpaaq dat, bipechayaaq kibertèc ju tingkat lapan," naneq laporan berite kipedéér. "A man was found dead, believed to have jumped from the eighth floor," a news report said. "Seorang dijumpai mati, dia dipercaya terjun dari tingkat lapan," satu laporan berita mengatakan. *synonyms: taaw. POSe1: v. POSn1: kk.*

bertoot *Variant: tentoot. Noun.* gurau. *synonyms: chachòòq.*
POSe1: n. POSn1: kn.

bertòp *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bertòp *Noun.* bertam; sejenis pokok palma yang daunnya boleh digunakan untuk membuat atap rumah. Manakala bilah-bilah batangnya pula boleh dianyam menjadi dinding rumah.

berudu

berus habuk. Kenuun Waaq Ani kijaap mande kimuuc imat ya berus. Waaq Ani's child cried because dust got in his eyes. Anak Waaq Ani menangis kerana habuk masuk matanya.

beruus *Noun.* rubbish; sampah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

beruuy *Noun.* tungau. *POSe1: n. POSn1: kn.*

berwòk *Noun.* bear; beruang. *synonyms: kawip, samiiw, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c, bah woow, d9c74a32-89f7-4657-9620-cda6fc1967b₄.*

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

berwòk *Lit: mempunyai pinggang baseform: wòk. Adjective.*

slender (waist); slim; ramping. *POSe1: expressive.*

POSn1: ung.

beryool *synonyms: yeel.*

besat *Variant: mengsat; bengsat. Verb.* remind; pesan. *Ataaq kibesat nu jééq, "Amen ki'et nu nengriiq maay, agooq séép leey."* Grandpa reminded us, "If you go to the state, do not forget yourself." *Atuk berpesan kepada kami, "Kalau kamu pergi ke negeri orang, jangan lupa diri."* *POSe1: v. POSn1: kk.*

beseeh *Verb.* chase; follow; mengejar; mengejar. *Kerdoor ajih kihòèt gic juk badeek mande numòm keraal de tòq kikenal kigubeseeh ju ikenok.* The woman was in a hurry to go home because an unknown man was following behind her. *Perempuan itu hendak cepat pulang ke rumah kerana seorang lelaki yang tidak dikenali mengejornya dari belakang.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

VARI: besee.

besék *compare: tawòh, dòk, chabèh, heel, raaw; confer: besik.*

Noun. type of monkey; sejenis monyet. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: besiq.

beselaay *baseform: selaay. Verb.* berkebun. Èñ nggemar **beselaay**. I love gardening. Saya suka berkebun.

POSe1: v. POSn1: kk.

beseng'er *See main entry: seng'er. Adjective.* distasteful; disgusting; menjijikkan; meloyakan. Tong sampah ku englaak deek kedèy ajih dah liiw tòq bese'nuuc; **beseng'er hinèèng**. The trash bin at the side of the shop has not been washed for a long time; it looks disgusting. Tong sampah di sebelah rumah kedai itu dah lama tak dicuci; kelihatan menjijikkan. *synonyms: benchòòt.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

besengiiq berhati-hati.

besengral *Adverb.* melucukan. Cherite ku tiwi mengòòt nè hat ibesengral. The story on TV last night was very funny. Cerita di TV malam tadi amat melucukan.

POSe1: adv. POSn1: ktr.

besét *Verb.* sebat; pukul; rotan; rempit; menyebat; memukul; merotan; merempit. Béq Daun ki besét ikenuun keeq de tiiq sekolah ajiih, madee ileey bichap ya che'gu masee kinyuuq rukoq ku tandas sekòlah.

besiiq *Noun.* steel; besi. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

besik *Noun.* sejenis monyet. Ku tepi q pagar bèèk deek sekolah ajih jò'òòy besik. Alongside the fence near the school are many monkeys. Di tepi pagar dekat sekolah itu banyak monyet. *POSe1: n. POSn1: kn.*

beskar *Noun.* bicycle; basikal. Bah Pandak kikayuh beskar nu sekolah. Bah Pandak rode a bicycle to school. Bah Pandak mengayuh basikal ke sekolah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: meskar.*

besuréh *Verb.* berkata. Maay ajih makòòt keputusan ilimaay, tòq mabesuréh nu maay kileeq chanuq. That person made their decision himself, without informing others first. Orang itu mengambil keputusan mereka sendiri, tanpa memberitahu kepada orang lain dahulu. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: besurih.*

betadeer

betar *compare: kòòk. Noun.* petai; petai. Pelèèq betar bulèh bichaaq ibengrees ataw biberchèèt. The 'petai' seed can be eaten raw or cooked. Buah petai boleh di makan secara mentah atau di masak. *Note: The petai seed is foul-smelling but edible. POSe1: n. POSn1: kn.*

beteec *compare: betey, tatèèk.[beteenc] Adjective.* torn; koyak. *synonyms: tatèèk. POSe1: adj. POSn1: ks.*

betees *Noun.* mushroom; cendawan. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: betéés; betééy.*

betééw

betéq *Noun.* papaya; betik. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

betey *compare: beteec, tatèèk. Adjective.* torn; koyak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

betol *Variant: bentol. Adjective.* correct; true; right; betul.

BorWrd1: **BM**. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**. *VAR1*: **betul**.

bèy *Verb*. let's go; come!; mari; jom. *synonyms*: **lah**. *POSe1*: **v**.
POSn1: **kk**.

bi- ter.

bi- ber.

bi- verbalizer commonly denoting a passive-like construction;
di-. *POSe1*: **prfx**. *POSn1*: **awl**.

bibeec *compare*: **engkuuq**. *Noun*. lightning; kilat.

CrossRefE1: **thunder**. *CrossRefn1*: **kilat**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

bibèèt *See main entry*: **bèèt3 0ec6aae6-99d9-4dab-9087-e0483bbaf9a7**. *baseform*: **bèèt₁**. *Verb*. tidur; sedang
tidur; tengah tidur. *synonyms*: **biyaat**. *POSe1*: **v**. *POSn1*: **kk**.

bibeselaay *See main entry*: **selaay**. *baseform*: **selaay**. *Noun*. farmer;
peladang. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

bicheréék

bichòòs *Adjective*. berbintik-bintik. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

bidééy *Noun*. whirlpool; hantu air. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

bidiiq *Adjective*. jealous; cemburu. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

bihbeey *synonyms*: **bermeer**, **pipuuy**.

bikarep

bilah *Noun*. wooden spoon; senduk kayu. *BorWrd1*: **BM**.

POSe1: **n**. *POSn1*: **kn**.

bilang *Variant*: **benilak**.

bile₂ *Verb*. 1 • defend; bela; membela; mempertahankan.

POSe1: **v**. *POSn1*: **kk**.

2 • revenge; balas dendam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

bile *Adverb.* when; bila. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

biléq *Noun.* belek. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

biléq *Noun.* room; bilik. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bin *Noun.* want; mahu. *synonyms: hòòt. POSe1: n. POSn1: kn.*

binatak *Noun.* 1 • animal; binatang. *umum: bah òòs, bah pangkòh, leeq, lengòs, bechook, bengkaak, bah yooc, geriik, kenòk, kukak, kambik, re'raak iir, puyoh, pooc, jool, chiik₁, a8515054-91ba-4052-a78e-38379b83a07e; jenis: jool; synonyms: menatak.*

BorWrd1: BM. LexFuncE1: ant-eater; monitor lizard; pig; barking deer; mouse deer; monitor lizard; bear; bear; tiger; porcupine; tortoise; alligator; sloth, slow loris, lumur; deer; the larger chevrotin; goat; toad.

LexFuncN1: tenggiling; biawak; babi; kijang; kancil; biawak hutan; harimau akar; kambing gurun; beruang; beruang; landak batu; harimau; burung hantu; landak; beruang kecil; kura-kura; tupai; gajah; singa; buaya; kungkang; rusa; napoh; kambing; kodok. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

binchang *Verb.* bincang. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

bingung *Adverb.* bingung. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

bintak *compare: perlooy. Noun.* star; bintang. Maay engraaq mapéé amen bintak reeq lòq gechèèq ajih itandaaq mòng maay buhu-gigeey. The old people said that if there is a star near the moon this is a sign that people want to get married. Orang tua kata kalau bintang dekat dengan

bulan itu tandanya ada orang mahu kahwin.

synonyms: perlooy. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

VARI: bintang.

binyééy *Noun.* type of tree that that bears edible fruit; binjai;
sejenis pokok. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

biperhèèk

bipooñc kenleh penjaga rumah.

biraac *Verb.* pricked; stuck with a thorn; terkena duri.

POSe1: v. POSn1: kk.

biraay *Noun.* type of bird; burung murai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

biruu *Noun.* blue; biru. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bisaaq *Noun.* 1 • venomous, poisonous; bisa. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

bisat *Noun.* in-law; relationship between parents of married
couple; besan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bit *Noun.* bag; beg. *synonyms: chamaak. POSe1: n. POSn1: kn.*

biwar *compare: liwar. Verb.* berlegar. *POSe1: v. POSn1: kk.*

biwoop *Adjective.* cengkung. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

biyaat *confer: bèèt₁. Verb.* sleep; tidur. *synonyms: bibèèt.*

POSe1: v. POSn1: kk. VARI: bibèèt; bèèt.

biyar *Verb.* biar. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

biyasee *Adjective.* normal; biasa. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks.

biyèèk *Adjective.* white; putih. Bungaaq rayaaq ajih iwarne

biyèèk. The hibiscus flower is white. Bunga raya itu berwarna putih. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

biyolaa *Noun.* violin; biola. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

biyukuuq *Noun.* tortoise; kura-kura. Bah Rahim kiperéés **biyukuuq ku ideek.** Bah Rahim raises tortoises in his home. Bah Rahim memelihara kura-kura di rumah nya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bo particle; partikel. **Amèèq, Jo'èl kinyèq bo ha-beh.** Mak, Joel tidak mahu membuatnya. *POSe1: unk.*

bo'booq whoever; anyone; sesiapa. **Ke dewan maay nyeng'òòy hupeer doh buhu-uuy pameran. Bo'booq taléh buléh et.** In the community hall an exhibition will be held tomorrow. Anyone may go. **Di dewan orang ramai esok akan diadakan pameran. Sesiapa saja boleh pergi.**

Boh *Noun.* Boh, a place in Cameron Highlands; Boh, nama tempat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: Bo.*

bol *Noun.* bulb; mentol. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bomòh *Noun.* medicine man; spiritual healer; witch doctor; bomoh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: bumòò.*

bòng *Noun.* a name of endearment given to a child; panggilan manja bagi anak. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: beng.*

Bongsuut *See main entry: Mensoon. Noun.* Mensoon; Bongsut. *synonyms: Mensoon. POSe1: n. POSn1: kn.*

boong nak; anak.

booq *Pronoun.* who; siapa. **Booq de remèh òòs adénè?** Who is blowing on this fire? **Siapa yang usik api ni?**

synonyms: **jaleeq, ma, meleeq, maa, maa, meleeq.**

POSe1: **pron.** *POSn1:* **kgn.** *VARI:* **boq.**

booq imaay Who is it; siapa dia. **Booq imaay de gemar èngah adéhnè?** Who is it that likes to make the news? **Siapa dia yang suka buat berita ni?**

bòòr *Variant:* **benòòr; terbòòr; bernòòr.** *Adjective.* 1 • good; baik. *POSe1:* **adj.** *POSn1:* **ks.**

2 • healthy; well; sihat; sembuh. **Huwat adéh éñ berook ngtòq emberép bòòr.** Today my body isn't so well. **Hari ni badan saya tak berapa sihat.**

bòòr i'engròq

bop *Noun.* 1 • book; buku. **Jap keniing meniig hòòt masediye naneq tempat bebagèy bop menachaq hu kekenuun dèèq ma gemar bebachaaq.** Each parent shall provide a place for reading various books for the children so that they enjoy reading. **Setiap ibu-bapa hendaklah menyediakan satu tempat berbagai jenis buku bacaan untuk anak-anak supaya mereka suka membaca.** *BorWrd1:* **Bl 'book'.** *POSe1:* **n.** *POSn1:* **kn.**

VARI: **bup.**

2 •

bop Nyenang Alkitab.

boq *Noun.* sibling; younger brother or sister; adik.

synonyms: **menang.** *POSe1:* **n.** *POSn1:* **kn.**

bòq *Verb.* carry on the shoulder; dukung;duduk bercelapak di belakang atau di pinggang seseorang. **Maay ra'naq ajih kibòq ikenòn ku icheloot.** The old lady is carrying her child on her back. Orang tua itu mendukung anaknya di belakang. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: beq.*

bot

botee *Noun.* ancestor giant; bota; gergasi; Sang Kelembai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

bri`noos marah.

bu'bèèt *See main entry: bèèt3 0ec6aae6-99d9-4dab-9087-e0483bbaf9a7. baseform: bèèt₁.* *Verb.* sleeping; sedang tidur. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: be'bèèt; betbèèt.*

bubòh *compare: chembòh. Noun.* bubbles, foam; buih. *synonyms: buuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

bubok *compare: chembòh. Noun.* bubble; buih. *synonyms: buuk, peraniiñ, chemboh, chembòh, peraniiñ, buuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

buboq bubuk; serbuk daripada benda-benda yang sudah lapuk;

buboq *Noun.* weevil, an insect found in rice, flour, etc; bubuk; serangga yang suka memakan beras; sejenis kumbang kecil. **Chengròòy ku kedèy ajih dah kichaaq ya buboq.** The rice at the shop has been eaten by weevils. Beras di kedai itu dah dimakan bubuk. *umum: chèèq*

berenggas; *jenis: chèèq berenggas. BorWrd1: BM.*

LexFuncE1: insect. LexFuncN1: serangga. POSe1: n.

POSn1: kn.

bubor *Noun.* bubur; sejenis makan yang dimasak secara lembik dan berair; nasi bubur; kacang bubur.

bubuuq *Noun.* fishtrap; bubu; lukah. **Abah Asim pani uuy**

bubuuq. Uncle Asim knows how to make a fishtrap.

Pakcik Asim pandai buat bubu. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

budaa *Noun.* buddha. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

budoh *Adjective.* stupid; bodoh. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

bujang

bujuk *Noun.* bujuk; sejenis ikan air tawar. **Én nggemar**
chaaq kaaq bujuk. Saya suka makan ikan bujuk.

buk *Verb.* drool; keluar air liur dengan banyak. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

bukan *Adverb.* not; bukan. *synonyms: nyi'nyuq. BorWrd1: BM.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

bukuuq

bul *Verb.* wrap; balut. **"Bul abòòr kaaq masit ajih do kicherèèt**
ya rooy," kipéé ya amèèq. "Wrap the salt fish well or else
later the flies will lay their eggs in it," said mother. **"Balut**
baik-baik ikan masin tu nanti lalat bertelur," kata
emak. *synonyms: kool. POSe1: v. POSn1: kk.*

bulaa *Noun.* ball; bola. *synonyms:* 30a2ce5b-cf7f-478a-89c1-88b4ee85fd₁₆. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bulang *Noun.* topi untuk upacara sewang. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bulat *Adjective.* round; bulat. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

bulèh *Verb.* can, able; boleh. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* buléh; bulih.

bungaaq *Noun.* flower; bunga. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bungar *Noun.* monkey, type of; lotong. loyong. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VARI:* mungaar.

bungkos *Noun.* bundle; package; bungkus. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

bungwal *synonyms:* buwal, belwal, yaap, pééy, suréh, pasal.

buntél *Noun.* buntil; pundi; karung. Bah Pandak ki'isiiq bajuuq keeq de ni'nèèc ajih ku katéh buntél. Bah Pandak mengisi baju yang sudah lusuh itu ke dalam karung.

buruuq *Verb.* meet; jumpa; buru, cari. *jenis:* dak jerat.

BorWrd1: BM. *LexFuncE1:* peep, stalk; snare.

LexFuncN1: pasang jerat; mengintai atau memburu; menyumpit; memikat atau memerangkap burung; lastik burung atau tupai; menyuluh kancil; menunggu binatang buruan; melihat jerat binatang atau tawud ikan; menggagau ikan; menunba ikan; memasang lukah; mencari labi-labi. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

busut *Noun*. anthill; mound; busut. Tah yama maay engraaq manah ente ma sengòh hu busut. I don't know why old people used to fear anthills. Entah kenapa orang tua dulu takut dengan busut. *synonyms*: chemekot.

BorWrd1: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

butaq *Adjective*. bald; botak. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: ks.

butol *Noun*. bottle; botol. *BorWrd1*: BM, Bl. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

buuk *Noun*. buih. *synonyms*: perabiiñ, bubòh, bubok, peraniiñ, chemboh, chembòh, bubok, peraniiñ. *POSe1*: n.

POSn1: kn.

buul

buus *Noun*. tebu. Gule bi'uy ju buus. Sugar is made from sugarcane. Gula dibuat dari tebu. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

buwal *Variant*: belwal. *vi*. converse; cakap, tutur, bual. "Amen hi'et nu rimaq agoq buwal tòq tentu," kisoréh ya apaq nu jééq. "If we go to the forest, do not talk nonsense," father informed us. "Kalau kita pergi ke hutan, jangan cakap yang bukan-bukan," beritahu ayah kepada kami. *synonyms*: belwal, yaap, pééy, bungwal, suréh, pasal, pasal, yaap, suréh. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: vi.

POSn1: kki. *VARI*: bu'wal.

bengwal *See main entry*: buwal. *compare*: belwal;

baseform: buwal. *Noun*. perbualan; percakapan. Éñ ngcherngaay bengwal maay ju kampok nglagak, hupeer mòng cha'naaq nikah Bah Uda ku pajéh. Saya dengar perbualan dari penduduk kampung sebelah, esok

ada kenduri kahwin Bah Uda di sana. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

buwèy *Noun.* buaian; ayun. "Agoq aliiq buwèy ajih dò
luwiik," kipéé ya amèèq. "Do not swing the cradle or else
[the baby will get] dizzy," said mother. "Jangan diayun
buaian tu nanti pening," kata emak. *BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

buwòk *vt.* buang; campak. *synonyms: f2dae9f3-0b70-4aab-
9b2e-8f60266dc₃₈₃, pèc, gas.* *BorWrd1: BM. POSe1: vt.*
POSn1: kkt.

C – c

cha'chaaq See main entry: **chaaq**. baseform: **chaaq**. *Verb*.

1 • eating; chewing and swallowing (food); makan, kunyah sesuatu (makanan) lalu menelannya.

POSe1: vt. POSn1: kkt. VARI: che'chaaq.

2 • eating; sedang makan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

cha'choh See main entry: **choh**. baseform: **choh**. *Verb*. defecate; buang air besar; berak. **Kenòòn hèèq ya kicha'choh.**

Your child defecated. Anak awak sudah berak.

synonyms: 539d1eb7-79c3-4e9d-ab48-0cde019239c, chachoh, chanoh, chachoh. POSe1: v. POSn1: kk.

cha'naaq See main entry: **chaaq**. 1 • *Noun*. food; makanan.

POSe1: n. POSn1: kn.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: cha'naq; che'naq. 2 • unknown.

cha'noh₁ See main entry: **chachoh**.

cha'noh baseform: **choh**. *vi*. defecate; berak, buang air besar.

synonyms: chachoh, choh. POSe1: vi. POSn1: kki.

chaak compare: **chabaak**. Variant: **chabaak**. *Noun*. branch; dahan, ranting. **Chaak legòs aji bigiiq.** Dahan pokok rambutan itu ditebang. *synonyms: rengal, rangwooy;*

seluruh: jehuuq. LexFuncE1: tree. LexFuncN1: pokok.

POSe1: n. POSn1: kn.

chaal *Verb*. talk; speak; cakap. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chenaal *See main entry: chaal. baseform: chaal. Noun.* story; conversation; cerita; perbualan. *Note:* Quite possibly from Temiar -- shows up in northernmost dialects only. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chaaq *compare: chanaaq. Verb.* eat; makan. *Jinèq jiiq jichaq gulay kari puk.* We were eating chicken kari. *Tadi kami makan kari ayam. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chaq.*

cha'naaq *See main entry: chaaq. 1 • Noun.* food; makanan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: cha'naq; che'naq.2 • unknown.

cha'chaaq *See main entry: chaaq. baseform: chaaq. Verb.*
1 • eating; chewing and swallowing (food); makan, kunyah sesuatu (makanan) lalu menelannya. *POSe1: vt. POSn1: kkt. VARI: che'chaaq.*

2 • eating; sedang makan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chaaw *Verb.* scatter, sprinkle; merenjis, memercikkan air dll. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chabaak *See main entry: chaak. compare: chaak. Noun.* **1 •** branch; cabang (tumbuhan). *Chabaak juhuuq de tòq begunaaq ajih hòt pèc.* Useless tree branches must be thrown away. Cabang kayu yang tidak berguna itu harus dibuang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • artery road; cabang (jalan atau sungai). *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

chabèh₂ *Verb.* crow; kokok, berkokok. *synonyms: tadeer.*

POSe1: v. POSn1: kk.

chabèh *compare: besék, tawòh, dòk, heel, raaw.*

chabèh *Noun.* a black long tail monkey; kukah, lotong.

synonyms: chenengkah, peruut. POSe1: n. POSn1: kn.

chabot *Verb.* cabut. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kk.*

chachat *Adjective.* handicapped; cacat. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

chachaw cacau; kacau.

chachèh *baseform: chèh. Adjective.* shred; koyak. Keeq ajih kilòòk bajuuq dah chachèh. He was dressed in clothes that were torn. Dia itu memakai baju yang terkoyak.

synonyms: tatèèk. POSe1: v. POSn1: ks.

chachéng *Noun.* worm; cacing. *synonyms: chachik.*

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

chachii *Noun.* tarian dalam upacara sewang bagi menyembuhkan orang sakit dan kadangkala dipersembahkan dalam pesta keramaian tradisional (memuja semangat padi-satu acara yang dilakukan selepas menuai padi). *POSe1: n. POSn1: kn.*

chachik *synonyms: chachéng.*

chachò *Noun.* grandchild; cucu. *synonyms: chenòòq. POSe1: n. POSn1: kn.*

chachoh *See main entry: choh. Intransitive verb.* defecate; berak, buang air besar. *synonyms: cha'choh, 539d1eb7-79c3-*

4e9d-ab48-0cde019239c, cha'noh, choh, chanoh,
cha'choh. *POSe1: vi. POSn1: kki.*

cha'noh₁ *See main entry: chachoh.*

chachòòq *vi.* bergurau; berjenaka. Naar ikor chooq tengah
babechachòòq. Two dogs are bantering. Dua ekor
anjing sedang bersenda gurau. *synonyms: bertoot.*
POSe1: vi. POSn1: kki.

chadang *Transitive verb.* suggest; cadang. Èn chadang Bah Ali
kijadiiq ketuwee. Saya cadang Bah Ali menjadi
ketua. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chagòh 1 • *Verb.* request from the spirits; wish for something;
doa, meminta kesejahteraan daripada Tuhan.
POSe1: v. POSn1: kk.

2 • *Verb.* summon the spirits; seru. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 • *Noun.* praise; pemujaan.

chenagòh *See main entry: chagòh. Noun.* 1 • incantation;
jampi, doa dari pawang atau bomoh orang asli
kepada roh-roh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • a request from the spirits; a wish for something; the act
of requesting or wishing; permintaan; seru. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

chah *Verb.* rambah (rumput dan pokok-pokok kecil).
POSe1: v. POSn1: kk.

chahayaaq *Noun.* light; cahaya. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

chak *Verb.* mince; cincang; rincik. *Pelèèq betéq de bichak.*
Minced papaya is delicious when prepared as 'gulai' [stew].
Buah betik yang dicincang sedap dimasak gulai.
POSe1: v. POSn1: kk.

chakap iruwaay condemnation; cursing; kutukan.

chakaq *compare: jengkaa*. *Noun.* 1 • chin; dagu. *Bah Adi behiip ichakaq madee kiyòk patééq.* Bah Adi berdarah dagunya kerana terjatuh di atas tanah. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 •

chakòò *Noun.* pencakar sampah; penyapu sampah yang mempunyai bilah yang jarang - jarang kedudukannya di antara sama lain. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chalow *Adjective.* tidak pekat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chamaak *Noun.* bag; beg, bakul. *Ajaaq kitaac chamaak.*
Grandma is weaving baskets. Nenek menganyam bakul. *synonyms: bit. POSe1: n. POSn1: kn.*

chamchaa *Noun.* teaspoon; camca; sudu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

champòng *synonyms: gelut.*

champur *Transitive verb.* campur. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chanaaq *compare: chaaq. Noun.* rice; nasi. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: chanaq.*

chanèk *Noun.* poisonous spike protruding from certain species of

fish; panah ikan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

changkér *Noun.* cup; cawan.

changkol *Noun.* cangkul. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

chanoh *See main entry: choh. Verb.* defecate; buang air besar, berak. *synonyms: cha'choh, chachoh. POSe1: v. POSn1: kk.*

chanòng *synonyms: keneel.*

chanòng juk *Noun.* heel; tumit. *synonyms: keneel, kulèèq.*

POSe1: n. POSn1: kn.

chantom *Transitive verb.* join; cantum. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chanuuq *Adjective.* older; dulu. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

VARI: chanuq.

chap *Variant: che'nap. 1 • Verb.* hold; pegang; tangkap; isi. *synonyms: lèèw, pegak, lèèw, pegaaq, lèèw che'nap.*

POSe1: v. POSn1: kk.

2 • Noun. cara pegang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

3 •

chapèh *Noun.* *1 •* benda yang pecah kecil - kecil seperti kaca atau botol. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • cebisan, carik, guntingan kain yang kecil - kecil. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chapéq capik; tempang; berkenaan dengan kaki; kaki capik.

chapoot *Noun.* sejenis serangga penghisap darah.

synonyms: 8c20e4de-9629-4b57-a478-e4f8f5dbad₃₄,

jòòp. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chaq-chaq-chaq *Noun.* bunyi cicak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

char *Intransitive verb.* belah, menjadi dua bahagian.

POSe1: vt. POSn1: kki.

charak *Noun.* bunga khas untuk upacara sewang atau pemujaan bagi mengubati pesakit. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

charee *Noun.* way; method; cara, kaedah. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

charèèl *Verb.* terseliuh; tersalah urat akibat terjatuh.

POSe1: v. POSn1: kk.

charo

charòh *compare: dudaw, dendook, punggor. Noun.* pokok yang sudah tumbang di atas tanah. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

charot *Verb.* carut; perkataan yang keji dan tidak elok diucapkan oleh seseorang. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk.

charuh *Noun.* large support beam under the floor; penyangga besar di bawah lantai. *seluruh: deek. LexFuncE1: house.*

LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: charòh.

chas *Noun.* smoke; asap, di dalamnya terdapat gas karbon dan kelihatan keluar dari benda - benda yang

terbakar. *synonyms: chul, 5d060063-29d0-4d78-9598-01a22e63c2bd, cheng'éép. POSe1: n. POSn1: kn.*

chat₁ *Noun*. paint; Cat. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

chat₂ *compare*: **berchat**. *Verb*. climb; panjat, daki. *POSe1*: **v**.
POSn1: **kk**.

chatuq *Adverb*. only, just; hanya, cuma, tidak lebih daripada. *POSe1*: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

chatuuq *Verb*. kumpul, susun, himpun, kutip, pungut.
POSe1: **v**. *POSn1*: **kk**.

chawat *Noun*. cawan. *synonyms*: **kuléq**, **kuléé**, **kulèèq**.
BorWrd1: **BM**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

chawiil *Verb*. berpusing, bergerak berkeliling, berlegar.
POSe1: **v**. *POSn1*: **kk**.

chawòòk *compare*: **geteeq**, **hòòq**. *Noun*. skin; kulit; lapisan yang di sebelah luar tubuh manusia dan binatang.
synonyms: **geteeq**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

che'aak *Noun*. perangkat ikan, alat untuk menangkap ikan yang diperbuat daripada buluh. *POSe1*: **n**.
POSn1: **kn**.

che'chengkòn *synonyms*: **chengkòn**.

che'chengòl *synonyms*: **chengòl**, **chengal**.

che'chet *See main entry*: **chet**. *Verb*. menanam.

synonyms: **berchet**. *POSe1*: **v**. *POSn1*: **kk**. *VAR1*: **che'chét**.

che'chet baaq

che'chiip *See main entry*: **chiip**. *Verb*. berjalan. *POSe1*: **v**.
POSn1: **kk**.

che'chiis *See main entry*: **chiis**. *Redup Form*: **chischiis**.

synonyms: **chiischiis**. *VARI:* **chehchiis.1** •

2 • *Verb.* sharpen; menajamkan, menggosok pisau atau parang pada sesuatu (batu asah/batu canai) bagi tujuan untuk menajamkannya. *Kee kichehchiis yooc.* Dia sedang menajamkan parang. *Èng ngchiis yooc.* I am sharpening the knife. Saya sedang mengasah parang. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chehchiis.*

che'dek *Verb.* 1 • terbatuk - batuk kerana salah menelan (tercekik). *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

che'éék *Adjective.* bau sesuatu yang terbakar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

che'eel nuus *Noun.* sakit ulu hati. *synonyms: che'ul nus.*
POSe1: n. POSn1: kn.

che'èèt *Adjective.* sweet; manis, rasa seperti gula atau madu. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

che'eh *Intransitive verb.* 1 • pecah. *synonyms: bekah, d0ba11a4-f991-4490-93f5-48a6aafa43b₆, kar, d0ba11a4-f991-4490-93f5-48a6aafa43b₆.* *POSe1: vt. POSn1: kki.*

2 •

cheng'eh *See main entry: che'eh. Adjective.* sudah pecah.
POSe1: adj. POSn1: ks.

che'eng *Adjective.* sejenis bau yang harum. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chè'guu *Noun.* teacher; panggilan kepada lelaki dan

wanita yang tugasnya mengajar ilmu pengetahuan, pendidik (sekolah atau tadika dll).

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

che'har *Adjective.* hancing, bau busuk seperti bau air longkang. *synonyms: chengèm, chengiis. POSe1: adj. POSn1: ks.*

che'iic *Verb.* sew; jahit. *synonyms: 63e0489a-e007-4ff1-a121-29a2eb32e29c. POSe1: v. POSn1: kk.*

che'iip₁ *Verb.* belch; bunyi yang keluar dari kerongkong akibat kekenyangan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

che'iip₂ *Adjective.* kepulan asap yang tebal, gumpalan asap (terbakar atau memasak menggunakan dapur kayu api). *synonyms: che'uul. POSe1: adj. POSn1: ks.*

che'iip₃ *synonyms: che'uul.*

che'koh *Adjective.* angry; marah. *synonyms: lèès, uròq. POSe1: adj. POSn1: ks.*

che'kòq *Noun.* Adam's apple; halkum, kerongkong, lekum. *POSe1: n. POSn1: kn.*

che'nap *See main entry: chap. Verb.* cara memegang sesuatu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

che'néér *Intransitive verb.* miring, condong, senget. *POSe1: vt. POSn1: kki. VARI: chenéér.*

che'net *See main entry: chet. Noun.* 1 • crop; tanaman.

jenis: serèy. LexFuncE1: mushroom. LexFuncN1: serai; ubi kayu; ubi keledek; petola; kemomok, untuk memasak

ikan; lada; kacang; kulip; kunyit; halia; kantan; labu; peria; kundur; terong belanda; palai; pisang hutan; sudu itik; keladi paya; gelugor; serai kayu, untuk masakan ikan sungai; sangkak ayam; pucut daun bujur, sedap rasanya; pucuk betik; pucuk ubi; cendawan; cendawan busut; cendawan batang; cendawan bibir; cendawan tanah; cendawan telinga tikus. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • crop; tanaman. *POSe1: n. POSn1: kn.*

che'niip *See main entry: chiip. Verb.* perjalanan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

che'niip pooy

che'noh *See main entry: choh. Transitive verb.* keadaan, tempat membuang air besar (tandas dll). *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

che'ook *Verb.* look up; dongak, melihat ke atas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

che'òòp *Verb.* wrap; membungkus. *Waq èng kiche'òòp tepuk ku selaaq telèy.* My aunt wrapped flour with a piece of banana leaf before she cooked it. Makcik saya membungkus tepung menggunakan daun pisang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

che'òòs *compare: pelnaal, rangas. Noun.* firewood; kayu api. *Che'òòs ka'nèèq ngjòòp èng ka'aac teruk maniq.* The firewood that my grandmother found was soaked in the rain. Kayu api yang dicari nenek saya basah terkena hujan. *synonyms: ju'òòs, rangas. POSe1: n. POSn1: kn.*

che'op *Adjective.* convex; cembung, melengkung ke luar

seperti bentuk bahagian luar sebiji bola. *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

che'taat *Transitive verb.* melekat. *POSe1: vi. POSn1: kkt.*

VARI: che'tààt; chetaat; chertaat.

che'ul nus *synonyms: che'eel nuus.*

che'uul *Adjective.* kepulan asap yang tebal, gumpalan asap (terbakar atau memasak menggunakan dapur kayu api). *synonyms: che'iip₂, cher'uul, chel'uul, che'iip₃.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

chebaaq *Adjective.* downstream; Bahagian sungai yang di sebelah bawah. *Èn laq Dani ja'et tengeròc ku chebaaq tééw Piraq.* Saya dan Dani pergi memancing di muara Sungai Perak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chebaq 1 • *Noun.* tool that is like an adze except the blade is in line with the handle, not at a right angle to it; sejenis cangkul. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb.* menggali atau mengorek tanah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chebat *Adjective.* sharp; tajam. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chebééc *Verb.* bergenang (air mata). *synonyms: chebér.*
POSe1: v. POSn1: kk.

chebeer *Noun.* rubber; getah. *Adéh èh je'òòy maay bimumong madee hargaq chebeer dah huuc.* Sekarang ini ramai yang menoreh getah kerana harga getah sudah naik. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chebér *Verb.* bergenang (air mata). *Itèèw mat chebér madee ku nyinjaap.* Air matanya bergenang kerana mahu menangis. *synonyms: chebééc.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

cheboot *Noun.* pulau air; pulau kecil yang terdapat di tengah-tengah lombong buatan manusia. Di atasnya ditumbuhi oleh rumput atau pokok-pokok kayu yang kecil. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chebòt *Verb.* jemput, ambil sedikit. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chebuur bunyi seperti sesuatu yang jatuh atau dibuang ke dalam air.

chedaaw *Noun.* 1 • rainbow; pelangi. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 •

chedak *Noun.* perangkap ikan yang diperbuat daripada buluh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chedèèk tonggeng.

cheduup *Verb.* carrying in the arm; memeluk, memangku, mendakap. *Alisha kicheduup ibuku nòòng sekolah.* Alisha is carrying her books in her arms as she goes to school. Alisha memeluk bukunya ke sekolah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chèèh₁ *Noun.* serangga. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chèèh₂ *Transitive verb.* mengoyak, menarik. *synonyms: chèh, tèèk, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc, chèèk.* *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chéék₁ *Noun.* sound of someone shouting; bunyi seseorang

menjerit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chéék₂ *Verb.* sew; menjahit. *Note:* Batang Padang

synonyms: chiik₃, chuk₃. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chèèk *Transitive verb.* mengoyak, menarik.

synonyms: chèèh₂, chèh, tèèk, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc, chèh, tèèk, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chèèk

chèèm *Noun.* burung, haiwan yang mempunyai paruh, kepak, kaki dan kebiasaanya boleh terbang.

synonyms: chiyaap, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉, a8515054-91ba-4052-a78e-38379b83a07e, chiyaap. *POSe1: n. POSn1: kn.*

cheep *compare:* mèèq₂. biyak.

chèèp₂ *Noun.* lighter; pemetik api, alat yang digunakan untuk menyalakan api rokok. *synonyms:* siyapi,

kerchèp, chèm, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉, sa'pii. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chèèp burung, haiwan yang mempunyai paruh, kepak, kaki dan kebiasaanya boleh terbang.

chèèp chah *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chèèp cherooh *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chèèp kuwòk *Noun.* peacock; burung merak.

umum: bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉.

LexFuncE1: bird. LexFuncN1: burung. POSe1: n. POSn1: kn.

chèèp rəc *Noun.* sparrow; burung pipit. Chèèp rəc kigemar kichaq baaq inyam. Sparrows like to eat unripe padi.

Burung pipit suka memakan padi muda.

umum: bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e9.

LexFuncE1: bird. *LexFuncN1:* burung. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

VARI: chèèp riic.

chèèp rèèc *bagian:* a8515054-91ba-4052-a78e-38379b83a07e.

chèèp serindét *Noun.* burung serindit. *umum:* bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e9. *LexFuncE1:* bird.

LexFuncN1: burung. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

chèèp tereek *Noun.* burung enggang. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

chééq *compare:* siyoh, pis, kuur, sayaw, waay, waay, pis, siyoh, sayaw, pis, siyoh, kuur. *Verb.* shew; halau anjing (arahan kepada binatang tersebut; anjing). *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* chéq.

berchééq *See main entry:* chééq. *Verb.* shew a dog; menghalau anjing. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

chèèq *Noun.* louse; kutu, haiwan kecil yang menghisap darah manusia atau binatang (sering ditemui pada rambut atau bulu binatang). *umum:* chèèq berenggas; *synonyms:* kemayiir. *LexFuncE1:* insect. *LexFuncN1:* serangga. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VARI:* chèq.

chèèq berenggas *Noun.* insect; serangga. *umum:* chèèq, buboq, chengayoong; *jenis:* buboq. *LexFuncE1:* weevil; ant; louse; type of louse; termite; praying mantis.

LexFuncN1: bubuk; semut; kutu; sejenis kutu; anai-anai; mentadak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: chèèh.

chèèr₁ *Noun*. jerat tikus, alat ini diperbuat daripada rotan dan diletakkan di atas tanah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chèèr₂ *Noun*. merincih, mengerat atau memotong kecil-kecil. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chèèr₃ *Noun*. top fin of a fish; sirip di atas ikan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chèès *Transitive verb*. hatch; menetas, keluar dari telur (berkenaan dengan telur). *synonyms*: kèèh, chòh, chès. *POSe1*: vt. *POSn1*: kkt.

chèèt 1 • *Noun*. cook; masak. *POSe1*: vt. *POSn1*: kn.

2 • *Adjective*. sudah masak (makanan), tidak mentah dan boleh dimakan atau diminum. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

berchèèt *See main entry*: chèèt. *baseform*: chèèt. 1 • vt. cook; memasak. Waaq Andak tengah kiberchèèt bubor hu ikenuun de nyiiq. Waaq Andak is cooking porridge for her sick child. Waaq Andak sedang memasak bubur untuk anaknya yang sakit. *synonyms*: masaq. *POSe1*: vt. *POSn1*: kkt.

POSe1: v. *POSn1*: kk. 2 • *unknown*.

berenchèèt *See main entry*: chèèt. *baseform*: chèèt. *Noun*. cooked food; masakan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chegar *Noun*. current; flowing water; cegar; arus deras.

POSe1: n. POSn1: kn.

chegèh *Adjective*. 1 • keras; ketat; sukar dibuka; sukar dipotong; sukar dipatahkan atau diuraikan.

POSe1: adj. POSn1: ks.

2 • tegap, gagah, kuat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

cheng'gèh *See main entry: chegèh. Adjective*. 1 • terlalu keras, amat keras, tersangat keras. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 • terlalu keras, amat keras, tersangat keras.

POSe1: adj. POSn1: ks.

cheh *Verb*. douse; menyiram; menyimbah; mendirus.

POSe1: v. POSn1: kk.

chèh *vt.* mengoyak, menarik. *synonyms: chèèh₂, tèèk, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc, chèèk, chèèk, tèèk, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc.* *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chehaas [chehaañs] *Adjective*. bunyi air yang turun atau jatuh dari tempat yang tinggi, contohnya air terjun. *synonyms: chehuus.* *POSe1: expressive.*

POSn1: ekspresif.

chehabaac-habaac

chehchiis *See main entry: chiis. Verb*. sharpen; menajamkan, menggosok pisau atau parang pada sesuatu (batu asah/batu canai) bagi tujuan untuk menajamkannya. *Kee kichehchiis yooc.* Dia sedang menajamkan parang. *Èng ngchiis yooc.* I am

sharpening the knife. Saya sedang mengasah parang.

POSe1: v. POSn1: kk.

cheheer *Transitive verb.* menghasut, membangkitkan kemarahan atau kebencian di antara satu sama lain. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chehèèr *Adjective.* red; merah. *synonyms: chengòòl, rengaañ, petlaac, jenghaang, rengaañ, rengaac.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chehòòs [chehòòns] *Adjective.* tired, out of breath; termengah - mengah, bernafas dengan agak kencang kerana terlalu penat dll. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chehòòy *compare: kelèm, pegelap, yah.* *Adverb.* afternoon, 1pm until 3pm; petang; dari pukul 1 sehingga 3 petang. *synonyms: yah.* *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

chehuus *Adjective.* bunyi air yang turun atau jatuh dari tempat yang tinggi, contohnya air terjun. *synonyms: chehaas.* *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

chekaq 1 • *Verb.* tie or bind a bunch of long objects, such as pens, firewood, hair; ikat. *synonyms: chekòt, bek.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • *Noun.* alat perhiasan kaum wanita, sering dipakai di atas kepala bagi tujuan menahan rambut agar sentiasa kemas dan teratur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chekéés *Verb.* menyisip. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chekeet *Transitive verb.* expect; sangka, duga. *POSe1: vt.*

POSn1: kkt.

chekèk cekik.

cheket₁ *Adjective*. melekit, benda cair yang mudah melekat seperti gam, air gula dll. *synonyms: cheraket.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

cheket₂ *Adjective*. squeaky clean; kesat, macam pinggang yg tiada minyak selepas dicuci. *synonyms: cheraket.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

chekò *Noun*. sigai, kayu kecil yang diikat bersama dengan pokok besar untuk tujuan memanjat.

POSe1: n. POSn1: kn.

chekòòl *Intransitive verb*. lie down; baring. *synonyms: jajiq, da'daq.* *POSe1: vi. POSn1: kki.*

chekòòp *Noun*. bark; skin of fruit; kulit kayu, kulit buah.

POSe1: n. POSn1: kn.

chekòòp

chekoop langsung *Noun*. popular buff-coloured fruit skin; kulit langsung; diambil dari kulit langsung, direbus dan airnya diminum. Rasanya pahit dan dapat membunuh cacing. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chekòòq *Noun*. tree bark, peel; kulit kayu, kulit buah.

POSe1: n. POSn1: kn.

chekoor *Verb*. meratakan, mengorek atau menolak tanah menggunakan jentera berat atau peralatan ringan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chekòt *Verb.* tie; ikat; cekut. Tenèq keraal èng kichèkòt i'arap ku meskar. Abang saya mengikat barangnya di basikal. *synonyms:* **chekaq**, **bek**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

chengkòt *See main entry:* **chekòt**. *Noun.* arrest; berkas.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

chekulòng

chel'uul *Verb.* tercekik. *synonyms:* **hèk₁**, **hèk₃**, **cher'uul**, **che'uul**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* **che'uul**.

chelakaaq *Adjective.* celaka, tidak baik (berkenaan dengan nasib dll). *BorWrd1:* BM. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

chelèès *Verb.* to smooth pandan strips with a knife before plaiting; melicinkan atau merautkan daun mengkuang sebelum dianyam. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

chenglèès₁ *See main entry:* **chelèès**. *Noun.* type of knife used to smooth pandan strips before plaiting; alat untuk melicinkan daun mengkuang yang belum dianyam. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

chelééy *Verb.* menyidai (pakaian di ampaian). *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

cheleh *compare:* **taaw**. *Intransitive verb.* go down; turun.
CrossRefn1: **terjun**. *POSe1:* vi. *POSn1:* kki.

chengleh *See main entry:* **cheleh**. *Noun.* descent; penurunan.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

cherleh *See main entry:* **cheleh**. *Transitive verb.*
1 • menurunkan. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

2 • bring down; cause to go down; menurunkan.

POSe1: vt. POSn1: kkt.

chelèy *synonyms: sidèy.*

chelihòòt [chelihòònt] *Adjective.* smashed; kemik.

synonyms: kelhuut, lehut, lohot. POSe1: adj. POSn1: ks.

chelohòòt *synonyms: kelhuut, lehut, lohot.*

chelòk *compare: iip. Adjective.* drowned; lemas. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

cherlòk *See main entry: chelòk. Verb.* immerse; melemaskan.

Mase èng ha-tengròòc èng ngcherlòk bubuuq ku tééw

Pelawat. Semasa hendak memancing saya

menenggelamkan bubu di sungai Palawan.

synonyms: kerlòk, jeremlop. POSe1: v. POSn1: kk.

cheloot *compare: kenòòng, kenòòk. Noun.* back; belakang.

synonyms: kenòòng. POSe1: n. POSn1: kn.

chelop *Noun.* perwarna; bahan berupa serbuk atau cecair yang digunakan untuk mewarnakan daun mengkuang dalam pembuatan tikar. .

chelor celur; celup; memasukkan sesuatu ke dalam air.

cheluñ *compare: timbol. Verb.* appear suddenly; muncul secara

tiba-tiba. *synonyms: bernòl. POSe1: v. POSn1: kk.*

chèm *Noun.* lighter; pemetik api, alat yang digunakan

untuk menyalakan api rokok. *synonyms: chèèp₂, siyapi,*

kerchèp, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉,

sa'pii. POSe1: n. POSn1: kn.

chemal *Noun*. sejenis tupai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chemboh *Noun*. bubble; buih; busa; gelembung putih yang timbul di atas permukaan air. *synonyms: bubok, buuk, peraniñ.*

chembòh *compare: bubòh, bubok. Noun*. bubble; buih; busa; gelembung putih yang timbul di atas permukaan air. *synonyms: bubok, peraniñ, buuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

chembook *Noun*. longkang, alur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chemburuuq *Adjective*. jealous; cemburu, iri hati, dengki, sakit hati. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

chemees *Adjective*. hungry; lapar. *synonyms: chuwaak. POSe1: adj. POSn1: ks.*

chemekot *Noun*. busut. *synonyms: busut. POSe1: n. POSn1: kn.*

chemerbèc *Adjective*. bunyi, sesuatu suara yang dikeluarkan oleh binatang atau manusia dan ianya tidak berhenti-henti berbunyi, suara orang bercakap tidak berhenti-henti. 1. *Ileey kihaleey tapiiq i'empaaq higetèèq chemerbèc. 2. Getèèq ngròq chèèp ajiih chemerbèc tah maa de ma muur. POSe1: adj. POSn1: ks.*

chemnaaq *Noun*. makhluk halus, makhluk yang terdapat dalam cerita legenda masyarakat Orang Asli. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chèmp *compare: sa'pii, gurés.*

chemperéey *Noun*. cemperai; sejenis pokok renek;

sejenis sayuran.

chempét *Adjective.* skillful; mahir, cekap, terlatih.

POSe1: adj. POSn1: ks.

chèn panggilan untuk anjing; .

chenaal *See main entry: chaal. baseform: chaal. Noun.* story; conversation; cerita; perbualan. *Note:* Quite possibly from Temiar -- shows up in northermost dialects only. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenaaw *Noun.* peralatan perubatan, daun sudah dikat untuk membuat siraman kepada orang yang mahu berubat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenagòh *See main entry: chagòh. Noun.* 1 • incantation; jampi, doa dari pawang atau bomoh orang asli kepada roh-roh. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 • a request from the spirits; a wish for something; the act of requesting or wishing; permintaan; seru. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenan *compare: jelmòl. Noun.* 1 • mountain; gunung, tanah tinggi berpuncak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • hill; bukit. *synonyms: jelmòl, loot₃. POSe1: n. POSn1: kn.*

chenangaaw *Noun.* greenlyfly; cenangau; pianggang; sejenis serangga yang bersaiz kecil dan bentuknya seperti kumbang yang tinggal di kawasan sawah padi. Haiwan ini gemar menghisap manisan dari tumbuh - tumbuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenapuur *Adjective*. bunyi pergerakan di dalam air atau paya. *synonyms: cherapuur*. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chenaq *Adjective*. 1 • dying; nazak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*
2 • severe (of pain, illness, etc.); teruk. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chenareet *See main entry: chereet. Noun*. steep place; tempat curam. Mutu ajih nèh kiyòòk ku chenareet nglak deek Bah Min. Motosikal itu jatuh di tempat curam di sebelah rumah Bah Min. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chencharuu *Noun*. cencaru; sejenis ikan laut. Én tòq nggemar chaaq kaaq chencharuu. Saya tidak suka makan ikan cencaru.

chenchook belukar.

chendoot *Transitive verb*. lean; sandar. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chenèèr₁ *Transitive verb*. accompany; mengiring, serong, sisi, tepi. Sangèèt paay yòòs niq gechèèq lekat kidaq chenèèr. The three-month old baby still needs someone to sleep with him. Bayi yang berumur tiga bulan masih mengiring lagi. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chenèèr₂ *Noun*. sejenis cendawan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenengkah *Noun*. a black long tail monkey; kukah, lotong.

synonyms: **chabèh**, **peruut**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

cheng'aang *See main entry*: aang. *Intransitive verb*. gape;

ternganga, tercengang, melopong. *POSe1*: vi.

POSn1: kki.

cheng'éép *Noun*. smoke; asap, di dalamnya terdapat gas karbon dan kelihatan keluar dari benda - benda yang terbakar. *synonyms*: **chas**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

cheng'eh *See main entry*: che'eh. *Adjective*. sudah pecah.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

cheng'gèh *See main entry*: chegèh. *Adjective*. 1 • terlalu keras, amat keras, tersangat keras. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

2 • terlalu keras, amat keras, tersangat keras.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

chengal *synonyms*: **chengòl**, **che'chengòl**.

chengayoong *Noun*. praying mantis; mentadak. *umum*: **chèèq berenggas**. *LexFuncE1*: insect. *LexFuncN1*: serangga.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

chengèm *Adjective*. hancing, bau busuk seperti bau air kencing atau bau - bau yang tidak menyenangkan.

synonyms: **chengiis**, **che'har**. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

chenghòr *Noun*. Chinese; Cina. *Note*: avoidance term in some dialects, e.g. Rasau *synonyms*: **Chinaaq**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chengiip *Noun*. asap. **Deek jééq bekiyabot ya chengiip ju deek waal**. Rumah kami dipenuhi oleh asap dari

dapur. *synonyms: efe598d6-d17f-4a36-b030-64460a7b₁₅₅₆, asap.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

chengiis *Adjective.* bau seperti bau air longkang atau bau badan seseorang yang tidak mandi sehingga beberapa hari lamanya; bau busuk seperti hangit serta masam. *synonyms: chengèm, che'har.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chengim *Adjective.* makanan berbau asap. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chengkar *Noun.* 1 • floor; lantai. *synonyms: réés.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

chengkar bilah

chengkòl *Noun.* pillow; bantal. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chengkòn *Adjective.* appearance of a thin person slouching; gambaran orang kurus yang duduk secara malas dan bongkok. *synonyms: che'chengkòn.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chengkòt *See main entry: chekòt. Noun.* arrest; berkas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chengkòt wòk *Noun.* belt; tali pinggang. *synonyms: taliiq wòk.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenglèès₁ *See main entry: chelèès. Noun.* type of knife used to smooth pandan strips before plaiting; alat untuk melicinkan daun mengkuang yang belum dianyam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenglèès₂ *Noun*. pisau kecil yang digunakan untuk
melembutkan tikar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chenglèèy *Noun*. tempat menyidai pakaian.

synonyms: senidèy. POSe1: n. POSn1: kn.

chengleh *See main entry: cheleh. Noun*. descent; penurunan.

POSe1: n. POSn1: kn.

chenglèy *synonyms: senidèy.*

chengòl *Adjective*. cahaya dari lampu atau pelita.

synonyms: chengal, che'chengòl. POSe1: adj. POSn1: ks.

chengòòl *Adjective*. red; merah. *Disc: PHG synonyms: rengaañ,*
chehèèr, petlaac, jenghaang. POSe1: adj. POSn1: ks.

chengòòr *Verb*. 1 • naughty; nakal. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • flirt; miang. Menalèh hunen chengòr ju pèq ennaay
jooy ngròq maay ra'naaq. Gadis zaman sekarang
suka menggatal dan mereka tidak patuh nasihat
orang tua. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chengreek panggilan; gelaran. *synonyms: cheruk₂, cherek,*
chengruuk.

chengréék *Noun*. wrist; pergelangan tangan. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

chengrek *See main entry: cherek. synonyms: chengrek, cheruk₃,*
chengruk.1 •

2 • *Adjective*. height, long; tinggi, panjang.

synonyms: cheruk₃, chengruk, chengrek. POSe1: adj.

POSn1: ks.

chengroos *Noun*. 1 • finger-nail, toe-nails; kuku, benda keras yang tumbuh di hujung jari manusia atau sesetengah binatang. *Mabééq menalèh ennaay gemar gep hinèèy ku chengroos*. Young girls nowadays like to use henna on their finger-nails. Anak gadis suka memakai inai di kuku mereka. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

chengroos juk

chengroos tek

chengròòy *compare: baaq. Noun*. 1 • rice; beras.

synonyms: beras. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • paddy; padi, sawah padi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chengruk *See main entry: cherek. Adjective*. height, long; tinggi, panjang. *synonyms: chengrek, cheruk₃, chengrek.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

chengruuk *synonyms: cheruk₂, cherek, chengreek.*

chengwaak *See main entry: chuwaak. Noun*. famine; kebuluran.

synonyms: lembur. POSe1: n. POSn1: kn.

cheniboq *Noun*. ladle, scoop; gayung, timba, pencedok air.

synonyms: chiboq. POSe1: n. POSn1: kn.

chennom

chennoong licik; pandai tipu.

chenòng *synonyms: kulèèq, keneel.*

chenòòl *Noun*. post or pillar for a house; tiang. *seluruh: deek.*

LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

chenòòq *Noun*. grandchild; CUCU. *synonyms*: **chachò**. *POSe1*: n.
POSn1: kn. *VARI*: chenòq.

chenòòq

chenrèèk *Noun*. finger; jari. *synonyms*: **jaras**. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

chentaak *Noun*. junction; simpang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chenteek₁ *Noun*. traditional musical instrument made from bamboo, used in the ramul or sewang ceremony; alat muzik tradisi dibuat daripada buluh yang digunakan semasa upacara sewang atau ramul.
synonyms: **chenteeng**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chenteek₂ *Noun*. dance, traditional; sewang.
synonyms: **chenteeng**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chenteeng *synonyms*: **chenteek₁**, **chenteek₂**.

chenubaaq *Verb*. percubaan. *BorWrd1*: BM 'cuba'. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

chenukas *See main entry*: **chukéés**. *Noun*. chopstick; penyepit makanan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: chungkas.

chenukéés *See main entry*: **chukéés**. *Noun*. 1 • chopstik; penyepit makanan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
VARI: **chenukaas**.

2 • impression; kesan dari perbuatan mengacau sesuatu, seperti memasak.

3 • hasil masakan (pulut).

chepèc [chepènc] *Adjective*. sejuk; dingin. *synonyms*: **sengèc**,

sengngèc, pechèk, tehòòk. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chepéét

chepiit [chepiint] *Verb.* squeeze; picit, menekan - nekan dengan jari. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chepuur *Adjective.* bunyi seseorang terjun atau melompat ke dalam air. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

Chéq *Noun.* Miss; Cik, panggilan bagi gadis atau wanita yang belum berkahwin. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

chèq garèèt

cher'eh

cher'uul *Verb.* tercekik. *synonyms: chel'uul, che'uul. POSe1: v. POSn1: kk.*

cheraac [cheraanc] *Intransitive verb.* pancutan, keluar dengan deras (air dll) (cecair). *POSe1: vt. POSn1: kki.*

cheraah [cheraanh] *Adjective.* sound of leaves as some person/animal/thing goes through the leaves quickly; bunyi daun apabila seseorang, sesuatu, atau binatang melalui dengan cepat. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

cherabaq *Adjective.* bunyi pergerakan di dalam lumpur. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

cherak *Noun.* rafter; kasau, kayu yang dipasang melintang pada bumbung rumah. Digunakan sebagai rangka untuk memasang atap. *seluruh: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

cheraket *Adjective*. melekit, benda cair yang mudah melekat seperti gam, air gula dll. *synonyms*: **cheket₁**, **cheket₂**. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

cherap *Verb*. chew; kunyah, menghancurkan makanan di dalam mulut dengan gigi. *POSe1*: **v**. *POSn1*: **kk**.

cherapuur *Adjective*. bunyi pergerakan di dalam air atau paya. *synonyms*: **chenapuur**. *POSe1*: **expressive**. *POSn1*: **ekspresif**.

cherbèr cebis; secebis.

cherdéq *Adjective*. smart; cerdas, pintar, pandai.

synonyms: **penani**. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.
VARI: **cherdik**.

cherendéq *See main entry*: **cherdéq**, **cheréq**. *Adjective*.

1 • ntelligence; kecerdikan, kepandaian, kemahiran, ilham, akal. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

2 • kecerdikan, kepandaian, kemahiran, ilham, akal. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

cherdòl *Transitive verb*. bertunas, baru tumbuh tunasnya, mula membiak. *POSe1*: **vt**. *POSn1*: **kkt**.

cheréék *Verb*. call; panggil, teriak. *synonyms*: **lawong**.
POSe1: **vt**. *POSn1*: **kk**.

cherèèk

chereeq *Verb*. pray; doa.

chereet *Verb*. go down; turun. **Èn ngchereet dirèh**. I went down. Saya turun ke bawah. *POSe1*: **v**. *POSn1*: **kk**.

chenareet *See main entry: chereet. Noun.* steep place; tempat curam. Mutu ajih nèh kiyòòk ku chenareet nglak deek Bah Min. Motosikal itu jatuh di tempat curam di sebelah rumah Bah Min. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chereey *Noun.* autumn; musim gugur, musim luruh. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: cherèèy.*

cherèh *Noun.* cut; potong, kerat. Menang èng kicherèh jehuq kaha bèh tabak setit. Adik saya memotong kayu untuk membuat kayu lastik. *POSe1: n. POSn1: kn.*

cherek *Variant: chengruk. Noun.* height, length; tinggi, panjang. *synonyms: lasiik, cheruk₂, chengruuk, chengreek.* *POSe1: n. POSn1: kn. VARn1: Bekaw; BOT.*

chengrek *See main entry: cherek. synonyms: chengrek, cheruk₃, chengruk.1 •*

2 • Adjective. height, long; tinggi, panjang.

synonyms: cheruk₃, chengruk, chengrek. POSe1: adj. POSn1: ks.

cherèk *compare: perook. Noun.* squirrel; tupai. *synonyms: perook. POSe1: n. POSn1: kn.*

cherendék bijaksana.

cherendéq *See main entry: cherdéq, cheréq. Adjective.*

1 • intelligence; kecerdikan, kepandaian, kemahiran, ilham, akal. POSe1: adj. POSn1: ks.

2 • kecerdikan, kepandaian, kemahiran, ilham, akal. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

cherenglaang *Noun.* shining; berkilat, mengeluarkan cahaya. *synonyms: cherengliing. POSe1: n. POSn1: kn.*

cherengliing *Noun.* shining; berkilat, mengeluarkan cahaya. *synonyms: cherenglaang. POSe1: n. POSn1: kn.*

cherengung *Adjective.* bunyi air yang turun dari tempat yang tinggi (air terjun). *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

cheréq

cheres *Noun.* rib; tulang rusuk. *POSe1: n. POSn1: kn.*

cherèy *Transitive verb.* lop; mencantas daun atau cabang. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

cherite

cheritee *Noun.* story; cerita, tulisan atau cerita lisan yang menerangkan sesuatu perkara atau peristiwa.

synonyms: nehakaaq, chermòòr, cheritèè, fc31f0f2-4efd-4db5-896d-90a523b6a98. BorWrd1: BM. POSe1: n.

POSn1: kn. VARI: cheritèè.

cheritèè *synonyms: cheritee, nehakaaq, chermòòr, fc31f0f2-4efd-4db5-896d-90a523b6a98.*

cheriyaaq *Transitive verb.* menyiasat, mengkaji, menyelidik, mencari, memerhati. *synonyms: kèèq.*

POSe1: vt. POSn1: kkt.

cherkap *Verb.* merendam atau memasukkan ke dalam

air. *POSe1: v. POSn1: kk.*

cherlaah *Verb.* distribute; mengagihkan; membahagikan sesuatu (makanan dll). *POSe1: v. POSn1: kk.*

cherlaang berkilat; berkilau.

cherlah *synonyms: bahagiiq.*

cherlèès *Noun.* sejenis tupai bersaiz kecil. *POSe1: n. POSn1: kn.*

cherleh *See main entry: cheleh. Transitive verb. 1 • menurunkan. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

2 • bring down; cause to go down; menurunkan. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

cherliing berminyak.

cherlòk *See main entry: chelòk. Verb.* immerse; melemaskan. *Mase èng ha-tengròc èng ngcherlòk bubuuq ku tééw Pelawat. Semasa hendak memancing saya menenggelamkan bubu di sungai Palawan. synonyms: kerlòk, jeremlop. POSe1: v. POSn1: kk.*

cherlòòn₂ [cherlòòn] *Adjective.* lebih ukuran, terlalu panjang, terlalu luas, terlalu tinggi, terlalu rendah. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

cherlòòn [cherlòòn] *Verb.* tiba-tiba, muncul secara tiba-tiba; muncul tanpa disangka-sangka; kedatangan yang tidak diduga atau dijangka. *synonyms: cherluun, berleec, beleec, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆. POSe1: v. POSn1: kk.*

cherluun [cherluuñ] *Verb.* tiba-tiba, muncul secara tiba-tiba. *synonyms:* beleec, beluñ, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆, cherlòòn, berleec, beleec, ecc039cd-ecc9-4f0c-8411-717a876fd₉₉₆. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

chermin *Noun.* mirror; alat yang digunakan untuk melihat muka dll (cermin muka). *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

chermòòr *Noun.* story; cerita, tulisan atau cerita lisan yang menerangkan sesuatu perkara atau peristiwa. *synonyms:* cheritee, nehakaaq, cheritèè, fc31f0f2-4efd-4db5-896d-90a523b6a₉₈. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

chernaaq *Adjective.* clear; terang. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

chernèèr *synonyms:* je'jèèr.

cherngaay *Transitive verb.* 1 • hear; dengar. *synonyms:* gertéék, getéék, tenghèèn, gertéék. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.
2 •

cherngòòy *Transitive verb.* menghidu, membaui.
synonyms: kerngòòy. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

cheroh *Verb.* mengait atau mengambil buah kelapa sawit. *synonyms:* kayét, keboot, kayét. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

cheròòk *Verb.* 1 • thread a needle; memasukkan benang ke dalam lubang jarum. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.
2 • plug in a wire; string something long through or to a location; memasukkan sesuatu yang panjang.

POSe1: v. POSn1: kk.

cheròòt *Transitive verb.* bersambung, ada penambahan yang berterusan. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

cheroq *Noun.* corner; nook; ceruk, sudut atau penjuru sesuatu tempat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

cheros *Transitive verb.* jirus, siram, dirus. *synonyms: cheruk₃, cheruk₁.* *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chertaat *Transitive verb.* melekat. *POSe1: vi. POSn1: kkt.*
VARI: chetaat; che'taat.

cherteet timpa.

cherteh *Transitive verb.* timpa. *synonyms: timpaaq.* *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

cheruk₁ *Transitive verb.* jirus, siram, dirus. *synonyms: cheros.*
POSe1: vt. POSn1: kkt.

cheruk₂ *Adjective.* height, long; tinggi, panjang.

synonyms: cherek, chengruuk, chengreek. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

cheruk₃ *synonyms: cheros, chengrek, chengruk, chengrek.*

cheruk i'umuur

cheruuq *Noun.* 1 • mat; tikar, alas tidur atau alas tempat duduk dan selalunya ia diperbuat dari daun mengkuang (tikar mengkuang). *Amèq èng kitaac cheruuq.* My mother is weaving a mat. Emak saya sedang menganyam tikar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

cherwèèt₁ [cherwèènt] *Transitive verb*. mencangkuk.

POSe1: vt. POSn1: kkt.

cherwèèt₂ *Adjective*. memulas, sakit perut yang amat sangat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

cherwòòk *Variant: wòòk. Transitive verb*. peel; kupas, membuang atau menanggalkan kulit (contohnya kulit bawang atau kulit pisang dll). *Amen hiik ha-gap isi bejehuq cherwook chanuq ihòc*. To cook tapioca peel off the skin first. Apabila hendak memasak ubi kayu terlebih dahulu kupas kulitnya. *synonyms: gubal, wòòk₄. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

cheryaak *Adjective*. bunyi air yang disimbah (orang sedang mandi dll). *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif. VARI: cheriyaak.*

cheryaaq *Verb*. 1 • find, look for; mencari. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: cheriyaaq.*

2 • memerhati, mengawasi. *synonyms: kèèq, kèq.*

POSe1: v. POSn1: kk.

ches₁ *Noun*. wild animal; binatang liar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ches₂ *Adjective*. telah sembuh dari sakit. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chès *synonyms: chèès, kèèh, chòh.*

chès

chet *Variant: che'chet. Verb*. plant; tanam. *synonyms: tap.*

POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chét.

che'net *See main entry: chet. Noun.* 1 • crop; tanaman.

jenis: serèy. LexFuncE1: mushroom. LexFuncN1: serai; ubi kayu; ubi keledak; petola; kemomok, untuk memasak ikan; lada; kacang; kulip; kunyit; halia; kantan; labu; peria; kundur; terong belanda; palai; pisang hutan; sudu itik; keladi paya; gelugor; serai kayu, untuk masakan ikan sungai; sangkak ayam; pucut daun bujur, sedap rasanya; pucuk betik; pucuk ubi; cendawan; cendawan busut; cendawan batang; cendawan bibir; cendawan tanah; cendawan telinga tikus. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • crop; tanaman. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chet baaq

chèt–chèt

cheteek *Verb.* mengetuk. *synonyms: sakal, gadoq, gòq, gòq, tòòk, sakal. POSe1: v. POSn1: kk.*

cheteh *Verb.* menurunkan (barang dll). *synonyms: gertee, gerteeh, teeh. POSe1: v. POSn1: kk.*

chewòòs *Transitive verb.* cungkil. *synonyms: chungkél, chuwòòs. POSe1: vt. POSn1: kkt. VAR1: chuwòòs.*

chiboq *Noun.* ladle, scoop; gayung, timba, pencedok air. *synonyms: cheniboq. POSe1: n. POSn1: kn.*

chichaq *Noun.* 1 • lizard; cicak, binatang yang menyerupai biawak tetapi ianya bersaiz kecil sahaja. Binatang ini sering terdapat di dalam rumah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

chidoq *Transitive verb.* scoop, take up; cebok, senduk, cedok.

synonyms: **senuk**, **sendoq**. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **vt**.

POSn1: **kkt**.

chiik₁ *Noun.* elephant; gajah. *umum:* **binatak**. *LexFuncE1:* **animal**.

LexFuncN1: **binatang**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

chiik₃ *synonyms:* **gajah**, **chéék₂**, **chuk₃**, **chuk₁**, **63e0489a-e007-4ff1-a121-29a2eb32e29c**.

chiik *Verb.* 1 • sew; jahit. **Kòt sengraay ru jarop, chiik abat ajeh.** Ambil benang dan jarum, jahit kain itu. *Note:*

Jalan Pahang, Batu 3 *synonyms:* **chuk₃**, **63e0489a-e007-4ff1-a121-29a2eb32e29c**. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

2 •

chiip *Redup Form:* **che'chiip**. *Variant:* **che'chiip**; **che'niip**. *Verb.*

1 • walk; jalan. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**. *VARI:* **chepchiip**.

2 •

chiip abòòr

chiip ahebòq

chiis *Redup Form:* **chischiis**. *Variant:* **chiischiis**; **chehchiis**. *Verb.*

sharpen; menajamkan, menggosok pisau atau parang pada sesuatu (batu asah/batu canai) bagi tujuan untuk menajamkannya. **Kee kichehchiis yooc.** Dia sedang menajamkan parang. **Èng ngchiis yooc.** I am sharpening the knife. Saya sedang mengasah parang. *synonyms:* **serjèèw**, **terèèh**. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

che'chiis *See main entry:* **chiis**. *Redup Form:* **chischiis**.

synonyms: **chiischiis**. *VARI:* **chehchiis.1** •

2 • *Verb.* sharpen; menajamkan, menggosok pisau atau parang pada sesuatu (batu asah/batu canai) bagi tujuan untuk menajamkannya. *Kee kichehchiis yooc.* Dia sedang menajamkan parang. *Èng ngchiis yooc.* I am sharpening the knife. Saya sedang mengasah parang. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chehchiis.*

chiischiis *See main entry: chiis. Verb.* sharpen; menajamkan, menggosok pisau atau parang pada sesuatu (batu asah/batu canai) bagi tujuan untuk menajamkannya. *Kee kichehchiis yooc.* Dia sedang menajamkan parang. *Èng ngchiis yooc.* I am sharpening the knife. Saya sedang mengasah parang. *synonyms: che'chiis. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chehchiis.*

Chinaaq *Noun.* China; Cina; Cina. *synonyms: chenghòr.*
BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

chinchang *Transitive verb.* dice; cincang, potong kepada bahagian yang kecil - kecil. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

chinchit *Noun.* ring; cincin, barang perhiasan yang diperbuat dari bahan yang berharga (emas dll). Selalunya dipakai pada jari. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

chinchook *See main entry: chook. Verb.* tied; bertali. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chinèèq *Adverb.* tadi, baru sebentar, sekejap tadi,

keadaan yang telah berlalu. *synonyms*: nèèq nèh.

POSe1: adv. *POSn1*: ktr.

chiréq *Noun*. cerek, bekas yang digunakan untuk menjerang air. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chirét *Noun*. diarrhoea; cirit-birit. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

chiyaap *Noun*. burung, haiwan yang mempunyai paruh, kepak, kaki dan kebiasaanya boleh terbang.

synonyms: chèèm, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e9, a8515054-91ba-4052-a78e-

38379b83a07e, chèèm. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARn1*: TJM.

choh *Variant*: chachoh; cha'choh; chanoh. *Intransitive verb*. defecate; berak, buang air besar. *synonyms*: cha'noh, chachoh. *POSe1*: vi. *POSn1*: kki.

che'noh *See main entry*: choh. *Transitive verb*. keadaan, tempat membuang air besar (tandas dll).

POSe1: vt. *POSn1*: kkt.

chòh *Transitive verb*. menetas. *synonyms*: chèès, kèèh, chès, tas.

POSe1: vt. *POSn1*: kkt.

chok *compare*: renròòq.

chòk *Verb*. stab; menikam, menusuk. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

chokelet *Noun*. chocolate; coklat. *BorWrd1*: BM ; BI 'chocolate'.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

chomplèèt *Noun*. permainan, sejenis, main kejar - kejar.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

chonòòm *Noun.* toilet; tandas, tempat membuang air besar / kecil. **Ajih chonòòm.** Itu tandas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chook *Noun.* 1 • rattan; rotan. *umum: choong beec, choong jok, chook keniil, chook setaaq, chook liik; jenis: kerooq; seluruh: kerooq, sakòp, nòòl, jerwèèk; bagian: dekak. LexFuncE1: node; thorn; rattan hair; rattan thorn; rattan bark; rattan shoot; rattan vine. LexFuncN1: bagian tumbuhan; duri; bulu rotan; duri rotan; kulit rotan; pucut rotan; batang rotan. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • rope; tali, benda berutas panjang yang digunakan untuk mengikat, memental dan menarik sesuatu.

POSe1: n. POSn1: kn.

3 •

chinchook *See main entry: chook. Verb.* tied; bertali. *POSe1: v. POSn1: kk.*

chòòk *Adjective.* lut, dapat ditembusi oleh benda - benda tajam. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

chook èc *Noun.* intestine; usus, bagian dalaman tubuh, pembuluh panjang berlingkar (usus besar, usus buntu, usus kecil). *POSe1: n. POSn1: kn.*

chook èc

chook keniil *Noun.* sejenis rotan. *umum: chook.*

LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

chook lak *Noun.* sejenis rotan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chook liik *Noun.* sejenis rotan. *umum: chook.*

LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

chook setaaq *Noun.* sejenis, rotan yang bersaiz kecil sedikit. *umum: chook. LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.*

chòòl menulis; tulis.

choong beec *Noun.* rattan, type of; sejenis rotan.

umum: chook. LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: chook beec.

choong jok *Noun.* rotan bukit. *Bubuu ajeh bibeh ya chong jok.* Bubu itu dibuat daripada chong jok.

umum: chook; synonyms: 2a965fc2-5257-47e1-93ab-5e7a60d52a6b. LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

choop *Verb.* 1 • bury; mengebumikan mayat, menanam.

Kubur: tanah dikoret sedalam empat kaki sebelum mayat dikuburkan terlebih dahulu dimandikan, diminyakkan, dibedakkan, diberi pakaian baru; lepas itu mayat dimasukkan ke dalam kerenda ditutup serta diangkat terus dimasukkan ke dalam kubur untuk menguburkannya. Kalau yang beragama kristian upacara perkebumian diselenggarakan oleh pastor; kalau secara adat tok batin atau orang tua yang pandai dalam hal tersebut menyelenggarakannya; *acara adat: danan₃. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • bury; mengorek, menggali. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 •

chooq *Noun.* 1 • dog; anjing. Chooq aji kichaq je'aak gaw.

That dog is eating the bone of a wild boar. Anjing itu memakan tulang babi hutan. *bunyi: heeh;*

synonyms: bakah. LexFuncE1: woof; bark.

LexFuncN1: menyalak. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: hoh.

2 •

chooq léék

chooq liik *Noun.* wolf; serigala. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: chooq léék.

chòòr *Adjective.* pedih. Mat ng chòòr kimuuc ya tèèw sabun.

Mata saya pedih dimasuki oleh air sabun.

POSe1: adj. POSn1: ks.

choot *Verb.* take; mengambil, mengutip, memungut.

synonyms: kòòt₁, kòòt₃, kutép. POSe1: v. POSn1: kk.

chòòt *compare: tulés. Verb.* 1 • menconteng, mencoret.

POSe1: v. POSn1: kk.

2 • tulis; menulis. *POSe1: v. POSn1: kk.*

choot sengiiq ambil hati.

chooy *Noun.* sejenis tupai tanah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

choq *Verb.* menyang, membersihkan makanan sebelum dimasak (ikan dan daging). *synonyms: chuuy. POSe1: v.*

POSn1: kk.

chos *Noun.* sejenis, kraftangan yang diperbuat daripada

rotan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

chubaaq *Transitive verb.* try, attempt; mencuba, berusaha (untuk melakukan). *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt. VARI: chubaaq.*

chuchi

chuchii *Transitive verb.* wash; mencuci, membersihkan.
BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.

chuchoaq *Transitive verb.* mencucuk, menyemat.
BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.

chuk₁ *Verb.* sew; menjahit. Lisa kichuk i'abat de betey. Lisa sew her cloth. Lisa menjahit kain yang koyak. *Note: Batang Padang synonyms: chiik₃, 63e0489a-e007-4ff1-a121-29a2eb32e29c. POSe1: v. POSn1: kk.*

chuk₂ *compare: beralang. Noun.* grasshopper; belalang. Chuk ajih iwarne hijau ju kidebaq ku lalaak. The grasshopper is green in colour and it likes to perch on long grass. Belalang itu berwarna hijau dan suka menghinggap di lalang. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: chok.*

chuk₃ *compare: beralang; synonyms: chiik, 63e0489a-e007-4ff1-a121-29a2eb32e29c, chéék₂, chiik₃.*

chukéés *Variant: chenukas; chungkas. Verb.* stir; kacau, gaul.
POSe1: v. POSn1: kk. VARI: chukes. VARn1: BPD.

chenukéés *See main entry: chukéés. Noun.* 1 • chopstik; penyepit makanan. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: chenukaas.*

2 • impression; kesan dari perbuatan mengacau sesuatu, seperti memasak.

3 • hasil masakan (pulut).

chukop *Adverb.* enough; cukup, tidak lebih dan tidak kurang. *BorWrd1: BM. POSel: adv. POSn1: ktr.*
VARI: chukup.

chukor *Transitive verb.* shave; cukur. *BorWrd1: BM. POSel: vt. POSn1: kkt.*

chul *Noun.* smoke; asap. *synonyms: chas. POSel: n. POSn1: kn.*

chuloq *Noun.* joss-stick; colok, diperbuat daripada bilah buluh, lidi yang disalut dengan campuran habuk kayu, tanah liat dll. Colok dibakar semasa pemujaan. *BorWrd1: BM. POSel: n. POSn1: kn.*

chulòq [chulònq] *Transitive verb.* menjolok, memasukkan jari atau apa jua objek lain ke dalam lubang.
POSel: vt. POSn1: kkt.

chumee *Adverb.* merely; cuma, tidak lain daripada, hanya.
BorWrd1: BM. POSel: adv. POSn1: ktr.

chungkas *See main entry: chukéés. Noun.* chopstick; penyepit makanan. *POSel: n. POSn1: kn. VARI: chenukas.*

chungkél *Transitive verb.* cungkil, mengorek atau mengeluarkan sesuatu dari lubang dsb.
synonyms: chuwòòs, chewòòs. BorWrd1: BM. POSel: vt. POSn1: kkt.

churèèl [churèèn] *Adjective.* cross-eyed; juling (mata juling).

POSe1: adj. POSn1: ks.

churii darah *Noun.* sejenis serangga, haiwaan bersaiz kecil yang gemar menghisap darah (manusia dan binatang). *POSe1: n. POSn1: kn.*

chutii *Noun.* 1 • holiday; cuti, hari kelepasan. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

chuur *Transitive verb.* burn; membakar. *synonyms: tòòt.*

POSe1: vt. POSn1: kkt.

chuuy *Verb.* menyiang, membersihkan makanan sebelum dimasak (ikan dan daging). *synonyms: choq.*

POSe1: v. POSn1: kk.

chuwaak *Variant: chengwaak. Adjective.* hungry; lapar, perut kosong dan berasa ingin makan. *synonyms: chemees.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

chuwaay *Transitive verb.* grow; tumbuh, hidup serta bertambah besar (tumbuh - tumbuhan).

synonyms: leet₄, lòòr₂, ròòl, ròòl, lòòr₃, leet₂. POSe1: vt.

POSn1: kkt.

chuwache

chuwachee *Noun.* weather; cuaca, keadaan alam (hujan, panas, ribut, musim panas dll). *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

chuwèèt [chuwèènt] *Transitive verb.* pinch; cubit, menyepit dengan ibu jari dan jari telunjuk. *synonyms: pèèt.*

POSe1: vt. POSn1: kkt.

chuwèèy *Adjective.* careless; cuai, lalai, tidak berhati, tidak peka. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

chuwòòs *Transitive verb.* cungkil, mengorek atau mengeluarkan sesuatu dari lubang dsb.

synonyms: chungkél, chewòòs. POSe1: vt. POSn1: kkt.

D – d

da'aa *Connective*. supaya, agar, hendaknya. *POSe1: conj.*
POSn1: kpg.

da'daq *synonyms: chekòòl, jajiq.*

da'dèèq *Transitive verb*. simpan, menaruh sesuatu di tempat yang selamat. *Dèèq duiit aji ku kateh tabung. Simpan wang itu didalam tabung.* *synonyms: dòòl, peloh, gèp, dèèq.* *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

da'érah *Noun*. district; daerah. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

da'naq *See main entry: daq. Noun. 1 • bedroom; tempat tidur.*
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: de'naq.

2 • bedroom; tempat tidur, bilik tidur. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: de'naq.

da'nèèq *baseform: dèèq. 1 • peliharaan .*
2 • simpanan.

da'nèq *Verb*. simpanan, menyimpan. *synonyms: de'nèq.*
POSe1: v. POSn1: kk.

da'waat [da'waant] *Noun*. ink; dakwat, cairan berwarna yang digunakan untuk menulis atau melukis.
BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

daak *Noun*. evil spirit; roh jahat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

daaq *Verb. 1 • lie down; baring.* *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: daq.*

2 • sleep; tidur. *Note:* This sense is particular to the NW (Bota and Bekaw) region. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

daat *Verb.* mendandan (rambut). *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

dabal *Noun.* wallet; Sejenis beg kulit bersaiz kecil yang digunakan untuk menyimpan wang. Dabal Wak Ani hilaq masee ku kateh bas. Dompot Wak Ani hilang semasa di dalam bas. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

dadaat *Adjective.* 1 • disabled person; orang kurang upaya; cacat anggota badan. *synonyms:* hajap. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

2 • poor; miskin, daif. *synonyms:* hajap. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

3 • an ugly; hodoh, buruk, tidak elok. *synonyms:* ni'nèc. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

dadee *Noun.* sejenis anyaman (kraftangan). *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

dadééq₁ *Transitive verb.* dally; melengahkan, lambat. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

dadééq₂ *Transitive verb.* mengajuk percakapan seseorang. *synonyms:* danuk. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

dah *Adverb.* already; sudah, habis, selesai. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

dahas *Verb.* relying on; bergantung harapan. *synonyms:* kakòòq₃, kakòòq₁. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

dajiis *Noun.* midday, noon; tengah hari, waktu lebih kurang

pukul 12 siang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dak₁ *Noun.* trap, type of trap with a trip wire that releases a sharp bamboo spear; sejenis jerat dengan rotan yang melepaskan seligi apabila binatang memijak tali tersebut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dak₂ *Transitive verb.* memasang. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

dak₃ *Transitive verb.* layur, mendiang di atas api supaya kering. *synonyms: rayuul. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

dak jerat *jenis: buruuq.*

dal *Adjective.* packed; padat, mengisi sesuatu (bekas) dengan kemas. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

dalaan *Intransitive verb.* dilate; terbeliak, terbuka luas - luas atau lebar - lebar (mata). *synonyms: lòòt₃, lòòt₁.*
POSe1: vi. POSn1: kki.

dalak *Verb.* 1 • follow; ikut; turut serta. *synonyms: jooy.*
POSe1: v. POSn1: kk.

2 •

dalòòk *Noun.* chameleon; sumpah - sumpah, sejenis binatang seperti mengkarung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dam

damar *Noun.* resin from various trees; damar, getah keras yang diambil dari beberapa jenis pokok.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

damay aman.

daméy damai.

daméy *Noun*. enemy; musuh, lawan, seteru. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

dan *Adjective*. muat, masih lagi mempunyai ruang untuk memuatkan sesuatu. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

danan₃ *See main entry: dat. Adjective. 1 • adj; death; kematian.*

Ku kampung maay ajih mòng be danan. Di kampung orang itu ada kematian. POSe1: n. POSn1: kn; ks.

2 • corpse; mayat. Danan maay ngraaq ajèh bichoop pukul duwaq duuy. Mayat orang tua itu dikebumikan pada pukul dua petang. acara adat: choop. LexFuncN1: menguburkan.

danan *See main entry: dat. Adjective. 1 • death; kematian.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

2 •

dandat

danee *Adjective*. middle; tengah, bahagian di antara hujung dan pangkal. *synonyms: padeeq, padeeq, sema'deeq.*

POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: da'nii.

danem₁ *Noun*. sejenis binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

danem₂ *Noun*. tempat atau lokasi tempat bermalam di dalam hutan; sesuatu tempat yang khas. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

danoos₁ *Noun*. denai, bekas atau laluan binatang di dalam hutan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

danoos₂ *Noun*. wood bridge; jambatan kayu. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

danuk *Transitive verb*. mengajuk percakapan seseorang.
synonyms: dadééq₂, 48e5f095-4920-4d18-b72e-1994214f₄₅₈₉. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*

danuuy *compare: sengèèt. Noun*. afternoon; petang, waktu sesudah tengah hari hingga waktu matahari terbenam. *synonyms: berkes. POSe1: n. POSn1: kn.*

dap *Transitive verb*. unroll; membentangkan, menghamparkan. *synonyms: laay. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

daq *Redup Form: da'daq. Variant: da'naq; de'daq.*

darap *Transitive verb*. times, as in multiplying numbers; darab.
BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.

daraq *Noun*. virgin; dara, gadis yang belum berkahwin dan masih suci. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

darat *Noun*. forest; hutan, suatu kawasan yang dipenuhi dengan tumbuhan meliar dan binatang buas.
synonyms: jeres, serak, rimaq, sengrak. POSe1: n.
POSn1: kn.

darurat *Noun*. emergency; darurat. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

dat *Variant: danan; dendat. Verb. 1 • die; mati, meninggal dunia. Keniing meniig Saki dah dat tawon chanuq jéh. Saki's parents passed away last year. I bubapa Saki sudah meninggal dunia pada tahun lepas. POSe1: v.*

POSn1: kk.

2 •

perendat *See main entry: dat. 1 • Noun.* murder, killing;

pembunuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb.* play dead; pura-pura mati. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 • sleep till noon; tidur sampai tengah hari.

4 • sit still, not doing anything; mendiamkan diri, tidak mahu buat apa-apa.

danan₃ *See main entry: dat. Adjective.* 1 • adj; death; kematian.

Ku kampung maay ajih mòng be danan. Di kampung orang itu ada kematian. POSe1: n. POSn1: kn; ks.

2 • corpse; mayat. *Danan maay ngraaq ajèh bichoop pukul duwaq duuy. Mayat orang tua itu dikebumikan pada pukul dua petang. acara adat: choop. LexFuncN1: menguburkan.*

perdat *See main entry: dat. Verb.* 1 • membunuh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • kill; membunuh, mematikan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 •

dawaap [**dawaamp**] *Noun.* a type of forest leaf that is used as tobacco, and is shaped like a butterfly; sejenis daun dari hutan yang digunakan sebagai daun tembakau, ianya bebentuk seperti rama-rama. *umum: selaaq.*

LexFuncE1: leaf. LexFuncN1: daun. POSe1: n. POSn1: kn.

dawèèy *Noun.* dawai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

de *Connective*. relative marker (that, which, who, etc.); yang.

synonyms: ileey₂. *POSe1*: n. *POSn1*: kpg.

de'daq *See main entry*: daq. *Verb*. 1 • tidur. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: bèèt.

2 •

de'nèq *synonyms*: da'nèq.

debaak *Verb*. alight, perch; hinggap. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

debèèk *compare*: deboot, debèèt, debeet. *Verb*. alight; perch; hinggap. *synonyms*: deboot. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

debeet *compare*: debèèk. *Verb*. alight; perch; hinggap.

synonyms: deboot, debèèt. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: deboot; debèèt.

debèèt *compare*: debèèk. *Verb*. alight; perch; hinggap.

synonyms: deboot, debeet, deboot. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: debeet.

deboot *compare*: debèèk. *Verb*. alight; perch; hinggap.

synonyms: debeet, debèèt, debèèk, debèèt. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

dedaq *Noun*. padi husk; dedak. Umpan dedak keq de bichampor laq tepong bòòr bigunaaq hu tengrooc kaaq piya. Umpan dedak yang dicampur dengan tepung sesuai digunakan untuk memancing ikan tilapia.

BorWrd1: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

dedééh ini.

dediyòòl terapung-apung.

deek *Noun*. house; rumah. Deek én bibeh ju papat. My house

is a wooden house. Rumah saya dibuat dari papan.
seluruh: tebi layar, rangkal, nyijaq, paraaq, riis₁, charuh, cherak, chenòl, kengleh, rendèèk, sengkak, pelook, gerempiis, kengriil, bendol, waal₁; *umum*: genggulang, deek ran, deek kengròh, deek séwang, deek sapaw, deek pendeer; *jenis*: pendeer; *kelompok*: deek maay halaaq; *bagian*: deek balai, kampuk. *LexFuncE1*: hut; poultry-hut; platform for trap bait; hunting platform; hut; house; dance hall; village; post; roof; floor; steps; kitchen; stud; rafter; crossbeam; beam; beam; wall; rail; door; crossbeam; beam. *LexFuncN1*: pondok; reban; rumah untuk menyimpan umpan; sejenis pondok di atas pokok; pondok; rumah; rumah sewang; rumah tok pawang; kampung; tiang; atap; lantai; tangga; dapur; penyangga; kasau; penyangga; penyangga; penyangga; dinding; pagar; pintu; penyangga; penyangga. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

deek balai *bagian*: deek.

deek bèèt *Noun*. bedroom; bilik tidur. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: deek biyaat; deek de'naq. *VARn1*: TJM; BPD.

deek chenabol *Noun*. sangkar;reban. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

deek ibu *Noun*. ruang tamu. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

deek jambòr *Noun*. pondok. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

deek kengròh *Noun*. a small platform for bait; sejenis jerat tikus. A small platform is built on poles, with bait place on the platform. The bait is added every day for many days. After about two weeks, when many rats are attracted, dozens of traps are set. *umum*: deek. *LexFuncE1*: house.

LexFuncN1: rumah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

deek kenuun

deek maay halaaq *kelompok: deek.*

deek nyenang

deek òès *Noun.* kitchen; dapur. *synonyms: deek waal. POSe1: n. POSn1: kn.*

deek penaniy *Noun.* library; perpustakaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

deek pendeer *Noun.* hut; pondok. Deek pendeer bibeh ku selay baaq. Huts are always built in the field. pondok selalunya dibuat di ladang padi. *umum: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

deek ran *Noun.* hunting platform; sejenis pondok di atas pokok, untuk membunuh bintang besar, atau mengilakkan diri dari binatang buas, atau tempat bermain. *umum: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

deek sapaw *Noun.* temporary shelter for a corpse before it can be buried properly; pondok kubur sementara orang mati sebelum disimen. *umum: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

deek séwang *Noun.* house where the traditional "séwang" dance is held; rumah untuk tarian tradisi "sÃ©wang". *umum: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

deek tamu *Noun.* ruang tamu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

deek teew

deek waal *Noun*. kitchen; dapur. *synonyms*: deek òòs. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

déél *Noun*. impression; kesan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: diil.

déél juk

déél tapar juk

deeq₁ *Verb*. don't; jangan. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

deeq pergi. *synonyms*: wees₂.

deeq *Verb*. 1 • move; run away from trouble; pindah, lari.

POSe1: v. *POSn1*: kk.

2 •

dééq *compare*: sema'deeq, padeeq. *Adjective*. separuh; setengah. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

dééq tinggalkan sedikit.

dèèq *compare*: dòòl, peloh, gèp. *Verb*. simpan, menaruh sesuatu di tempat yang selamat. Dèèq duiit aji ku kateh tabung. Simpan wang itu didalam tabung.

synonyms: da'dèèq, dòòl, peloh, gèp. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

dees₁ *Noun*. debt; hutang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

dees₂ *Adjective*. tidak baik. *Disc*: PHG *synonyms*: nèc. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

dèèw–dèèw [dèènw–dèènw] *Verb*. berjalan terjingkit “jingkit akibat kesakitan pada kaki. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

dèh *See main entry*: adèh. *Pronoun*. ini. *POSe1*: pron. *POSn1*: kgn.

dek *Variant*: pedek. *Adjective*. bertakung. Tééw maniiq ajiih ki

dek ku kemiil pelooq. Air hujan itu bertakung di atas atap rumah. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

dekak *Noun.* line between sections of a plant, as in a node of bamboo, rattan, etc; barisan di antara bahagian tumbuhan. *bahagian: chook. POSe1: n. POSn1: kn.*

dekat *Verb.* feverish; demam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

dekòh [dekònh] *Noun.* sejenis buah; menyerupai buah nangka tetapi yang dimakan bukan isinya tetapi bijinya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dekòò *Noun.* bisul; sejenis penyakit. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: dekòòq.

dekòòq *Noun.* bisul; sejenis penyakit. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: dekòò.

dekuk *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

deldòòl *Adverb.* terletak. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

denaq *Noun.* jungle fowl; ayam hutan. *Denaq bulèh bichaq ju biraq.* Ayam hutan boleh dimakan dan di panggang. *umum: bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e9. LexFuncE1: bird. LexFuncN1: burung.*
POSe1: n. POSn1: kn.

denas *Noun.* pineapple; nenas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dendaaq *Noun.* denda. *POSe1: n. POSn1: kn.*

dendat *See main entry: dat. Verb.* faint; pengsan. *Engjòòp èng kidendat ku noong mase kibakèq je'òòy behiip ku noong timboq.* Nenek saya pengsan dijalan semasa

dia nampak banyak darah diatas jalan raya. *Kenòn keeq ajeh selalu kidendat. Anak dia itu selalu pengsan. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: dendat.*

dendeeq *Adverb.* takung; bertakung. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

dendep *Verb.* perbuatan; masuk ke dalam hutan dan bermalam di sana untuk beberapa hari; berkhemah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

dendook kayu balak.

dendook *compare: charòh, dudaw, punggor. Noun.* tree that has fallen across a river and can be used as a bridge; batang pokok yang telah tumbang dan menyeberangi sungai, dan biasanya digunakan sebagai titi.

synonyms: dudaw. CrossRefn1: pokok mati. POSe1: n. POSn1: kn.

deng penjodoh bilangan.

denggél

dengkat

dengneeng penjodoh bilangan untuk rumah. *POSe1: adv. POSn1: pb. VARI: denneeng.*

dengòh *Verb.* nod head in agreement; angguk; menggoyangkan/mengangguk tanda bersetuju. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: dengòh–dengòh.*

dengraq *Noun.* empty house; rumah yang ditinggalkan. *Ajiih deek dengraq maay kayaaq manah entem. Itu rumah yang ditinggalkan oleh orang kaya dulu-*

dulu. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: deek raaq.*

dening *Noun.* bee; sejenis lebah. *Disc: RUL POSe1: n. POSn1: kn.*

dep *Noun.* hinggap. Tapiiq chèèp merpati ajeh pèq kikep tempat kaha-dep, keranaaq teew lekat kitutop di'dic bumiiq. *POSe1: n. POSn1: kn.*

depee *Noun.* depa. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

depit *Verb.* berhimpit. *POSe1: v. POSn1: kk.*

dèq *Connective.* supaya. *POSe1: n. POSn1: kpg.*

der₁ *Verb.* light something; set afire; menyala. *POSe1: v. POSn1: kk.*

der₂ *Adjective.* darah yang keluar banyak akibat kecederaan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

deras *Adjective.* swift; deras. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

derayòòl floating; terapung-apung (benda itu banyak).

derébaa *Noun.* driver; pemandu. *BorWrd1: BI 'driver'. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: deribaa.*

deree *Verb.* dera. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

dèriyo

derleh₁ *Verb.* melawat atau menziarahi. *synonyms: suwèèk₃. POSe1: v. POSn1: kk.*

derleh₂ *Verb.* terpa. *POSe1: v. POSn1: kk.*

derleh₃ *compare: terbuuq.*

dermee *Noun*. donation; derma. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **n**.
POSn1: **kn**.

dès *Verb*. meander; wander in a leisurely way; merayau-rayau.
POSe1: **v**. *POSn1*: **kk**.

déwan *Noun*. dewan. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

di'dic *Adjective*. semua. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

dic *compare*: **semuwaaq**, **mungkah**. *Adjective*. **1** • finished; used up; all gone; habis. *synonyms*: **guuc**, **selèc₂**, **ladiic**.
POSe1: **adj**. *POSn1*: **ks**.

2 • all; semua. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

dinik *synonyms*: **gerempiis**.

dipèq *Adjective*. tiada; habis. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

dirèèh *synonyms*: **dirèèy**.

dirèèy *Adverb*. downward; ke bawah. *Note*: dirèèy is perhaps further than dirèèh *synonyms*: **dirèh**, **dirèèh**. *POSe1*: **adv**.
POSn1: **ktr**.

dirèh *Adverb*. downward; ke bawah. *Note*: dirèèy is perhaps further than dirèèh *synonyms*: **dirèèy**, **merèh**, **dirèy**. *POSe1*: **adv**.
POSn1: **ktr**.

dirèy *synonyms*: **merèh**, **dirèh**.

diriiq *Pronoun*. diri. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **pron**. *POSn1*: **kgn**.

disel

disèmbe

Disèmbee *Noun*. December; Disember. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

dispènsari

ditah *Adverb*. upward; ke atas. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ditééh *synonyms: ditééy.*

ditééy *Adverb*. to there; ke sana. *Note: ditééy is perhaps further than ditééh synonyms: diteh, ditééh. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

diteh *Adverb*. to there; ke sana. *Note: ditééy is perhaps further than ditééh synonyms: ditééy. POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: ditéh.*

dò *Adverb*. later; nanti. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: dòh.*

dò'òdéy *Adverb*. seperti ini. *Disc: BPD POSe1: adv. POSn1: ktr.*

dò'òji *Adverb*. begitu. *Disc: BPD POSe1: adv. POSn1: ktr.*

dòh *Adverb*. later; nanti; pada masa yang akan datang. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: dò.*

dòk *compare: besék, tawòòh, chabèh, heel, raaw. Noun*. beruk. *synonyms: pantèm. POSe1: n. POSn1: kn.*

dol *Verb*. goyang; angguk kepala. *synonyms: yeeh, yòh. POSe1: v. POSn1: kk.*

dòò *Adverb*. seperti. *Disc: BPD POSe1: adv. POSn1: ktr.*

dòòk *compare: rook₂. Noun*. damak. *synonyms: ròòr. POSe1: n. POSn1: kn.*

dòòl *compare: dèèq, peloh, gèp. Verb*. put; simpan; letak. *synonyms: da'dèèq, peloh, gèp, dèèq. POSe1: v. POSn1: kk.*

dooq *Noun*. sejenis burung hitam yang menyerupai burung gagak, tetapi kecil sedikit dan mempunyai bulatan merah dibahagian matanya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

door *Verb.* meniti. *POSe1: v. POSn1: kk.*

doos *Verb.* cross a stream on a log, bridge, etc; menyeberang. Booq imaay de beraniiq doos jehuuq adéh ju kendèh nu nglagak tééw. Siapa yang berani menyeberang kayu ini dari sini ke seberang sungai. *POSe1: v. POSn1: kk.*

doot *Verb.* 1 • inform, tell; memberitahu. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: pedéér.
2 •

dòt *Noun.* cakap. *POSe1: n. POSn1: kn.*

doq *Verb.* jangan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

du *Connective.* dengan. *synonyms: laq, lòq, ru, ru, laq, lòq.*
POSe1: conj. POSn1: kpg.

dudaw *compare: charòh, dendook, punggor. Noun.* tree that has fallen across a river and can be used as a bridge; batang pokok yang telah tumbang dan menyeberangi sungai, dan biasanya digunakan sebagai titi.
synonyms: dendook. POSe1: n. POSn1: kn.

dudol *Noun.* dodol. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

dulut *Verb.* jam-packed; berasak-asak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

dun *Adverb.* dulu; dahulu. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

dur *Adjective.* rusak dibahagian dalam. *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

dusee *Noun.* sin; dosa. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

dusut *Noun.* orchard; dusun. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

duuy *Noun.* evening; petang. "Jok, i'ariiq ya duuy," amèèq

ki'uròq nu jiiq de tangah jiman ku bèèk deek. "Balik, hari sudah petang," ibu berkata kepada kami yang sedang bermain di tepi rumah. *synonyms: sengèèt, berkes, berkes. POSe1: n. POSn1: kn.*

duwaaq two; dua. *synonyms: naar. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kbl. VAR1: duwee; duwée.*

duwét *Noun.* money; duit. *synonyms: jerengkèh. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: duwèt; duwit.*

E – e

e'aak *See main entry: eng'aak. Noun.* burung gagak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

e'aar *Noun.* sejenis kucing hutan liar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

éc *synonyms: èc₁, ket₄.*

èc₁ *Noun.* stomach; perut. Èc èñ kichuwaak. I am hungry.

Perut saya lapar. *synonyms: éc, ket₄. POSe1: n. POSn1: kn.*

èc₂ *Noun.* excrement; tahi. Ngòòy èc puk ajeh se'èèk. The chicken dropping has a stench. Bau tahi ayam itu busuk. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: éc.*

èc₃ *synonyms: sengrèèt. Variant: èq.*

èc entak

èc laak *Noun.* sejenis tumbuhan; rumpai. Èc laak je'òòy hijumpaaq ku bèèk tééw. Rumpai banyak dijumpai di kawasan sungai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

èc mat *Noun.* tahi mata. *POSe1: n. POSn1: kn.*

èc mòh *Noun.* tahi hidung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

èc perlooy *Noun.* tahi bintang. *synonyms: kelook manaw. POSe1: n. POSn1: kn.*

èdisi *Noun.* edisi. *BorWrd1: BM, BI 'edition'. POSe1: n. POSn1: kn.*

èèn *compare: aañ. Verb.* carry; bawa. *synonyms: aañ, yaan, aañ. POSe1: v. POSn1: kk.*

eep *Verb.* incubate; peluk. *POSe1: vt. POSn1: kk.*

èèr *Noun*. forest wild cat; kucing hutan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ééw entah; ungkapan yang bermaksud "tidak tahu".

synonyms: tah, tah, tééy. *POSe1*: neg. *POSn1*: ung.

èh *Pronoun*. that; itu. *synonyms*: ajeh. *POSe1*: dem. *POSn1*: kgn.

embèèq

emberéép *synonyms*: mayaap, magit.

embon *Noun*. sejenis pisang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

emboong *Noun*. 1 • middle daughter, not the youngest nor the oldest daughter; anak perempuan yang di tengah, tidak bongsu dan tidak sulung. *pasangan*: piyook.

POSe1: n. *POSn1*: kn. *VARI*: mboong.

2 • title for younger woman; nama timbangan pada perempuan yang lebih muda. *pasangan*: piyook.

LexFuncE1: middle son. *LexFuncN1*: anak lelaki. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

emet

empaak *Noun*. 1 • mouth; mulut. Ku empaak Bah Jo ajih tebéék ru cha'naq ley pèq laluq kaha-buraq. Bah Jo's mouth was so full of food that he could not speak. Di dalam mulut Bah Jo itu penuh dengan makanan sehingga dia tak dapat bercakap. *seluruh*: kuuy.

LexFuncE1: head. *LexFuncN1*: kepala. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: mpaak.

2 •

empang *Noun*. dam; empangan. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n.

POSn1: kn. *VARI*: mpang.

empat empat. *BorWrd1: BM. POSe1: num. POSn1: kbl.*
VARI: mpat.

empem yah *Noun.* subuh; awal pagi, dalam lingkungan pukul 3 pagi-5 pagi. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: mpem yah.*

empooq *Variant: bera'pooq. Noun.* mimpi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

én saya; aku .

èn₁ *Verb.* take; ambil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

èn₂ *Pronoun.* saya. *Disc: KIN POSe1: pron. POSn1: kgn.*

èñ *Variant: éng. Pronoun.* saya. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*
VARI: éñ; èn; èng.

enchèn *Adjective.* small; kecil. *Disc: TJM synonyms: machòòt, bachét, laleq, kajek, bachén. POSe1: adj. POSn1: ks.*

enchéq *Noun.* sir; mister; encik. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

éng *See main entry: èñ. Pronoun.* I, me, my; saya. *Èng ngha-ngòòt susu.* I want to drink milk. *Saya hendak minum susu. POSe1: pron. POSn1: kgn. VARI: èng.*

eng'aak *Variant: e'aak. Noun.* crow; burung gagak; burung gagak, bulunya berwarna hitam dan mempunyai paruh dan kuku yang tajam. Ia adalah sejenis haiwan pembangkai. *Ngròq eng'aak ku keneeng jehuuq ajih renyah.* Bunyi burung gagak pada pokok itu sangat bising. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: e'aak.*

engkap kalangan.

engkee- kamu (lebih dari dua). *synonyms: engkeeq.*

POSe1: pron. POSn1: kgn. VARI: engkéé-.

engkeeq *Pronoun.* kamu (lebih dari dua).

synonyms: engkee-. POSe1: pron. POSn1: kgn.

VARI: engkééq.

engkuuq *compare: bibeec. Noun.* 1 • thunder; guruh. Mabéeq

sangèèt ennaay sengòh ha ngròq engkuuq. Kanak-

kanak takut akan bunyi guruh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: ngkuuq; ngkuq.

2 •

englaak *Adverb.* one side; sebelah. Tenèq éñ numòm kééq de

bahuut. Kelèm nèèq, kééq kichaaq englaak séc pok

kihaleey. Abang saya seorang yang tamak. Malam

tadi, dia makan sebelah daging ayam seorang diri.

POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: enlaak; nglaak.

engraaq *compare: tataaq, jajaaq. Noun.* old; tua; orang yang

sudah berumur. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: ngraaq.*

engrat *Noun.* bait; umpan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

engròq

engstééy *synonyms: ateey, aséh, pe'èt, pajeh.*

enlaak *synonyms: nglaak.*

ennaay *Pronoun.* they; mereka. Menòng ennaay ha-et

mabeeq ajeh? Where are they going? Ke mana mereka

hendak pergi? *synonyms: mabeeq, unjiih, limaay, limaay,*

mabeeq, mabééq, et₂. POSe1: pron. POSn1: kgn.

VARI: ennay; nnaay; nnay.

ennam six; enam. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kbl.

VARI: nnam.

ennèèng *See main entry*: nèèng. *VARI*: nnèèng.

ennòòk *See main entry*: òòk. *Noun*. pemberian. *POSe1*: n.

POSn1: kn. *VARI*: nnòòk.

ensééh *Adverb*. di sana. *synonyms*: pajeh. *POSe1*: adv.

POSn1: ktr. *VARI*: nsééh; ngsééh; engsééh.

ensèy *Adjective*. thin; nipis. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

VARI: engséy.

entak *Noun*. 1 • telinga. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: ntak.

2 •

enteeq *Noun*. lauk-pauk. *synonyms*: lawoq. *POSe1*: n.

POSn1: kn. *VARI*: nteeq.

enteh

entooy *Adjective*. big; besar. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: ntooy.

èp *Adverb*. spill; melimpah. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

èq *See main entry*: èc₃. *Noun*. excrement; tahi. *Disc*: RUL *POSe1*: n.

POSn1: kn.

et₁ *compare*: wèq. *Verb*. go; pergi. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: ét.

et₂ *Pronoun*. they; mereka. *Disc*: TJM *synonyms*: ennaay.

POSe1: pron. *POSn1*: kgn.

et₃ *synonyms*: wèq, ét. *Variant*: èt.

ét *synonyms*: wèq, et₃.

èt₁ *Adverb.* itu. *synonyms:* ajeh, anen. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

èt₂ *See main entry:* et₃. *Verb.* pergi. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

F – f

fèbuwari febuari; bulan kedua dalam setahun.

G – g

gaar *Verb.* mengubati, merawat, rambas. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

gaas *Noun.* ringworm; kurap. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gaaw *Noun.* 1 • wild boar; babi. *synonyms: uyong, leeq, menghar₂, leeq, nyòq, menghar₂, leeq, uyòng.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.
2 •

gabéng *Noun.* clay; tanah liat. *Maay manah entee ma'uuy pasu magunaaq gabéng.* Orang zaman dahulu membuat pasu menggunakan tanah liat. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

gadoq *compare: gòq. Verb.* mengetuk. *synonyms: cheteek, sakal, gòq.* *POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: gadòq.*

gagap *Adjective.* gagap. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

gagaree *Noun.* sejenis binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gagak *Adjective.* kedekut. *synonyms: bakaat, kariit, kariit, bakaat.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

gagèq *Adverb.* sekejap; mahu dipercepatkan. *POSe1: adv.*
POSn1: ktr.

gah *compare: habar. Noun.* news; khabar, berita. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

gaharuu *Noun.* gaharu; gaharu. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

gahuuk *Noun*. lubang yang besar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gajah *Noun*. elephant; gajah. *synonyms: chiik₃. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

POSe1: n. POSn1: kn.

gajii₁ *Noun*. salary; gaji. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gajii₂ *Verb*. potong. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gak *Noun*. yam; keladi. **Gak kisuuy ku payaaq.** Yam grows well in swampy areas. Keladi hidup di kawasan berpaya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

galaac [galaanc] *Adjective*. disobedient; degil. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

galah *Noun*. galah. *synonyms: kemboot. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

galèè *Noun*. ubi kayu. *synonyms: bejehuuq, beraaq, kayuu, ber. POSe1: n. POSn1: kn.*

galèèl [galèènl] *Verb*. bergilir. *POSe1: v. POSn1: kk.*

galeh *Verb*. degil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

galuk *Verb*. baling, campak, lontar. *synonyms: gas, pèc. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: galok.*

galul *Noun*. mosquito; nyamuk. *Disc: CH synonyms: sebèc, kemeet, hèp. POSe1: n. POSn1: kn.*

gamaq *Adverb*. barangkali; mungkin. *synonyms: kemoo. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

gambar *compare: wòòk₄. Noun*. photo; picture; gambar, foto. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gamus *Noun*. mangosteen; manggis. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gandaaq *Connective*. lagilah; kata penghubung yang menunjukkan perbezaan antara dua subjek yang dibincangkan, bagi menekankan satu subjek berbanding yang lain. Bah Ali pèq laluuq ki'angkat paq adèh, gandaaqlòh hèèq de soor ju kééq. Bah Ali tidak larat mengangkat kotak ini, lagilah kamu yang (lebih) kurus darinya. *POSe1: conj. POSn1: kpg.*

gandar *Verb*. two people carry on shoulder; pikul. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ganggrèng *Noun*. biawak air. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ganggroong *compare: gareeq, mengarong, bercheer sikat.*
Noun. sejenis biawak; biawak darat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ganjél pelik.

gantak *Noun*. gantang. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gantiq *Verb*. ganti. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: gantiq.

ganyah *Verb*. scrub; ganyah; sental. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gap *Verb*. cook, boil; rebus, tanak. Amèèq kigap chanaaq kigunaaq periyoq. Ibu mentanak nasi menggunakan periuk. *synonyms: pegoh. POSe1: v. POSn1: kk.*

gar *Adjective*. bunyi pelanggaran. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

garaac₁ *Noun.* landslide; tanah runtuh. *Biyasaaq jeh, garaac kijadiiq mase maniiq.* Biasanya tanah runtuh terjadi semasa hujan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

garaac₂ *compare: be'aak. Noun.* banjir. *POSe1: n. POSn1: kn.*

garaac₃ *compare: be'aak; synonyms: rebaq.*

gareeq *compare: ganggroong, mengarong, bercheer sikat. Noun.* large water lizard; cicak. *CrossRefE1: large water lizard. CrossRefn1: mengkarong; sejenis cicak; biawak. POSe1: n. POSn1: kn.*

garòòp *Noun.* cricket; cengkerik. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gas *compare: pèc, bedal. Verb.* throw; throw away; buang, lempar, baling. *Keeq kighgas batuuq.* Dia sedang buang batu. *synonyms: galuk, pèc, guwal, pèc, f2dae9f3-0b70-4aab-9b2e-8f60266dc₃₈₃, pèc, buwòk. POSe1: v. POSn1: kk.*

gasaq *Verb.* gasak. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gaséng *Noun.* gasing. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gasur *Noun.* cockroach; lipas. *synonyms: sòr. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: gasor.*

gatay *compare: kantéém. Noun.* sejenis ketam yang saiznya lebih kecil dari ketam biasa. *CrossRefn1: ketam. POSe1: n. POSn1: kn.*

gawaas [gawaans] *Adjective.* scretch; calar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

gawar *Noun.* kawasan larangan; kawasan larangan yang

sudah ditandakan sebagai tempat pemujaan dan sedang berlakunya upacara pemujaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gawol *Verb.* mix; gaul. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gayép *Noun.* invisible; ghaib. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ge'nel *See main entry: gel₁, gel₃. Noun.* 1 • tempat laluan air.
POSe1: n. POSn1: kn.

2 • tempat laluan air. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ge'nic *See main entry: gic. Adjective.* cepat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

gebaa selimut.

gechas *Verb.* 1 • sneeze; bersin. *synonyms: ramòh. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

gechat *Variant: gerchat. Adjective.* cut of; putus. *Chook de bibek ha kambék ya gechat. Tali yang mengikat kaming telah putus. POSe1: v. POSn1: ks.*

gechèèq

gechèèq *Noun.* moon; bulan. *Kelèm adéh igechèèq law. Malam ini bulan terang. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: gechèq.*

géék *Verb.* petik. *synonyms: lèh. POSe1: v. POSn1: kk.*

geel *Noun.* deep part of a river; lubuk. *Èn ngtengròòc ku geel ajih. I was fishing in the deep end of the river. Saya memancing di lubuk itu. POSe1: n. POSn1: kn.*

gèèl *Verb.* doesn't want to give food; kedekut; tidak mahu

memberi makanan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

geep *Verb.* to winnow rice with a tray; *tampi*. *Chengròòy ajih bigeep chanuuuq ,baruuq bigap*. The rice must be winnowed before it is cooked. Beras itu di *tampi* terlebih dahulu kemudian di masak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

géés

gèèt prohibit; larang. *POSe1: adv. POSn1: neg.*

geey₁ *Verb.* 1 • sit; duduk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • stay; tinggal. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gigeey *See main entry: geey₁, geey₂.* *Verb.* 1 • engaged; about to be married; mahu dikahwinkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • sitting; sedang duduk. *Note: Kinta POSe1: v. POSn1: kk.*

geey₂ *compare: jek, mèèq, termuuq 4a0aedc1-da0f-4599-8b46-1c0a2f₃₀₅₅₈₇.* *Verb.* engaged; belum kahwin. *Note: Kinta POSe1: v. POSn1: kk.*

pergeey *See main entry: geey₂.* *Noun.* married; berkahwin.

Ubaay ajéh ya bipergeey kelem nèèq. Mereka berdua itu sudah dikahwinkan malam tadi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

perenggeey *See main entry: geey₂.* *Noun.* marriage;

perkahwinan. *Èng manah entem nget nu perenggeey ubaay Bah Long ru Wa Teh*. Pada waktu dulu saya pergi ke perkahwinan Bah Long dan Wa Teh.

POSe1: n. POSn1: kn.

gigeey *See main entry: geey₁, geey₂. Verb. 1 • engaged; about to be married; mahu dikahwinkan. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • sitting; sedang duduk. Note: Kinta POSe1: v.

POSn1: kk.

geey₃ *compare: termuuq, jek₂, mèèq₃; synonyms: je'nek, mèèq₃, termuuq.*

gegajiiq *Noun. gergaji. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

geh *Verb. garu. synonyms: gés. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: gés.*

gehèèl *Adjective. letih. POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: gehèèl.*

gek *compare: gòòc, kooh, giiq, tas.*

gel₁ *Verb. 1 • mengalir. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • drift, float; hanyut. Sampah ajih kigel ju kentah. The garbage is drifting from upstream. Sampah itu hanyut dari hulu. POSe1: v. POSn1: kk.

ge'nel *See main entry: gel₁, gel₃. Noun. 1 • tempat laluan air.*

POSe1: n. POSn1: kn.

2 • tempat laluan air. POSe1: n. POSn1: kn.

gel₂ *Verb. kerat. POSe1: v. POSn1: kk.*

gel₃

gelahaq [gelahanq] *Adjective. cengkung. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

gelahaq berlubang.

geloq *Noun. tempat simpanan; tempat simpanan yang*

diperbuat dari tanah liat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gelpaal *Noun.* shoulder; bahu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: gerpaal.

geltèt *Verb.* flick with the finger; jentik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

VARI: geltit.

gelut *Verb.* menyampuk. *synonyms: champòng. POSe1: v.*

POSn1: kk.

gemar *Verb.* gemar. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

genalaac

gendang *Noun.* drum; gendang. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

genggiit *synonyms: tengat.*

genggulang *Noun.* house for religious beliefs of the Semai; rumah; rumah untuk upacara kepercayaan Orang Semai. A bomoh uses this type of house for practising traditional rituals. *umum: deek. LexFuncE1: house.*

LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

genglaar

genglap

genglar

gengram *See main entry: geram. Noun.* kegeraman. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

gengsiir *pasangan: kenah.*

gengwèèr kegelapan.

genlaar

genlap

gensaang *Verb.* dance; menari. *synonyms:* **runggin**. *POSe1:* v.
POSn1: kk. *VARI:* gensaak.

gensèc selumbar.

gensiid *Noun.* 1 • husband; suami. *synonyms:* **ngensiid**;
pasangan: **kenah**. *LexFuncE1:* wife. *LexFuncN1:* isteri.
POSe1: n. *POSn1:* kn. *VARI:* gensiid.

2 •

gentap *Noun.* buah zakar. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

Gentaq *Noun.* Kinta; nama tempat. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

gentus *Noun.* beetle; kumbang. *synonyms:* **ngaak**. *POSe1:* n.
POSn1: kn. *VARI:* gentos.

gep *Verb.* pakai; sapu (bedak, gincu, minyak rambut
dsb.) *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

gèp *compare:* **dòòl, dèèq, peloh**. *Verb.* simpan.
synonyms: **da'dèèq, dòòl, peloh, dèèq**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

gepgeep *Noun.* cave; gua batu. *synonyms:* **leep, guhaaq**.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

gepòr *Noun.* baju daripada kulit terap. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

gèq *Adjective.* few, little; sedikit. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

ger'eep₁ *Verb.* burp; sendawa. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

ger'eep *Verb.* 1 • belch; sendawa; bunyi yang keluar dari
kerongkong akibat kekenyangan. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

2 •

gerabaq *Noun*. railway coach; gerabak. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

gerahmééh *Verb*. mendengus. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

gerak *Noun*. salty; masin. Tenèq èñ kibercèèt gulèy kaaq ajeh gerak. That old man cooked are salty. Kakak saya memasak guali ikan itu masin. *synonyms*: masit. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

geram *Adjective*. geram. *synonyms*: hangat. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

gengram *See main entry*: geram. *Noun*. kegeraman. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

gerataac₁ [gerataañc] *Adjective*. sound of a cat sharpening its claws; bunyi kucing mencakar. *POSe1*: expressive. *POSn1*: ekspresif.

gerataac₂ [gerataañc] *Adjective*. sound of rain starting to hit the roof, before the rain gets heavy; bunyi hujan rintik. *POSe1*: expressive. *POSn1*: ekspresif.

gerayul *Adjective*. bergoyang. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: gerayal.

gerchat *See main entry*: gechat. *Verb*. memutuskan. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

gereec *Etym*: g❖r❖❖❖. *Noun*. termites; anai-anai. Ku chenòl deek èng birèc la gereec. Tiang rumah saya di unggis oleh anai-anai. *synonyms*: kemòòr-chèk. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: gereeñ. *VARn1*: Dialek: Lipis.

gerééc *See main entry: geriik. Noun.* biawak. *synonyms: geriik.*
POSe1: n. POSn1: kn.

gerèja

gerempiis *Noun.* wall; dinding. *seluruh: deek; synonyms: dinik;*
bahan: awaat. LexFuncE1: house; bamboo; palm thatch;
rattan. LexFuncN1: rumah; buluh; bertam; rotan. POSe1: n.
POSn1: kn. VAR1: gerempéés.

gergook *Noun.* throat; kerongkong. *synonyms: kelungkong,*
rungkok. POSe1: n. POSn1: kn.

gerhaac *Noun.* sound of someone walking slowly through the
forest; bunyi yang dihasilkan apabila seseorang
berjalan secara perlahan-lahan di dalam hutan.
POSe1: n. POSn1: kn.

gerhak *Verb.* to clear your throat; mengeluarkan kahak
yang dari kerongkong. *synonyms: kerhak. POSe1: v.*
POSn1: kk.

gerhar-gonggrèng *Noun.* kayu gaharu. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

gerhèm *Noun.* clearing one's throat in order to get other's
attention; dehem; berdehem. *POSe1: n. POSn1: kn.*

geriik *Variant: gerééc. Noun.* monitor lizard; biawak.
synonyms: bah yooc, terakòl, parééq, gerééc;
umum: binatak. LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang.
POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: geréék. VARn1: BOT.

gerinèl *Noun.* curly; kerinting. *POSe1: n. POSn1: kn.*
geriwèl

gerlaw *Verb.* menipu. Hèèq hègerlaw èñ. Awak menipu saya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gerlow *Verb.* menjaga; memelihara. *POSe1: v. POSn1: kk.*

geroos

geroos lemuun

geros

gerpaal

gerper *Noun.* bat; kelawar bunga; sejenis kelawar yang tinggal di pokok pisang dan suka memakan kalkatu, madu bunga dan boleh juga dibuat umpan untuk menangkap labi-labi dan ikan besar.

persamaan: simòòy. POSe1: n. POSn1: kn.

gertam

gertaq *Noun.* 1 • bridge; jambatan. Gertaq ajih bi'uuy ya maay ntooy. Jambatan itu dibuat oleh kerajaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

gertee *Verb.* menurunkan (barang dll). *synonyms: cheteh, gerteeh, teeh. POSe1: v. POSn1: kk.*

gerteeh *Verb.* menurunkan (barang dll). *synonyms: cheteh, gertee, teeh. POSe1: v. POSn1: kk.*

gertéék

gertéék *Verb.* hear; dengar. *synonyms: cherngaay, getéék, tenghèèn, cherngaay. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: getéék.*

gertèèq *Noun.* kutu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

geru'wit *Verb.* move slowly; bergerak perlahan-lahan.

POSe1: v. POSn1: kk. VARI: gere'wit.

gerudak *Verb.* usik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

geruy *Adjective.* garau. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

geryah *Adjective.* bunyi; bunyi yang dihasilkan apabila seseorang berlari di dalam hutan. *POSe1: expressive.*

POSn1: ekspresif.

gés *Verb.* garu. *synonyms: geh. POSe1: v. POSn1: kk.*

gès *Noun.* gas; tong gas. *BorWrd1: Bl 'gas". POSe1: n. POSn1: kn.*

gesaa *Noun.* chestnut; buah berangan. *Ku kampuk jééq je'òòy keniing pelèèq gesaa. Di kampung saya banyak pokok buah berangan. POSe1: n. POSn1: kn.*

gesaac *Adjective.* kasar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

gesèc *compare: behèc. Noun.* miang. *CrossRefn1: gatal. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: geséc.

gesic *Verb.* tenyeh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gesuk *Noun.* stone; rock; batu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

get *Verb.* slaughter; sembelih. *POSe1: v. POSn1: kk.*

getaw *Noun.* 1 • kelumumur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

getéék *synonyms: cherngaay, gertéék.*

getéék badéh

getéékla

geteeq *compare: hòòq, chawòòk. Noun.* 1 • skin; kulit.

synonyms: chawòòk, kapoop. CrossRefn1: kulit (buah-

buahan). *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

getéq *Adjective.* benci. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

getòh *Verb.* mudah. *synonyms: tòh. POSe1: v. POSn1: kk.*

getòh

gic *Variant: ge'nic. Adjective.* cepat; pantas. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

gigeey *See main entry: geey₁, geey₂. Verb.* 1 • engaged; about to be married; mahu dikahwinkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • sitting; sedang duduk. *Note: Kinta POSe1: v. POSn1: kk.*

giic *Noun.* rotten tooth; gigi rosak. *Njooop èng mòng i'giic, kééq kikenjiip pehot bile kicha'chaaq. Gigi nenek saya rosak, dia merasa sakit semasa makan. POSe1: n. POSn1: kn.*

giiq *compare: gòòc, kooh, gek, tas. Verb.* cut down; tebang. *Jehuuq legos ajih bigiiq pegelap nèh. The rambutan tree was cut down this morning. Pokok rambutan itu ditebang pada pagi tadi. POSe1: v. POSn1: kk.*

giit *Verb.* lap. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gilaaq *Adjective.* gila. *synonyms: yèèk. BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

gintèl *Noun.* curam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gisal gesel.

giwèc *Verb.* lambai. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: giwéc.*

go *synonyms: goh.*

goběs *Noun*. kubis. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

goh *Verb*. lenyap; hilang. *synonyms: go. POSe1: v. POSn1: kk.*

gòl *Verb*. pikul. *POSe1: v. POSn1: kk.*

goo₂ *Adverb*. jom; mari. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

gòòc *compare: kooh, gek, giiq, tas. Verb*. potong; kerat.

synonyms: kerat. CrossRefn1: potong; terbang; terbang; potong (tali). POSe1: v. POSn1: kk.

gooh *Adjective*. hilang; lenyap. *synonyms: nyep. POSe1: adj. POSn1: ks.*

gòòk *Noun*. type of noose trap for large animals, put on a sloping path; sejenis jerat; sejenis jerat yang dibuat menggunakan tali yang diletakkan di tempat yang curam bagi menangkap binatang besar misalnya babi, harimau, beruang, dll. Used for catching large animals such as wild boars, tigers, bears, etc. *POSe1: n. POSn1: kn.*

goom

gòòr *Verb*. tebas. *synonyms: ròh₁, koor₃, ròh₃, koor₃, koor₂, ròh₃. POSe1: v. POSn1: kk.*

gòòy *Verb*. slaughter an animal by cutting the throat; sembelih. Ku hariiq Krismes, Sasi kigòòy lapan ikor puk kampung. On Christmas Day, Sasi slaughtered 8 kampung chicken. Pada hari Krismas, Sasi menyembelih lapan ekor ayam kampung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gòp *synonyms: jabe'òng, melayu.*

Gòp *Noun*. Malay person; Melayu. *synonyms*: jabe'òng.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

gòq *compare*: gadoq. *Verb*. mengetuk. *synonyms*: cheteek, sakal, gadoq, tòòk, cheteek, sakal. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

goréng *Noun*. goreng. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

gòs *Noun*. kerak nasi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

gu *Noun*. kaum, kumpulan. *synonyms*: kawom, puwaq.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

gu semakin; semakin. Apaq èñ ya gu engraaq, i'umur pen ya 57 tahot. Bapa saya sudah semakin tua, umurnya pun sudah 57 tahun.

gubal *Verb*. peel; kupas. *synonyms*: cherwòòk, wòòk₄. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

guhaaq *Noun*. cave; gua. *synonyms*: gepgeep, leep, léép.

BorWrd1: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

gulaaq *Noun*. sugar; gula. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: gulee.

gulap *Verb*. carry a load on the shoulder; pikul. Mabééq muruuq denaq naygulap nuguni denak ku ikateh ajih. The hunter is carrying the jungle fowl in his gunny sack. Pemburu ayam hutan itu memikul seguni ayam hutan di dalamnya. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

gule

gule araq

gule rengaañc

guléng *Verb.* to roll; guling. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

guléq *Verb.* golek; guling. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gulèy *Noun.* gulai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: geléy.

guli *Noun.* marble; guli. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gulong *Verb.* gulung. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gulòòq [gulòòñq] *Verb.* berkubang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

gunaaq *Verb.* use; guna. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

gunii *Noun.* guni. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

gunik *compare: ruwaay. Noun.* roh; semangat; roh atau semangat orang yang sudah meninggal dunia.

CrossRefn1: roh atau semangat manusia yang masih hidup.

POSe1: n. POSn1: kn.

gunjaq bukan-bukan; mengatakan sesuatu yang bukan-bukan.

gunjaq *Adjective.* bergurau. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

guntik *Noun.* 1 • scissor; gunting. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: gunték.

2 •

gurés *compare: sa'pii, chèmp.* mancis.

gurés

gurès *Noun.* matches; mancis. *BorWrd1: BM 'gores'. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: gurés.

gus *Noun.* musim. *POSe1: n. POSn1: kn.*

gusoq *Verb.* gosok. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

guuc *Adjective.* habis. Che'naaq laq lawoq keeq de bihidang hu maay de tibee èh nèh dah guuc bichaaq. Makanan dan lauk-pauk yang dihidangkan untuk tetamu yang datang itu tadi sudah habis dimakan.

synonyms: dic, selèc₂, ladiic. POSe1: adj. POSn1: ks.

guul *Noun.* mortar; lesung. Jiiq Maay Seng'òòy jisèh baaq ku guul de bibeh ju keneeng jehuuq de entooy. The majority of Orang Asli pound rice in a mortar made from a large log. Kami Orang Asli menumbuk padi dalam lesung yang diperbuat dari batang kayu besar.

POSe1: n. POSn1: kn.

guul batuuq *Noun.* lesung batu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

guwal *Verb.* throw; buang. *synonyms: pèc, gas. POSe1: v. POSn1: kk.*

guwèr *compare: lelachòòk, lelayèèk. Adjective.* pitch dark; gelap-gelita. *synonyms: keramlap-lap, lelachòòk, lelayèèk, senguur, lelakchòòk; paling: kelap₁. POSe1: adj. POSn1: ks.*

H – h

ha₁ *Connective*. untuk. *POSe1*: conj. *POSn1*: kpg. *VARI*: hu.

ha-₁ want; mahu. *synonyms*: hòòt. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
VARI: ha'-; hu-; hu'-.

ha-₃ *synonyms*: hu-.

ha-₃ 2S; awak. *synonyms*: hèèq. *POSe1*: pron. *POSn1*: kgn.
VARI: ha'-; hè-.

ha'noq *See main entry*: hoq. *Noun*. kasih sayang. *POSe1*: n.
POSn1: kn. *VARI*: ha'nuq.

haam *Verb*. 1 • petik. "Buléh ka éñ ngaam ladaaq ku selaay hèèq? Ladaaq ku selaay éñ ya dic," Ros kisemaañ ku amèèq éñ. "Bolehkah saya memetik lada yang ada di kebun kamu? Lada pada kebun saya sudah habis," Ros meminta kepada ibu saya. *synonyms*: lèh, lèh, tòc. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

2 • ambil. "Béy tulok amèèq haam tééw," amèèq kibuwal nu jiiq. "Mari tolong ibu mengambil air," ibu berkata kepada kami. *synonyms*: kòòt₃. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

haar₁ *Pronoun*. 1D; we, dual, exclusive; kita berdua.
POSe1: pron. *POSn1*: kgn.

haar₂ *Noun*. panggilan menantu lelaki dan bapa mertua;
panggilan menantu lelaki dan bapa mertua;
panggilan yang digunakan di antara bapa mertua

dengan menantu lelaki apabila bercakap. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

haar₃ *synonyms: har-*.

habar *compare: gah. Noun.* khabar. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

habuuq *Noun.* ashes; habuk; debu; debu; sisa sesuatu objek atau lain-lain benda yang habis terbakar. *Agoq man habuuq ajih, kutor! Jangan main habuk itu, kotor! Chooq ajih kigemar daq ku kemiil habuuq. Anjing itu suka tidur atas habuk. BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

habuuq *Noun.* abu; sisa sesuatu barang atau sesuatu benda yang habis terbakar: hasil atau kesan akibat kebakaran. *synonyms: tiiq₃. POSe1: n. POSn1: kn.*

hadang

hadap hadap; berdepan.

hadees *Adjective.* kurang ajar; nakal; jahat. *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

hajap *Adjective.* poor; miskin; daif; susah. *synonyms: susah, teréq, dadaat, dadaat. POSe1: adj. POSn1: ks.*

hal *Noun.* affair; hal. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

halaaq₁ *Noun.* bomoh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

halaaq₂ *compare: kèèy. Noun.* panggilan oleh seorang lelaki kepada adik ipar lelakinya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

halang *Verb.* halang. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

halaw *Verb.* halau. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

haleey *Noun.* seorang diri. *POSe1: n. POSn1: kn.*

haleq *Adverb.* tidak mengapa. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

hama *Adverb.* why; kenapa. *synonyms: yama, lama. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

hamapen walaupun .

hamapen meskipun.

hamapen tetapi.

hamapen jika.

Hamis *Noun.* Thursday; Khamis; hari ke-empat dalam
seminggu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

hamò kenapa. Hamò ileey kijar nu keròp deek ajih.

han₁ *Verb.* mahu. *synonyms: hòòt. POSe1: v. POSn1: kk.*

han₂ *compare: waq. Noun.* panggilan bagi perempuan
Semai terutama sekali di bahagian negeri selatan
Perak. Han Rama Han Rama (nama orang). *POSe1: n. POSn1: kn.*

han₃ *synonyms: wah, waq, waa.*

han anuuq

hangat *Adjective.* geram. *synonyms: geram. POSe1: adj. POSn1: ks.*

hanoh *compare: anòh. Pronoun.* this; ini. *CrossRefn1: ini. POSe1: dem. POSn1: kgn.*

hapal *Verb.* memorise; hafal. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

hapét gasak; mengasak.

hapét *Verb.* to press between two surfaces; sepit. *POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: hapiit.

har- kita berdua. *synonyms: haar₃.* *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

hargaaq *Noun.* harga. *synonyms: regaaq. BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

hariiq *Noun.* day; hari. *synonyms: jiis, ariiq. BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

haroq *Verb.* halau; menghalau binatang ke sesuatu tempat atau arah dengan cara mengepungnya ke arah tersebut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

haròq *Adverb.* how; bagaimana. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

has *Adjective.* khas. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

hasél hasil.

hat [hant] *Adverb.* 1 • very; amat, sangat. *POSe1: adv.*

POSn1: ktr.

2 • setakat, cuma. *Hat ajih le ma de èng ngcheritee.*

Setakat itu sahaja cerita saya. POSe1: adv.

hator *Verb.* atur. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

hawaap [hawaamp] *Noun.* sejenis tiram. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hawos *Adjective.* thirsty; haus. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

hay *Verb.* tengking, menjerit. *Agòq hay, mabééq si'yèèt ajih dòn masengòh.* Jangan tengking, budak-budak itu

nanti akan takut. *synonyms: karaaw, wiik₁, wiik₃, kerkéér.*

POSe1: v. POSn1: kk.

hayòq [hayònq] *Adjective.* light weight; ringan. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

hayot [hayoñt] *Adjective.* hampir subuh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

he'nooc kemarau.

he'nòòt *See main entry: hòòt. baseform: hòòt. Noun.* desire;

kemahuan, kehendak, keinginan. *synonyms: hetnòòt.*

POSe1: v. POSn1: kk.

hèc *Noun.* sergah. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: hèèc.*

heeh *Noun.* sound that a dog makes; bunyi anjing.

bunyi: chooq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: hoh.

hèèk *Verb.* fly; terbang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hèèk

heel *compare: besék, tawòòh, dòk, chabèh, raaw, mawaaq.*

Noun. siamang; sejenis beruk besar yang mempunyai tangan yang pandang dan tidak berekor. *Hylobates cyndactylus. POSe1: n. POSn1: kn.*

heep *Noun.* pass gas; kentut; angin yang dikeluarkan dari dubur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

heeq *Adjective.* caught; terjerat, tersangkut. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

hèèq *Pronoun.* awak; kamu; engkau. *synonyms: je'ot, ha-₃.*

POSe1: pron. POSn1: kgn.

heer *Adjective.* cair. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

héér *Variant: sahéér. Verb.* tarik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hees *Adjective.* finish; habis. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

heey

hèk₁ *Adjective.* tercekik. *synonyms: chel'uul. POSe1: adj. POSn1: ks.*

hèk₂ *Adjective.* bingit. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hèk₃ *synonyms: chel'uul.*

helep *Adverb.* esok. *synonyms: henleep, hupeer₃, nupeer, peer. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

helèy *Noun.* helai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: heléy.*

hemar *See main entry: mar. Adjective.* sebaya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hembereeq *Adverb.* hampir dekat. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

hemberèq fitting; suitable; get what one deserves; padan muka. *synonyms: berèq. POSe1: adj. POSn1: ung.*

hèmòk *Noun.* buai rajut. *BorWrd1: BI 'hammock'. POSe1: n. POSn1: kn.*

heñchees

heng *Noun.* nak, mahu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

henghòng

henglèy helai.

hengyew *Adjective.* bunyi air yang tumpahan; bunyi ombak. *POSe1: n. POSn1: ekspresif.*

henleep *Adverb.* esok. *synonyms: helep, hupeer₃, nupeer, peer.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

henòòng *See main entry: hòòng. Redup Form: henghòòng.*

1 • *Noun.* siulan. *synonyms: hòòk. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb.* siulan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hènpon

hentaq *Verb.* hentak. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

hentòq *Adjective.* tiada. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hèp *Noun.* mosquito; nyamuk. *Disc: CH synonyms: galul, sebèc, kemeet. POSe1: n. POSn1: kn.*

héran *Adjective.* hairan. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: hiran.

herlòk *Verb.* di rasuk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

herner *Verb.* collapse; runtuh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hes *Verb.* tiada, habis. *synonyms: be'tòq, ti'tòq, walah.*
POSe1: v. POSn1: kk.

hetnòòc *Noun.* kemarau; keadaan di mana cuaca menjadi semakin panas terik dan hujan tidak turun dalam waktu tersebut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hetnòòt *See main entry: hòòt. Noun.* desire; kemahuan.
synonyms: he'nòòt. POSe1: n. POSn1: kn.

hey *Noun.* panggilan yang sering digunakan oleh suami dan isteri apabila bercakap. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hi- *See main entry: hiiq. 1P.IN; kita. POSe1: pron. POSn1: kgn.*

hibek

hihèèt [hihèènt] *Verb.* bergerak perlahan-lahan. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

hihòy *Verb.* amaran, ugutan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hiiq *Variant: hi-.* *Pronoun.* 1P.IN; kita. sosial (selain keluarga): **jiiq.**
POSe1: pron. POSn1: kgn. VARI: hééq.

hiis [hiins] *Verb.* menghembus hingus. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hiit *Verb.* get fatter; become big; semakin gemuk. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

hijèèk kenleh

hik *Noun.* dark spot; bintik hitam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

himaq *Noun.* sound; bunyi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

himul *Adjective.* timbul. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hinaq *Adjective.* hina. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

hinéé *Adjective.* shy; malu. *Note: some dialects synonyms: aas,*
selsèèl, sagaq. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hingar *compare: ingar.* *Adjective.* riuh-rendah. *BorWrd1: BM.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

hiraw *Verb.* to care of; hirau, peduli. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*
POSn1: kk.

hirèm *Adverb.* macam. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

hirii *Verb.* jealous; cemburu; iri hati. Rita kihirii ha rantéy
mas de kilok la Masnah. Rita cemburu dengan rantai
emas yang dipakai oleh Masnah. *BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

hit *Adjective.* separas. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hitang tolak.

hitep

hiterhan kenleh

hiwaat 1 • tolak.

2 •

ho'òh ya.

hòl *Noun*. bekas. *synonyms*: **bekas**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

hòn *Adjective*. puas. *synonyms*: **bejeeh**. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

hòò *Verb*. kejar. *synonyms*: **waak**. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

hooc 1 • *Adjective*. tidak hujan. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

2 • *Verb*. hujan berhenti. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

hòc nòòq *synonyms*: **anol**, **hoop**.

hòk *Verb*. bersiul. *synonyms*: **henòòng**. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

hool₁ *Verb*. come, arrive; datang; tiba. Ali kihool nu itempat kerjaq selaluuq jeh pukol 9 pegelap. He came to Sabah last night. Ali datang ke tempat kerja selalunya pukul 9 pagi. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

hool₂ *Verb*. keluar. *synonyms*: **kerwoh**, **kerwal**. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

hòl *Noun*. lubang. *synonyms*: **talòh**, **lubòòk**, **lubòk**, **lubòk**, **talòh**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

hòòng *Verb*. bersiul. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

henòòng *See main entry*: **hòòng**. *Redup Form*: **henghòòng**.

1 • *Noun*. siulan. *synonyms*: **hòòk**. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

2 • *Verb.* siulan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hoop *Adjective.* sekejap. *synonyms: anol, hòòc nòòq.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

hòòp *Noun.* to be breathless; mengah; lelah; sesak nafas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hòòq *compare: geteeq, chawòòk. Noun.* kulit; kulit binatang atau buah-buahan (bukan manusia). *CrossRefn1: kulit (haiwan atau manusia). POSe1: n. POSn1: kn.*

hòòr *Noun.* type of mouse that has three stripes on its back; sejenis tikus yang mempunyai tiga jalur di belakang badannya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hoot [hoont] *Adverb.* after; selepas. *synonyms: telaas.* *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

hòòt [hòònt] *Variant: he'nòòt; hetnòòt. Verb.* want; mahu; hendak. *synonyms: bin, ha-₁, mèèq₁, han₁, maw.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

hoq *Variant: ha'noq. Verb.* love; sayang; sayang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

hoq-hoq

hormat *Noun.* respect; hormat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

hòspital

hospitel *Noun.* hospital; hospital. *BorWrd1: BM, BI. POSe1: n. POSn1: kn.*

hu- mahu. *synonyms: ha-₃.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

hu te'tòl

hubiiq *Noun.* ubi. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

hubong *Verb.* hubungi. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

huc hisap.

hukom *Noun.* judgement; hukum. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**.
POSn1: **kn**. *VARI:* **hukop**.

hukop–hukop kampung *Noun.* peraturan kampung; peraturan atau tata tertib kampung. Apabila seseorang itu didapati mencuri dia akan ditangkap oleh beberapa saksi dan dibawa kepada ketua kampung untuk dibincang jika dia benar bersalah orang yang mencuri itu akan di denda untuk membayar wang beberapa rm yang dijatuhkan menurut kesalahan yang dibuatnya itu; Kalau didapati ada berlaku pembunuhan dikampung salah satu; anak buah tok batin yang melakukannya dia akan dibawa ke balai polis.
BorWrd1: **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

hukuman *Noun.* punishment; hukuman. *BorWrd1:* **BM**.
POSe1: **n**. *POSn1:* **kn**.

huldul *Adjective.* cara jatuh; cara benda yang bulat jatuh (bola, guli, dll.) *POSe1:* **expressive**. *POSn1:* **ekspresif**.

humaaka *Adverb.* itulah. *POSe1:* **adv**. *POSn1:* **ktr**.

hunnen *Adverb.* now; sekarang. *synonyms:* **sarii**. *POSe1:* **adv**.
POSn1: **ktr**. *VARI:* **hunin**.

hunghèèw [hunghèènw] *Noun*. sejenis burung. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

hupeer₁ *Noun*. morning; pagi;subuh;menggambarkan keadaan pagi pada pukul 1 pagi sehingga 11 pagi, iaitu ketika matahari terbit. *synonyms: yanah, ipeer, pegelap, hupeer₃.* *CrossRefE1: morning.* *CrossRefn1: pagi.*
POSe1: n. POSn1: kn.

hupeer₂ *Noun*. esok. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hupeer₃ *compare: pegelap, yah, kelèm; synonyms: hupeer₁, yanah, ipeer, pegelap, helep, henleep, nupeer, peer, ipeer, yanah.*

hupeer utèh *Noun*. lusa. *synonyms: temu'teh, tariiq₁.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

hur₁ *Noun*. api yang sedang menyala. *POSe1: n. POSn1: kn.*

hur₂ *Noun*. bunyi angin yang bertiup. *POSe1: n. POSn1: kn.*

huuc *Verb*. panjat; naik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

huuk gua.

huwat [huwant] *Adverb*. sekarang. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

I – i

i- -nya. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

i'alang

i'andaq

i'itam

i'ude

ibééq

ibèèq *Adverb.* luar. *synonyms: pabèèq. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ibisaaq

ibu mas *Noun.* ibu emas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

iduuy *Noun.* semalam. *synonyms: kelèm nèèq, ad5707ca-259e-4463-a878-e2b60e₆₇₅₃₃₂, sengòòn, kelèm nèèq.*

POSe1: n. POSn1: kn.

iip *compare: chelòk.[iimp] Verb.* suffocate; lemas.

CrossRefn1: lemas. POSe1: v. POSn1: kk.

iit [iint] *Adjective.* tight; ketat; sempit; sendat. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

ije *Noun.* eja. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ikenan

ileey₁ *Pronoun.* dia. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

ileey₂ *Connective.* yang. *synonyms: de. POSe1: rel. POSn1: kpg.*

ilong

imok *Adjective.* noisy; bising. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

indah *Verb.* endah. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

inelingah lambatnya.

ingah

ingar *compare:* hingar.

ingat *Verb.* remember; ingat. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

ingngaaq *Adjective.* cepat; lekas; pantas. *synonyms:* agiic,
ngngaaq. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

insang *Noun.* gills; insang. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

intèy *Verb.* intai. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* intéy.

ipeer *compare:* pegelap. *Noun.* subuh. *synonyms:* hupeer₁,
yanah, pegelap, hupeer₃, hupeer₃, yanah.

CrossRefE1: morning. *CrossRefn1:* pagi. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

isiiq *Noun.* isi. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

islam

istane *Noun.* palace; istana. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

itéq

iteree *Noun.* first wife; isteri pertama. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

iyòòh

J – j

jaac *Variant: jenaañ. Verb.* memotong rumput. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: jenjaac.*

jaak, jena *tahap: sèc behiip.*

jaap *Verb.* cry; tangis, menangis. *Wèès agèq nyee sangèt ajeh dòh kijaap.* Don't bother that child or he will cry. Jangan kacau budak itu; nanti dia menangis. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: jààp. VARn1: Kinta.*

jenjaap *See main entry: jaap. Verb.* crying; sedang menangis. *Kenon hèq kijenjaap.* Your child is crying. Anak awak sedang menangis. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: jenjààp. VARn1: Kinta.*

jenaam *See main entry: jaap. Noun.* 1 • sound of crying; bunyi tangisan. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 • crying; tangis. *Èng ngcherngàày jenaam keeq ajeh.* I heard his crying. Saya mendengar tangisan orang itu. *Heey, jeninjaap maay ajeh hat irenyah.* Ugh, that person's crying is so annoying. *Adoh, tangisan orang itu menjengkelkan.* *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: jeninjaap; jenààm. VARn1: Kinta.

jaaq *compare: un, belòq, mengsaaw. Noun.* mother in law; ibu mertua. *synonyms: jenaaq. POSe1: n. POSn1: kn.*

jaar *Pronoun.* we two; kami berdua, keadaan atau perkara yang sudah berlaku melibatkan dua orang

individu. *synonyms: jar-*. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

jaas *Adjective*. berserabut, berjerabai, berumbai. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

jaay *Noun*. jungle banana, type of; buah pisang hutan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jabe'òng *Noun*. malay; melayu. *Disc: RAS Note: Dialek Rasau synonyms: Gòp, gòp. POSe1: n. POSn1: kn.*

jabin *Noun*. beg.

jabuk *Noun*. sabung ayam. *synonyms: nyambong. POSe1: v. POSn1: kn.*

jadiiq *Verb*. so; jadi. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

jagaaq *Verb*. jaga. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

jaguk *Noun*. corn; jagung. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jagòng; jagong; jagok.*

jahat *Variant: jenghat. Adjective*. bad; jahat. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

jahot

jahuur *Verb*. api menyambar. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jajaaq *compare: ngraaq, tataaq, engraaq, tataaq, maay engraaq, tataaq. Noun*. perempuan tua. *CrossRefn1: orang tua; lelaki tua. POSe1: n. POSn1: kn.*

jajee *Verb*. hawk; jaja. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

jajiq *Verb*. baring. *synonyms: chekòl, da'daq. POSe1: v. POSn1: kk.*

jajòk₁ *Noun*. panggilan bagi perempuan. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

jajòòk₂ *Noun.* musang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jak *Verb.* step on; pijak. *synonyms: jebaat. POSe1: v. POSn1: kk.*

jakon

jalaaq *Noun.* fishing with a type of net; jala. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

jaleeq what; apa. *synonyms: ma, meleeq, booq, maa.*

POSe1: inter. POSn1: inter.

jalok *Noun.* bekas air; bekas bagi menyimpan air yang diperbuat daripada buluh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jam *Noun.* time; jam. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jam lòchéng

jaman *Noun.* zaman. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jamban *Noun.* bathroom; jamban, bilik air, bilik mandi.

Keeq tengah kimamuh ku kateh jamban. Dia sedang mandi di dalam bilik air. BorWrd1: BM. POSe1: n.

POSn1: kn.

jambang *Noun.* 1 • jambang. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

jambol *Noun.* jambul. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jambor *Noun.* hut; pondok. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jambuu *Noun.* jambu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jamin *Verb.* ensure, guarantee; jamin, pasti. *BorWrd1: BM.*

POSe1: v. POSn1: kk.

jampiiq *Verb.* incantation; jampi. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **v**.
POSn1: **kk**.

jenampiiq *See main entry: jampiiq. Noun.* 1 • jampian.
POSe1: **n**. *POSn1:* **kn**.
2 •

jampòng *Adjective.* mujur. *synonyms:* **nyampòng**. *POSe1:* **adj**.
POSn1: **ks**.

jamuuq *Verb.* 1 • menjamu. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.
2 •

jandaaq

janggap *Noun.* jaw; rahang. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

janggot *Noun.* 1 • beard; janggut. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**.
POSn1: **kn**.
2 •

jangkar *Noun.* root; akar. *synonyms:* **re'iis**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

jangkee *Noun.* compass; jangka; alat yang digunakan untuk memotong daun mengkuang kepada beberapa bahagian dalam bentuk memanjang. Diperbuat daripada kayu dan beberapa bilah mata pisau. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

janjiiq *Noun.* promise; janji. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

janjiiq janji.

jantong *Noun.* heart; jantung. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**.
POSn1: **kn**.

jap₁ *Adjective.* every; tiap, setiap. *POSe1:* **adj**. *POSn1:* **ks**.

jap₂ *Adjective*. basah kuyup. *synonyms*: ka'aac. *POSe1*: adj.
POSn1: ks.

jap₃ *synonyms*: lenjuun. *Variant*: jap-jap.

jap-jap *See main entry*: jap₃. *Adverb*. every; tiap-tiap.
POSe1: adv. *POSn1*: ktr.

jar- 1D.IN; kami berdua. *synonyms*: jaar. *POSe1*: pron.
POSn1: kgn. *VARI*: ja-; ja'-.

jar *Variant*: je'nar. *Verb*. 1 • run; lari. Maay se'siic ajih kijar ju pulis. The robber was running away from the police.
Perompak itu melarikan diri dari polis. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

2 •

jerjar *See main entry*: jar. *Redup Form*: jerjar. 1 • *Adjective*.
berubah dari kedudukan asal. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.
2 • *Verb*. running; lari. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: je'jar.

jar pelhat

jaras *compare*: tek, kengriit. *Noun*. finger; jari. *synonyms*: jariiq, chenrèèk. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

jarèèq *synonyms*: kateh.

jaréng *Noun*. net; jaring. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

jarèt [jarènt] *Noun*. cricket; cengkerik, riang-riang. *POSe1*: n.
POSn1: kn. *VARI*: jarit.

jariiq *Noun*. 1 • finger; jari. *synonyms*: jaras. *BorWrd1*: BM.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

2 •

jaròt *Verb.* jengket; berjalan atau berdiri dengan menggunakan hujung jari kaki. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jarup *Noun.* needle; jarum. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jarop.*

jatiiq *Adverb.* belum. *synonyms: pidòòq, tò'tiiq, pè'sék, tatiiq, pèq sék. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

jawaaq

jawab *Verb.* answer, reply; jawab. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

jawéér *Noun.* burung layang-layang. *umum: bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e9. LexFuncE1: bird. LexFuncN1: burung. POSe1: n. POSn1: kn.*

jawèèr *Noun.* burung layang-layang. *synonyms: jejawèèr. POSe1: n. POSn1: kn.*

jawiir *Noun.* burung layang-layang. *synonyms: jenjawéér. POSe1: n. POSn1: kn.*

jawòt *Verb.* capai; gapai; menguhlur tangan untuk memegang atau mengambil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

je'aak *Noun.* 1 • bone; tulang. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 •

je'aak cheloot *Noun.* spine; tulang belakang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'aak sangkèl *Noun.* tulang punggung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'aar *Noun.* bad weather; cuaca buruk. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'eer *Noun*. coconut; kelapa. Keneeng je'eer ajih cherek. That coconut tree is tall. Pokok kelapa itu tinggi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'jar

je'jeek *See main entry: jeek. Verb*. moving s.t; berpindah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

je'jèèr *Adjective*. miring. *synonyms: chernèèr. POSe1: adj. POSn1: ks.*

je'jek₁ *See main entry: jek₂. Verb*. marry; kahwin. Tahot depan ubaay je'jek ku tempat amèèq ikenah. Pada tahun depan mereka akan berkahwin ditempat ibu isterinya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

je'jek₂ *Noun*. kahwin. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'jel

je'juk *Verb*. inherit; warisi. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: je'jok.*

je'leet *See main entry: jerleet. Verb*. berundur. *synonyms: jere'leet. POSe1: v. POSn1: kk.*

je'nar *See main entry: jar. Noun*. larian. *POSe1: n. POSn1: kn.*

je'nek *See main entry: jek₂, jek₃ 7c7f0b35-9a0e-421d-b2ad-968f3df1172c. Redup Form: je'jek. Noun. 1 • marriage; perkahwinan. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • marriage; perkahwinan. Je'nek ubaay Bah Radie ju Han Lili, mòng je'òòy seng'òòy bihool ju bicha'chaaq pajih. Ramai orang yang datang dan makan semasa kenduri perkahwinan Bah Radie dan Han Lili.

Note: Batang Padang, Langkap *synonyms:* **mèèq₃**, **geey₃**, **termuuq**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

je'òòy *Adverb.* many; banyak. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

jeng'òòy *See main entry:* je'òòy. *Adjective.* 1 • ramai.

POSe1: adj. *POSn1:* ks.

2 • banyak, ramai. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

je'ot *Pronoun.* awak; kamu; engkau. *synonyms:* **hèèq**.

POSe1: pron. *POSn1:* kgn.

je'uuc [je'uunc] *Adjective.* lembap. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

jebaat *Verb.* step on; pijak. *synonyms:* **jak**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

jebaq *Noun.* jerat, sejenis perangkap burung. *POSe1:* n.

POSn1: kn.

jebuq *Adjective.* smooth; lembut. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

jéé *See main entry:* ajeh. *Adverb.* sana. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

jeek *Variant:* jenjeek. *Verb.* move s.t; pindah. *POSe1:* v.

POSn1: kk.

je'jeek *See main entry:* jeek. *Verb.* moving s.t; berpindah.

POSe1: v. *POSn1:* kk.

jèèk *Verb.* tarik. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

jééq *See main entry:* jiiq. *Pronoun.* kami. *POSe1:* pron.

POSn1: kgn.

jeer *compare:* **tegòh**, **yòòk**. *Variant:* perjeer. *Verb.* fall; jatuh. Bah

Alwi kijeer ju jehuuq legòs. Bah Alwi fell from the rambutan tree. Bah Alwi terjatuh dari pokok

rambutan. *synonyms: tegòh, yòòk. POSe1: v. POSn1: kk.*

jees *Adjective. 1 • straight hair; rambut yang lurus. POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 •

jeet *Verb. mengangkat; mengambil kain, pakaian atau apa-apa sahaja yang dijemur dari tempat jemuran. POSe1: v. POSn1: kk.*

jeh₁ *See main entry: ajeh. Adverb. itu. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

jeh₂ *Pronoun. -nya. POSe1: pron. POSn1: kgn.*

jéh *Adverb. expr; lah. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

jehuuq *Noun. 1 • wood, tree; kayu, pokok. Deek ajeh bibeh ya jehuuq. The house is made of wood. Rumah itu dibuat dari kayu. seluruh: chaak. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

jehuuq òès kayu api.

jejawèèr *synonyms: jawèèr.*

je-je *Adjective. lama-lama. POSe1: adj. POSn1: ks.*

jek₁ *Verb. stand; bangun. Ku kateh sekolah ngdòh, men mòng chi'gu géq geey tapiq jek deras. Semasa didalam sekolah nanti, jika cikgu ada jangan duduk tapi bangun cepat. POSe1: v. POSn1: kk.*

jinjek *See main entry: jek₁, jek(1) 74310243-0277-436b-a117-ac2381dba50f. Verb. 1 • stand; berdiri. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • standing; berdiri. Jinjek kèq aji selirsuwèh keranaq

kèq kikalèy. Dia berdiri tak tentu sebab dia rasa letih. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jeninjek *See main entry: jek₁. Verb. 1 • standing; berdiri.*

Jeninjek ennay lihèèk ju bejuhèèk. Mereka berdiri secara tidak teratur dan berselerak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

jek₂ *compare: termuuq, mèèq₃, geey₃. Verb. marry; kahwin.*

POSe1: v. POSn1: kk.

je'nek *See main entry: jek₂, jek₃ 7c7f0b35-9a0e-421d-*

b2ad-968f3df1172c. Redup Form: je'jek. Noun.

1 • marriage; perkahwinan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • marriage; perkahwinan. Je'nek ubaay Bah Radie ju Han Lili, mòng je'òòy seng'òòy bihool ju bicha'chaaq pajih. Ramai orang yang datang dan makan semasa kenduri perkahwinan Bah Radie dan Han Lili. *Note: Batang Padang, Langkap synonyms: mèèq₃, geey₃, termuuq. POSe1: n. POSn1: kn.*

je'jek₁ *See main entry: jek₂. Verb. marry; kahwin. Tahot depan*

ubaay je'jek ku tempat amèèq ikenah. Pada tahun depan mereka akan berkahwin ditempat ibu isterinya. POSe1: v. POSn1: kk.

jèk *Noun. beliung. POSe1: n. POSn1: kn.*

jekjuk *Verb. rujuk semula: berkahwin semula dengan isteri yang sudah diceraikan. POSe1: v. POSn1: kk.*

jekòñ *Adjective*. bunyi melompat. *POSe1: v. POSn1: ekspresif*.

jel *Verb*. bark; menyalak. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: jél*.

jelaas *Noun*. tree reputed to have aphrodisiac properties;
tongkat ali. *POSe1: n. POSn1: kn*.

jelakeh *Noun*. ular tedung selar. *POSe1: n. POSn1: kn*.

jelèèng *Transitive verb*. jeling, menjeling. *BorWrd1: BM*.
POSe1: vt. POSn1: kkt.

jelmòl *synonyms: chenan, loot₃*.

jelmòl *compare: chenan. Noun*. mountain; gunung.
synonyms: loot₃. CrossRefn1: bukit. POSe1: n. POSn1: kn.

jelook *Noun*. tree trunk; base or lowest part of a tree; pangkal
pokok. *POSe1: n. POSn1: kn*.

jeloos *Adjective*. straight; lurus. *POSe1: adj. POSn1: ks*.

jelutòò *Noun*. sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn*.

Jema'at *Noun*. Friday; Jumaat; hari kelima dalam
seminggu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn*.

jempiir *Noun*. winnowing tray; nyiru. *Kòt baaq ajeh, geep ru*
jempiir. Get the rice and winnow it with the winnowing tray.
Ambil beras itu, tampi dengan nyiru. POSe1: n.
POSn1: kn. VARI: jempéér.

jen *Noun*. nama panggilan untuk orang yang lebih tua
(ibu bapa, datuk, nenek, pakcik, makcik).
synonyms: jun₂. POSe1: n. POSn1: kn.

jenaam *See main entry: jaap. Noun*. 1 • sound of crying; bunyi

tangisan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • crying; tangis. Èng ngcherngàày jenaam keeq ajeh. I heard his crying. Saya mendengar tangisan orang itu. Heey, jeninjaap maay ajeh hat irenyah. Ugh, that person's crying is so annoying. Adoh, tangisan orang itu menjengkelkan. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: jeninjaap; jenààm. VARn1: Kinta.*

jenaañ *See main entry: jaac. Noun.* 1 • tempat rumput dicabut. "Jenaañ booq adèh? Yama lekat mòng irumpot?" ché'gu Ahmad kitanyaaq nu jiiq. "Tempat siapa ini? Kenapa rumputnya masih ada?" cikgu Ahmad bertanya kepada kami. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: jenòõñ.*

2 • rumput dicabut. "Telaas engkééq ngkééjaac rumpot adèh, ngkéépéc ijenaañ ajéh ku katéh paq adèh," ngròq ché'gu Ahmad nu jiiq. "Selepas kamu semua cabut rumput ini, kamu buang rumput yang dicabut itu di dalam kotak ini," kata cikgu Ahmad kepada kami. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jenaang *compare: tuwan, Tuhan. Noun.* 1 • tuhan.

synonyms: nyenaang. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • nenek moyang. Atoq éñ pernah kipasal, entem jenaang jiiq ennaay lòk lat taléh ru pèq bebajuuq. Datuk saya pernah memberitahu bahawa dahulu nenek moyang kami memakai cawat sahaja dan tidak mempunyai baju. *POSe1: n. POSn1: kn.*

3 • tuan. Kelèm nèèq, mòng nu ikor lembuuq kibu'bèèt

ku depan deek jiiq. Nggamaq ijenaang kisiip èèn jok nu ideek. Malam tadi, terdapat seekor lembu yang tidur di hadapan rumah kami. Mungkin tuannya lupa membawanya pulang ke kandang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jenaag *Noun.* mother in law; ibu mertua. *synonyms: jaaq.*
POSe1: n. POSn1: kn.

jenalok *Noun.* keadaan di mana waktu matahari mula terbenam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jenampiiq *See main entry: jampiiq. Noun. 1 • jampian. POSe1: n. POSn1: kn.*
2 •

jenamuuq *Noun. 1 • offerings; persembahan korban.*
POSe1: n. POSn1: kn.
2 •

jenang raaq *Noun.* nenek moyang.

jenanjiiq perjanjian.

jenaq *Verb.* tidur lena. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jendaaq *Verb.* to waste; membazir. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jeng'òòy *See main entry: je'òòy. Adjective. 1 • ramai. POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 • banyak, ramai. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

jenghaang *Adjective.* red; merah. *Disc: PHG*

synonyms: chengòòl, rengaañ, chehèèr, petlaac. POSe1: adj. POSn1: ks.

jenghat *See main entry: jahat. Adjective.* kejahatan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

jengkaaq *compare: chakaq. Noun.* chin; dagu. *Jengkaaq keeq ajih behiip masee bilagaaq.* His chin was bleeding on car accident. Dagu dia berdarah semasa kemalangan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jengkah *Noun.* charcoal; arang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jenglek *Noun.* type of trap using a bent tree and a trip wire noose over a hole with bait inside; sejenis jerat yang menggunakan pokok kecil yang di bentuk seperti "u". Tali diletak di hadapan lubang tersebut bersama umpan di dalamnya. Jerat tersebut digunakan untuk menangkap tikus atau tupai. Jerat tersebut diguna menangkap tikus ataupun tupai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jengrééq *Adjective.* ke dalaman. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

jengwal *Noun.* jualan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jeninjek *See main entry: jek₁. Verb.* 1 • standing; berdiri. *Jeninjek ennay lihèèk ju bejuhèèk.* Mereka berdiri secara tidak teratur dan berselerak. *POSe1: v. POSn1: kk.*
2 •

jenis *Noun.* type; jenis. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

jenjaap *See main entry: jaap. Verb.* crying; sedang menangis. *Kenon hèq kijenjaap.* Your child is crying. Anak awak sedang menangis. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: jènjààp.*

VARn1: Kinta.

jenjawéér *synonyms*: jawiir.

jenjeek *See main entry*: jeek. *Verb*. pindah. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

jenjek *See main entry*: jek3 7c7f0b35-9a0e-421d-b2ad-968f3df1172c. *Noun*. kahwin. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

jenuh *Adjective*. jenuh; puas. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

jenuuq *Noun*. type of poisonous plant used for killing fish; sejenis tumbuhan beracun bagi meracun ikan.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

jènuwari

Jènuwari *Noun*. January; bulan pertama dalam setahun.

BorWrd1: BM, Bl. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

jep *Noun*. twilight; senja. *synonyms*: senjaaq, nyaap, seranyèp, seranyuup, nyaap, seranyèp, seranyuup. *POSe1*: n.

POSn1: kn.

Jepon *Noun*. Japan; Jepun. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

jera'eet [jera'eent] *Adjective*. lembap. *synonyms*: lempeep₂.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

jeraay *Verb*. pancut. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

jeramuuq terjumpa.

jerangkong *Verb*. squat; cangkung. *synonyms*: kangkak.

POSe1: v. *POSn1*: kk.

Jerantut *Noun*. Jerantut; nama tempat di negeri Pahang.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

jerat *Noun.* a type of noose trap for catching wild boars by their feet and dangling them in the air; jerat. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

jerbaq *Verb.* terkam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jere'leet *See main entry: jerleet. Verb.* terundur.

synonyms: je'leet. POSe1: v. POSn1: kk.

jereeq *Noun.* deep; dalam. Teew gòl ku Bidor jereeq ju mòng bahayaaq. Sungai besar di Bidor dalam dan ada buaya. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jeréeq.*

jerékéén *Noun.* jerrycan; bekas simpanan; tin yang mempunyai muatan sebanyak lima gelen cecair (petrol, air, dsb.) *POSe1: n. POSn1: kn.*

jeremlop *Verb.* mencelup. *synonyms: cherlòk. POSe1: v. POSn1: kk.*

jerengkèh *Noun.* duit; wang. Èn ti'tòq bejerengkèh ngha-òòk ba hèèq. Saya tidak mempunyai wang untuk diberi pada kamu. *synonyms: duwét. POSe1: n. POSn1: kn.*

jerengkòp *See main entry: jerkòòp. Noun.* lid; penutup.

POSe1: n. POSn1: kn.

jeres *Noun.* jungle; hutan. *synonyms: serak, darat, rimaq, sengrak. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jerés.*

jerjar *See main entry: jar. Redup Form: jerjar. 1 • Adjective.* berubah dari kedudukan asal. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 • Verb. running; lari. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: je'jar.*

jerkee– *See main entry: jerkeeq.* kamu berdua. *POSe1: pron.*

POSn1: kgn.

jerkeeq *Variant: jerkee-*. *Pronoun*. kamu berdua. *POSe1: pron.*

POSn1: kgn. VAR1: jerkééq.

jerkòòp *See main entry: kòòp. Variant: jerengkòp. Verb.*

telangkup. *POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: jeretkòòp.*

jerlaaq *Noun*. thorn; duri. *umum: jerwèèk; jenis: jerwèk.*

LexFuncE1: rattan thorn. LexFuncN1: duri rotan. POSe1: n.

POSn1: kn.

jerleet *Variant: je'leet; jere'leet. Verb*. undur. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

jerliir *Verb*. sental; gosok. "Jerliir lagéq ku berook èh,"
ngròq amèèq én. "Sental daki pada badan itu," kata
ibu saya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jernòm *Noun*. jerangau. *Acorus calamus ; Xyris indicia.*

POSe1: n. POSn1: kn.

jernòòm *Noun*. sejenis kumbang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jeròòp *Verb*. terkam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jerwèèk *Noun*. type of thorn on the rattan leaf that the plant uses
to hook nearby trees; duri pada batang rotan.

umum: jerlaaq; seluruh: chook. LexFuncE1: thorn; rattan.

LexFuncN1: duri; rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

jerwèk *jenis: jerlaaq.*

jèt *Noun*. kalap terbang; pesawat. *BorWrd1: BI 'jet'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ji- *See main entry: jiiq. we; kami. POSe1: pron. POSn1: kgn.*

- jiih** *See main entry: ajih. Adverb.* situ. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*
- jiiq** *Variant: ji-; jééq. Pronoun.* kami. sosial (selain keluarga): **hiiq**.
LexFuncN1: kita; dia; kamu; mereka; orang itu; mereka berdua; seorang; mereka bertiga; kita berdua; kamu berdua; kamu semua; panggilan bagi ibu, bapa, datuk, nenek atau yang setaraf dengan mereka; orang ramai.
POSe1: pron. POSn1: kgn. VAR1: jééq.
- jiis** *Noun.* hari. Jiis adèh mòng cha'naaq ku Kampok Chang. Hafi ini ada kenduri di Kampung Chang.
synonyms: hariiq, ariiq, ariiq. POSe1: n. POSn1: kn.
- jimat** *Noun.* jimat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
- jinèèq** *Adverb.* just now; tadi. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*
VAR1: jinèèq; jihnèèq.
- jinjek** *See main entry: jek₁, jek(1) 74310243-0277-436b-a117-ac2381dba50f. Verb.* 1 • stand; berdiri. *POSe1: v. POSn1: kk.*
 2 • standing; berdiri. Jinjek kèq aji selirsuwèh keranaq kèq kikalèy. Dia berdiri tak tentu sebab dia rasa letih. *POSe1: v. POSn1: kk.*
- jinjòòp** *Adjective.* old; tua. *POSe1: n. POSn1: ks. VAR1: jenjòòp.*
- jirat** *Noun.* 1 • kubur. *synonyms: penep. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: penep.*
 2 •
- jiroq** *Noun.* penjuru; sudut. *POSe1: n. POSn1: kn.*
- jòn** *Verb.* pull; tarik. *POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: jòn.*
- jòn** *Verb.* tarik. *synonyms: joot. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: jòn.*

jool *Noun*. scaly ant-eater; tenggiling. Jool adèh binatak de kigeey ku kateh tiiq ru kichaaq las. Tenggiling adalah haiwan yang tinggal di dalam tanah dan memakan semut. *jenis: binatak; umum: binatak. LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n. POSn1: kn.*

jòòl *Verb*. hang; gantung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

jòòp *Noun*. sejenis serangga penghisap darah. *synonyms: chapoot, 8c20e4de-9629-4b57-a478-e4f8f5dbad₃₄. POSe1: n. POSn1: kn.*

joos *Adjective*. tegak, lurus. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

joot *Verb*. tarik. *synonyms: jòñ. POSe1: v. POSn1: kk.*

jòòt *Variant: pejòòt. Adjective*. meleleh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

jooy *Verb*. 1 • follow; ikut; turut serta. Kenòòn puk engjòòp èng ennaay jooy keneeng li'naay. My grandmother chicks are following their mother. Anak ayam nenek saya mengikut ibu mereka. *synonyms: dalak. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

jòp *compare: tòòt. Verb*. roast, bake; bakar. Isiiq bejehuuq bijòp ku baraaq òòs. The tapioca is roasted over the fire. Ubi kayu dibakar di atas bara api. *synonyms: nyòh, tòòt, rep, rak. POSe1: v. POSn1: kk.*

joq *Adverb*. mari. *synonyms: kòq. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ju *Adverb*. from; dari. *synonyms: ken. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ju'òòs *Noun*. kayu api. *synonyms: che'òòs, rangas. POSe1: n.*

POSn1: kn.

judiiq *Noun.* 1 • gamble; judi. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: judiq.

2 •

jugaaq *Verb.* juga. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

juhak *Verb.* tolak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

juk₁ *Noun.* foot; kaki. *seluruh: berook; bahagian: lempaaq.*
LexFuncE1: body; thigh; knee; back of knee; heel; calf.
LexFuncN1: badan; peha; lutut; belakang lutut; tumit; betis.
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jok.

juk₂ *Verb.* return; go home; balik; pulang. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: jok.

juk *synonyms: maaq. Variant: perjuk.*

julak *Noun.* sing; nyanyi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

julat tolak.

julay *Noun.* july; julai.

Julèy *Noun.* July; bulan ke-tujuh dalam setahun.

BorWrd1: BM, Bl. POSe1: n. POSn1: kn.

julok *Verb.* jolok. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

juluk *Noun.* cubaan syaitan; godaan; dugaan yang dilakukan oleh sesuatu yang amat menakutkan; bahaya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

jumpaaq *Verb.* jumpa. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

jun₂ *synonyms: jen.*

jun *Noun.* 1 • panggilan kepada orang lebih dewasa

contohnya pakcik, makcik, ayah, emak, datuk, nenek dll. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: jen.*

2 •

Jun₁ *Noun.* June; bulan keenam dalam setahun.

BorWrd1: BM, BI 'June'. POSe1: n. POSn1: kn.

jungkét *Adjective.* jongkit. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

junjuk *Verb.* carry on the head; junjung; membawa sesuatu dengan meletakkannya di atas kepala. *Engjòòp èng kijunjuk iche'òòs ley pehoot ikuuy.* My grandmother's head is aching because she is carrying the firewood. Nenek saya menjunjung kayu api sehingga kepalanya terasa sakit. *synonyms: tangkòl. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: junjong.*

jupadee *Adverb.* from; daripada. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

jutaa *Noun.* million; juta. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

juwal *Verb.* jual. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

K – k

ka question; kah. *POSe1: inter. POSn1: inter. VARI: ke.*

ka'aac compare: serajaap. *Adjective.* wet; basah. *synonyms: jap₂, peek₄, ke'eec, ke'eec.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

ka'diiq₁ *Verb.* sit still; mendiamkan diri; berdiam diri.

synonyms: pedyam. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kera'diiq; kerdiiq; kerdéq.*

ka'diiq₂ *Verb.* sit; duduk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ka'diiq₃ *Verb.* berhenti. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ka'diiq₄ compare: pedyam; *synonyms: berentii.*

ka'keeq See main entry: keeq. baseform: keeq₂. *Verb.* vomit;

muntah. Mase ng huuc kerite iduuy nèèq, éñ ngka'keeq.

When I rode a car yesterday afternoon, I vomited. Semasa saya naik kereta petang semalam, saya muntah.

POSe1: v. POSn1: kk.

ka'nèèq See main entry: kèèq. *Noun.* 1 • findings; that which is found; barang yang dicari. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • findings; that which is found; barang yang dicari.

POSe1: n. POSn1: kn.

kaam *synonyms: atañ, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr.*

kaap [kaamp] *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr.*

POSe1: n. POSn1: kn.

kaaq *Noun.* 1 • fish; ikan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • Bah Alang kibebe kaaq keli ku kulam. Alang raises catfish in a pond. Alang membela ikan keli di kolam.

kaaq jelawat *Noun.* ikan jelawat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kaaq milèh *Noun.* ikan bilis. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kaaq miléh; kaaq milis.*

kachaaq *Noun.* kaca. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kachép *Noun.* betel nut scissora; kacip. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kachiiw *Noun.* sejenis ikan air tawar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kachòh [kachònh] *Noun.* estuary; hulu sungai. Ju kachòh teew gòl ajih, mabeeq kèèq kaaq. Ennaay susor nu teew hencees. Dari hulu sungai itu, mereka yang mencari ikan menyusur ke tempat yang cetek.

POSe1: n. POSn1: kn.

kachow *Verb.* kacau. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kachaw.*

kadak *Noun.* fish, type of; belucat; sejenis haruan yang tinggal di kawasan berpaya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kadang *Transitive verb.* kadang. *BorWrd1: BM. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

kadòò *Connective.* tetapi. *POSe1: conj. POSn1: kpg.*

kadòòk *Noun.* pelipat; pelipat yang terdapat di antara peha dengan betis. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kagom kagum.

kah *Verb.* split; belah. **Pelèèq temikéy ajih bikah la menang èng.** The watermelon was split by my younger brother.

Buah tembikai itu dibelah oleh adik saya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kaha- *synonyms: kuhu-*.

kajek *Adjective.* 1 • small; kecil. *synonyms: enchèn, machòòt, bachét, laleq, bachén, laléq, machòòt, ki'jek, bachén, machòòt.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 •

kajii *Verb.* ingatkan. **Kajii nèh ngbeliiq gulee, pa'nyaaq nèh dah guuc ku kedèèy èh nèh.** Ingatkan nak beli gula, rupa-rupanya dah habis di kedai itu tadi. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kakèèq *Noun.* katak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kakòh *See main entry: kòh. compare: saruuq. Verb.* spill over; tumpah. *Note: Bota area, perhaps redup of kooh?*

CrossRefE1: spill. CrossRefn1: tumpah. POSe1: v. POSn1: kk.

kakòòk *Verb.* gayut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kakòòq₁ *Verb.* relying on; bergantung harapan.

synonyms: dahas. POSe1: v. POSn1: kk.

kakòòq₂ *Transitive verb.* relying on; dukung. *synonyms: beq.*

POSe1: vt. POSn1: kkt.

kakòòq₃ *synonyms: dahas.*

kalak *Variant: kenalek. Noun.* palang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kalaw *See main entry: amen. Variant: kaw. Connective.* if; kalau.
synonyms: kaw. BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.

kale *Noun.* warna. *BorWrd1: BI 'colour'. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: kalaa.

kalééh *synonyms: kaléén.*

kalèèh *Verb.* tukar, membalikan. *synonyms: kaléén. POSe1: v.*
POSn1: kk.

kaléén *Verb.* membalikan. *synonyms: kalèèh, kalééh. POSe1: v.*
POSn1: kk.

kalèy *Noun.* tired; letih. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kaléy.*

kaloòq *Noun.* siput babi. *synonyms: tooq. POSe1: n. POSn1: kn.*

kalòòq *Adjective.* jinak. *synonyms: lagééq. POSe1: adj. POSn1: ks.*

kaluk *Noun.* betel leaf; daun sirih. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kambéng

kambéng biri–biri

kambik *Noun.* 1 • goat; kambing. *umum: binatak.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.

POSn1: kn. VARI: kambék.

2 •

kamòm *Verb.* kemam; masukkan sesuatu ke dalam
mulut tanpa menelan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

Kampar *Noun.* Kampar; Kampar; nama tempat. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

kampèèt [kampèènt] *Adjective.* hidung yang kembang dan
tidak bertulang. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kampét *Noun*. kampit. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kampuk *Noun*. village; kampung. *bagian*: deek.

LexFuncE1: house. *LexFuncN1*: rumah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: kampok.

kamus *Noun*. dictionary; kamus. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n.

POSn1: kn.

kan *Adverb*. akan. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

kanang *compare*: kanyòng. *Noun*. siku. *synonyms*: sikuuq.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

kanchèl *Noun*. kancil. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: kanchél.

kanchik *Verb*. kancing. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: kanchék.

kandòng *Noun*. frog; katak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kangkak *Verb*. kangkang. *synonyms*: jerangkong. *BorWrd1*: BM.

POSe1: v. *POSn1*: kk.

kangkuwòòc *Noun*. owl; burung hantu. Chèèp kangkuwòòc tiiq lagiq mòng ku kampong–kampong dalam. Owls can still be found in villages in the interior. Burung hantu masih lagi terdapat di kampung-kampung pendalaman. *synonyms*: koot. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kantéém *compare*: gatay. *Noun*. crab; ketam. Éñ pèq nggemar chaaq kantèèm. Saya tidak suka makan ketam.

CrossRefn1: sejenis ketam. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kanuuy *Verb*. mengejak. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: kanyuuq.

kanyòng *compare*: kanang. *Noun*. elbow; siku. Mande kiman

bola ajih bah Aman besalèc ikanyòng. Because he was playing ball, Aman sprained his elbow. Kerana bermain bola itu Aman terseliuh sikunya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kanyuuq *Verb.* mengejek. *synonyms: nyee. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kanuuy.*

kap *Variant: ke'nap. Verb.* bite; gigit. Lemuuñ–ng nyiiq, tòq buléh hu kap che'naaq keras. My teeth hurt; I cannot bite hard food. Gigi saya sakit, tidak boleh menggigit makanan keras. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kapaac [kapaanc] *Verb.* scratch; cakar. *synonyms: kataac. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kataac.*

kapal *Noun.* aeroplane; kapal. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kapoop *Noun.* kulit. *synonyms: geteeq. POSe1: n. POSn1: kn.*

kapòòq [kapòònq] *Noun.* pipi. Kapòòq–ng kileet ya mòòn. My cheeks are covered with pimples. Pipi saya ditumbuhi jerawat. *synonyms: miing. POSe1: n. POSn1: kn.*

kar *Noun.* pecah. *synonyms: che'eh, d0ba11a4–f991–4490–93f5–48a6aafa43b6. POSe1: n. POSn1: kn.*

karaaw *Variant: kenaraaw; rengkaaw. Verb.* scream; menjerit. Kerdool ajih kikaraaw mande kike'jet hu tikos. The woman screamed because she was startled by a mouse. Perempuan itu menjerit kerana terkejut tikus. *synonyms: hay. POSe1: v. POSn1: kk.*

karat *Noun*. rust; karat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

karaw

karèh *Verb*. menyeduk nasi. *POSe1: v. POSn1: kk.*

karep *compare: perep. Verb*. incubate; mengeram. Puk ajih tengah kikarep ipengleek. The hen is incubating her eggs. Ayam itu sedang mengeram telurnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kariit *Noun*. stingy; kedekut. Seng'òòy karéét galaq kirugiiq. Stingy people always lose out. Orang kedekut selalu rugi. *synonyms: bakaat, gagek, manyèèq, bakaat, gagek, bakaat, benakaat, bakat, manyèèq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: karéét.*

karok₁ *Noun*. buluh kering. *POSe1: n. POSn1: kn.*

karok₂ *Adjective*. reput. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

karook *Noun*. snake, type of; sejenis ular. *umum: tijiiq.*

LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

karòq torch; obor.

karuk *Noun*. punggung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kas *Adverb*. mirip. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kasaw *Noun*. kasau; kayu yang melintang pada atap rumah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kasi *Verb*. beri, bagi. *synonyms: òòk. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

kasòèt [kasòènt] *Noun*. fish, type of; sejenis ikan yang tinggal di celah-celah batu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kasuut

kataac *compare:* **kerataac**. [kataanc] *Verb.* 1 • scratch; cakar.

Sayèèt ajih itek lukaag kikataac ya kuchiik. The boy's hand was scratched by a cat. Budak itu tangannya luka dicakar kucing. *synonyms:* **kapaac**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. 2 •

kateh *confer:* **katéh**. *Adverb.* inside; di dalam. *synonyms:* **jarèèq**. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr. *VARI:* **katéh; katih**.

katéh *Adverb.* inside; di dalam. **Katéh paq almari ajih mòng bét paay**. In the closet there is a new bag. Dalam almari itu ada beg baru. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr. *VARI:* **kateh**.

katéh berook *Noun.* body; dalam badan. *bagian:* **nòòs**; *seluruh:* **berook**. *LexFuncE1:* **body; heart; liver; gall bladder; intestines; large intestines; bladder; kidney; lungs; esophagus**. *LexFuncN1:* **badan; jantung; hati; hempedu; usus; usus besar; pundi kencing; buah pinggang; paru-paru; kerongkong**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

katéh tééq

katéh tééw

katél *Noun.* bed; katil. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

katiiq *Verb.* mengusik; mengacau; bertengkar. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kaw *See main entry:* **kalaw**. *Connective.* **kalau**. *synonyms:* **amen, kalaw**. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* conj. *POSn1:* kpg.

kawal *Verb.* hug; peluk. **Adi kikawal i'amèèq bile kijuk ju Kuala Lumpur**. Adi hugged his mother when he came back

from Kuala Lumpur. Adi memeluk ibunya apabila dia pulang dari Kuala Lumpur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kawat *Noun.* friend; kawan; sahabat. *synonyms: roop, renamiq, tulan. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kawèèt [kawèènt] *Adjective.* paralyzed; cacat; lumpuh. *Juk apaq èng kawiiit ya manah.* My father's leg has been paralyzed for a long time. Kaki ayah saya lumpuh sudah lama. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: kawiiit.*

kawiip cacat; tidak sempurna; tidak lengkap. *synonyms: bah woow, samiil, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c, bah òòs.*

kawiiit *Adjective.* cacat; lumpuh. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: kawèèt.*

kawip *compare: bah òòs. Noun.* bear; beruang. *Disc: GPG synonyms: samiiw, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c, bah woow, d9c74a32-89f7-4657-9620-cda6fc1967b₄, berwòk. CrossRefn1: beruang kecil. POSe1: n. POSn1: kn.*

kawom *Noun.* kaum. *synonyms: gu. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kayét *Verb.* mengait buah dari pokok. *synonyms: keboot, cheroh, cheroh. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

kayil *Noun.* bobber; mata kail. *synonyms: kedeeq. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kayuu *Noun.* tapioca; ubi kayu. *synonyms: bejehuuq, beraaq, galèè, ber. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ke'angin *Adverb*. atas. *synonyms*: atah, kemiil, ruhèèw.

POSe1: adv. *POSn1*: ktr.

ke'baak *Noun*. butterfly; rama-rama. *synonyms*: kere'baak.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

ke'eec [ke'eenc] *Adjective*. wet; basah. Bajuq é n ke'eec
kenaaq ya tééw. Baju saya basah terkena air.

synonyms: peek₄, ka'aac, ka'aac. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

ke'eep *Adjective*. sour; masam. *synonyms*: ke'eer. *POSe1*: adj.

POSn1: ks.

ke'èèp *Noun*. centipede; lipan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: kè'èèp.

ke'eer *Adjective*. sour; masam. *synonyms*: ke'eep. *POSe1*: adj.

POSn1: ks.

ke'jet *compare*: keranyeet. *Adverb*. terkejut. *synonyms*: ketiyaa.

POSe1: adv. *POSn1*: ktr. *VARI*: kere'jet.

ke'kap

ke'kòòp *See main entry*: kòòp. *Verb*. sedang meniarap.

POSe1: v. *POSn1*: kk.

ke'mak *Verb*. spit-up, as in what babies do after eating; muntah
bayi. *synonyms*: belòòk. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

ke'nap *See main entry*: kap. *Noun*. gigitan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ke'nèc *Noun*. hasil tuaian. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ke'nep *See main entry*: kep. *Noun*. pendapatan; hasil. *POSe1*: n.

POSn1: kn.

ke'nic *Verb*. mengetam padi, mengetam bali, mengetam

gandum. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ke'niit *Adjective.* last, behind; akhir. Bah Pana biwees ke'niit ya ikekawat. Bah Pana ditinggalkan akhir sekali oleh rakan-rakannya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

ke'nòòt *See main entry: kòòt₃. Noun.* barang yang dibeli.

synonyms: bengliiq. POSe1: n. POSn1: kn.

ke'siih *Adverb.* dari sana. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ke'ut *Adverb.* stink; bau busuk. *synonyms: se'èèk. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kebaar *Noun.* double; kembar; sepasang. *synonyms: kembraar, kerbaar₄, kerbaar₂, kembraar. POSe1: n. POSn1: kn.*

kebeeq *Note:* This is not a good sample sentence since 'kebeeq' is not used in its most basic sense. Rather, it is being used as a coefficient.

Noun. seed; biji. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kebeeq kuy tengkorak; kepala.

kebeeq mat biji mata.

kebèèr *Adjective.* blink one's eyes; terkebil-kebil; mata yang terkebil-kebil, kelip. *synonyms: kelèp. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

keboot *compare: kengboot. Variant: kengboot. Verb.* mengait buah dari pokok. *synonyms: kayét, cheroh. POSe1: v.*

POSn1: kk.

kebut *compare: sèwang, ramuul. Verb.* upacara berhala; upacara perubatan tradisional masyarakat Orang Asli, yang terdapat di dalam upacara "ramuul".

Keeq ajih tiiq lagiiq kebekebut ku ideek mande ikenuun nyiiq chenaq. Dia itu masih lagi membuat pemujaan roh di rumah nya kerana anaknya sakit tenat. *Note:* The term "sèwang" is actually for Temiar. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* kebot.

kèc *compare:* tuwéy. *Redup Form:* ki'kèc. *Variant:* ki'nèc. *Verb.* reap; menuai. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* kéc.

kechaat *Verb.* melompat dengan menggunakan bantuan ilmu ghaib. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kechot *Verb.* kecut. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kechuwaliiq kecuai.

kedèc *compare:* beket. *Adjective.* bitter; pahit. Puchoq betéq de bi'uuy ne'ulap irase kedèc. Papaya sprouts made into a salad have a bitter taste. Pucuk betik yang dibuat ulaman rasanya pahit. *synonyms:* beket. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks. *VARI:* kedéc.

kedéék *Noun.* type of trap used to catch rodents using a trip wire noose and a bent sapling as a spring; sejenis jerat yang dibuat dengan menggunakan tali dan pokok yang mudah lentur. Seutas tali diikatkan pada sebatang pokok yang mudah lentur dan apabila jerat tersebut siap, ia berbentuk seperti huruf "u". Ianya digunakan untuk menangkap tikus atau pun tupai. *Note:* Kinta dialects "kedeek" This type of trap is usually used on top of a fallen tree. Biasanya jerat tersebut diguna di

atas batang kayu. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kedeek.*
VARn1: KIN.

kedeeq *Noun.* fishhook; mata kail. Mataaq kedeeq de paay bikòòt ajih dah begéél. The fishhook just purchased has already broken. Mata kail yang baru dibeli itu sudah patah. *synonyms: mataaq kayéél, kayil. POSe1: n. POSn1: kn.*

kedèèy guntik

kedèèy sòòk

kedèy₁ *Transitive verb.* tak tahu. *POSe1: vt. POSn1: kkt.*
VARI: kedéy.

kedèy₂ *Noun.* kedai. *synonyms: ransong. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: kedéy.

kedèy₃ *synonyms: ransom.*

keduu *Adjective.* beku. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

keec *Noun.* uncle; pakcik; pakcik yang lebih tua dari ibu atau bapa. *synonyms: akooñ. POSe1: n. POSn1: kn.*

keeh *compare: tòòq, peet.*

kèèh *Transitive verb.* hatch; menetas. *synonyms: chèès, chòh, chès. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

keek *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, atañ, bagòr, atañ, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, nyuuq, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

kéék *Noun.* tree; pokok. *Disc: TJM synonyms: 146f51cc-b75e-4db8-9713-68a17c51b₈₉₄, laloow. POSe1: n. POSn1: kn.*

keel *Noun*. owner; tuan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kèèl *Noun*. banana blossom; jantung pisang. Kèèl ajih hòtlòh birebos chanuuq, baruuq biberchèèt. To cooked banana blossom boiled it first. Jantung pisang itu perlu direbus terlebih dahulu kemudian dimasak.
POSe1: n. POSn1: kn.

keeq₂ *Pronoun*. dia. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

keeq *Variant: ka'keeq. Verb*. vomit; muntah. Èng ngkeeq ku kateh kapal terbang madèy ngluwiik. I vomited in the airplane because I was dizzy. Saya muntah di dalam kapal terbang kerana saya pening. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kééq₁ *Pronoun*. he, she, his, her; dia. Kéq kigeey ku Bidor. He lives in Bidor. Dia tinggal di Bidor. Kééq ajéh kenuun Bah Amran. He is Pak Mail's child. Dia itu anak Bah Amran. *Note: Kinta dialects use "keeq" dialek: Kinta, Jalan Pahang Bawah. LexFuncE1: Kinta, Jalan Pahang Bawah "keeq". LexFuncN1: Kinta, Jalan Pahang Bawah "keeq".*
POSe1: pron. POSn1: kgn.

kééq₂ *Pronoun*. you (plural); kamu (lebih dari dua); kamu semua; awak semua. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

kèèq *Verb*. search; cari. *synonyms: cheryaaq, kèq, cheriyaaq.*
POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: kèq. VARn1: BPD.

ka'nèèq *See main entry: kèèq. Noun*. 1 • findings; that which is found; barang yang dicari. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • findings; that which is found; barang yang dicari.

POSe1: n. POSn1: kn.

kèès *Noun.* backhoe; jentera pengorek. *BorWrd1: BI 'Case'*
[nama kenderaan]. *POSe1: n. POSn1: kn.*

keet *Verb.* tutup. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kéét *Noun.* buttock; punggung; buntut; bontot; . *POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: kiit.

kèèy *compare: achooy, menaay, achòòy, halaaq₂.* *Noun.* sister-
in-law; panggilan dari lelaki untuk adik ipar
perempuannya. *CrossRefn1: adik ipar; abang ipar; kakak*
ipar. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kééy.

keh *Redup Form: kahkeh. Verb. 1 • hit, fight physically; pukul.*
POSe1: v. POSn1: kk.

2 •

kehòl *compare: kenghòl. Redup Form: kelhòl. Variant: kenenhòl;*
kenghòl. Verb. cough; batuk. POSe1: v. POSn1: kk.
VARI: kòhòl.

kehòòl

kehòòy *Verb.* menguap. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kihòòy;*
kòhòòy.

kék *Noun.* cake; kek. *BorWrd1: BI 'cake'. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: kèk.

kekabuuq *Noun.* kekabu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kekertèp [kekertèmp] *Verb.* terkebil-kebil. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

kèktes *Noun.* cactus; kaktus. *BorWrd1:* BI 'cactus'. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kel'oop *Noun.* 1 • brain; otak. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.
2 •

kelaak *Noun.* eagle; helang. Pegelap nèèq nu ikor kelaak kichaaq kenuun pok amèèq éñ. Pagi tadi, seekor helang memakan anak ayam ibu saya. *Note:* Helang sejenis binatang pemangsa, ia memakan haiwan seperti ayam, ular dll. Berwarna hitam dan putih serta berparuh. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelaap *Noun.* malaria; malaria; demam kura-kura. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelaar *See main entry: keraal. Noun.* man; lelaki. *dialek:* Batang Padang. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelabuuq *Noun.* kelabu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

keladeh *Noun.* berudu. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelahiiq kelahi; perkelahian.

kelakuuq *Noun.* kelakuan. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelambuuq *Noun.* mosquito net; kelambu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelamin *Noun.* family; keluarga. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelap₁ *Adjective.* dark; gelap. *synonyms:* relayèk, keriiik, sengep; *paling:* guwèr. *BorWrd1:* BM. *LexFuncE1:* pitch dark. *LexFuncN1:* paling gelap. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

kelap₂ *Noun.* kelab. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kelap₃ *synonyms:* sengep, senguup, senguur, keriiik, relayèk,

sengep. *Variant:* **kerlap.**

kelbet *Adjective.* unripe; belum masak (buah). *POSe1:* adj.
POSn1: ks.

kelday

keldèèy *Noun.* donkey; keldai. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

keleen *Noun.* millipede; sejenis gonggok; sejenis ulat gonggok. Ianya yang kecil dan berwarna merah.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

kelèèq *Verb.* menaikkan dan menyirat atap. *POSe1:* v.
POSn1: kk.

kelèm

kelèm *compare:* **pegelap, yah, chehòòy, pegelap, hupeer₃, yah.**
Noun. night; malam. *synonyms:* **mengòòt.**
CrossRefE1: **morning; daytime.** *CrossRefn1:* **pagi; siang.**
POSe1: n. *POSn1:* kn.

kelèm adéh

kelèm nèèq *synonyms:* **iduy, ad5707ca-259e-4463-a878-e2b60e₆₇₅₃₃₂, sengòn, iduy.**

kelembong *Noun.* gelembung. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

kelén *synonyms:* **lèl, ya'yaap.**

kelènda *Noun.* calendar; kalendar. *BorWrd1:* BM, BI 'calendar'.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

keléng *Noun.* Indian; Orang India. *synonyms:* **kelin, lèl, ya'yap.**
POSe1: n. *POSn1:* kn.

kelengkèèk *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kelèp *synonyms: kebèèr.*

kelhuut [kelhuunt] *Adjective.* dented; kemik.

synonyms: chelihòòt, lehut, lohoh, chelohòòt, lehut, lohoh.

POSe1: adj. POSn1: ks.

keli

kelilék *Adjective.* keliling. *synonyms: keliling, keriléng.*

BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ksn.

keliling *Adjective.* keliling. *synonyms: kelilék, keriléng.*

POSe1: adv. POSn1: ksn.

kelin *synonyms: keléng, lèl, ya'yap.*

kelinik

kelòk *Verb.* gouge; korek. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kelooh *Verb.* korek. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kelook *Noun.* spirit; roh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kelook manaw *Noun.* shooting star; tahi bintang. *synonyms: èc perlooy.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

kelook santèn *Noun.* holy spirit; roh kudus.

Kelooq Santén

keloròk *Noun.* clorox; klorox. *BorWrd1: BM. BI 'clorox'.*

POSe1: n. POSn1: kn.

keloy *Noun.* yellow; kuning. *synonyms: kunéng, pehook, rehòy.*

POSe1: n. POSn1: kn.

kelubiiq₁ *Noun.* kelubi; salak hutan; asam paya; sejenis tumbuhan palma. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kelubiiq₂ *Noun*. nama tempat di kawasan Perak Tengah.

POSe1: n. POSn1: kn.

kelungkong *Noun*. throat; kerongkong. *synonyms: gergook,*

rungkok. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

keluwargaaq *Noun*. keluarga. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: keluwargee.

kem dapat.

kèm *Noun*. camp; kem. *BorWrd1: BI 'camp'. POSe1: n. POSn1: kn.*

kemas *Adjective*. tidy; kemas. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

kemat₁ *Noun*. gall bladder; hempedu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kemat₂ *Noun*. clitoris; kelentit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kemayiiir *Noun*. kutu. *synonyms: chèèq. POSe1: n. POSn1: kn.*

kembaar *Noun*. kembar. *synonyms: kebaar, kerbaar₄, kerbaar₂,*

kebaar. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

kembang *Verb*. kembang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kembèèk *Noun*. luar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kembong *Adjective*. kembang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

kemboot *Noun*. pengait; pengait yang dibuat daripada

buluh. *synonyms: kengboot, galah. POSe1: n. POSn1: kn.*

kembuwèèy *Noun*. sejenis siput. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kemèè *Adjective*. pretty; lawa; cantik. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kemeeq *Adjective*. cantik; kacak; comel. *synonyms: kenmééq.*

POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: kemiq.

kemeet *compare: sebèc. Noun.* mosquito; nyamuk.

*synonyms: galul, sebèc, hèp, sebèc. POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: kemèèt; kemiit.*

kemehòòk [kemehòònk] *Noun.* sejenis keladi. *POSe1: n.
POSn1: kn.*

kemel *Adjective.* true; betul; benar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kemiil *Adverb.* up; atas; di atas. *synonyms: atah, ruhèèw,
ke'angin. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kemiyan kemenyan.

kemòh *Noun.* bamboo; buluh. *synonyms: awaat, lééw. POSe1: n.
POSn1: kn.*

kemòk *Verb.* kembung perut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kemoo *Adverb.* maybe; mungkin. *synonyms: gamaq.
POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kemòòc

kemòòc *Noun.* soul, spirit of a dead person; arwah;
mendiang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kemòòng *Noun.* calf; lower leg; betis. *POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: kemuung.*

kemòòr *Etym: kemoor. Noun.* caterpillar; ulat. *Ku selaaq
bungaaq aji hmòng deek kemòòr.* There was a caterpillar
living on that flower. Pada daun bunga tersebut
terdapat sarang ulat. *POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: kemuur.*

kemòòr–chèk *Noun*. termites; anai-anai. *synonyms*: gereec.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

kemumuq *Noun*. semomoh; seruyan; sejenis tumbuhan kecil yang dikenali juga sebagai pokok hujan panas. *Breynia rhamnoides*. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kemus *Noun*. agas; sejenis serangga penghisap darah.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

kemut *Noun*. bisul. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kemuur *Noun*. ulat. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: kemòòr.

ken *Adverb*. dari. *synonyms*: ju. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

kén

kèn *Noun*. perempuan, panggilan; panggilan bagi perempuan; panggilan yang digunakan untuk perempuan yang sudah berkahwin tetapi dimulai dengan nama anaknya yang sulong.

pasangan: 4eea889e-2912-48e5-83dd-6545be5b₈₁₅₂.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

kenaaq₁ *Verb*. got; kena. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

kenaaq₂ *Adverb*. setuju; betul. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

kenah *Noun*. 1 • wife; isteri. *pasangan*: gengsiir, gensiir.

LexFuncE1: husband. *LexFuncN1*: suami. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

2 •

kenalèèt

kenalek *See main entry*: kalak. *Noun*. crossbar; palang kayu.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

kenan *Noun*. betina. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kenaraaw *See main entry: karaaw. Noun*. jeritan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kenayoh *Noun*. pengayuh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kendééh *Adverb*. dari sini. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*
VARI: kendiih.

kenderat *Noun*. kudrat; kekuatan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kendòq léq *Adjective*. tidak mungkin. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kenduriiq *Noun*. kenduri. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: kenuriiq.

keneeh *compare: renééq. Noun*. pestle for rice; antan.
synonyms: renééq. CrossRefE1: pestle. CrossRefn1: antan.
POSe1: n. POSn1: kn.

keneel *Noun*. heel; tumit. *synonyms: kulèèq, chenòng, chanòng juk, kulèèq, chanòng.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

keneeng₁ *Noun*. pokok. *Disc: Dialek: JPH-A; Dialek: KIN*
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: keniing; kenééng.

keneeng₂ *Noun*. ibu; emak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kenèèng betar *Noun*. petai; a tree with foul-smelling edible seeds; pokok petai. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: keniing betar; keneeng betar.*

kenèèng chebeer *Noun*. rubber tree; pokok getah. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: keniing chebeer; keneeng chebeer.*

kenèèng jehuuq *Noun*. tree; pokok kayu. *jenis: pelèèq;*

bagian: **re'iis**. *LexFuncE1:* root; leaf; branch; fruit.

LexFuncN1: akar; daun; dahan; buah. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

VARI: keniing jehuuq; keneeng jehuuq. *VARn1:* KIN.

kenèèq

kenèèq *Adverb.* dari tadi; sedari tadi. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

kenenhòl *See main entry:* kehòl. *Noun.* batuk.

synonyms: **kenghòl**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kenéy *Noun.* panggilan oleh perempuan untuk kakak iparnya. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VARI:* keniyy.

keng'eep terlalu masam; teramat.

kengboot *See main entry:* keboot. *compare:* keboot. *Noun.*

pengait; alatan yang digunakan untuk mengait buah. Selalunya diperbuat dari buluh.

synonyms: **kemboot**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kenghòl *See main entry:* kehòl. *compare:* kehòl. *Noun.* batuk.

"Booq de nya'nyiiq? Éñ ngcherngaay ngròq kenghòl," ngròq apaq. "Siapa yang demam? Saya dengar bunyi batuk," kata bapa. *synonyms:* **kenenhòl**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kenglèèr perumpamaan.

kengleh *Noun.* door; pintu. *seluruh:* deek. *LexFuncE1:* house.

LexFuncN1: rumah. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kenglèm malam.

kengras *See main entry:* keras. *Adjective.* terlalu atau teramat keras. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

kengrat kerat; separuh; sebahagian.

kengriil *Noun*. main beam at the top of the roof; penyangga besar di atas rumah. *seluruh*: deek. *LexFuncE1*: house. *LexFuncN1*: rumah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kengriit *compare*: tek, jaras. *Noun*. forearm; lengan bawah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kengròh *Noun*. entire area around a certain type of bait trap; kawasan jerat; kawasan jerat dipasang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kengròk *Verb*. anxious; tak sabar. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

kengwat *See main entry*: kuwat. *Adjective*. terlalu atau teramat kuat; kekuatan. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

kengwiil *Adverb*. left; kiri. *synonyms*: yaal₂, kenyaal; *pasangan*: kentòp. *LexFuncE1*: right. *LexFuncN1*: kanan. *POSe1*: n. *POSn1*: ktr.

kengyèèk *Noun*. wing; sayap; kepak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

keniic *Noun*. scraper; penyagat. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

keniing₁ *See main entry*: keneeng3 a6209b33-8f53-4921-8d4b-537b8b2fc₈₉₅. *Noun*. tree; pokok. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: kenèèng; keneeng.

keniing tek *See main entry: keniing₁. Noun.* thumb; ibu jari.

*POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kenèèng tek; keneeng tek.
VARn1: KIN.*

keniing₂ *Noun.* ibu; emak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

keniing tek *See main entry: keniing₁. Noun.* thumb; ibu jari.

*POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kenèèng tek; keneeng tek.
VARn1: KIN.*

keniiq *Noun.* mouse; tikus. *synonyms: perook. POSe1: n.*

POSn1: kn.

kenjéép

kenjéép *Verb.* feel; rasa. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kenjiip.*

kenjiih *Adverb.* dari situ. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kenjiip *synonyms: rasaaq.*

kenkatèh *Noun.* seberang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kenleh pintu.

kenleh

kenleh ibèèk

kenleh ikatéh pintu dalam.

kenmééq *Adjective.* cute; comel; cantik; kacak.

synonyms: kemeeq. POSe1: adj. POSn1: ks.

kenmèèq cute; handsome; comel; cantik; kacak.

keñnyaaq dari jauh; dari kejauhan.

kenòk

kenòk *Noun.* type of large tortoise that lives in the jungle; kura-kura; sejenis kura-kura besar yang tinggal di

hutan. *umum*: **binatak**. *LexFuncE1*: **animal**.

LexFuncN1: **binatang**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

kenòòk *compare*: **cheloot**. *Adverb*. **belakang**.

synonyms: **kenòòng**. *CrossRefn1*: **belakang badan**.

POSe1: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

kenòòn *Noun*. **child; anak**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**. *VARI*: **kenuun**.

kenòòng

kenòòng *compare*: **cheloot**. *Adverb*. **back, behind; belakang**.

synonyms: **cheloot, kenòòk**. *CrossRefn1*: **belakang badan**.

POSe1: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

kenriil

kenriit *Noun*. **forearm; lengan hadapan**. *Note*: Kinta dialects use

"kenrèèt" *seluruh*: **tek-tek**. *LexFuncE1*: **hand**.

LexFuncN1: **tangan**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**. *VARI*: **kenrèèt**.

VARn1: **KIN**.

kensééy *Adverb*. **from there; dari sana**. *POSe1*: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

kentééq *Adverb*. **from below; dari bawah**. *synonyms*: **kentiiq,**

matiiq. *POSe1*: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

kentiiq *Adverb*. **bawah**. *synonyms*: **kerentiiq, matiiq, keròòp,**

keròòp, matiiq, kerentiiq, kentééq, matiiq, matiiq, nu

keròòp. *POSe1*: **adv**. *POSn1*: **ktr**.

kentòp *Adverb*. **right; kanan**. *pasangan*: **kengwiil**.

LexFuncE1: **left**. *LexFuncN1*: **kiri**. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **ktr**.

kenukor *Noun*. **kukur; sejenis alat yang digunakan untuk memarut kelapa**.

kenuréq entak *Noun.* cotton bud; pengorek telinga.

POSe1: n. POSn1: kn.

kenuun *Noun.* anak. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kenòòn.*

Kenuun

kenuun pengréés

kenuuy *Noun.* seed; benih. *synonyms: mat. POSe1: n. POSn1: kn.*

kenyaal *Adverb.* kiri. *synonyms: kengwiil. POSe1: adv.*

POSn1: ktr.

kenyanaaq *Adverb.* dari jauh. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kenyet *Verb.* baru ingat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kep *Variant: ke'nep; berkep. Verb.* obtain; dapat.

synonyms: terime. POSe1: v. POSn1: kk.

kepalee *Noun.* chief; ketua. *BorWrd1: BM 'kepala'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

kepkòòp *synonyms: kòòp.*

kepek *Verb.* kepong. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

keputusan *Noun.* keputusan. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

kèq *synonyms: cheryaaq, kèèq.*

kera'diiq *Verb.* sit still; mendiamkan diri. *synonyms: pediyam,*

kerdéq. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kera'diq.

kera'jaq *Verb.* bekerja. *synonyms: bekuli, kere'jaq. POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: kere'jaq.

kera'meeq *Verb.* happy; gembira. *POSe1: v. POSn1: kk.*

VARI: kera'miiq; kera'mééq.

keraac₁ *Noun*. kunci. *POSe1: n. POSn1: kn.*

keraac₂ *Verb*. potong; gunting; memotong atau menggunting pabrik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

keraal *Variant: kelaar. Noun*. man; lelaki. *pasangan: kerdoor.*
LexFuncE1: woman. LexFuncN1: perempuan. POSe1: n.
POSn1: kn. VARI: kelaar. VARn1: BPD.

kerachay [kerachany] *Adjective*. memercik.

synonyms: berachay. POSe1: adj. POSn1: ks.

keraja'an *Noun*. goverment; kerajaan. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

kerak *Noun*. orchid; orkid. *POSe1: n. POSn1: kn.*

keral

keramlap-lap *Adjective*. gelap-gelita. Deek jiiq kelèm nèèq keramlap-lap medéy walah pèq belétrék. Rumah kami malam tadi gelap-gelita kerana tiada bekalan elektrik. *synonyms: guwèr, lelachòòk, lelayèèk, senguur, lelakchòòk, lelakcòòk, lelayèèk, senguur. POSe1: adj.*
POSn1: ks.

keranaaq *Connective*. because; kerana. *synonyms: medèy.*
BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.

kerandook *Noun*. armpit; ketiak. *synonyms: senòq. POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: keròmdook.

kerani *Noun*. kerani. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

keranyeet *compare: ke'jet. Verb*. terkejut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

keras *Variant: kengras. Noun*. keras. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

kerat *Verb.* cut into pieces or slices; kerat; mengerat. *Sèc kambik aji bikerat ju yooc tajam.* The piece of mutton was sliced into pieces with a sharp knife. *Daging kambing itu dikerat dengan pisau tajam.* *synonyms: gòòc.*

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

kerataac *compare: kataac. Noun.* calar. *synonyms: ketlaac.*

CrossRefn1: cakar. POSe1: n. POSn1: kn.

keratil *Verb.* tease; kacau, ganggu, usik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kerawal *Noun.* bat; kelawar. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kerawat *Verb.* march; kawat. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

kerbaar₁ *Verb.* make a notch so that a tree will fall a certain direction; menakik untuk menebang kayu besar jatuh ke tempat ditujui. *Charaaq ga'niiq jehuuq de betol mesti bikerbaar.* Before felling a large tree you should notch it (so that it will fall the right way). *Cara menebang pokok yang betul mesti ditakik.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

kerbaar₂ *Noun.* twins; kembar. *synonyms: kebaar, kembaar.*

POSe1: n. POSn1: kn.

kerbaar₃ *Transitive verb.* sound of trees rubbing together; bunyi dua pokok yang menggeselkan. *POSe1: adv.*

POSn1: kkt.

kerbaar₄ *synonyms: kebaar, kembaar.*

kerbaw

kerchèp

kerchèp [kerchèmp] *Noun*. lighter; pemetik api, alat yang digunakan untuk menyalakan api rokok.

synonyms: chèèp₂, siyapi, chèm, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉, sa'pii. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kerdang *Noun*. bunyi objek kaca berlagu, contohnya cawan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kerdèèy *Verb*. pura-pura tidak tahu. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

kerdéq *Verb*. sit still; mendiamkan diri; berdiam diri.

synonyms: kera'diiq, pediyam, pediyam. *POSe1*: v.

POSn1: kk. *VARI*: kera'diiq; kerdiiq.

kerdiiq₁ *Verb*. mendiamkan diri. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

kerdiiq₃ *Variant*: kerendi iq.

kerdiiq *Verb*. hold back; merahsiakan. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

kerdol bejangan

kerdool

kerdool jangar

kerdool laq keral

kerdool ngraaq

kerdoor *Noun*. woman; perempuan. *pasangan*: keraal.

LexFuncE1: man. *LexFuncN1*: lelaki. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: kerdool.

kere'baak *compare*: sirooy, tawaak. *Noun*. butterfly; rama-rama. Kere'baak bèng bungaaq ajih bòòr iragiiq.

Rama-rama pada bunga itu cantik warnanya.

synonyms: ke'baak, tawaak. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.
VARI: kerekbaak.

kere'jaq *Verb.* bekerja. *synonyms:* bekuli, kera'jaq. *POSe1:* v.
POSn1: kk. *VARI:* kera'jaq.

kere'jet *Verb.* terkejut. *synonyms:* ketiyaa. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.
VARI: ke'jet.

kerèèc *synonyms:* lenyiim.

kereek *Noun.* 1 • fever; demam. *synonyms:* nya'nyiiq. *POSe1:* n.
POSn1: kn.
2 •

kerèèk *Noun.* cockle; kerang. Én nggemar chaaq kerèèk.
Saya suka makan kerang. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kereh *Noun.* muddy; keruh. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kerenchii *Noun.* sikh; bengali. *Note:* some dialect *POSe1:* n.
POSn1: kn.

kerendiiq *See main entry:* kerdiiq₃. *Noun.* pendiam. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

kerengléng *Noun.* sejenis buah; sejenis buah hutan yang seperti buah manggis tetapi kulitnya lebih lembut. Buah ini sering tumbuh meliar di dalam kawasan hutan. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kerentiiq *Adverb.* down; bawah. *synonyms:* matiiq, kentiiq, keròòp, kentiiq, keròòp, matiiq. *POSe1:* adv. *POSn1:* ktr.

kerep₁ *Verb.* hendap. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kerep₂ *Noun.* sejenis alat muzik tradisional Orang Asli

yang diperbuat dari buluh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kerèpéq *Noun.* kerepek. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kerèq *Verb.* 1 • ask; tanya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • wonder; hairan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

keretlut₁ *Adjective.* berombak; ikal mayang. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

keretlut₂ *Adjective.* balding; berketak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kerhak *Verb.* mengeluarkan kahak dari kerongkong.
synonyms: gerhak. POSe1: v. POSn1: kk.

keriik *Adjective.* dark; gelap. *synonyms: kelap₁, relayèk, sengep, kelap₃, relayèk, sengep. POSe1: adj. POSn1: ks.*

keriiq *Noun.* small sickle used for weeding; kerì. *Kòòt keriiq ajeh ha jaaq jenaay.* Bring the sickle to clear the weeds.
Ambil kerì itu untuk membersihkan rumput.
POSe1: n. POSn1: kn.

keriléng *Adjective.* keliling. *synonyms: kelilék, keliling. POSe1: adv. POSn1: ksn.*

kerimtep *Adverb.* this long; selama ini. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kerinchèèt [kerinchèènt] *Noun.* pin. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kerin chuut [kerin chuunt] *Adjective.* kusut; bekas jahitan yang kusut dan tidak sempurna. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

kerintañ [kerintañ] *Noun.* sasa; badan yang sasa. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kerinténg

kerinténg *Noun.* kerinting. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

keritee *Noun.* car; kereta. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

kerjaaq *Noun.* ginger; halia. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

kerjaq *Noun.* kerja. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

kerkéér *Verb.* menjerit. *synonyms:* **hay**, **wiik₃**. *POSe1:* **v**.
POSn1: **kk**.

kerkiir *Noun.* around; keliling, tepi. *POSe1:* **n**. *POSn1:* **kn**.

kerlak *Verb.* block; halang. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

kerlang

kerlap *See main entry:* **kelap₃**. *Verb.* menggelapkan. *POSe1:* **v**.
POSn1: **kk**.

kerlat *Verb.* 1 • mengganggu. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.
2 •

kerlat imat

kerling

kerlòh [**kerlònh**] *Adjective.* cecair yang pekat. *POSe1:* **adj**.
POSn1: **ks**.

kerlòk *Verb.* put in; masukkan. *synonyms:* **cherlòk**. *POSe1:* **v**.
POSn1: **kk**.

kerloot *Verb.* tanggal. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

kermiiq *Verb.* beautify; memanjakan. *POSe1:* **v**. *POSn1:* **kk**.

kermil

kerngòòy

kerngòòy *See main entry:* **ngòòy**. *Transitive verb.* menghidu.

synonyms: cherngòòy. POSe1: vt. POSn1: kkt.

kernyeet *Verb.* 1 • reverse; undur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • sink; tenggelam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kernyim *Verb.* smile; senyum. *synonyms: menyèès. POSe1: v. POSn1: kk.*

keròk *Verb.* menggeletar; menggigil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

keròmdook *synonyms: senòq.*

keròòp *Adverb.* down; bawah. *synonyms: kerentiiq, matiiq, kentiiq, kentiiq, matiiq, kerentiiq. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kerooq *Noun.* solid, mature part of the rattan vine, where the thorns and bark have already fallen off; batang rotan; bahagian rotan yang keras dan tidak duri.

jenis: chook; seluruh: chook. LexFuncE1: rattan.

LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

kerpuk *Verb.* mengepung. *BorWrd1: BM 'kepung'. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kerpok.*

kersoy *Adjective.* kering. *Sòòk Waq Minah kersoy madee tò'tiiq kimamuh nèèc. Rambut Waaq Minah kering kerana dia belum lagi mandi. synonyms: soot.*

POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: kersuy.

kertas *Noun.* paper; kertas. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kertèk *Noun.* bunyi besi pada roda. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kerténg *Verb.* kibas. *synonyms: ripooy. POSe1: v. POSn1: kk.*

kertiiq *Adjective.* sahaja. *synonyms: pukal. POSe1: adj. POSn1: ks.*

kerumal *Noun*. isi pokok bertam; bahagian dalam pokok bertam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kerundéél *Adverb*. sepeninggalan. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kerup *Verb*. cover/fill with earth; bury; timbus. *synonyms: kup.*
POSe1: v. POSn1: kk.

kerwal *Verb*. keluar. *synonyms: f5747dc8-2464-4acc-8745-c77ae81cda₈₀, kerwoh, hool₂, kerwoh. BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

kerwalgee *Noun*. family; keluarga. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: keruwalgee; keluwargee.

kerwat *Adverb*. bersungguh-sungguh. *POSe1: adv.*
POSn1: ktr. VARI: keru'wat.

kerwoh *Verb*. keluar. *synonyms: kerwal, f5747dc8-2464-4acc-8745-c77ae81cda₈₀, hool₂, kerwal. POSe1: v.*
POSn1: kk.

kerwòh *Verb*. to adze; mencungkil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

késah *Noun*. kisah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kesèèy *Adverb*. dari sana. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*
VARI: kestéh.

kesèhatan *Adjective*. kesihatan. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: keséhatan.

kesumbee *Noun*. kesumba. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ket₁ *Noun*. rubbish; sampah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ket₂ *Noun*. stomach; perut. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: èc.*

ket₄ *synonyms: èc₁, éc.*

ket *Noun.* 1 • egg; telur. *Disc: CH synonyms: pingleek. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

ketaan₁ *Adjective.* kusut. *synonyms: rengsòh. POSe1: adj. POSn1: ks.*

ketaan₂ *Adjective.* liat. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

ketawaq *Noun.* gong. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ketiyaa *Adverb.* surprised; kejut. *synonyms: kere'jet, ke'jet. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ketlaac [ketlaañc] *Noun.* calar; mencalar; bercalar; garisan atau bekas kena sesuatu yang tajam.

synonyms: kerataac. POSe1: n. POSn1: kn.

ketupat *Noun.* ketupat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ki- 3S; dia. *POSe1: prfx. POSn1: kgn. VAR1: ki'-.*

ki makòòq

ki'jek *Adjective.* kecil. *synonyms: bachén, kajek, machòòt. POSe1: adj. POSn1: ks.*

ki'mòòc

ki'mòòc *Noun.* hantu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ki'nèc *See main entry: kèc. Noun.* reaping; harvesting; penuaian. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kichap *Noun.* ketchup; kicap. *BorWrd1: BM, BI 'ketchup'. POSe1: n. POSn1: kn.*

kihòòy *Verb.* yawn; menguap. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: kehòòy; kòhòòy.

kiit *Noun.* buttocks; punggung. *synonyms: sangkil. POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: kéét.

kijaay *Noun.* daun pemulih; daun ini digunakan semasa upacara sewang dan semasa berjampi. Ia akan dicelupkan ke dalam air yang telah dijampi dan di renjiskan kepada tubuh pesakit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kijang *Noun.* 1 • kijang. *synonyms: poos. BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.
2 •

kijay *Noun.* kemenyan; kemenyan adalah getah yang telah mengeras dari sejenis pokok kayu yang tumbuh meliar di dalam hutan. Ianya dibakar semasa upacara sewang dan semasa berjampi kerana ia mengeluarkan bau yang harum. Dipercayai bau yang harun tersebut akan menjemput roh-roh atau semangat yang diseru untuk mengubati pesakit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kijel

kikès *Noun.* landak; sejenis landak yang saiznya lebih kecil dari landak biasa. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kilap *Verb.* belit. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kileeq *compare: teleey. Adjective.* lain. *synonyms: layèn, layén.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

kiliip

kilik *Verb.* carry; kendong. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kilék.*

kiloo *Noun.* kilo. *BorWrd1: BM, BI. POSe1: n. POSn1: kn.*

kilòòñ *Verb.* berebut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kineen *Noun.* brother in law; abang ipar. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: kingkeeñ.

Kinta *dialek: pabèèq.*

Kinta, Jalan Pahang Bawah *dialek: kééq₁.*

kiperhèèk

kipeselamat

kipooy

kiraaq *Verb.* count; kira. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: kiree.

kitap

kitap manah

kitap paay

kiwéés hééq

kòh *compare: tuup. Variant: kakòh. Verb.* pour; tuang. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

kòl *Verb.* tumbang. *Keniing jehuuq ajih kikòl kenaq ku keritee. Pokok kayu itu tumbang dan mengenai sebuah kereta. POSe1: v. POSn1: kk.*

kominis *Noun.* communist; komunis. *BorWrd1: BM, BI*
'communist'. POSe1: n. POSn1: kn.

kompiyutee *Noun.* computer; komputer. *BorWrd1: BM, BI*
'computer'. POSe1: n. POSn1: kn.

konaa *Noun.* corner; belok; pusing. *BorWrd1:* BI 'coner'.

POSe1: n. *POSn1:* kn.

kooc *Verb.* gali. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kooh *compare:* **gòòc**, **gek**, **giiq**, **tas**. *Redup Form:* kahkooh. *Verb.*

potong. "Eñ ng'ét nu Tapah medéy ngha-kooh jok seluwar kééq de peh adèh," ngpasal nu amèèq-ng.

"Saya pergi ke Tapah kerana mahu memotong kaki seluar yang labuh ini," saya memberitahu ibu. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kòòk *compare:* **betar**. *Noun.* type of plant; bunga petai.

CrossRefn1: **petai**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kool *Verb.* to tie; simpul; balut. *synonyms:* **bul**. *POSe1:* v.

POSn1: kk.

koop *Verb.* squeeze; genggam. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kòòp *Variant:* **ke'kòòp**; **jerkòòp**. *Verb.* lie prone; tiarap;

berbaring dengan dada dan perut di bawah.

Sangèèt be'umor ennam gechèèq lekat kike'kòòp. Six-month old children still lie prone (when they sleep). **Kanak-kanak yang berumur enam bulan masih meniarap.**

synonyms: **kepkòòp**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kòòp

koor₁ *Noun.* goitre; beguk. **Amèèq hèèq mòng ikoor ku**

itangen. My mother has goitre on her neck. Ibu kamu mempunyai beguk di lehernya. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

koor₂ *Verb.* tebas. **Atoq èng kikoor lalak keeq mòng ku bèng**

deek jiiq. My grandfather is cutting the grass near our house. Datuk saya memotong rumput yang terdapat di bahagian tepi rumah kami. *Note:* Maybe 'kã²Ã²r' needs to be checked. *synonyms:* **gòòr**, **ròh₃**. *POSe1:* v. *POSn1:* **kk**.

koor₃ *synonyms:* **ròh₁**, **gòòr**, **gòòr**, **ròh₃**.

kòòr *Verb.* rintis; merintis sempadan; membuat tanda bagi menyatakan sempadan sesuatu kawasan. *POSe1:* v. *POSn1:* **kk**.

kòòs *Verb.* kikis. *synonyms:* **kuwèèc**. *POSe1:* v. *POSn1:* **kk**.

koot₂ *Noun.* nephew, niece; anak saudara; anak buah.

Melissa ajih koot èng. Melissa is my niece. Melissa adalah anak saudara saya. *POSe1:* n. *POSn1:* **kn**.

koot *Noun.* 1 • owl; burung hantu. **Ngròq koot ku kemiil jehuuq ajih besenggòh.** The sound made by an owl on a tree is very frightening. Bunyi burung hantu di atas pokok itu menakutkan. *synonyms:* **kangkuwòòc**. *POSe1:* n. *POSn1:* **kn**.

2 •

kòòt₁ *Verb.* take; ambil; kutip; pungut. *synonyms:* **choot**. *POSe1:* v. *POSn1:* **kk**.

kòòt₂ *Verb.* beli. *synonyms:* **beliiq**. *POSe1:* v. *POSn1:* **kk**.

kòòt₃ *synonyms:* **haam**, **bengliiq**, **choot**, **kutép**. *Variant:* **ke'nòòt**.

kòòt nyawaaq

kop timbus.

kòp *Noun.* lime; kapur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

koq *Noun.* tin-can; tin. *synonyms: tén. POSe1: n. POSn1: kn.*

kòq *Adverb.* mari; jom. *Kòq hi'et. Mari kita pergi.*

synonyms: joq. POSe1: adv. POSn1: ktr.

kot *Noun.* tembelang; telur yang sudah rosak.

synonyms: temelang. POSe1: n. POSn1: kn.

kote *Noun.* kota. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

koy *Noun.* biscuit; biskut; kuih. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: kuy.

krismes

kristiyen

ku- unexpectedly; suddenly; tiba-tiba; dengan tidak di sangka-sangka. *Pok kééq tengah kicha'chaaq ku nglagak pintu aléh-aléh kikumuuc nu katéh deek medéy kiburuuq ha mat chanaaq. Ayam yang sedang makan di sebelah pintu tiba-tiba terus masuk ke dalam rumah kerana ternampak serpihan nasi. POSe1: adv. POSn1: awl.*

ku *Adverb.* di; ke; pada; kepada. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

kubo

kubuuq

kuchéng

kuchik *Noun.* 1 • cat; kucing. *Én mòng mbelee kuchik. Kuchik én kuwat kiche'chaaq. Ileey kigemar chaaq kaaq. Small fury domestic animal. Saya ada membela kucing. Kucing saya kuat makan. Ia suka makan ikan.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: kuchék; kuchèk.

2 •

kudaaq *Noun.* 1 • horse; kuda. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

2 •

kudaaq belang

kude

kudil *Noun.* kudis. *synonyms: temaaq. POSe1: n. POSn1: kn.*

kuhu– want; wish; desire; mahu; hendak; ingin. *Disc: BOT*

synonyms: kaha–. POSe1: adj. POSn1: ks.

kukak *Noun.* sloth; kungkang. kungkang; binatang yang tidur pada waktu siang dan berjaga pada waktu malam. Pergerakannya sungguh perlahan, matanya sangat besar dan bulunya berwarna putih susu. *umum: binatak. LexFuncE1: animal.*

LexFuncN1: binatang. POSe1: n. POSn1: kn.

kukoh *Adjective.* kukuh. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

kukor memarut; parut (kelapa). *Amèq kikukor nukebeeq je'eer madee kuhu champor laq menasaq lemaq. Emak memarut sebiji kelapa kerana dia mahu mencampurnya dengan masak lemak.*

kukor *Noun.* sejenis binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kukos *Noun.* kukus. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kulam *Noun.* pond; kolam. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kuléé *synonyms: chawat, kulèèq.*

kulèèq [kulèènq] *Noun*. heel; tumit. *Disc*: PHG
synonyms: chenòng, keneel, chanòng juk, keneel, chawat,
kuléé. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kulép *Noun*. buah kulim. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: kulip.

kuléq *Noun*. cawan. *synonyms*: chawat. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
VARI: kuléé.

kulop *Noun*. son; kulop; gelaran kepada anak lelaki di
dalam keluarga. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kuman *Noun*. kuman. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kumpolan kumpulan.

kuna liku; berliku.

kunéng *Noun*. yellow; kuning. *synonyms*: kelay, pehook, rehòy.
BorWrd1: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kungkang *Noun*. see - saw; jongkang-jongkit; alat
permainan yang terdapat di taman permainan.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

kuntik *Adjective*. low; rendah; pendek. *synonyms*: lèng,
nglèng, patiiq, patiiq, lèng, kutiq, nglèng. *POSe1*: adj.
POSn1: ks.

kuntus *Adjective*. kudung. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

kup *Verb*. fill in; kambus; timbus. *synonyms*: kerup. *POSe1*: v.
POSn1: kk. *VARI*: kop.

kupii *Noun*. coffee; kopi. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

kuraaq *Noun*. 1 • tortoise; kura-kura. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

2 •

kuraat *Verb.* twist; menggeliat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

kuraaw *Noun.* padi; sejenis padi wangi. Ku jiis adèh, hiiq hichaaq chengròòy baaq kuraaw. Hari ini kita makan beras wangi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kurang *Adjective.* less; kurang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

kurool *Noun.* knee; lutut. "Aduh! Kurool én nyiiq". "Aduh! Lutut saya sakit". *POSe1: n. POSn1: kn.*

kursus *Noun.* course; krusus. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kus *Variant: berakòs. Verb.* rise; bangun. *synonyms: kuuñ, kuuc. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kos.*

kus ingaaq

kus nòòq

kuste kusta.

kutaq *Noun.* kotak. *synonyms: paq. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

kutay kotai; tua; sangat tua; kering.

kutép *Verb.* kutip; kutip. *synonyms: choot, kòòt₃. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: kutip.*

kutiq *Adjective.* short; pendek. *synonyms: kuntik, patiiq, lèng, nglèng. POSe1: adj. POSn1: ks.*

kutor

kuuc *Verb.* wake up; bangun. *synonyms: kus. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: bekuuc; kuuñ.*

kuuñ *Verb.* get up; bangun. *Disc:* PHG *synonyms:* kus. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VARI:* kuuc.

kuur *compare:* chééq, siyoh, pis, sayaw, waay, sayaw, chééq, pis, siyoh. ungkapan apabila mahu memanggil ayam. *POSe1:* inter. *POSn1:* ung.

kuus *compare:* pachòr. *Noun.* porcupine; landak. *synonyms:* bah gorèk. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kuuy *Noun.* head; kepala. *seluruh:* pook ntak, empaak; *bahagian:* mat, berook. *LexFuncE1:* eye; nose; eyebrow; eyelashes; mouth; lips; forehead; cheek; hair; chin; ear; earlobe; teeth; tongue; neck; brain; moustache; white hair; dandruff; skull; gums. *LexFuncN1:* mata; hidung; bulu mata; mulut; bibir; dahi; pipi; rambut; dagu; telinga; cuping telinga; gigi; lidah; leher; otak; misai; uban; kelemumur; tengkorak; gusi. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kuwaak *Verb.* split open; rekah. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

kuwalee *Noun.* kuala. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kuwaliiq *Noun.* frying pan; kualii. *synonyms:* liiq, lééq. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kuwar *Noun.* senduk; senduk yang dibuat daripada kayu, yang digunakan untuk mengaul nasi. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

kuwat *Variant:* kengwat. *Noun.* 1 • strong; kuat. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

2 •

kuwèèc *Verb.* menggores; mengikis. *synonyms:* kòòs.

POSe1: v. POSn1: kk.

kuwél

kuwiit *Noun.* babi; babi yang dipelihara. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

kuwòk *Noun.* kuang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

kuy *Noun.* 1 • biscuit; biskut; kuih. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: koy.

2 •

L – I

- la₁ *Transitive verb.* sudah; telah. *synonyms:* ya₃. *POSe1:* vt.
POSn1: kkt.
- la₂ *Adjective.* by; oleh. *synonyms:* ya₃. *POSe1:* adv. *POSn1:* ksn.
- la₃ *synonyms:* ya₁, ya₂.
- la'keq 1 • *Verb.* brag; boast; mengada. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.
2 • *Adjective.* joyful; gembira. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
- laac₁ *Adjective.* 1 • clean; drop; bersih. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
2 • tanggal. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
3 • licin. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
4 • luntur. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
- laac₂ *Adjective.* botak; kepala yang tidak mempunyai
rambut. *synonyms:* pel'èèc. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.
- laac₃ *synonyms:* perlòòng₂, pel'èèc.
- laal *Verb.* split out; luah; mengeluarkan sesuatu yang
terdapat di dalam mulut. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.
- laap *Redup Form:* le'laap. *Variant:* le'laap. *Verb.* cuci muka.
POSe1: v. *POSn1:* kk.
- laar *Verb.* tersekat, tersangkut. *synonyms:* raal. *POSe1:* v.
POSn1: kk.
- laay *Variant:* pelaay. *Transitive verb.* unroll; bentang, hampar.
synonyms: dap. *POSe1:* vt. *POSn1:* kkt.

labuuq *Noun*. labu; sejenis sayuran. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

labuut *compare*: **temagiiq**. *Noun*. fontanelle; ubun. *CrossRefn1*: dahi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ladaaq *Noun*. lada; sejenis sayuran. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ladiic *synonyms*: **dic**, **guuc**, **selèc₂**.

lagééq *Adjective*. jinak. *synonyms*: **kalòòq**. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

laguuq *Noun*. song; lagu. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

-lah suffix particle giving emphasis to the root word or phrase; -lah, partikel yang diletakkan di akhiran sesuatu perkataan bagi menekan maksud perkataan tersebut. **Ajihlah ileey!** That's him! Itulah dia!
POSe1: **emph**. *POSn1*: **akh**. *VARI*: -leh; -lòh; -léé.

lah mari. *synonyms*: **bèy**. *POSe1*: imperative. *POSn1*: imp.

lakuuq *Adjective*. laris; laku; mempunyai permintaan yang tinggi; popular. **Koy de kijuwal ya Halimah lakuuq, medèy murah ru sedap icha'naaq.** Kuih yang dijual oleh Halimah laris, kerana murah dan sedap. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

lalaay *Noun*. menstruation; haid. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

lalak *Noun*. lalang. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

lalaw *Noun*. pokok tualang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

lalèèy *Adjective*. lazy; lalai; cuai. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

laleq *Adjective*. kecil. *synonyms*: enchèn, machòèt, bachét, kajek, bachén. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: laléq.

laléq *Adjective*. small; kecil. *synonyms*: kajek, machòèt. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: laleq.

laloow *synonyms*: kéék, 146f51cc-b75e-4db8-9713-68a17c51b₈₉₄.

laluq *Verb*. lalu. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

lama why; mengapa; kenapa. *Disc*: BOT *synonyms*: hama, yama. *POSe1*: adv. *POSn1*: inter.

lambat *Adverb*. lambat, lewat. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

lambér

lampap *Noun*. 1 • ikan lampam. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

2 •

lampaw *Adverb*. melampau. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr. *VARI*: lampoo.

lampoo *Adverb*. melampau. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr. *VARI*: lampaw.

lampu

lamuur *compare*: ramuul. *Noun*. lagu sewang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

lanaaq *Noun*. pantang; larangan membuat sesuatu atas nasihat pawang akibat dari jampi yang diberikan olehnya. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

langsong *Adverb*. langsung. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adv.

POSn1: ktr.

laniing *compare: ook. Noun. tebuan. synonyms: naniing.*

CrossRefE1: wasp, type of. CrossRefN1: tebuan tanah.

POSe1: n. POSn1: kn.

lanjot *Adjective. panjang. POSe1: adj. POSn1: ks.*

lantéq lantik.

lapan eight; lapan. *BorWrd1: BM. POSe1: num. POSn1: kbl.*

lapéq *Verb. lapik; meletakkan sesuatu pada permukaan bagi melindunginya. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

laq *Connective. 1 • with; dengan. synonyms: du, ru, lòq.*

POSe1: conj. POSn1: kpg.

2 • and; dan. synonyms: du, lòq, ru. POSe1: conj.

las₁ *Noun. ants; semut. Las binatak machòèt ru je'òòy ijenis.*

An ants are small insect and there are many types of ants.

Semut binatang yang kecil dan banyak jenisnya.

jenis: las gesòòq. LexFuncE1: insect, type of; ant, type of;

fire ant. LexFuncN1: kerengga; semut, sejenis; semut api.

POSe1: n. POSn1: kn.

las₂ *Noun. akhir. BorWrd1: BI 'last'. POSe1: n. POSn1: kn.*

las₃ *umum: las selaaq, las gesòòq.*

las gesòòq *Noun. insect, type of; kerengga; sejenis semut yang berwarna coklat dan mempunyai bisa bila menggigit dan telurnya digunakan Orang Semai untuk umpan memancing ikan. jenis: las₁; umum: las₃.*

LexFuncE1: insect. LexFuncN1: serangga. POSe1: n.

POSn1: kn. VARI: las gesòc.

las selaaq *See main entry: selaaq. Noun.* ant, type of; semut daun; sejenis semut berwarna hitam. Makanannya pucuk daun; sarangnya diperbuat dari daun kering. *umum: las₃. LexFuncE1: insect. LexFuncN1: semut.*

POSe1: n. POSn1: kn.

las siip *Noun.* ant, type of; semut, sejenis. semut kecil yang berbisa dan berwarna merah. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

las tep *Noun.* stinging black ant; semut api. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

lasèè *Verb.* biadab; perlakuan tidak senonoh. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

lasiik *Adjective.* tall; tinggi. *Disc: TJM synonyms: cherek.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

lat₁ *Noun.* loincloth; cawat. **Muyang jiiq entem ennaay lòk lat.**

In the past, our great grandparents wore loincloth as clothing.

Pada zaman dulu, nenek moyang kami memakai cawat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lat₂ *Verb.* coil, wind; gulung. **Maay ra'naaq ajih kilat ichook**

jarék. That old man is winding a net. Orang tua itu

gulung tali jaring. *POSe1: v. POSn1: kk.*

le'lat *See main entry: lat₂. Redup Form: le'lat. Verb.* coil, wind;

bergulung, lilit. **Chenhook ajih kile'lat ku jehuuq.**

That wild plant is winding around the tree. **Tumbuhan liar itu bergulung pada pokok.** *POSe1: v. POSn1: kk.*

lat₃ *Noun.* sanitary pad; tuala perempuan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lat₄ *Noun.* sejenis tupai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lataaq *Noun.* lata. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

law *Adjective.* terang; keadaan yang cerah. *synonyms: low.*
POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: low.

lawaa *Adjective.* lawa; cantik. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks.

lawan *Verb.* fight; lawan. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

lawas *Adjective.* lapang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: luwas.

lawong *Verb.* shout; speak in a loud voice; laung; berlaung;
panggil. *synonyms: cheréék. BorWrd1: BM. POSe1: v.*
POSn1: kk.

lawoq *Noun.* lauk. *synonyms: enteeq. BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

lawot *Noun.* sea; laut. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

layang–layang *Noun.* kite; layang-layang. *BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

layaq layak.

layén *Adjective.* lain. *synonyms: kileeq. BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: layèn.

layèn *Adjective.* lain. *synonyms: kileeq. BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: layén.

le'ap *Noun.* shelter; teduh, sejuk. *POSe1: n. POSn1: kn.*

le'é^m *Adjective.* lembut, lembik. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

le'j^èt *compare: peliit₂, bekè^èt. Adjective.* very hot; amat panas.

CrossRefn1: panas. POSe1: adj. POSn1: ks.

le'ket

le'k^òh

le'laap *See main entry: laap. Verb.* membasuh muka; mencuci muka. *POSe1: v. POSn1: kk.*

le'lat *See main entry: lat₂. Redup Form: le'lat. Verb.* coil, wind;

bergulung, lilit. *Chenchook ajih kile'lat ku jehuuq.*

That wild plant is winding around the tree. *Tumbuhan liar itu bergulung pada pokok. POSe1: v. POSn1: kk.*

le'l^èèp

le'l^òòs

le'luk *See main entry: luk. Verb. 1 •* laugh; ketawa. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

le'munchut *Noun.* civet; musang hitam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

le'n^òk pakaian.

le'nyuup *Verb.* mengantuk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

le'oop *Adjective.* teduh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

le'ooy *Verb.* sleepy; mengantuk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

le'uñ *Verb.* berbisik-bisik; bercakap perlahan supaya tidak di dengari oleh orang lain. *synonyms: rela'uñ.*

POSe1: v. POSn1: kk.

le'uñ sungut; bersungut.

lebat *Adjective*. lebat. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

lebéh *Adjective*. more; lebih. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: lebèh.

lebèh *Adjective*. more; lebih. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: lebéh.

leboh₁ *Adjective*. wide; luas. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

leboh₂ *Adjective*. habis, hilang. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

lechah *Adjective*. becak; keadaan tanah yang berlumpur terutama selepas hujan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

-léé suffix particle giving emphasis to the root word or phrase; partikel yang diletakkan di akhiran sesuatu perkataan bagi menekan maksud perkataan tersebut. *Ajéhléé ileey!* That's him! Itulah dia!

POSe1: emph. POSn1: akh. VARI: -leh; -lòh; -lah.

leek *Verb*. peel bark; tarah kayu. *Jiiq jileek keneeng jehuuq.*
We are peeling bark off the wood. Kami menarah pokok kayu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lèèk

leep *synonyms: gepgeep, guhaaq.*

léép 1 • *Noun*. school of fish; sekumpulan ikan, ikan yang mudik. *synonyms: guhaaq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: leep. VARn1: KIN.*

2 • *Verb*. go upstream; bermudik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lèèp *Verb.* intai, mengintai. *POSe1: v. POSn1: kk.*

leeq *Noun.* pig; babi. *umum: binatak; synonyms: uyong, gaaw, menghar₂, gaaw, nyòq, menghar₂, gaaw, uyòng.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n. POSn1: kn.

lééq *Noun.* frying-pan; periuk. *synonyms: kuwaliiq, liiq.*

POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: liiq.

leeq kòh [leeq kòn] *Noun.* tortoise; kura-kura hutan.

POSe1: n. POSn1: kn.

leeq ngong *Noun.* Sejenis buah hutan yang boleh dimakan. Sering tumbuh meliar di kawasan hutan. Kulitnya berwarna hijau ketika belum masak dan selepas buahnya masak ia bertukar warna menjadi seakan-akan warna coklat. Pokok buah ini sering tumbuh membesar sehingga beberapa meter panjangnya. Isi buah ini adakalanya masam dan manis rasanya apabila sudah masak sepenuhnya.

POSe1: n. POSn1: kn.

lèès *synonyms: che'koh, uròq.*

leet₁ *compare: nèèng, bakééq (2) 970a4899-2d10-41dd-82d4-215f3babf₉₇.* *Verb.* lihat. *CrossRefn1: lihat; lihat.*

POSe1: v. POSn1: kk.

leet₂ *Verb.* tumbuh. *synonyms: chuwaay. POSe1: v. POSn1: kk.*

leet₃ *Verb.* exit; go out; keluar. *Disc: TJM synonyms: f5747dc8-2464-4acc-8745-c77ae81cda₈₀.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

leet₄ *compare: nèèng; synonyms: chuwaay.*

lèèt *Noun.* genital; kemaluan wanita. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lèèt

lééw *compare: awaat. Noun.* typr of bamboo; sejenis buluh.

synonyms: pe'òòq, awaat, kemòh, awaat.

CrossRefE1: bamboo. CrossRefn1: buluh. POSe1: n. POSn1: kn.

VARI: leew. VARn1: KIN.

lèèw *Verb.* 1 • usik, mengusik; sentuh; ajuk, mengajuk.

synonyms: lèèw, chap, pegak. POSe1: v. POSn1: kk.

2 • pegang. *synonyms: chap, pegak, lèèw. POSe1: v.*

POSn1: kk.

lèèw che'nap *synonyms: chap, pegaaq.*

leey₁ *Pronoun.* you yourself; awak sendiri. *POSe1: pron.*

POSn1: kgn.

leey-ng *See main entry: leey₁. Pronoun.* I myself; saya sendiri.

POSe1: pron. POSn1: kgn. VARI: li'èñ.

leey₂ *Noun.* panggilan untuk menantu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

leey-ng *See main entry: leey₁. Pronoun.* I myself; saya sendiri.

POSe1: pron. POSn1: kgn. VARI: li'èñ.

legaaq *Adjective.* longgar; luas. Serwal adèh dah legaaq.

Seluar ini sudah longgar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

legép *Noun.* sejenis racun; cecair beracun yang

disapukan pada bilah damak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

legòs *Noun.* rambutan; rambutan. Pelèèq legòs kééq kichét
ya kemòòc amèèq ku bèng deek ajéh, che'èèt ru tebal

i'isiq. The rambutan which is sweet and the meat is thick.
Buah rambutan yang ditanam oleh mendiang ibu
di tepi rumah, manis dan tebal isinya. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

-leh *Variant: -lòh.* suffix particle giving emphasis to the root
word or phrase; -lah; partikel yang diletakkan di
akhiran sesuatu perkataan bagi menekan maksud
perkataan tersebut. **Ajehleh ileey!** That's him! Itulah
dia! *BorWrd1: BM. POSe1: emph. POSn1: akh. VARI: -lòh; -
lah; -léé.*

lèh *Verb.* pluck; petik; mengambil bunga, buah atau
pucuk daun dari tangkainya. **Amèèq èñ kilèh ladaaq,**
kiha-juwal nu pasaa. Ibu saya memetik lada kerana
dia mahu jual di pasar. *synonyms: haam, tòc, haam,*
géék. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lehèèc *Redup Form: le'lehèèc. Adjective.* slow; perlahan,
terhegeh-hegeh. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: leheec.*

lehem *compare: tehoor. Noun.* 1 • nafas; udara yang disedut
ke dalam dan dihembuskan keluar dari paru-paru.
CrossRefE1: blow. CrossRefn1: tiup. POSe1: n. POSn1: kn.
2 •

leher *Adjective.* berlendir. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: lèhèr.*

lehiik *See main entry: lihiik. Noun.* spittle; air liur. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

lehut *Variant: lohot. Adjective.* dented; kemik.
synonyms: chelihòòt, kelhuut, lohot, kelhuut, chelohòòt,

lohot. *POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: lohot.*

lejang *Verb.* mara. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lek₁ *Noun.* tabung sumpitan; tempat menyimpan bilah damak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lek₂ *Noun.* flying fox; keluang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lèk *Verb.* geletek; perbuatan menggelikan seseorang supaya dia ketawa. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lekat *Adverb.* masih; masih lagi. Ali lekat kigeey ru iamèèq-apaq, walawpen ya kibekenah-kenòòn. Ali masih tinggal bersama ibu bapanya, walaupun sudah beristeri isteri dan mempunyai anak-anak.

synonyms: tiiq₂. POSe1: adv. POSn1: ktr.

lèl *Noun.* Indian; India; orang India. *Disc: JPH, CH*

synonyms: keléng, kelin, ya'yap, ya'yaap, kelén. POSe1: n. POSn1: kn.

lelachhòòk *compare: guwèr. Adjective.* gelap-gelita; keadaan gelap di waktu malam jika tiada sinaran bulan.

synonyms: guwèr, keramlap-lap, lelayèèk, senguur,

lelakchhòòk. CrossRef1: paling gelap. POSe1: adj. POSn1: ks.

lelakchhòòk *synonyms: guwèr, keramlap-lap, lelachhòòk, lelayèèk, senguur.*

lelaccòòk *synonyms: keramlap-lap, lelayèèk, senguur.*

lelamee *Adverb.* later; after a while; after some time; lama-lama. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

lelayèèk *compare: guwèr. Adjective.* gelap-gelita.

synonyms: guwèr, keramlap-lap, lelachòòk, senguur, lelakchòòk, keramlap-lap, lelakcòòk, senguur.

CrossRefnl: paling gelap. *POSel:* adj. *POSnl:* ks.

VARI: relayèèk.

lelehéc

leliwaay *Verb.* menjulur. *POSel:* v. *POSnl:* kk.

lemang *Noun.* leman; pulut yang telah dicampur dengan air santan dan dimasak di dalam buluh.

BorWrdl: BM. *POSel:* n. *POSnl:* kn.

lemaq *Noun.* lemak. *BorWrdl:* BM. *POSel:* n. *POSnl:* kn.

lembap *Adjective.* lembab. *BorWrdl:* BM. *POSel:* adj. *POSnl:* ks.

lembot *Adjective.* lembut. *BorWrdl:* BM. *POSel:* adj. *POSnl:* ks.

lembur *Noun.* kebuluran. *synonyms:* chengwaak. *POSel:* n. *POSnl:* kn.

lembuuq *Noun.* 1 • lembu. *BorWrdl:* BM. *POSel:* n. *POSnl:* kn.
2 •

lempaaq *Noun.* paha; bahagian kaki antara lutut dan pinggul. Lempaaq menaay èñ kilukaaq medèy kiyòòk ju keneeng jehuuq. Paha adik ipar saya luka kerana dia jatuh dari pokok. *bahagian:* juk₁. *POSel:* n. *POSnl:* kn.

lempeep₁ *Noun.* stomach ache; sakit perut kerana masuk angin. Wah Embong nyiiq iket medéy ya lempeep. Wah Embong sakit perut kerana masuk angin. *POSel:* n. *POSnl:* kn. *VARI:* lempeeq.

lempeep₂ [lempeemp] *Adjective*. slow thinking, but not stupid; lembab; lambat cara pemikiran atau bekerja. Kenòòn hèèq lempeep ikerenjaq; gèq kikòòt perhatiyan. Your child is slow in working because he is not paying attention. Anak awak lambab bekerja kerana tidak mengambil perhatian. *synonyms: jera'eet. POSel: adj. POSn1: ks.*

lempeeq *Noun*. sakit perut, kembung perut. *POSel: n. POSn1: kn. VARI: lempeep.*

lempòòs *Noun*. tepos. *POSel: n. POSn1: kn.*

lempuuq when; bila. *POSel: inter. POSn1: inter.*

lemuk *Noun*. hujung pokok. *POSel: n. POSn1: kn.*

lemuun

lemuuñ *Noun*. teeth; gigi. *POSel: n. POSn1: kn.*

lemuun karat

lemuun pehook

lemuuq *Noun*. ilmu. *BorWrd1: BM. POSel: n. POSn1: kn.*

lèñ *Adverb*. terbiasa; tidak hairan; bukan perkara yang baru. *POSel: v. POSn1: ktr.*

lèng *Adjective*. low; rendah; pendek. *synonyms: nglèng, kuntik, patiiq, kuntik, patiiq, kutiq, nglèng. POSel: adj. POSn1: ks.*

lenghéék *compare: tòh. Noun*. air liur. *synonyms: lihiik. CrossRefn1: mudah. POSel: n. POSn1: kn.*

lengiic *compare: ngòòp, tungiiq. Verb*. dongak; mengangkat muka, memandang atau melihat ke atas.

CrossRefn1: tunduk; tunduk. POSe1: v. POSn1: kk.

lengiq *compare: tangkòòk. Noun.* leher; leher. *Disc: BPD*

synonyms: tangen. CrossRefn1: tengkuk. POSe1: n. POSn1: kn.

lengkap *Adjective.* complete; lengkap. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

lengloot *Verb.* lie; bohong, tipu. *Kèèq kilengloot ha i'amèq.*

He is lying to his mother. Dia menipu emaknya.

synonyms: alaam, alòòt, bede'ah, lenòòn. POSe1: v.

POSn1: kk.

nè'lengloot *See main entry: lengloot. Noun.* liar;

pembohong. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: nè'lenuun.*

lengòs *Noun.* type of large squirrel with black fur and white stripes on its shoulders; sejenis tupai yang besar berbulu hitam bergaris putih di bahunya.

umum: binatak. LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang.

POSe1: n. POSn1: kn.

lengriiq negeri.

lengsic *Noun.* gum; gusi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lenguwaaq *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lenjuun *Adjective.* lencun; basah kuyup. *synonyms: jap₃.*

BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

lenleek *Verb.* kecewa; mengecewakan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lenòòn *Verb.* lie; cheat; bohong; tipu. *synonyms: alaam, alòòt, bede'ah, lengloot. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: lengloot.*

nè'lenòòn *See main entry: lenòòn. Noun.* liar; pembohong.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: nè'lenuun.

lensèèk *Noun.* fox; musang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lentaak *Noun.* tongue; lidah. Lentaak èñ kichòòr amen ngchaaq bende ke'eer. My tongue stings when I eat something sour. Lidah saya pedih jika saya makan benda yang masam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lenyiim *Verb.* tersengih. *synonyms: kerèèc. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: lenyuum.*

lèp *Verb.* 1 • main alat muzik dengan menggunakan jari. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • tangan merayap-rayap. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lepaaq *Verb.* jemur. *synonyms: tiil. POSe1: v. POSn1: kk.*

lèptòp *Pronoun.* laptop; komputer riba.

lepuñ *Verb.* tekun. *POSe1: v. POSn1: kk.*

leryar [leryanr] *Verb.* cramp; kebas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lès *compare: bel'al, mayooq, mayooq, ròòq, bel'al, bere'nuus. Verb.* angry; marah. *synonyms: ròòq. CrossRefn1: merajuk; marah; terlalu marah. POSe1: v. POSn1: kk.*

let *Variant: perlet. Verb.* padam. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: lét.*

lewéét

ley *Variant: perley. Verb.* arrive; sampai; sehingga; hampir; datang; seluruh. *synonyms: tibiaaq, lòy. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: lòy.*

léy *See main entry: lòy. Verb.* arrive; sampai; sehingga;

hampir; datang; seluruh. *synonyms: tibeé*. *POSe1: v.*
POSn1: kk. VARI: ley.

li- kata ganti nama refleksif; kata ganti nama ke diri;
imbuan awal untuk kata ganti nama, seperti:
lihiiq "kita sendiri", lihã·ã·q "anda sendiri".
POSe1: prfx. POSn1: awl.

li'één saya; sendiri.

li'kooc *Noun.* rambutan hutan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

libar *Adjective.* lebar. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

libot *Noun.* gabus. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lihèèk *Verb.* winding, aslant; bengkok-bengkok, senget.
POSe1: v. POSn1: kk. VARI: linghèèk.

lihiik *compare: limbariiq, tòh. Variant: lehiik. Noun.* saliva; air
liur. Pengemis ajeh kiliip ilihik kinèèng cha'naaq keeq
de besendap. Pengemis itu menelan air liurnya
melihat makanan yang menyedapkan.
synonyms: lenghéék. CrossRefn1: ludah. POSe1: n. POSn1: kn.

liik *Verb.* galoh, goreng tanpa minyak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

liip *Verb.* swallow; telan. Menang kerdoor èñ kinyeq pèq
kaha-liip penglaay de kedèc ajeh. My young sister
refused to swallow the medicine that was bitter. Adik
perempuan saya tidak mahu menelan ubat yang
pahit itu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

liiq *Noun.* frying-pan; periuk. *synonyms: kuwaliiq, lééq.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: lééq.

liiw *compare: manah. Adverb. old; lama. CrossRefn1: lama.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

liko *Noun. ikan liko. POSe1: n. POSn1: kn.*

lilén

lilèn *Noun. candle; lilin. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: lilén.*

lilòòy

lilòòy *See main entry: lòòy. Verb. swimming; berenang. POSe1: v.*

POSn1: kk.

limaaq *five; lima. POSe1: num. POSn1: kbl. VARI: limee.*

limaay *Pronoun. mereka. synonyms: mabeeq, unjiih, ennaay, ennaay, mabeeq, mabééq. POSe1: pron. POSn1: kgn.*

limbariiq *compare: lihiik. Noun. air liur basi. POSe1: n. POSn1: kn.*

limpon *Noun. besen. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: limpun; mipun; mimpon.*

limpun *Noun. container; besen. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: mimpon.*

linaaq *Adverb. lena. BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

lingah *Adverb. lambat, lewat. Bah Uda lingah ki'et nu sekolah. Bah Uda lambat pergi ke sekolah. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

lingsic *Noun. gusi. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: lengsic.*

lintah *Noun. leech; lintah. POSe1: n. POSn1: kn.*

lintaw *Noun. 1 • sejenis lintah. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

lipat *Verb.* lipat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

litaw *compare: menalèh. Noun.* teruna; remaja lelaki.

CrossRefn1: gadis; remaja perempuan. POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: lintaw; litow.

liwar *compare: biwar. Verb.* berlegar. *CrossRefn1: berlegar.*

POSe1: v. POSn1: kk.

liyar *Adjective.* liar. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

lobaq *Noun.* carrot; lobak. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

lòc *Verb.* meronta. *POSe1: v. POSn1: kk.*

-lòh *See main entry: -leh.* suffix particle giving emphasis to the root word or phrase; partikel yang diletakkan di akhiran sesuatu perkataan bagi menekan maksud perkataan tersebut. *Ajehlòh ileey!* That's him! Itulah dia! *BorWrd1: BM. POSe1: emph. POSn1: akh. VARI: -léé; -lah.*

lohot *See main entry: lehut. Adjective.* kemik.

synonyms: chelihòèt, kelhuut, lehut, kelhuut, chelohòèt, lehut. POSe1: adj. POSn1: ks.

lòk *Variant: perlòk; serlòk. Verb.* wear; pakai; memakai.

synonyms: pakèy. POSe1: v. POSn1: kk.

lòn [lòñ] *Verb.* snatch; scramble (e.g. for a prize); rebut, merebut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

Long *Noun.* anak sulung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lòc *Verb.* shave; cukur. *Shiva kilòc imisèy.* Shiva is shaving

his moustache. Shiva mencukur misainya. **Kééq ajeh bilòòc isòòk**. His head is shaved. Dia dicukur rambutnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lòòk *Verb.* tersekat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

loop *Verb.* uli. *POSe1: v. POSn1: kk.*

looq *Noun.* 1 • penis; zakar, kemaluan bagi lelaki. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

loor *Verb.* tumbuh, tunas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lòòr₁ *Verb.* gulung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

lòòr₂ *Verb.* grow; tumbuh. *synonyms: ròòl, chuwaay.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

lòòr₃ *synonyms: ròòl, chuwaay.*

lòòs *Verb.* 1 • coming back; datang balik; kembali. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • retreat; undur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

loot₁ *Noun.* mountain; gunung. **Mase ng'et nu Sabah, èñ ngbakeeq loot Kinabalu ju kernyaaq.** When I went to Sabah, I can see Mount Kinabalu from afar. Semasa saya pergi ke Sabah, saya nampak gunung Kinabalu dari jauh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

loot₂ *compare: nyòq.* *Verb.* suck, as with a straw, or as with candy in the mouth; hisap; sedut. *synonyms: sepòòt, sebòòk, Odda0dbf-34f0-4a05-9fca-e.* *CrossRefn1: hisap rokok atau tembakau.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

loot₃ *compare:* **nyòq**; *synonyms:* **jelmòl, chenan, jelmòl, sepòt.**

lòt₁ *Verb.* terbeliak; mata terbeliak. *synonyms:* **dalaan.**

POSe1: v. *POSn1:* kk.

lòt₂ [lònt] *Verb.* suck on (e.g. candy, sweet); hisap (contohnya gula-gula). *synonyms:* **Odda0dbf-34f0-4a05-9fca-e, sebòk.** *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

lòt₃ *synonyms:* **dalaan.**

loot (2) *synonyms:* **beeq, sebòk.**

lòy

lòy *Redup Form:* **lilòy.** *Variant:* **lilòy.** *Verb.* swim; berenang.

POSe1: v. *POSn1:* kk.

lòq *Connective.* 1 • with; dengan. *synonyms:* **ru, laq, du, ru, du, ru, laq, ròq.** *POSe1:* conj. *POSn1:* kpg.

2 • and; dan. *POSe1:* conj.

lòr *Verb.* menyusur dengan dada (bayi). *POSe1:* v.

POSn1: kk.

lòs *Adjective.* loose; longgar. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

low *Adjective.* nampak; terang. *synonyms:* **law.** *POSe1:* adj.

POSn1: ks.

lòy *synonyms:* **ley, tibiaq.** *Variant:* **léy.**

lubang *Noun.* hole; lubang. *BorWrd1:* **BM.** *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

lubang mòh

lubang mòh *Noun.* lubang hidung. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

lubòk *Noun.* lubang. *synonyms:* **hòl, talòh, lubòk, hòl,**

talòh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

lubòk

lubòng batuug

lubòòk *synonyms: hòòl, talòh, lubòk.*

luc *Noun.* anak bongsu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

luk *Variant: le'luk. Verb.* laugh; ketawa. Bah Adok kiluk ley kaha-hool itew mat. Bah Adok laughed until he cried. Bah Adok ketawa sampai matanya berair. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: lok.*

luloq *Noun.* swamp; lumpur, paya. *synonyms: payaaq.*

BorWrd1: BM 'luluk'. POSe1: n. POSn1: kn.

lulos *Noun.* pass; lulus. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

lumbong jelapang.

lumè *Noun.* sejenis ikan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

lumpat *Verb.* jump; lompat. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

lungrik *Noun.* kerayong; sejenis buah petai hutan.

POSe1: n. POSn1: kn.

lunhòòr *Adjective.* regang. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

luniiw jangka masa.

luri *Noun.* truck; lori. *synonyms: teraq. BorWrd1: BM, BI 'lorry'.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: ruli.

luros

lurung *Noun.* lorong. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

luut *Verb.* benjol. Ikuuy luut medèy kiyòòk ku kemiil batuug. His head was swollen because he fell on a stone.

Kepalanya benjol kerana terjatuh di atas batu.

POSe1: v. POSn1: kk.

luwar *Noun.* luar. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

luwas *Adjective.* lapang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: lawas.

luwèèn *Adjective.* lembut. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

luwèèt [luwèènt] *Adjective.* lembut. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

luwèèy *Noun.* bee, type of; sejenis lebah yang membuat sarangnya di atas pokok dan mempunyai madu yang boleh dimakan, selain madunya lebah itu juga boleh dimakan. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: luwééy.*

luwét *Adjective.* lambat, perlahan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

luwiik *Verb.* faint; pening. *Mase ariiq bekèèt, tenèq keraal èñ kirasaaq bekèèt ru kiluwiik.* When the day is hot, my elder brother feels hot and faint. Semasa cuaca yang panas abang saya merasa panas dan pening. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: lewiik; lengwiik.*

M – m

ma-₂ they; mereka. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

ma- ke. *POSe1: prep. POSn1: awl.*

ma *synonyms: jaleeq, meleeq, booq, maa.*

ma'ap *Verb.* maaf. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ma'gat *Adverb.* tempat lain. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ma'mèèq *See main entry: mèèq₂. Verb.* engaged; about to be married; mahu dikahwinkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ma'ne *Noun.* makna, erti. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ma'nòòq *Noun.* sister in law; kakak ipar. **Muh ma'nòòq Wak Enje ajeh, Wak Ida.** Wak Enje's sister in law name is Wak Ida. Nama kakak ipar Wak Enje ialah Wak Ida. *POSe1: n. POSn1: kn.*

maa how; apa. **Maa i'gah? Apa khabar?** *synonyms: jaleeq, ma, meleeq, booq, meleeq, booq. POSe1: inter. POSn1: inter. VAR1: ma; maah.*

maa hentòq de mòng

maa'gat *Adjective.* ganjil; pelik; lain dari yang lain. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

maac *Noun.* kutu ayam; hama ayam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

maaq *Verb.* return; go home; balik; pulang. *synonyms: juk. POSe1: v. POSn1: kk.*

maay *compare: manusiyaaq, seng'òòy. Noun.* 1 • person or people

belonging to a district, country; penghuni; penduduk. *Ju ipenakèy ru ichare, hipanèy keeq ajeh maay ju bandar.*

Dari pakaian dan gerak-gerinya, kita tahu bahawa dia itu dari bandar. *synonyms: seng'òòy, seng'òòy, bangsaaq, seng'òòy. POSel: n. POSn1: kn.*

2 • bangsa; kaum; suku. *Ché'gu kelas èñ maay Chinaaq.* Guru kelas saya berbangsa Cina.

synonyms: seng'òòy. POSel: n. POSn1: kn.

maay awam

maay bahnèh sòòk

maay cherngaay

maay dadaat

maay engraaq *compare: jajaaq, tataaq.*

maay gentéék

maay genuntik sòòk

maay gilaaq

maay halaaq *tahap: be'aséq.*

maay jeng'òòy

maay mamuh

maay nennèèng

maay ngraaq *Noun. 1 • orang tua. POSel: n. POSn1: kn.*

2 •

maay nyiiq

maay pel'eec

maay perendat

maay pre'yòòs

maay tòq pechayaaq

maayool [maayoonl] *Verb.* tiru; meniru; ikut. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

mabeeq *Pronoun.* mereka. *Disc: JPH-B synonyms: unjiih, limaay, ennaay, limaay, ennaay, mabééq.* *POSe1: pron.*
POSn1: kgn. VARI: mabééq.

mabééq *synonyms: limaay, ennaay, mabeeq.*

mac *Noun.* 1 • microphone; mikrofon; pembesar suara.
BorWrd1: BI 'mic(rophone)'. POSe1: n. POSn1: kn.
2 •

Mac₁ *Noun.* March; Mac; bulan ketiga dalam setahun.
BorWrd1: BM; BI 'March'. POSe1: n. POSn1: kn.

machak *Noun.* bacang; sejenis buah seperti mangga yang mempunyai bau yang amat kuat.

macham *Adverb.* macam. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

machan *Noun.* sejenis binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

machòèt [machòènt] *Adjective.* small; kecil. *Kenòòn kuchik ileey paay yòès ajih machòèt ju kemeeq.* Anak kucing yang baru lahir itu kecil dan comel.
synonyms: enchèn, bachét, laleq, kajek, bachén, laléq, kajek, ki'jek, bachén, kajek. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

madèh *Adjective.* ke sini. *synonyms: badéh.* *POSe1: adv.*
POSn1: ksn. VARI: madèè.

maduu *Noun.* honey; madu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

magit how many; berapa. *synonyms: emberéép.* *POSe1: inter.*
POSn1: inter.

mahaal *Noun*. semak-semun; belukar.

mahmeri

makin *Adjective*. makin. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

VARI: makén.

makòòq *compare*: berket. *Verb*. pregnant; mengandung;
hamil; bunting. Ma'nòòq èñ kimakòòq naar genchèèq.

My sister-in-law has been pregnant for two months. Kakak
ipar saya mengandung dua bulan. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

makòòq haleey mengandung anak luar nikah;
mengandung tanpa ikatan perkahwinan yang sah.

maksot maksud; erti; tujuan; hajat; kehendak; niat.

Maa maksot hèèq habuwal bagèyajih? Apa maksud
awak bercakap begitu?

maleh apa dia; tidak apalah. *POSe1*: neg. *POSn1*: ung.

VARI: maléh.

maléykat

malòòq *compare*: menòng. where; di mana. Malòòq hèèq
dèèq arap èng néh? Di mana kamu simpan barang
saya tadi? *CrossRefE1*: where. *CrossRefn1*: mana.

POSe1: inter. *POSn1*: inter. *VARI*: melòòq.

mameek *Noun*. tiger; harimau. *synonyms*: kaap, berenggas,
raak, mergas, bergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr, atañ,
berenggas, raak, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr,
kaam. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

mamèèq *Noun*. serasi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

mamuh *Verb.* 1 • bath; mandi. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

man₁ *Verb.* play; main. *POSe1: v. POSn1: kk.*

menman *See main entry: man₁. Redup Form: muman. Noun.*

play; permainan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

man₂ *Noun.* thing or animal that one take care of, as in a pet;

haiwan peliharaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

man *Variant: muman. main. synonyms: mayin.*

manah *compare: liiw. Noun.* old; lama. *Arap ileey de manah ru ni'nic ajeh bitòòt. Barang yang lama dan tidak baik itu dibakar. CrossRefn1: lama. POSe1: n. POSn1: kn.*

manah entem *Adverb.* zaman dulu. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

manang mandul.

maneng *compare: mangheel. Noun.* spider; labah-labah.

synonyms: tangwiik, tawiik, tapeng, tawiik, tangwiik.

CrossRefE1: large spider. CrossRefn1: labah-labah besar.

POSe1: n. POSn1: kn.

maneng; manheel; tangwiik; tapeng;

tawiik *compare: mempesan.*

mangaay *Noun.* scorpion; kala jengking. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mangge *Noun.* mangga; sejenis buah. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

mangheel *compare: tawiik, tapeng, maneng, tangwiik.*

[mangheenl] *Noun.* large spider; labah-labah besar.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: bangheel.

mangkoq *Noun*. mangkuk. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

maniiq *Noun*. 1 • rain; hujan. Yah ajih kimaniiq lebat ku Langkap. There was heavy rain in Langkap today. Hari ini hujan lebat di Langkap. *synonyms: peek₃. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

maniiq lebat

manjat *Verb*. merisik; perkara yang berkaitan dengan perkahwinan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

manjee *Verb*. manja. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

manow *Noun*. type of rottan; rotan manau. *POSe1: n. POSn1: kn.*

manuk *Noun*. chicken; ayam. *Disc: BOT synonyms: puk. POSe1: n. POSn1: kn.*

manusiyaaq *compare: maay, seng'òòy. Noun*. human; manusia. *BorWrd1: BM. CrossRefn1: orang; insan. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: manusiye.*

manyèèq *Adjective*. kedekut. *synonyms: bakaat, kariit, benakaat, bakat, kariit. POSe1: adj. POSn1: ks.*

mar *Variant: hemar. Adjective*. saiz. *synonyms: teninuuy, bayee. POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: hemar.*

maraaq *Noun*. enemy; musuh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

maraq *Adjective*. marak. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

maree *Noun*. problem; masalah. *synonyms: masa'alah. POSe1: n. POSn1: kn.*

maréék *Noun*. type of fishtrap made from bamboo, used at waterfalls; sejenis perangkap ikan yang dibuat daripada buluh, di pasang di kawasan air terjun.

POSe1: n. POSn1: kn.

mas *Noun*. 1 • gold; emas. *BorWrd1: BM 'emas'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

2 • banana, type of; pisang, sejenis. *POSe1: n. POSn1: kn.*

masa'alah *Noun*. masalah. *synonyms: maree. BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

masaq *Verb*. cook; masak. *synonyms: berchèèt. BorWrd1: BM.*

POSe1: v. POSn1: kk.

mase *Noun*. semasa. *synonyms: waktu. BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

masè masa.

masék-masék *Adverb*. masing-masing. *BorWrd1: BM.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

maséng lain; lain-lain; terpisah; sendirian.

masit *Adjective*. masin. *synonyms: gerak. BorWrd1: BM.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

masjét

mat *Noun*. 1 • eye; mata. *Mat èn pehoot teroq habuuq. My eyes are painful because of the dust. Mata saya sakit terkena habuk. synonyms: benih, kenuuy; bahagian: kuuy.*

POSe1: n. POSn1: kn.

2 • seed; biji, benih. *POSe1: n. POSn1: kn.*

3 •

mat ariiq

mat chebeer biji getah.

mat jiis *Noun.* 1 • sun; matahari. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: mat ariiq.

2 •

mat kéét

mat mòh *Lit: mata hidung compare: ulah, reniis; ulah, renees.*

paras rupa. CrossRefn1: muka. POSe1: n. POSn1: ung.

mat parèèy *Noun.* biji getah. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: mat paraa.*

mat setar *Noun.* ungu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mat tééw

mataaq *compare: taròk. Noun.* spear; seligi, sejenis tombak.

CrossRefn1: lembing. POSe1: n. POSn1: kn.

mataaq kayéél *Noun.* mata kail. *synonyms: kedeeq.*

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

matah *Adverb.* ke atas. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

mateew *Adverb.* to the river; ke sungai. *synonyms: pateew.*

POSe1: prep. POSn1: ktr. VARI: matééw.

matiiq *Adverb.* ke bawah. *synonyms: kerentiiq, kentiiq, keròòp, kentiiq, keròòp, kerentiiq, kentééq, kentiiq, nu keròòp, kentiiq. POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: matééq.*

maw *Verb.* want; mahu. *synonyms: hòòt. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

mawaaq *compare: heel. Noun. siamang. CrossRefn1: siamang.*
POSe1: n. POSn1: kn.

mayaap *how many; berapa. Disc: TJM synonyms: emberéép.*
POSe1: inter. POSn1: inter.

mayat *Noun. mayat. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

mayén berenchéép

mayiin batak *compare: mayiin lenlaac, mayiin kejar-kejar.*

mayiin kejar-kejar *compare: mayiin lenlaac, mayiin batak.*

mayiin lenlaac *compare: mayiin batak, mayiin kejar-kejar.*

Noun. main jadi-jadi; main hantu-hantu; main kejar-kejar adalah sejenis permainan yang mengkehendaki pemainnya (si hantu) mengejar pemain lain (si manusia) dan memakannya yang menandakan kemenangan. Mana-mana pemain yang mula-mula sekali (mangsa pertama) ditangkap atau dimakan akan bertukar giliran menjadi hantu pula menggantikan pemain yang pertama tadi dan pemain pertama tadi akan bertukar menjadi manusia kembali dan pertukaran ini akan berlangsung selama mana permainan ini dimainkan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mayin *Noun. main. synonyms: man. BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

mayooq *compare: lès, bel'al, ròòq, lès, bel'al, bere'nuus. Verb.*
very angry; terlalu marah. CrossRefn1: marah; marah; merajuk; marah. POSe1: v. POSn1: kk.

mbèèq

mboong *Noun*. 1 • middle daughter, not the youngest nor the oldest daughter; anak perempuan yang di tengah, tidak bongsu dan tidak sulung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • title for younger woman; nama timbangan pada perempuan yang lebih muda. *pasangan: piyook.*

LexFuncE1: middle son. LexFuncN1: anak lelaki. POSe1: n. POSn1: kn.

me'òh *Verb*. fed up; jemu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

medèy *Connective*. because; sebab; kalau; kerana.

synonyms: keranaaq. POSe1: conj. POSn1: kpg. VARI: medéy; madee; madéé.

mèdikel *Noun*. medical; ubat. *BorWrd1: BI 'medical'. POSe1: n. POSn1: kn.*

mèè

meem 1 • *Noun*. benda yang dikemam. "Wees agoq chaaq chekelat ajeh, medèy meem menang hèèq," ngròq Wak Ani nu èñ. "Jangan makan gula-gula itu, kerana ia benda yang dikemam oleh adik kamu," kata Wak Ani pada saya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb*. kemam; mengemam. *POSe1: v. POSn1: kk.*

mèèm *Variant: permèèm; mennèèm. Noun*. breast; tetek; buah dada. *POSe1: n. POSn1: kn.*

menèèm *See main entry: mèèm. Verb*. breastfeed; menyusui. *POSe1: v. POSn1: kk.*

mèèm

mèèq₁ *Noun.* 1 • love; cinta. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • want; mahu. *synonyms: hòòt. POSe1: n. POSn1: kn.*

mèèq₂ *compare: cheep. Verb.* engaged; belum kahwin. *Note: JP
POSe1: v. POSn1: kk.*

ma'mèèq *See main entry: mèèq₂. Verb.* engaged; about to be
married; mahu dikahwinkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

mèèq₃ *compare: termuuq, jek₂, geey₃; synonyms: je'nek, geey₃,
termuuq.*

megah *Adjective.* megah. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

mègerèn *Noun.* migraine; mingren. *BorWrd1: BM; BI 'migraine'.
POSe1: n. POSn1: kn.*

meh

mehòòn *synonyms: minghaañ, mehuuñ.*

mehuuñ *synonyms: minghaañ, mehòòn.*

mèkap

melalu'ii *Verb.* by way of; through; melalui. *BorWrd1: BM.
POSe1: v. POSn1: kk.*

melayu *Noun.* malay; melayu. *synonyms: gòp. BorWrd1: BM.
POSe1: n. POSn1: kn.*

meleeq what; apa. *Note: some dialects synonyms: jaleeq, ma,
booq, maa, maa, booq. POSe1: inter. POSn1: inter.*

Melèsiyee *Noun.* Malaysia. *POSe1: n. POSn1: kn.*

melilèèn melekit.

melintang *Adjective.* melintang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.
POSn1: ks.*

memah *Noun*. sejenis ikan air tawar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

memaraaq *Verb*. attack; assault; menyerang. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

memberéép *Variant: memeriip.*

memegit *Adjective*. several; beberapa. *synonyms: memeriip.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

memerang

memeriip *See main entry: memberéép. compare: meriip.*

Adjective. beberapa. *synonyms: memegit. CrossRefn1: berapa.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

memmòng *Noun*. daun kesing. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mempesan *compare: maneng; manheel; tangwiik; tapeng; tawiik. Noun. 1 • sejenis labah-labah. CrossRefn1: labah-labah. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

memuruu *See main entry: muruuq. Verb*. hunting; memburu.

POSe1: v. POSn1: kk.

men *Connective*. kalau. *synonyms: amen. POSe1: conj.*

POSn1: kpg. VAR1: man.

menaay *compare: achooy, kèèy, achòy. Noun*. adik ipar; abang ipar; kakak ipar. *CrossRefn1: adik ipar*

perempuan; abang ipar; adik ipar lelaki. POSe1: n.

POSn1: kn.

menah *Noun*. pakcik yang lebih muda dari ibu atau bapa. *synonyms: bah. POSe1: n. POSn1: kn.*

menalèh *compare: litaw, balèh. Noun.* girl; virgin; gadis;
perawan; remaja perempuan. *CrossRefn1: remaja lelaki.*
POSe1: n. POSn1: kn.

menalèh

menampong *Verb.* menyara. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*
POSn1: kk.

menang *compare: tenèq. Noun.* saudara kandung yang
lebih muda dari diri sendiri. *Èñ mòng naar urak*
menang keraal. Saya ada dua orang adik lelaki.
synonyms: boq. CrossRefn1: abang/kakak. POSe1: n.
POSn1: kn.

menaq iduuy *Noun.* petang semalam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

menar *Adjective.* benar. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

menatak *synonyms: binatak.*

mendee loor *Noun.* tumbuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

menèèm *See main entry: mèèm. Verb.* breastfeed; menyusui.
POSe1: v. POSn1: kk.

meneq *compare: abééq. Noun.* old father; bapa yang tua.

paling: apaq; umum: apaq. LexFuncE1: father.

LexFuncN1: ayah. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: menèq; meniq.

mèng *Adverb.* dekat; hampir. *synonyms: reeq, bèng, rèèq.*

POSe1: adv. POSn1: ktr. VAR1: bèng.

mengakuuq *Verb.* mengaku. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk.

mengarah berebut; dengan cepat; sepanas; dengan

segera.

mengarong *compare: gareeq, ganggroong, bercheer sikat.*

mengaròòng *Noun.* skink; mengkarung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: mengròòk. VARn1: BOT.

menggas *Noun.* binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

menghaar *Adjective.* suka memberi. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

menghar₁ *Noun.* daging. *synonyms: sèc. POSe1: n. POSn1: kn.*

menghar₂ *Noun.* wild boar; babi hutan. *synonyms: uyong, leeq, gaaw, leeq, gaaw, uyòng. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: menhar.

menghèèt *Adjective.* lazat; sedap. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

mengkah *Noun.* east; timur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: mengkaaq.

mengòèt

mengòèt *compare: pegelap, yah. Noun.* night; malam.

Mengòèt adèh èn nghu–daq awal gèq. Malam ini saya nak tidur awal sikit. synonyms: kelèm.

CrossRefE1: morning; daytime. CrossRefn1: pagi; siang.

POSe1: n. POSn1: kn.

mengòèt adéh

mengròòk *Noun.* mengkarung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mengròòk

mengsaaw *compare: un, belòq, jaaq. Noun.* menantu.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: mensaaw.

mengsat *See main entry: besat. Noun.* pesanan. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: bengsat.

Meniiq

menjadiiq *Verb.* menjadi. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

menman *See main entry: man₁. Redup Form: muman. Noun.* play; permainan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mennèèm *See main entry: mèèm. Noun.* susunya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

menòng *compare: malòòq.*

Mensoon *Variant: Bongsuut. Noun.* Mensoon, nama tempat di negeri Pahang. *synonyms: Bongsuut. POSe1: n. POSn1: kn.*

mentare *Connective.* while; sementara. *BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.*

mentuut reaksi wajah; sedih atau berdukacita.

menutong memotong.

menutung *See main entry: mutong. Noun.* 1 • cutting; torehan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • cutting; torehan. *BorWrd1: BM 'potong'. POSe1: n. POSn1: kn.*

menuuh *Noun.* ladle; senduk. *Disc: PHG POSe1: n. POSn1: kn.*

menuung where; ke mana. *POSe1: inter. POSn1: inter. VARI: menòng.*

menyèès *Verb.* senyum. *synonyms: kernyim. POSe1: v. POSn1: kk.*

mèp *Noun.* peta. *BorWrd1: BI 'map'. POSe1: n. POSn1: kn.*

mérah matee *Noun*. sejenis burung; burung merah mata.

POSe1: n. POSn1: kn.

merasén *Noun*. vegetable, type of; sayur manis. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

merboq *Noun*. merbok. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mereeq *See main entry: reeq. Adverb*. semakin hampir;

semakin dekat. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

merèh *Adverb*. ke bawah. *synonyms: dirèh, dirèy. POSe1: adv.*

POSn1: ktr. VAR1: merèè.

mergas *Noun*. tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, raak, mameek, bergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr, atañ, berenggas, raak, mameek, bergas, nyuuq, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

mergul *Adjective*. senang mendapat rezeki. *synonyms: bergul.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

Meri *Noun*. Meri; salah satu kaum orang asli di Malaysia. *POSe1: n. POSn1: kn.*

meriip *compare: memeriip*. how much; berapa. *Meriip hargaq bajuuq ajiih? Berapa harga baju itu?*

synonyms: beréép. POSe1: n. POSn1: inter.

merikan *Noun*. merikan, sejenis pokok menjalar; rumput dedalu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

merintah *Verb*. memerintah. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk.

merlong *Adjective*. clear; jernih. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

mesegu *Noun*. cempedak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

meskar *Noun*. bicycle; basikal. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: beskar.

mestii *Adverb*. mesti. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

mètodis

méwah *Adjective*. mewah. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

miing *Noun*. 1 • cheek; pipi. *Miing èñ chehèèr sah ha behiip, medèy teroq ya pengrak mat ariiq.* My cheek is red like a bloodbecause of sun burn. Pipi saya merah seperti darah kerana terkena pancaran matahari.

synonyms: kapòòq. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • face; muka. *POSe1: n. POSn1: kn.*

miir *Adjective*. nakal; tidak berdisiplin. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

milèh *Noun*. ikan bilis. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: miléh.*

mimang *Adverb*. memang. *BorWrd1: BM. POSe1: adv.*

POSn1: ktr.

minchu *Noun*. lipstick; gincu. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

minggu *Noun*. week; minggu. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

minghaañ *Noun*. ruam. *synonyms: mehuuñ, mehòòn. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: minghaan.

minyaq *Noun*. 1 • oil; minyak. *synonyms: senem. BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: miyaq.

2 •

minyaq angin
minyaq gas
minyaq gelige
minyaq kapaq
minyaq sòòk

misal *Noun.* for example; misal, contoh. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

misén *Noun.* machine; mesin. *BorWrd1: BM, BI 'machine'.*

POSe1: n. POSn1: kn.

miséy

misèy *Noun.* misai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: miséy.

miyaaw

mòh

mòh *Noun.* nose; hidung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mòm bilangan bagi manusia. Éñ mòng naar mòm

menang. Saya mempunyai dua orang adik. *POSe1: n. POSn1: pb.*

mòng₁ *Transitive verb.* have; ada; boleh didapati; wujud. Ku Kuala Lumpur mòng je'òòy tempat kééq de bòòr-bòòr, kééq de buléh hiròh. Di Kuala Lumpur terdapat banyak tempat yang menarik yang boleh kita lawati. *synonyms: tiiq₂. POSe1: vt. POSn1: kkt.*

mòng₂ *Adverb.* hidup; belum meninggal dunia. Apaq jòòp ru amèèq jòòp èñ lekat mòng, tapiiq ubaay ya ngraaq bernòòr. Datuk dan nenek saya masih hidup, tetapi

mereka berdua amat tua sekali. *POSe1: adv.*
POSn1: ktr.

mool *Noun.* mole; tahi lalat. **Mool Lela** chuwaay ku imiing.
Tahi lalat Lela tumbuh dipipinya. *BorWrd1: BI 'mole'.*
POSe1: n. POSn1: kn.

mòòl *Noun.* end; hujung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mòòn *Noun.* pimples; jerawat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

mòòq

mòòq *synonyms: amòòq.*

mòòr tegur.

mòp

mpang *Noun.* dam; empangan. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

mpem yah *Noun.* dalam lingkungan pukul 3 pagi-5 pagi.
POSe1: n. POSn1: kn.

mpòòc

muc *Noun.* umbut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

muh₁ *Noun.* name; nama. **Muh èng Rosni Longhit.** My name is
Rosni Longhit. Nama saya Rosni Longhit. *POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: moh; meh.

muh *Redup Form: mamuh. Verb. 1 • mandi. POSe1: v. POSn1: kk.*
2 •

mulaaq *Noun.* mula; mula-mula; permulaan. *BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: memulaaq.

muman *See main entry: man. Verb. bermain. POSe1: v.*

POSn1: kk.

mumuc *Adjective*. penuh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

mungkah *compare: dic. Adjective*. semuanya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

murét *Noun*. murid. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

muruuq *Verb*. hunt; buru; berburu; memburu;
menghendap. Mabeeq keraal ennaay gemar muruuq
napoh. Orang lelaki suka memburu pelanduk.
synonyms: umal, ngintééy, ngintéy, umal. POSe1: v.
POSn1: kk. VARI: muruu; buruuq.

memuruu *See main entry: muruuq. Verb*. hunting; memburu.
POSe1: v. POSn1: kk.

musém *Noun*. season; musim. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

musiyum *Noun*. museum; muzium. *BorWrd1: BM; BI 'museum'. POSe1: n. POSn1: kn.*

musoh *Noun*. enemy; musuh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

mutong *Verb*. potong, menoreh . Tiyap hupeer amèq laq
tenèèq-ng ma et nu mutong *BorWrd1: BM 'potong'. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: mutung; motong.*

menutung *See main entry: mutong. Noun*. 1 • cutting; torehan.
POSe1: n. POSn1: kn.
2 • cutting; torehan. *BorWrd1: BM 'potong'. POSe1: n. POSn1: kn.*

muuc *Etym: mooc. Verb. masuk. synonyms: peleet. POSel: v.*
POSn1: kk. VARI: mòc.

muur *Verb. to point out something extraordinary; tegur.*
POSel: v. POSn1: kk.

N – n

n

na'as *Adjective*. pity; kasihan; simpati. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

naar 1 • two; dua. Naar urak seng'òòy dat bikap la mergas ku jeres yah ajih. Dua orang mati di gigit oleh harimau di hutan hari ini. *synonyms: duwaaq. POSe1: num. POSn1: kbl.*

2 •

nam *compare: pegoh. Verb*. boil; mendidih. *CrossRefn1: rebus. POSe1: v. POSn1: kk.*

naneq *Variant: peraneq. 1 • one; satu. Mòng naneq ariiq, Bah As kiteròc kaaq ku matééw. Pada satu hari, Bah As memancing ikan di sungai. POSe1: num. POSn1: kbl.*

2 •

nangkaaq *Noun*. jackfruit; nangka. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: nakaaq.*

naniing *compare: ook. Noun*. tebuan. *synonyms: laniing. CrossRefE1: wasp, type of. CrossRefn1: tebuan tanah. POSe1: n. POSn1: kn.*

nanòòm *See main entry: nòòm. Verb*. kencing. *synonyms: serempét. POSe1: v. POSn1: kk.*

nanòòm

napoh *Noun*. mousedeer; napoh; sejenis pelanduk yang bersaiz besar dan tinggal di kawasan yang rendah.

POSe1: v. POSn1: kn.

nasép *Noun.* nasib. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: nasip.

nay- they; kata awalan bagi mereka berdua. *POSe1: prfx.*

POSn1: awl. VARI: nay'-.

nè'- person who likes to; orang yang suka. *Aru nè'lengloot.*

Aru suka menipu. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: mè'-.

ne'alit *Noun.* sejenis perubatan tradisi yang

mengamalkan ilmu hitam. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ne'ijee *Noun.* ejaan. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: ne'éjee; neijee.*

nè'lengloot *See main entry: lengloot. Noun.* liar; pembohong.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: nè'lenuun.

nè'lenòòn *See main entry: lenòòn. Noun.* liar; pembohong.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: nè'lenuun.

nèc *synonyms: dees₂.*

nèèng *compare: leet₄, leet₁, bakééq (2) 970a4899-2d10-41dd-82d4-215f3babf₉₇.* *Variant: nengnèèng; pernèèng.*

Verb. see; lihat, tengok, nampak; lihat; tengok; nampak. *Keeq kinèèng kaaq ku kulam. Dia melihat ikan di kolam. CrossRefn1: lihat. POSe1: v. POSn1: kk.*

ennèèng *See main entry: nèèng. VARI: nnèèng.*

nèèng

neep *Adjective.* masak; keadaan buah yang cukup masak.

POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: neem.

nèèq *Transitive verb.* earlier; tadi. *POSe1: adv. POSn1: kkt.*
VARI: nè'nèh; nèh.

nèèq nèh *Adverb.* tadi; baru sebentar; sekejap tadi;
keadaan yang telah berlalu. *synonyms: chinèèq.*
POSe1: adv. POSn1: ktr.

negaree *Noun.* negara. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

negriiq *Noun.* negeri. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

nèh *Adverb.* -lah; partikel pada akhir kata yang
menguatkan maksud perkataan yang berimbuhan
dengannya. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

nehakaaq *Noun.* cerita. *Disc: BOT synonyms: cheritee,
chermòòr, cheritèè, fc31f0f2-4efd-4db5-896d-
90a523b6a_{9g}.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

nehinaaq hinaan.

nen *Pronoun.* that, those, the; itu. *Chubaaq kòòt bop nen.*
Cuba ambil buku itu. *synonyms: ajeh. POSe1: pron.*
POSn1: kgn.

nengasèn *Noun.* sayur masin. *synonyms: 56a2efb0-f96a-
494f-9c89-1c7e7f9ff38a. POSe1: n. POSn1: kn.*

nengnèèng *See main entry: nèèng. Noun.* kelihatan; melihat;
pandangan; penglihatan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

nennèèng

nèq *Adverb.* only; hanya. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

nèq se'niic *See main entry: siic. Noun.* thief; pencuri. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

nerakaaq

ng- I; 1st person agreement marker used before the verb; saya; kata ganti nama bagi diri pertama, diguna sebelum kata kerja. *POSe1: pron. POSn1: kgn. VAR1: n-; m-*.

ng *Pronoun*. my; 1st person possessive pronoun, used after the noun; saya; kata ganti nama, posesif diri pertama, diguna selepas kata nama. *POSe1: pron. POSn1: kgn.*

ngaak *Noun*. kumbang. *synonyms: gentus. POSe1: n. POSn1: kn.*

ngaar *Adverb*. depan; hadapan. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ngah *Noun*. name for second son / daughter; anak kedua dalam keluarga. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ngarah berebut; lekas; segera.

nge'nòèt *See main entry: ngòèt. Noun. 1 • minuman. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • minuman. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ngeec *Adjective*. burnt; terbakar. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

ngèèl-ngèèl *Verb*. menggelengkan kepala tanda tidak mahu atau tidak setuju. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ngeeng *Verb*. hantar. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ngengsèèk *Noun*. sejenis musang yang tinggal di atas pokok. Ianya aktif mencari makan di waktu malam dan haiwan ini adalah omnivor. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ngensiir *Noun*. suami. *synonyms: gensiir. POSe1: n. POSn1: kn.*

nggèy *Transitive verb*. like; bagai. *synonyms: rahaa. POSe1: vt.*

POSn1: kkt.

ngintééy *synonyms: muruuq, umal.*

ngintéy *Verb.* hunt; buru; memburu; berburu;
menghendap. *synonyms: umal, muruuq. POSe1: v.*
POSn1: kk.

ngintèy

ngkap *synonyms: balaq.*

nglaak *Adverb.* other side; sebelah sana. Keeq kihool ju
kampok nglaak ateh. Dia datang dari kampung
sebelah sana. *synonyms: enlaak. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

nglèng *synonyms: lèng, kuntik, patiiq, kuntik, patiiq, lèng,
kutiq.*

ngngaaq *synonyms: ingngaaq, agiic.*

ngòòp *compare: lengiic, tungiiq. Verb.* tunduk; kepala
condong ke hadapan. *synonyms: tungiiq.*
CrossRefn1: dongak. POSe1: v. POSn1: kk.

ngòòt *Etym: Noot. Variant: perngòòt. Verb.* drink; minum.
Chooq ajeh kingòòt teew ley jòòt ilehiik. Anjing itu
sedang minum air sehingga air liurnya mengalir.
Disc: BPD, JPH-B synonyms: waat, nyòòq₁. POSe1: v.
POSn1: kk. VARI: nguut. VARn1: Dialek: CH, BOT, JPH-A.

nge'nòòt *See main entry: ngòòt. Noun. 1 • minuman. POSe1: n.*
POSn1: kn.

2 • minuman. POSe1: n. POSn1: kn.

ngòòy *compare: se'èèk, sòòq, sòòq, sè'èèk. Variant: kerngòòy.*
Noun. fragrance; bau. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ngraaq *compare: tataaq, jajaaq. Noun.* old; tua; orang yang sudah berumur. *synonyms: ra'naaq. CrossRefn1: lelaki tua; perempuan tua. POSe1: n. POSn1: kn.*

ngròòq sengiiq hati nurani.

ngròq₁ *Noun.* say; kata; bunyi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: engròq.

ngròq₂ *See main entry: uròq. Noun.* 1 • conversation; perbualan.

synonyms: bahasaaq. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • sound; bunyi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ngròq juk bunyi derap kaki.

ngulang *Noun.* perayaan tradisi Orang Semai bagi menyambut tahun baru atau musim menuai.

Usage: Lama POSe1: n. POSn1: kn. VARI: ngengulang.

ni'nèc *synonyms: dadaat.*

ni'nèèc i'engròq

ni'nic *Adjective.* not good, ugly; tidak baik, tidak cantik.

Curak abat ajih ni'nic. Corak kain itu tidak cantik.

POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: ni'nèc.

nic *Redup Form: ni'nic. Adjective.* tidak elok. *Bajuuq ajiih nic.*

Baju itu tidak elok. POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: nèc.

niic *Adverb.* again; lagi. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: nèèc.*

ninoh *Adverb.* hanya ini. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

ninòòy

ninòòy *compare: be'séék. Noun.* persetubuhan.

CrossRefn1: mengawan. POSe1: n. POSn1: kn.

niq three; tiga. Yaya mòng niq urak menang keraal. Yaya ada tiga orang adik lelaki. *POSe1: num. POSn1: kbl.*

niyat *Noun.* niat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

nnam six; enam. *POSe1: n. POSn1: kbl. VAR1: ennam.*

nòh *Noun.* kali. *POSe1: n. POSn1: kn.*

nòng *See main entry: nu₂. Adjective.* to; ke, kepada. *Disc: BPD*

synonyms: nu₁. POSe1: adv. POSn1: ksn.

nòng ani'nèc

nòng antòqgabòèr

nòng darat

nòng gaaw

nòng leboh

nòng machòn

nòng machòt

nòng perook ku darat

nòng perook ku kentéq

nòng perook ku lubòng

nòèl *Etym: nool. Noun.* rattan shoot; soft part of the rattan plant at the top end of the vine; pucuk rotan; bahagian rotan yang lembut. *seluruh: chook. LexFuncE1: rattan.*

LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: nuul.

VARn1: KIN.

nòòm *Variant: nanòòm. Noun.* air kencing. *synonyms: teew*

nòòm. POSe1: n. POSn1: kn.

nòòng *Etym: noon*. *Noun*. road; jalan. Nòòng ku Rumpaian Laut lecah. Jalan ke Rumpaian Laut berlumpur.

POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: nuung.

nòòs heart; hati. *bagian: katéh berook.*

nòq se-; satu. *Disc: BPD synonyms: nu₋₁, nu₋₂. POSe1: num.*

POSn1: kbl.

nòq urak *compare: numòm.*

nòvèmbè

Novèmbèe *Noun*. November; November; bulan kesebelas dalam setahun. *BorWrd1: BM; BI 'November'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ntooy *Variant: teninuuy.*

nu₋₁ one; satu. *synonyms: nòq. POSe1: prfx. POSn1: awl.*

nu₁ *Adjective*. to; ke, kepada. Èn ngmaa^q nu deek amèèq èn.

Saya pulang ke rumah ibu saya. *synonyms: nòng.*

POSe1: adv. POSn1: ksn.

nu₂ *Variant: nòng.*

nu₋₂ *synonyms: se-, nòq.*

nu ariiq

nu keròòp *synonyms: matiiq, kentiiq.*

nukembèr mat sekelip mata.

nulòòq *Adverb*. setempat. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

number *Noun*. 1 • number; nombor. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

number èko

nume'nat *Noun*. sebiji. *POSe1: n. POSn1: kn.*

numòm *compare: nòq urak. Noun*. one person; alone; seorang.
POSe1: n. POSn1: kn.

nunen sekarang.

nupeer *synonyms: helep, henleep, hupeer₃, peer.*

nuung pooy

nuus *Noun*. 1 • hati. *POSe1: n. POSn1: kn.*
2 •

nya'niiq *See main entry: nyiiq. compare: nya'nyiiq. Noun*. disease;
penyakit. *Nya'niiq sangèt aji makin liiw makin teroq.*
Penyakit budak itu semakin lama semakin tenat.
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: nya'niq; nye'niiq.

nya'nyiiq *See main entry: nyiiq. compare: nya'niiq. Noun*. sick;
demam. *synonyms: kereek. CrossRefn1: penyakit. POSe1: n.*
POSn1: kn.

nyaam *Verb*. kunyah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

nyaap *Noun*. senja. *synonyms: senjaaq, jep, seranyèp,*
seranyuup, jep, seranyèp, seranyuup. POSe1: n.
POSn1: kn.

nyaaq *Adverb*. far; jauh. *Tempat kereñjaq èn nyaaq ju bareh.*
Tempat saya bekerja jauh dari pekan. POSe1: adv.
POSn1: ktr. VARI: nyaq.

nyam *compare: nyengnyam. Adjective*. muda; belum masak
(buah). *CrossRefn1: muda (manusia). POSe1: adj. POSn1: ks.*

nyambong *Noun*. sabung ayam. *synonyms: jabuk. POSe1: n.*

POSn1: kn.

nyampòng *Adjective*. mujur. *synonyms: jampòng.* *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

nyaniiq *Noun*. 1 • ghost; hantu. Cherite ajih cherite nyaniiq.
Cerita itu cerita hantu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

nyanyaaq *synonyms: sekiyan, yayaaq.*

nyanyiiq *Verb*. sing; menyanyi. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*
POSn1: kk.

nyawaaq *Noun*. nyawa. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

nyeberang *Verb*. menyeberang. *synonyms: res.* *BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

nyee *Verb*. mengejek. *synonyms: kanyuuq.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

nyeeh ejek; senda.

nyèèq *Noun*. hell; neraka.

nyenaang *Noun*. tuhan. *synonyms: jenaang.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

nyengnyam *compare: nyam; baseform: nyam. Adjective*. muda;
muda (manusia). *CrossRefn1: belum masak (buah).*
POSe1: adj. POSn1: ks.

nyenyòòm *Noun*. fish whiskers; misai ikan. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

nyep *Adjective*. disappear; hilang; lenyap. *synonyms: gooh.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

nyèq *Verb*. don't want; enggan; tidak mahu. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

nyi'nyoq bukan.

nyi'nyuq *Negative*. not; bukan. *synonyms: bukan.* *POSe1: neg.*

POSn1: ing.

nyiiq *Variant: nya'niiq; nya'nyiiq. Adjective*. hurt; sakit.

synonyms: pehoot; jenis: siih. LexFuncE1: ulcer.

LexFuncN1: selsema; cirit-birit; sakit kepala; sakit pinggan;

batok; malaria; demam; bisul. POSe1: adj. POSn1: ks.

nyijaq *Noun*. wall stud; penyangga yang menonjol dari dinding. *seluruh: deek. LexFuncE1: house.*

LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

nyinjaap

nyinuuy ciuman.

nyinyuuy *Etym: nyinyooy. Noun*. 1 • lip; bibir. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: nyinyòòy.

2 •

nyòh *Verb*. burn; bakar. *Disc: PHG synonyms: tòòt, rep, rak, jòp.*

POSe1: v. POSn1: kk.

nyòòn *Adjective*. near; dekat. *synonyms: reeq. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

nyòòng *Verb*. mengambil. Pegelap jinèèq, amèèq èn kinyòòng téew ku perigiiq. My mother was carrying water from the well this morning. . Pagi tadi, emak saya mengambil air di perigi. *POSe1: v. POSn1: kk.*

nyòòq₁ *Verb*. drink; minum. *synonyms: ngòòt. POSe1: v.*

POSn1: kk.

nyòòq₂ *Noun.* type of grass; love grass; sejenis rumput.

synonyms: se'èp. POSe1: n. POSn1: kn.

nyòq *compare: loot₂, loot₃, sepòòt. Verb.* hisap rokok atau tembakau. *synonyms: gaaw, leeq. CrossRefn1: hisap; sedut.*

POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: nyuq.

nyuuq *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, keek, atañ, bagòr, atañ, berenggas, raak, mameek, mergas, bergas, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

nyuuy cium.

O – o

òges

Ogos *Noun.* August; Ogos; bulan kelapan dalam setahun.

BorWrd1: BM; BI 'August'. POSe1: n. POSn1: kn.

Oktober *Noun.* October; Oktober; bulan kesepuluh dalam setahun. *BorWrd1: BM; BI 'October'. POSe1: n. POSn1: kn.*

òktòbe

ook *compare: naniing, laniing. Noun.* bee, type of; tebuan tanah. *CrossRefE1: wasp. CrossRefn1: tebuan. POSe1: n. POSn1: kn.*

òòk *Verb.* give; ask; bagi; beri. *Baju ajih bi'òòk ya maay. Baju itu diberi oleh orang. synonyms: kasi. POSe1: v. POSn1: kk.*

ennòòk *See main entry: òòk. Noun.* pemberian. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: nnòòk.*

òòk panii

òòr *Verb.* suruh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

òòs *Noun.* fire; api. *Jiiq jiruup òòs ku deek pender medéy jiha-jòp galèè. Kami menyalakan api di dalam pondok kerana kami ingin membakar ubi kayu. POSe1: n. POSn1: kn.*

òòs

òp *Verb.* lazy; awake but not willing to get up; buat-buat tidur. *I'ariiq la yah tapiiq lekat ki'òp. Hari sudah siang*

tetapi dia buat-buat tidur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

operésèèn *Noun.* operation; operasi. *BorWrd1: BM, BI*
'operation'. *POSe1: n. POSn1: kn.*

orang utan *Noun.* orang utan; orang utan. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

P – p

pa- in; at; di. *POSe1: prep. POSn1: awl.*

pa teew

pa'nyaaq *Adverb.* rupa-rupanya. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

paap *Verb.* memanaskan badan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

paay *Adjective.* new; baru. **Deek adéh paay.** This house is new.

Rumah ini baru. *synonyms: baruuq. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

paay yòòs *tahap: seng'òòy.*

pabèèq *Adverb.* outside; luar. *dialek: Kinta; synonyms: ibèèq.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

pabel *Noun.* bushes; belukar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pachol *Noun.* burung tiak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pachòòr *compare: kuus. Noun.* a small species of porcupine;
sejenis landak kecil. *CrossRefE1: porcupine.*

CrossRefn1: landak. POSe1: n. POSn1: kn.

pachoq *Noun.* tebuk; perbuatan membuka sesuatu.

POSe1: n. POSn1: kn.

pade *Connective.* pada. *BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.*

padeek *Adverb.* di rumah. **Boq imaay ku padeek hèèq keeq
de tibee mengòòt nèh? Siapa di rumah awak yang
datang malam tadi?** *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

padéék *Noun.* navel; pusat. *Disc: TJM synonyms: sook₃. POSe1: n.*

POSn1: kn.

padeeq *compare: dééq. Adverb.* in the middle; di tengah-tengah. *synonyms: danee, sema'deeq, danee.*

CrossRefn1: setengah; separuh. POSe1: adv. POSn1: ktr.

VARI: padééq.

padèh *Adverb.* sini. *synonyms: panòl. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

VARI: padéh; pedèè.

padehal *Connective.* padahal. *BorWrd1: BM. POSe1: conj.*

POSn1: kpg.

pagar *Noun.* fence; pagar. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pajèèh *Noun.* sejenis burung; burung bersaiz kecil.

POSe1: n. POSn1: kn.

pajeh *Adverb.* di situ. *synonyms: pe'ét, aséh, atee, atee, aséh, pe'èt, engstééy, ensééh, aséh, pe'èt, atee. POSe1: adv.*

POSn1: ktr. VARI: pajéh; pajih.

pakat *Verb.* ajak, mengajak. *synonyms: ajaq. POSe1: v.*

POSn1: kk.

pakèy *Verb.* wear; pakai. *synonyms: lòk. BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: pakéy.

penakéy *See main entry: pakèy. Noun.* 1 • pakaian. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

2 • clothes; pakaian. *POSe1: n. POSn1: kn.*

paksee *Adverb.* paksa. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

pakuuq *Noun.* nail; paku. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pal *Verb.* 1 • swat, slap; memukul. *Amèèq èn kipal rooy. My*

mother was swatting flies. Ibu saya memukul lalat.

POSe1: v. POSn1: kk.

2 •

palaaq *Adjective.* telanjang; bogel. *synonyms: telanjang.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

palèèy *Noun.* bayas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

paléng *Adjective.* paling. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

paloh *Noun.* paloh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

paloq *Adjective.* terbuka. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pamchat *Adjective.* puncture; pancit; bocor. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

pan *Transitive verb.* quickly; aggressively; ganas; kasar. Agoq pan nguut tèh ajih, madee tiq bekèèt. Don't drink the tea too fast, because it's still hot. Jangan minum teh itu dengan cepat, sebab ia masih lagi panas. *POSe1: adv. POSn1: kkt.*

panah *Noun.* arrow; panah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

panat *Noun.* pandan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

panchiq *Adjective.* flavourless; tiada rasa; tawar. Gulèy sèc aji panchiq, èng pèq lalug ngchaq. The dish is flavourless, it made me lose my appetite. Gulai daging itu tawar, saya tidak larat nak memakannya. *synonyms: belap, belooc. POSe1: adj. POSn1: ks.*

panchor *Noun.* pancur; alat yang digunakan untuk menyalurkan susu getah yang telah ditoreh masuk

ke dalam bekasnya. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pandu *Verb.* try; cuba. *POSe1: v. POSn1: kk.*

panen *Adverb.* there; situ. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VARI: panin.*

panèy 1 • *Adjective.* clever; pandai. *POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: panéy; paniy.

2 • *Verb.* know; tahu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

panggaq *Verb.* hidang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

panòl *Adverb.* here; sini. *synonyms: padèh. POSe1: adv.*
POSn1: ktr.

pantèm *Noun.* monyet. *synonyms: dòk. POSe1: n. POSn1: kn.*

pantèy *Noun.* beach; pantai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: pentéy.

panting *Adjective.* tercacak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pantut *Noun.* pantun. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

papah *Variant: berpah. Adjective.* terlentang. *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

papan hitam *Noun.* blackboard; papan hitam. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

papat *Noun.* board; papan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

papèh *See main entry: pèh. Adjective.* patah. *POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: pahpèh.

paq *Noun.* box; kotak. *synonyms: kutaq. POSe1: n. POSn1: kn.*

paraa *Noun.* rubber seed; biji getah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

paraaq *Noun.* shelf or rack; para. *seluruh: deek. BorWrd1: BM.*

LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

paraw *Noun.* parau. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

parééq *Noun.* biawak. *synonyms: geriik. POSe1: n. POSn1: kn.*

parmasi

paru-paru *Noun.* lungs; paru-paru. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pasaa *Noun.* market; pasar. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pasaar *Noun.* 1 • suatu upacara mistik dalam kepercayaan tradisional masyarakat Orang Asli dahulu kala dimana mereka beranggapan bahawa sesiapa yang mati dan mayat/roh mereka melalui ritual tersebut akan boleh digunakan/diseru untuk melakukan /memberikan pertolongan dikemudian hari kelak apabila berlaku musibah atau malapetaka. Mayat ditinggalkan ditengah “ tengah hutan di mana mayat diletakkan di atas pelantar yang telah dibina tanpa dinding kecuali mempunyai atap dan lantai. Barang “ barang peribadi milik mendiang akan diletakkan sekali di situ. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

pasak₁ *Adjective.* tetap. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pasak₂ *Verb.* pasang. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

pasal *Verb.* cakap; beritahu. *Disc: JPH synonyms: buwal, belwal, yaap, pééy, bungwal, suréh, yaap, buwal, suréh.*

POSe1: v. POSn1: kk.

paskah

paspot *Noun.* identity card; kad pengenalan. *BorWrd1: BI*
'passport'. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pat *Noun.* type of trap with a trip wire that releases a bent sapling which whips the legs of the trespasser; sejenis jerat yang dibuat dari rotan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pateew *synonyms: mateew.*

pateh *Verb.* praise; puji. *POSe1: v. POSn1: kk.*

patén *Noun.* patin. *POSe1: n. POSn1: kn.*

patiiq *Adjective.* short, low; pendek; rendah. *synonyms: lèng, nglèng, kuntik, kuntik, lèng, kutiq, nglèng.* *POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: patiq; patééq. VARn1: BPD.

patoh₁ *Noun.* woodpecker; belatuk, sejenis burung.
POSe1: n. POSn1: kn.

patoh₂ *Verb.* patuh. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

patuk

payaaq *compare: tiiq lòòk. Noun.* swamp; paya; lumpur.
synonyms: luloq. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: payac.

payèl *Noun.* file; fail. *BorWrd1: BM, BI 'file'. POSe1: n. POSn1: kn.*

payèt *Noun.* paip. *synonyms: payéy. BorWrd1: BM; BI 'pipe'.*
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: payip.

payéy *Noun.* paip. *synonyms: payèt. BorWrd1: BM; BI 'pipe'.*
POSe1: n. POSn1: kn.

payong *Noun*. 1 • umbrella; payung. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

2 •

pe'aas *Noun*. 1 • labi-labi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: pa'aas.

2 •

pe'ek *Noun*. stinking; hanyir. *synonyms*: pel'ih. *POSe1*: v.
POSn1: kn.

pe'ét *synonyms*: pajeh, aséh, ateeey.

pe'èt *Adverb*. di situ. *synonyms*: ateeey, aséh, pajeh, engstéey,
aséh, pajeh, ateeey. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

pe'joot *Verb*. mengeliat. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pe'laat *Adjective*. hilang; ghaib. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

pe'ngut *Adjective*. putus. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

pe'òòq *Noun*. bamboo; buluh. *synonyms*: awaat, lééw. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

pe'oq buluh.

pe'puut *See main entry*: puut. *Verb*. menyumpit. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

pè'sék *synonyms*: jatiiq, pidòòq, tò'tiiq, tatiiq, pèq sék.

pè'sèk *Adverb*. belum lagi. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr.

pèc *compare*: gas, bedal. *Verb*. throw away; buang; baling;
lempar; campak. *synonyms*: galuk, gas, bedal, guwal,
gas, f2dae9f3-0b70-4aab-9b2e-8f60266dc₃₈₃, gas,
buwòk. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: péc.

pecharaaq *Noun*. bicara. *BorWrd1*: BM 'bicara'. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

pechayaaq halaaq

pechèk *Adjective*. cold; cool; sejuk; dingin.

synonyms: sengngèc, chepèc, tehòòk, seròòk, sengic, sengèc, tehòòk. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

pedas *Adjective*. hot; pedas. *synonyms*: pejèt. *BorWrd1*: BM.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

pedéér *Verb*. inform; tell; beritahu. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: pediir; pedéé.

pedek *See main entry*: dek. *Verb*. menakung. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

pediyam *compare*: ka'diiq₄. *Verb*. sit still; pendiam.

synonyms: kera'diiq, kerdéq, kerdéq, ka'diiq₁. *BorWrd1*: BM 'diam'. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

peduliiq *Verb*. peduli. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

péé *synonyms*: belwal, yaap.

peeh *Adjective*. borek. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

peek₁ *compare*: teloh. *Noun*. leak; bocor. Pelook deek èñ ya

peek. The roof of my house has a leak. Atap rumah saya bocor. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

peek₂ *compare*: rampéék, rampééc. *Verb*. lead by the hand;

pimpin. "Peek sangèèt ajeh," amèèq èñ ki'uròq.

"Pimpin budak itu," ibu saya berkata. *Disc*: JPH-B

CrossRefn1: pimpin. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: péék.

peek₃ *Noun*. rain; hujan. *Disc*: CH, PHG *Note*: some Pahang dialects,

particularly in the east *synonyms*: maniiq. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

peek₄ *Adjective*. wet; basah. *Disc*: TJM *synonyms*: ka'aac, ke'eec.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

peep jamah; sentuh.

peer *synonyms*: helep, henleep, hupeer₃, nupeer.

pees *Verb*. sweep, wipe; sapu. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pispees *See main entry*: pees. *Verb*. sweeping, wiping; sedang menyapu. Wak Embong kiphpees deek. My daughter is sweeping the house. Wak Embong sedang menyapu rumah. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: pihpees. *VARn1*: JPH-B.

penees *See main entry*: pees. *Noun*. 1 • broom; penyapu.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

2 • broom; penyapu. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

3 •

peet *compare*: tòòq, keeh. *Verb*. hit; pukul, memukul. Kawat èn kipeet chooq. My friend is hitting a dog. Kawan saya memukul anjing. *synonyms*: rembook. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pèèt [pèènt] *Verb*. cubit. *synonyms*: chuwèèt. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pééy *synonyms*: buwal, belwal, yaap, bungwal, suréh, pasal.

pegaaq *synonyms*: chap, lèèw che'nap.

pegak *Verb*. hold; pegang. *synonyms*: lèèw, chap, lèèw.

BorWrđ1: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pegeer *Noun*. sejenis burung. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pegelap *compare: kelèm, yah, chehòòy, mengòòt, yah, hupeer₃, yah, kelèm, yanah, yah, ipeer.* *Noun.* morning; pagi; menggambarkan keadaan pagi pada pukul 8 pagi sehingga 11 pagi, iaitu ketika matahari baru terbit. *Disc: JPH synonyms: hupeer₁, yanah, ipeer, hupeer₃.* *CrossRefE1: morning; daytime; night. CrossRefN1: pagi; siang; malam. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: gelap.*

pegoh *compare: nam.* *Verb.* 1 • rebus. *synonyms: gap.*

CrossRefN1: mendidih. POSe1: v. POSn1: kk.

2 • put a pot over a fire; jerang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

peh *Adjective.* excessive; labuh. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pèh *Variant: papèh.* *Verb.* break; snap in two; patahkan; mengopek. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pehak *Adjective.* 1 • bunyi pokok yang tumbang atau patah. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif. VAR1: perhak; pere'hak.*

2 • bunyi objek pecah. *POSe1: expressive.*

pehèèk

pehilak *Verb.* melenyapkan; menghilangkan. *BorWrd1: BM 'hilang'. POSe1: v. POSn1: kk.*

pehook *Adjective.* yellow; kuning. *synonyms: kelay, kunéng, rehòy.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pehoot *Adjective.* painful; sakit. *synonyms: nyiiq.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pejabat *Noun.* office; pejabat. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

pejam *Verb.* pejam. *synonyms: perbèèt.* *BorWrd1: BM.* *POSe1: v.*
POSn1: kk.

pejantan

pejèt *Adjective.* pedas. *synonyms: pedas.* *POSe1: adj.* *POSn1: ks.*

pejòòt *See main entry: jòòt.* *Verb.* drip-dry; hang up something until it stops dripping; gantung sehingga tiada cecair menitis. *POSe1: v.* *POSn1: kk.*

pekaléén *Verb.* menterbalikkan. *POSe1: v.* *POSn1: kk.*

pekan *Noun.* town; pekan. *BorWrd1: BM.* *POSe1: n.* *POSn1: kn.*

pekeraal

pel'èèc *Adjective.* botak. *synonyms: laac₂, laac₃.* *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

pel'ih [pel'inh] *Noun.* fish smell; hanyir. *synonyms: pe'ek.*
POSe1: n. *POSn1: kn.*

pelaaw *Adjective.* 1 • bunyi letupan seperti tembakan atau benda-benda yang mudah meletup.

POSe1: expressive. *POSn1: ekspresif.*

2 •

pelaay *See main entry: laay.* *Verb.* membentangkan. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

peladòh *Verb.* explode; meletup. *POSe1: n.* *POSn1: kk.*

pelahat *Adjective.* pelahan; lambat. *BorWrd1: BM.* *POSe1: adj.*
POSn1: ks. *VARI: pelhat.*

pelan *Noun.* plan; pelan. *BorWrd1: BI 'plan'.* *POSe1: n.* *POSn1: kn.*

pelat *Noun*. terkena benda panas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pelchòòs [pelchòòns] *Noun*. buncit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pelèèq *Noun*. fruit; buah. *jenis: kenèèng jehuuq. POSe1: n. POSn1: kn.*

pelèèq gentap

pelèèq gentus

pelèèq wòk *Noun*. buah pinggang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

peleet *Verb*. enter; masuk. *synonyms: muuc. POSe1: v. POSn1: kk.*

peleew *Adjective*. bunyi orang terjun ke dalam air.

POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.

pelehem cherek mengeluh. *POSe1: expressive. POSn1: ung.*

pelep *Noun*. pacat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

peléq *Adjective*. peculiar; pelik. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

peleit₁ *Adjective*. sting; smart; pedih. *POSe1: v. POSn1: ks.*

peleit₂ *compare: le'jèt. Adjective*. hot; panas. *synonyms: bekèèt.*

CrossRefn1: amat panas. POSe1: adj. POSn1: ks.

peleit₃ *synonyms: bekèèt.*

pelitè pelita.

pelitee *Noun*. pelita. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pelnaal *compare: che'òòs, rangas. Noun*. large log used for making fire in an Orang Asli house; batang kayu besar yang digunakan sebagai kayu api. The end of the log is placed in the fire, usually with one other log. As the fire

begins to die, the ends are pushed closer together.

CrossRefn1: kayu api; kayu api. POSel: n. POSn1: kn.

peloh *compare: dòi, dèèq, gèp. Verb. put; simpan; letak.*

synonyms: da'dèèq, dòi, gèp, dèèq. POSel: v. POSn1: kk.

pelòng ayan

pelòng bayèñc

pelòng besiiq

pelòng chebeer

pelòng getòòr

pelòng sepaal

pelòng teraas

pelook *Noun.* roof; atap. **Pelook deek jiiq la teloh.** The roof of our house is leaking. **Atap rumah kami sudah bocor.**

seluruh: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah.

POSel: n. POSn1: kn.

pelook beltòp *Noun.* bertam roof; atap bertam. **Deek pelook beltòp sengic ju le'ap.** Houses with bertam roofs are cool and refreshing. **Rumah atap bertam sejuk dan nyaman.** *POSel: n. POSn1: kn.*

pelook siin *Noun.* zinc roof; atap zink. **Hargaaq nuképék pelook siin ku kedèy ajih hat imenghal.** A sheet of zinc roofing in that shop is expensive. **Harga sekeping atap zink di kedai itu sangat mahal.** *POSel: n. POSn1: kn.*

peloow

pelubòk

pelukés *Noun.* pelukis. *BorWrd1: BM. POSel: n. POSn1: kn.*

VARI: pelukis.

peluruuq *Noun*. bullet; peluru. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

pelut *Adjective*. bunyi; letupan kecil yang berlaku apabila sesuatu barang atau objek terbakar.
POSe1: expressive. *POSn1*: ekspresif.

peluun *Adjective*. bengkok. *POSe1*: v. *POSn1*: ks.

pempesan *Noun*. sejenis labah-labah berbisa. *POSe1*: n.
POSn1: kn. *VARI*: mempesan.

pen *Adverb*. pun. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr. *VARI*: pon.

pena'as *Verb*. torture; menyeksa. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

penadòòl

penakéy *See main entry*: pakèy. *Noun*. 1 • pakaian. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

2 • clothes; pakaian. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

penani *synonyms*: cherdéq.

penateh pujian; sanjungan.

penchebaq *Noun*. skope; penceduk pasir. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

pendaaq *Verb*. to waste; membazir. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pendeer *Noun*. hut; pondok. *jenis*: deek. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pendiir *Verb*. curse; condemn; mengutuk. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pendong gertaq

penees *See main entry*: pees. *Noun*. 1 • broom; penyapu.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

2 • broom; penyapu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

3 •

penep *Noun.* 1 • grave; kubur. *synonyms: jirat. POSe1: n.*

POSn1: kn.

2 •

pengaruh *Noun.* influence; pengaruh. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

penghuluuq *Noun.* penghulu; tok batin; ketua kampung.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

penglaay *compare: perlaay. Noun.* 1 • ubat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

penglaay de'naq

penglaay gaas

penglaay imat

penglaay lemuun

penglaay lemuuñ *Noun.* tooth paste; ubat gigi. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

penglaay mat

penglaay penghoot berook

penglaay penghoot juk

penglaay penghoot lemuun

penglaay senapuuq

penglaay sii

penglaay sirap

pengleek *Noun*. 1 • egg; telur. *synonyms*: ket. *POSe1*: n.

POSn1: kn. *VARI*: penleek.

2 •

berpengleek *See main entry*: pengleek. *baseform*: pengleek.

Verb. lay egg; bertelur. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

pengleek chèèp

pengliiw terlalu lama.

pengrak *Noun*. pancaran matahari. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pengréés *Noun*. ternakan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pengròs *Noun*. pengumpan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pengus *Adjective*. hapak. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

pènguwiin *Noun*. penguin; penguin. *BorWrd1*: BI 'penguin'.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

penigan *Noun*. pemalas. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

penimpén pimpinan.

pennèèc *Noun*. kutukan; cacian. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

pennòòñ *See main entry*: pòòc. *Noun*. penunggu. *POSe1*: n.

POSn1: kn.

pèntakòsta

penténg *Adjective*. penting. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj.

POSn1: ks.

penumòm–penumòm *Adverb*. seorang demi seorang.

POSe1: adv. *POSn1*: ktr.

penyakét *Noun*. penyakit. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
pèpaa

pèpaa *Noun*. newspaper; suratkhobar. *BorWrd1: BI 'paper'.
POSe1: n. POSn1: kn.*

pe-pegelap *Adverb*. early morning; awal pagi; subuh.
POSe1: adv. POSn1: ktr.

pepòòl *Noun*. unggun api. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pèq *Adjective*. tiada; tidak; tak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pèq bechetiq tak betul .

pèq maa pen sekurang-kurangnya.

pèq sedap empaak tired of eating something; tiada selera
makan. *Mase hiiq nya'yiiq, hirasaaq pèq sedap empaak
ju bekèèt berook.* Semasa demam kita akan rasa
tiada selera makan dan panas badan. *POSe1: adj.
POSn1: ung.*

pèq sék *synonyms: jatiiq, pidòòq, tò'tiiq, pè'sék, tatiiq.*

per- CAUS; bagi; awalan kausatif. *POSe1: prep. POSn1: awl.*

peraat *Adjective*. garau. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

peraay *compare: perasòy (2). Noun*. beating in (e.g. of rain) into a
room, etc; tempias. *CrossRefn1: tempias. POSe1: n.
POSn1: kn.*

perabeq *Verb*. perbuatan; mengacah dengan tujuan
untuk mengusik seseorang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

perabiiñ *Noun*. buih. *synonyms: buuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

peradaak

perah *Noun.* rubber tree, type of; perah; sejenis pokok yang ditoreh dan getahnya diambil untuk dibuat ubat sakit perut dan kembung perut, khasnya untuk kanak-kanak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

perahuuq *Noun.* perahu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

perak *Noun.* perang. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

peraléét *Adjective.* gatal-gatal. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

peraleet–raleet *Verb.* berkelip-kelip. *POSe1: v. POSn1: kk.*

peraneq *See main entry: naneq. Adjective.* satu persatu.

POSe1: adj. POSn1: ks.

perangèy *Noun.* perangai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: perangiy.

perangkap *Noun.* perangkap. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

peraniiñ *synonyms: bubok, buuk, chemboh, chembòh, bubok, buuk.*

Péraq *Noun.* Perak; salah satu negeri di Malaysia.

POSe1: n. POSn1: kn.

perasòy [perasòny] *Noun.* 1 • hujan renyai.

synonyms: berachaay. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: perasin.

2 • tempias. *POSe1: n. POSn1: kn.*

perasòy (2) *compare: peraay.*

perbèèt *Verb.* close eyes; tutup mata. *synonyms: pejam.*

POSe1: v. POSn1: kk.

perchumee *Adjective.* free; free of charge; percuma.

BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

perdah *Noun.* sejenis alat untuk memotong kayu. Bah Long kikòòt perdah kaha-giiq jehuuq. Bah Long mengambil perdah untuk menebang kayu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

perdat *See main entry: dat. Verb. 1 • membunuh. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • kill; membunuh, mematikan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 •

perdat ileey

perdat leey

perdip

perduuq *Noun.* perdu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pere'dih *Noun.* sengal-sengal badan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pere'nèèng

pereeq *See main entry: reeq. Verb. mendekati; menghampiri. POSe1: v. POSn1: kk.*

peréksaaq *Verb.* periksa. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: perikse.*

perendat *See main entry: dat. 1 • Noun.* murder, killing; pembunuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb.* play dead; pura-pura mati. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 • sleep till noon; tidur sampai tengah hari.

4 • sit still, not doing anything; mendiamkan diri, tidak mahu buat apa-apa.

perenggeey *See main entry: geey₂. Noun.* marriage;
perkahwinan. Èng manah entem nget nu perenggeey
ubaay Bah Long ru Wa Teh. Pada waktu dulu saya
pergi ke perkahwinan Bah Long dan Wa Teh.
POSe1: n. POSn1: kn.

perenglet pepadam.

perengsuuy *Noun.* creator; pencipta.

perenteek *compare: berenteek. Verb.* tidak menyahut
apabila dipanggil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

perep *compare: karep. Verb.* peram. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*
POSn1: kk. VARI: perap.

pergah mengkhabarkan.

pergam *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pergeey *See main entry: geey₂. Noun.* married; berkahwin.
Ubaay ajéh ya bipergeey kelem nèèq. Mereka berdua
itu sudah dikahwinkan malam tadi. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

perhak *Noun.* bunyi pokok yang tumbang atau patah.
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: pehak; pere'hak.

perhati

perhool *See main entry: hool3 c51d0383-80cf-4c1d-9b90-419d7056f1a₅. Verb.* mengeluarkan. Aminah kiperhool
abat laléq ju ipukét bajuuq. Aminah mengeluarkan
sehelai kain kecil dari saku bajunya. *POSe1: v.*
POSn1: kk. VARI: terhool.

peri'yòòs *Verb.* melahirkan. Kawat èñ ya kiperi'yòòs
ikenòòn. My friend has already given birth to her child.
Kawan saya sudah melahirkan anaknya. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

peridik *Verb.* menghendap. *POSe1: v. POSn1: kk.*

perimben; petiyee; pijooy *compare: perimb* ee62566d-
f1c5-4a64-9bd2-9ebf2d₉₈₄₈₁₈.

perimbin *compare: pijooy.* perhati; memerhati.

perimpin *Noun.* fish, type of; sejenis ikan. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

perintah *Noun.* perintah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

perjeer *See main entry: jeer. Verb.* menjatuhkan. *POSe1: v.*
POSn1: kk. VARI: pejeer.

perjek *Verb.* 1 • change; pindahkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*
2 • make to stand up; set in a standing or vertical position;
mendirikan; membangunkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

perjuk *See main entry: juk. Verb.* return; memulangkan.
POSe1: v. POSn1: kk. VARI: perjok.

perlaay *compare: penglaay. Verb.* mengubati. *CrossRefn1: ubat.*
POSe1: v. POSn1: kk.

perlat *Adjective.* 1 • bunyi tamparan; bunyi orang
menampar nyamuk pada anggota badan.
POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.

2 •

perlet *See main entry: let. Verb.* erase, extinguish; memadam.

POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: perlét.

perley *See main entry: ley. Verb. menyampaikan. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: perlòy.*

perlòk *See main entry: lòk. Verb. memakaikan. POSe1: v. POSn1: kk.*

perlòng₁ *Adjective. with holes; berlubang. POSe1: adj. POSn1: ks.*

perlòng₂ *Adjective. bald; botak. synonyms: laac₃. POSe1: adj. POSn1: ks.*

perlooy *compare: bintak. Noun. 1 • star; bintang. synonyms: bintak. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

permèèm *See main entry: mèèm. Verb. menyus. Wak Ani kiperemèèm ikenòn ru imèèm madéy paay yòòs. Wak Ani breastfed her child when he was a baby. Wak Ani menyus anaknya dengan susu badannya kerana dia masih bayi lagi. POSe1: v. POSn1: kk.*

permuuc

pernèèng menunjukkan; memaparkan; memperlihatkan; mendedahkan.

pernèèng *See main entry: nèèng. Verb. menunjukkan; memapar; memperlihatkan; mendedahkan. Èñ ngpernèèng diil ke'nap chooq ku lempaaq èñ. Saya menunjukkan bekas gigitan anjing pada paha saya. synonyms: ternyòòl, ternyòòl. POSe1: v. POSn1: kk.*

perngòòt *See main entry: ngòòt. Verb.* beri minum. *POSe1: v.*
POSn1: kk. VARI: pernguut.

perngòòy *Verb.* memberi hidu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

peròòh [peròònh] *Verb.* sembur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

perook *compare: cherèk. Noun.* 1 • tikus. *synonyms: keniig,*
cherèk. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • squirrel; tupai. *CrossRefn1: tupai. POSe1: n. POSn1: kn.*

peròòs sembur.

per-peer *Noun.* early morning; pagi-pagi, awal pagi.
POSe1: n. POSn1: kn.

persòk *See main entry: sòk. Verb.* menyangkut. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

persoot *See main entry: soot. Verb.* to dry out; mengeringkan.
POSe1: v. POSn1: kk.

persuuy

pertahan *Verb.* pertahan. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

pertamaaq 1 • *Adjective.* pertama. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks. VARI: pertamee.

2 • *Adverb.* langkah pertama. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

peruut *Noun.* a black long-tailed monkey; kukah; lotong.
synonyms: chabèh, chenengkah. POSe1: n. POSn1: kn.

perwas memuaskan.

pes *compare: pinuuy. Noun.* 1 • storm; ribut. *Mengòòt nèh ipes*
laq ipinuuy hat ikengwat. Malam tadi ribut dan angin

sungguh kuat. *CrossRefE1: wind. CrossRefn1: angin.*

POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: pés.

2 •

pesamuq

peseròòp *See main entry: seròòp. Verb.* to deflated;

mengempiskan. Amran kipeseròòp bula de bitendang ya mabeeq sangèèt de kicher'eh tingkap deek keeq.

Amran mengempiskan bola yang ditendang oleh kanak-kanak yang memecahkan tingkap rumahnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pesoq *Adjective.* bocor. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

pet₁ *Verb.* wait; tunggu. *synonyms: pòòc, pòòc. POSe1: v. POSn1: kk.*

pet₂ *Verb.* start a fire in a mouse's hole; memasang api pada lubang tikus. *POSe1: v. POSn1: kk.*

peteey *Adverb.* overthere; sana. *POSe1: adv. POSn1: ktr. VAR1: petiiy; petééy.*

petiir *Verb.* ajuk, usik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

petiye *Verb.* memperhatikan. *synonyms: pijooy. POSe1: v. POSn1: kk.*

petiyee *synonyms: pijooy.*

petlaac [petlaanc] *Adjective.* red; merah. *Disc: PHG synonyms: chengòòl, rengaañ, chehèèr, jenghaang, ad0b3661-f4bf-45ea-a2d4-6c15205104b₁, rengaañ. POSe1: adj. POSn1: ks.*

pètrol₁ *Noun.* petrol; petrol. *BorWrd1: Bl 'petrol'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

pètrol₂ *Verb.* meronda. *BorWrd1: BI 'patrol'. POSe1: v.*

POSn1: kk.

pètrol

petulaaq *Noun.* petola. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pichét *Verb.* picit. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

pidòòq *Adverb.* belum. *synonyms: jatiiq, tò'tiiq, pè'sék, tatiiq, pèq sék. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

pii'gèq *Adjective.* demi sedikit. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

piit *Verb.* squeeze; picit. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pijooy *compare: perimbin. Verb.* perhati. *synonyms: petiyee, petiye. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: perjooy.*

pikaw *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pikér *Noun.* think; fikir. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kn. VARI: pikir.*

piléh *Verb.* choose; pilih. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

pilem

pinchèn *Noun.* pence; wang persaraan. *BorWrd1: BM, BI 'pension'. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: pinchén.*

pinjam *Verb.* pinjam. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

pinòòñ *See main entry: pòòc. Redup Form: pimpòòc. Noun.* waiting place; tempat tunggu, contohnya perhentian bus. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pinooy *See main entry: pooy. Noun.* wind; angin. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: pinuuy.

pintan *Adjective.* bright or clear; jelas; cerah. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

pintuuq *Noun.* pintu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pinuuy *compare: pes; synonyms: pooy.*

pipuuy *Verb.* mengigau. *synonyms: bihbeey. POSe1: v.*

POSn1: kk.

pis *compare: chééq, siyoh, kuur, sayaw, waay, waay, chééq,*

siyoh, sayaw, chééq, siyoh, kuur. Verb. shew a cat;

menghalau kucing. *CrossRefn1: menghalau anjing;*

menghalau ayam; halau. POSe1: v. POSn1: kk.

pispees *See main entry: pees. Verb.* sweeping, wiping; sedang menyapu. **Wak Embong kipihpees deek.** My daughter is sweeping the house. **Wak Embong sedang menyapu rumah.** *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: pihpees. VARn1: JPH-B.*

piya

piyook *Noun.* 1 • middle son, not the youngest nor the oldest son; anak lelaki di tengah, tidak bongsu dan tidak sulung. *pasangan: emboong, emboong, mboong.*

LexFuncE1: middle daughter. LexFuncN1: anak perempuan.

POSe1: n. POSn1: kn.

2 • title for younger man; nama timbangan pada lelaki yang lebih muda. *POSe1: n. POSn1: kn.*

plasték *Noun.* plastic; plastik. *synonyms: setik. BorWrd1: BM, BI.*

POSe1: n. POSn1: kn.

pòchèn anjing; panggilan.

pòchòng

pòh *Verb.* hit; pukul. **Tijiiq ajih bipòh ley kidat.** That snake was beaten to death. Ular itu dipukul sehingga mati.

POSe1: v. POSn1: kk.

pok

pòk *Noun.* mushroom, type of; sejenis cendawan. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

polés *Noun.* police; polis. **Mambééq pulis ajih maay uuy robelòk mahu-kèèq maay de se'sééc chehòy nèh.** Para polis itu membuat sekatan jalan raya kerana mahu mencari pencuri yang merompak pagi tadi.

BorWrd1: BM; BI 'police'. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: pulis.

pòlés sèntrii

pòlis

pòntiyanaq

pooc *Noun.* barking deer; sejenis kijang. *umum: binatak.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.

POSn1: kn.

pòèc *Variant: pennòèñ. Verb.* 1 • wait; tunggu. *synonyms: pet₁.*

POSe1: v. POSn1: kk.

2 • later; nanti. *synonyms: pet₁. POSe1: v. POSn1: kk.*

pinòèñ *See main entry: pòèc. Redup Form: pimpòèc. Noun.*

waiting place; tempat tunggu, contohnya perhentian bus. *POSe1: n. POSn1: kn.*

pòòc

pooh *Verb.* buka. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pook *Verb.* peel; kupas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pook ntak *See main entry: pook. Noun.* earlobe; cuping telinga. *seluruh: kuuy. LexFuncE1: head.*

LexFuncN1: kepala. POSe1: n. POSn1: kn.

pòòk *Verb.* clap hands; tepuk. Keeq kibelaguuq ru kipòòk itek. He is singing and clapping his hands. Dia menyanyi sambil bertepuk tangan. Jiiq jipòòk tek bile jiiq cherngaay laguq ajih. We clapped our hands when we heard the songs. Kami bertepuk tangan apabila mendengar lagu itu. *synonyms: tepoq. POSe1: v. POSn1: kk.*

pook ntak *See main entry: pook. Noun.* earlobe; cuping telinga. *seluruh: kuuy. LexFuncE1: head. LexFuncN1: kepala. POSe1: n. POSn1: kn.*

pòòm

poos *Noun.* kijang. *synonyms: kijang. POSe1: n. POSn1: kn.*

pooy *compare: ripooy. Variant: pinooy. 1 • Noun.* wind; angin. *synonyms: pinuuy. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb.* blow; tiup. *synonyms: tehool. POSe1: v. POSn1: kk.*

3 •

pòq gelap *Noun.* dalam lingkungan waktu 6 pagi-7 pagi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

poris *Noun.* forest ranger; pegawai perhutanan. *BorWrd1: BI*

'forest'. *POSe1: n. POSn1: kn.*

prembòòr menyembuhkan.

primaay *Verb.* ignore; tidak mengendahkan. *POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: primaañ.

pringaaq keluarga.

puchoq *Noun.* pucuk. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: puchuk.

pudaaw *Verb.* baring. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pudii *Verb.* kacau; gaul. *POSe1: v. POSn1: kk.*

pujiiq *Noun.* puji. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pujoq *Noun.* pujuk. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

puk *Noun.* chicken; ayam. *synonyms: manuk. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: pok.

pukal *Adverb.* sahaja. Adèh nèh pukal ya hèèq haleey de e'uuy? Ini semua awak seorang sahaja yang buat?

synonyms: kertiiq, saje. POSe1: adv. POSn1: ktr.

pukét *Noun.* pocket; poket. *BorWrd1: BM, BI 'pocket'. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: pukèt.

pukol *Noun.* o'clock; pukul. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: pukul.*

pulaw *Noun.* island; pulau. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

pulik *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

puloh puluh. *BorWrd1: BM. POSe1: num. POSn1: kbl.*

VARI: puluh.

pulot *Noun.* pulut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

punggah *Verb.* punggah. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

punggor *compare:* charòh, dudaw, dendook. *Noun.* snag; a dead tree that is still standing but has lost its limbs; pokok mati dan reput tetapi tetap berdiri. *CrossRefn1:* pokok tumbang. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VARI:* pungur.

pungkaaḡ *Noun.* rumpun. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

pungluu *Noun.* penghulu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

puntuk *Noun.* puntung. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

punyaḡḡ *Noun.* punya. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

puruuḡ *Noun.* puru. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

pusat *Noun.* ibu pejabat. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

puséng *Adjective.* pusing. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks. *VARI:* pusèk; pusék.

put *Noun.* rubber cup; cawan getah. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

putar *Verb.* putar. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

putèèḡ [putèèḡ] *Verb.* turn; twist; putar; pulas. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

putéḡ *Noun.* putik. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

putong *Verb.* memotong. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

puuk *Noun.* hernia; burut; sejenis penyakit kelamin lelaki. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

puut *Redup Form:* pe'puut. *Variant:* pe'puut. *Verb.* sumpit. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

puwaḡ *Noun.* puak. *synonyms:* gu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n.

POSn1: kn.

puwas puas.

puwasee *Noun.* fasting; puasa. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

puyoh *Noun.* puyuh. *umum: binatak. BorWrd1: BM.*

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.

POSn1: kn.

puyuh *jenis: a8515054-91ba-4052-a78e-38379b83a07e.*

R – r

–r– causative infix; imbuhan kausatif; contoh: sengã²h 'takut', serngã²h 'menakutkan'. *POSe1: infix.*
POSn1: imbuhan.

ra'naaq *Adjective.* adult, puberty; dewasa; akil baligh.
synonyms: ngraaq. POSe1: adj. POSn1: ks.

ra'ròòq bersunut.

ra'yat *Noun.* rakyat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

raak *Noun.* tiger; harimau. *synonyms: kaap, berenggas, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, atañ, bagòr, atañ, berenggas, mameek, mergas, bergas, nyuuq, keek, bagòr, kaam. POSe1: n. POSn1: kn.*

raal *Adjective.* hung up; caught on a hanger; tersangkut.
synonyms: laar. POSe1: adj. POSn1: ks.

raaw *compare: besék, tawòòh, dòk, chabèh, heel. Noun.* kera.
POSe1: n. POSn1: kn.

raaw–raaw *Adjective.* bunyi yang dihasilkan apabila sesuatu benda jatuh dari atas pokok mengenai daun-daun pokok yang lain. *POSe1: expressive.*
POSn1: ekspresif.

rabee *Verb.* 1 • meraba. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*
2 •

Rabuu *Noun.* Wednesday; Rabu; hari ketiga dalam seminggu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rachot *Noun.* 1 • poison; racun. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: rachut.

2 •

ragaaq *Noun.* basket; raga. *Ragaaq i'gunaaq ha èèn arap. A basket is for carrying things. Raga untuk gunanya untuk membawa barang.* *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ragam *Noun.* nature, disposition; perangai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ragiiq *Noun.* 1 • color; warna. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • pattern; corak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ragom *Noun.* ragam. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

rah *Verb.* ambil. *POSe1: v. POSn1: kk.*

raha'èt *Adjective.* macam itu. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

rahaa *Noun.* bagai. *synonyms: nggèèy. POSe1: n. POSn1: kn.*

rahuuq *compare: sagup. Noun.* 1 • sky; langit. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

2 • eclipse; gerhana. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rajaaq *Noun.* king; raja. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: rajaq.

rajèt *Adjective.* rajin. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

VARI: rajét; rajén.

rak *Verb.* roasted; panggang. *Èñ nggemar rak kaaq ku kemiil òòs. I liked to roast fish on the fire. Saya suka memanggang ikan di atas api.* *synonyms: nyòh, tòòt,*

rep, jòp. POSe1: v. POSn1: kk.

re'nak *See main entry: rak. Noun.* roasting; panggangan.

POSe1: n. POSn1: kn.

rakam *Verb.* record; rakam. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ralas *Noun.* laras. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

ramah *Adjective.* ramah. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

ramòh *Verb.* sneeze; bersin. *synonyms: gechas. POSe1: v.*

POSn1: kk.

rampaañ *Verb.* pull; tarik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

rampééc *compare: peek₂.*

rampéék *compare: peek₂. Verb.* lead by the hand; pimpin.

CrossRefn1: pimpin. POSe1: v. POSn1: kk.

rampos *compare: bel'al. Verb.* sulk; merajuk. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

ramul *synonyms: belamur, da724528-21d9-4f4e-a011-e4b7221ce13b.*

ramuul *compare: lamuur, kebut, sèwang. Noun.* upacara perubatan tradisional Orang Semai. *Note: Often the term "sèwang" is used for this, but that is a Temiar word. POSe1: n. POSn1: kn.*

ramuus *Verb.* masak; masak sayuran. *Makah itarok hu-ramuus duuy adèh nèh? Sayur apa yang saya mahu masak petang ini? POSe1: v. POSn1: kk.*

ranéng *Verb.* bersiar-siar. *synonyms: raròh₃. POSe1: v.*

POSn1: kk.

rangas *compare: pelnaal, che'òòs. Noun.* kindling; kayu api.

synonyms: che'òòs, ju'òòs. POSe1: n. POSn1: kn.

rangkal *Noun.* steps, stairs, ladder; tangga. Rangkal ku deek jiiq la begut. Tangga di rumah saya sudah patah.

seluruh: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: rengkal.

rangkèng *compare: sook, soor; sook, soor. Adjective.* kurus-kering. *CrossRefn1: kurus. POSe1: n. POSn1: ks.*

rangma *Adjective.* apa saja. *synonyms: ratah. POSe1: adj.*

POSn1: ks.

rangwooy *Noun.* ranting, dahan. *synonyms: chaak. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ranòh *Noun.* kawasan yang sudah dibersihkan. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

ransom *Noun.* shop; kedai. *synonyms: kedèy₃. POSe1: n.*

POSn1: kn.

ransong *synonyms: kedèy₂.*

rantèy *Noun.* chain; rantai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: rantéy.

ranyaaw *Noun.* type of bamboo trap with sharp spikes sticking up at the bottom of a pit, covered with dead leaves; sejenis jerat; sejenis jerat yang di perbuat dari buluh yang tajam. Ianya diletakkan di pada tanah yang curam dan ditutup dengan daun kering. *POSe1: n. POSn1: kn.*

raròh₁ *See main entry: ròh₃. Verb.* menebas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

raròh₂ *Verb.* berjalan;jalan; bersiar-siar. *POSe1: v.*

POSn1: kk. VAR1: rahròh.

raròh₃ *synonyms: ranéng.*

rasaaq *Noun.* feel; rAsa. *synonyms: kenjiip. BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: rasee.

rasaw *Noun.* bakul besar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rasèk

rasèk *Noun.* anak ikan baung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rataaq *Noun.* peninsular; semenanjung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ratah makan lauk saja.

ratah *Adjective.* any; sembarangan. *synonyms: rangma.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

rataq *Adjective.* kalangan. *POSe1: adv. POSn1: ksn.*

ratos ratus. *BorWrd1: BM. POSe1: num. POSn1: kbl.*

rawèy *Noun.* grass, type of; sejenis rumput. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

rayaaq *Noun.* perayaan; meraikan. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn; kk.

rayè *Noun.* tuber sprout, type of; pucuk dari sejenis ubi

kayu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rayéép *Noun.* tuber sprout, type of; pucuk dari sejenis ubi

kayu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rayuul *Verb.* layur. *synonyms: 0daa6f6c-5f0a-4e4f-ae64-*

15fec6286f₁, dak₃. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

re'iik *Verb.* bored; bosan. *Ariiq adèh bekèèt ju sengèq, èn*

ngre'iik ju ngkenjiip tehuur. Today is hot and quiet, I feel bored and hot. Hari ini panas dan sunyi, saya merasa bosan dan panas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

re'iis *Noun.* root; akar. Keneeng jehuuq bakaw je'òòy ire'iis de be'entooy. Mangroves have a lot of big roots. Pokok bakau mempunyai banyak akar yang besar belaka.

Note: Kinta dialects use "re'éés" *synonyms:* **jangkar**;

bagian: **kenèèng jehuuq**. *POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: re'éés. VARn1: KIN.*

re'nak *See main entry: rak. Noun.* roasting; panggangan.

POSe1: n. POSn1: kn.

re'nèèq *See main entry: reeq. Adjective.* dekat; hampir.

POSe1: adj. POSn1: ks.

re'niik *Noun.* 1 • an orphan; yatim piatu. Sayèèt ajih re'niik, i'apaq laq i'amèèq dat ya éksiden éh jéh. Budak itu yatim piatu, bapa dan ibunya sudah meninggal akibat kemalangan tempoh hari. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

re'raak iir *Noun.* tiger; harimau akar. *umum:* **binatak**.

LexFuncE1: animal. LexFuncN1: binatang. POSe1: n.

POSn1: kn.

rebaac *Verb.* bite off; menggigit; menggigit dengan kasar.

POSe1: v. POSn1: kk.

rebaq *Noun.* tanah runtuh. *synonyms:* **garaac₃**. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

rèben *Noun*. ribbon; reben. *BorWrd1*: BM, BI 'ribbon'. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rebook *Noun*. bamboo shoot; rebung. *Tenèq kerdoor èn kiberchèèt rebook*. My elder sister cooked bamboo shoot. *Kakak saya memasak rebung*. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rèc *Verb*. unggis; menggigit sedikit-sedikit seperti arnab, tikus, anai-anai dan lain-lain. *Chenòl chengléy abat ya karok medéy biréc ya gereec*. Tiang penyidai kain sudah reput kerana diunggis oleh anai-anai. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: réc.

rechap *Noun*. sound of lips smacking; bunyi bibir. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rédang *Noun*. redang. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rèdiyo

réémetée *Noun*. arah; hala; tujuan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

reeq *Variant*: mereeq; pereeq; re'nèèq. *Adjective*. near; dekat; hampir; rapat; jarak yang tidak jauh. *synonyms*: bèng, mènq, nyòòn. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: req.

rèèq *synonyms*: mènq.

réés *Adjective*. hidup. *Disc*: BOT *synonyms*: chengkar, suuy. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

regaaq *Noun*. price; value; harga. *synonyms*: hargaaq. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rèh *Noun*. odor of armpit; bau ketiak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rehaak *Noun*. perang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rehal *Noun*. pedal. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

réhat *Verb*. rest; rehat. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

rehòy *Adjective*. yellow; kuning. *synonyms*: kelay, kunéng, pehook. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

rekal *Noun*. pengalas periuk atau kual. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rékèt *Noun*. racquet; raket. *BorWrd1*: BM, BI 'racquet'. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rela'uñ *Verb*. berbisik-bisik; bercakap perlahan supaya tidak di dengari oleh orang lain. *synonyms*: le'uñ. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

relaay *Noun*. 1 • python; ular sawa. Relaa adèh tijiq de entooy ru cherek. The python is a large and long snake. Ular sawa ialah sejenis ular yang besar dan panjang. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

2 •

relayèèt [relayèènt] *Adverb*. bergerak; sesuatu benda yang bergerak-gerak apabila ditiup angin. *POSe1*: adv. *POSn1*: ktr. *VARI*: relayeet.

relayèk *Adjective*. gelap. *synonyms*: kelap₁, keriik, sengep, keriik, kelap₃, sengep. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: lelayèk.

reléy *synonyms*: relèy.

relèy *Verb*. merelaikan; memisahkan pergaduhan.

synonyms: reléy. *BorWrd1*: BM 'relai'. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

relòòq *Adverb*. how; macam mana; bagaimana. *POSe1*: adv.

POSn1: ktr.

rembang *Adjective.* rata; permukaan yang mendatar.

POSe1: adj. POSn1: ks.

rembèh *Noun.* Orang Indonesia. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rembook *Verb.* memukul. *synonyms: peet. POSe1: v. POSn1: kk.*

remèèt *Noun.* kunyit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

rempah *Noun.* rempah. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

rempét *Verb.* merotan; melibas; memukul dengan menggunakan rotan atau ranting. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: rempit.*

remun *Noun.* thick undergrowth; semak samun. *POSe1: n. POSn1: kn.*

renamiq *Noun.* friend; kawan. *Disc: PHG synonyms: kawat, roop, tulan. POSe1: n. POSn1: kn.*

rendam

rendèèk *Noun.* railing or low partition at the edge of the veranda, or at the door; sejenis pagar rendah di hadapan rumah. *seluruh: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.*

renééq *compare: keneeh. Noun.* pestle for cili, spices, etc; antan. *synonyms: keneeh. POSe1: n. POSn1: kn.*

renees *compare: mat mòh. Noun.* face; muka; wajah. *Renees Wak Rina kutor kenaq ya lulòq. Muka Wak Rina kotor terkena lumpur. synonyms: ulah. CrossRefn1: paras rupa. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: reniis; renèès.*

renèèt *Noun.* sejenis pagar; pagar ini yang terletak di pintu rumah yang digunakan untuk menghalang bayi keluar dari rumah. *Amèèq ki'uuy renèèt madee ichenòòq hat kigemar geey ku pintuuq deek waal.* Ibu membuat pagar kerana cucunya sangat suka duduk di muka pintu dapur. *POSe1: n. POSn1: kn.*

reng'aang *See main entry: aang. Verb.* ternganga. *POSe1: v. POSn1: kk.*

rengaac *synonyms: chehèèr, rengaañ.*

rengaañ *Adjective.* colour/red; merah. *Bajuuq èn teroq ya chat rengaañ.* My shirt has red paint. Baju saya terkena cat merah. *synonyms: chengòòl, chehèèr, petlaac, jenghaang, chehèèr, rengaac, petlaac, ad0b3661-f4bf-45ea-a2d4-6c15205104b₁.* *POSe1: adj. POSn1: ks.*

rengal *Noun.* branch; dahan. *synonyms: chaak.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

rengèh *Noun.* black; hitam. *synonyms: bel'ak.* *POSe1: n. POSn1: kn.*

rengkaaw *See main entry: karaaw. Verb.* meraung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

rèng-rèng

rengròòp *See main entry: ròòp. Verb.* menggagau ikan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

rengrut *Noun.* mole; tikus mondok; sejenis tikus yang bermuncung panjang. *Mus demumanus.* *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: rengrot.*

rengsèt–rengsèt [rengsèt–rengsèt] *Adjective*. bunyi anjing menangis. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

rengsòh *Adjective*. kusut. *synonyms: ketaan₁. POSe1: adj. POSn1: ks.*

reniis *synonyms: ulah.*

reniis; ulah *compare: mat mòh.*

réninen *Adjective*. alike; serupa; sama. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

renròòq *compare: chok. Noun*. sejenis belalang.

CrossRefn1: belalang. POSe1: n. POSn1: kn.

rentap *Verb*. rentap; sentap. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

renyah *compare: serayòòk. 1 • Noun*. bising; bunyi yang kuat. Mengòòt nèh én tòq ngkep de'daq madee renyah. Malam tadi saya tidak dapat tidur kerana bising.

CrossRefn1: riuh–rendah. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • *Verb*. membuat bising. "Wees agoq renyah, apaq kaha–bu'bèet," amèèq kibuwal nu jiiq. "Jangan bising, ayah mahu tidur," kata ibu pada kami.

CrossRefn1: riuh–rendah. POSe1: v. POSn1: kk.

3 •

rep *Verb*. burn; bakar. *synonyms: nyòh, tòòt, rak, jòp. POSe1: v. POSn1: kk.*

reruwaq *Noun*. white-breasted water-hen; reruak; ruah-ruah; wak-wak; sejenis burung yang hidup di tepi paya.

Amaurornis phoenicurus chinensis. BorWrd1: BM. POSe1: n.

POSn1: kn.

res *Verb.* meranduk; mengharungi; merentasi;
menyeberangi sungai. *synonyms:* nyeberang. *POSe1:* v.
POSn1: kk. *VAR1:* rés; rès.

reski *Noun.* rezeki. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

ri'rooc *See main entry:* rooc. *Adjective.* 1 • tersesat. *POSe1:* adj.
POSn1: ks.
2 •

ribuuq ribu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kbl.

riis₁ *Noun.* floor; lantai buluh. *seluruh:* deek. *LexFuncE1:* house.
LexFuncN1: rumah. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

riis₂ *Noun.* liver; hati. *seluruh:* berook. *LexFuncE1:* body.
LexFuncN1: badan. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VAR1:* réés.

riit *Verb.* perah. *POSe1:* v. *POSn1:* kk. *VAR1:* réét.

rimaaq *Noun.* jungle; hutan; rimba. *synonyms:* jeres, serak,
darat, sengrak. *BorWrd1:* BM 'rimba'. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

rimdic all; semua.

rimnaar kedua-dua.

rintat bersungut terhadap perkara yang sama.

ripooy *compare:* pooy. *Verb.* mengipas; mengibas bagi
menghasilkan angin. *synonyms:* kerténg.

CrossRefn1: angin. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

ripot *Verb.* report; lapor. *BorWrd1:* BI 'report'. *POSe1:* v.
POSn1: kk.

risaw *Adjective.* worry; risau. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* adj.
POSn1: ks.

risén *Noun*. resen; catuan makanan. *BorWrd1*: BM, BI 'ration'.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

riyaak *Verb*. miss; rindu. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

riyang *Adjective*. riuh-rendah. *BorWrd1*: BM 'riang'. *POSe1*: adj.
POSn1: ks.

ròc *Verb*. remove, pull out, extract; cabut. Cici pèq laluuq kaha-ròc rumpot ajeh kihaleey. Cici tidak mampu mencabut rumput itu seorang diri. *synonyms*: roos.
POSe1: n. *POSn1*: kk. *VARI*: rec.

ròh₁ *Verb*. tebas. *synonyms*: gòòr, koor₃. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

ròh₂ *Redup Form*: raròh. *Verb*. jalan-jalan; siar-siar. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

ròh₃ *synonyms*: gòòr, koor₃, koor₂, gòòr. *Variant*: raròh.

ròk *Verb*. jolok. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

rooc *Redup Form*: ri'rooc. *Variant*: ri'rooc. *Adjective*. lost; sesat.
POSe1: adj. *POSn1*: ks.

rook₁ *Verb*. take fish out of the net; mengambil ikan dari jaring. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

rook₂ *compare*: dòòk. *Noun*. racun damak; racun yang dipalit pada damak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

rook₃ *compare*: rook saal, sisééy, sasééq, semòòc.

ròòk *Verb*. masukkan. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

rook saal *compare*: sisééy, sasééq, semòòc, rook₃. *Noun*. non-poisonous dart; damak; damak yang tidak beracun.

Biasanya digunakan untuk meyumpit binatang kecil seperti burung dan tupai. *synonyms*: **semòòc**.

CrossRefE1: **poisonous dart; very poisonous dart.**

CrossRefn1: **damak yg ada sedikit racun; damak yg ada banyak racun.** *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

ròòl *Noun*. tumbuh. *synonyms*: **lòòr₂, chuwaay, lòòr₃, chuwaay.**

POSe1: n. *POSn1*: kn.

roop *Noun*. friend; kawan. *synonyms*: **kawat, renamiq, tulan.**

POSe1: n. *POSn1*: kn.

ròòp *Variant*: **rengròòp.** *Verb*. grope; gagau; menggagau. **Mabeeq ra'naaq ennaay gemar ròòp kaaq ku bendang.**

Old people like to catch fish in padi fields. Orang tua suka menggagau ikan di dalam sawah. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

ròòq *compare*: **mayooq, lès, bel'al, bere'nuus.** *Redup Form*: **ra'ròòq.** *Adjective*. angry; marah. *synonyms*: **lès.**

CrossRefn1: **merajuk ; marah; terlalu marah.** *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

ròòr *Noun*. damak. *synonyms*: **dòòk.** *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

roos *Verb*. cabut. *synonyms*: **ròc.** *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

rooy *Noun*. fly; lalat. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

roq *Verb*. untie; membuka ikatan. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

ròq *Connective*. 1 • with; dengan. *POSe1*: conj. *POSn1*: kpg. *VARI*: ru.

2 • and; dan. *synonyms*: **lòq.** *POSe1*: conj.

ru *Connective*. 1 • with; dengan. *synonyms: laq, du, lòq, du, laq, lòq. POSe1: conj. POSn1: kpg. VAR1: ròq.*

2 • and; dan. *synonyms: lòq. POSe1: conj.*

ruhèèw [ruhèèñw] *Transitive verb*. up; atas. *synonyms: atah, kemiil, ke'angin. POSe1: adv. POSn1: kkt.*

rukoq

ruñ *Verb*. tarik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

runggén 1 • *Noun*. ronggen; joget. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • *Verb*. berjoget; menari. *POSe1: v. POSn1: kk.*

runggin *Verb*. dance; tari, menari. *synonyms: gensaang.*

POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: runggén.

rungkok *Noun*. kerongkong. *synonyms: gergook, kelungkong.*

POSe1: n. POSn1: kn.

rupaaq *Noun*. rupa. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

VAR1: rupeeq.

rusaaq *synonyms: bah pangkòh.*

ruul *Verb*. merangkak. *synonyms: weet. POSe1: v. POSn1: kk.*

ruup *Verb*. set on fire; light; menyalakan api. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

ruuy *Verb*. tabur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ruwaay *compare: gunik. Noun*. semangat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

ruwah *Verb*. open; membuka makanan dalam tin. Tin

sadén ajih biruwah la menang èñ. The tin of sardines was opened by my younger brother. Penutup tin sardin itu dibuka oleh adik saya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

ruwal *Noun.* out; outside; luar. *BorWrd1:* BM 'luwar'. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

ruwan *Noun.* 1 • ikan haruan. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

2 •

ruwèèt *Verb.* make a hole; menebuk. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

S – s

sa'nikee *Adjective*. pelbagai. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sa'pii *synonyms: chèèp₂, siyapi, kerchèp, chèm, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉.*

sa'pii_q *compare: gurés, chèmp. Noun*. lighter; pemetik api.
POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: siyapiiq.

saap₂ [saamp] *Adjective*. sound of footsteps as some person/animal goes across the ground (outside the house) slowly; bunyi tapak kaki apabila seseorang atau binatang berjalan perlahan-lahan melalui kawasan berumput, berpasir, dsb. *POSe1: expressive. POSn1: ekspresif.*

saap sumpah; sumpah-seranah; kutuk; keji.

saaw₁ *Verb*. solidify, of rubber; air getah beku. *POSe1: v. POSn1: kk.*

saaw₂ *Noun*. penghadang; benda yang digunakan untuk menghadang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sabar *Adjective*. sabar. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sabeeq *Adjective*. sangka. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sabét *Noun*. sabit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sabon *Noun*. 1 • soap; sabun. Bah Ali kalaw kimamuh selaluuq kinyèk tòq kipakèy sabon. Bah Ali kalau dia mandi selalunya dia tidak mahu menggunakan sabun.
BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

sabon serboq

sadaar *Verb.* susur. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sadén *Noun.* sardin. *BorWrd1: BM, BI. POSe1: n. POSn1: kn.*

sagaaq *Verb.* shy; segan, malu. *synonyms: aas, selsèèl, hinéé, aas, selsèèl. POSe1: v. POSn1: kk.*

sagup *compare: rahuuq. Noun.* 1 • cloud; awan; wap air yang bergumpal-gumpal di langit. Ku Cameron Highland hinèèng sagup ajih hat ire'neeq. Di Cameron Highland awan kelihatan sungguh hampir. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: sagop.*

2 •

sah₁ *Adjective.* betul, benar, sah, sah. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sah₂ *Redup Form: sahsah. Verb.* wash (clothes); membasuh pakaian. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sah₃ *Variant: sahnah; sah-sah.*

sahéér *See main entry: héér. Verb.* pull; menarik; seret. Bahar kisahéér gunii de kigeey ya imenang kerdoor. Bahar menarik guni yang diduduki oleh adik perempuannya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sahnah *See main entry: sah₃. Noun.* kain basuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sah-sah *See main entry: sah₃. Verb.* washing clothes; sedang mencuci pakaian. Kééq kisahsah i'abat ku patééw. Dia sedang mencuci pakaiannya di sungai. *Note:*

Jalan Pahang, Batu 3 *POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: sa'sah.*

sahsah

saje *Adjective.* saja. *synonyms: pukal. BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: sade.*

sajow *Noun.* demon; hantu polong. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sak *Noun.* gill; insang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sakal *synonyms: cheteek, gadoq, gòq, gòq, tòòk, cheteek.*

sakat *Verb.* sakit, usik, kacau. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

sakòòl *Noun.* uban. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sakòp *Noun.* rattan bark, where the thorns grow; kulit rotan.
seluruh: chook. LexFuncE1: rattan. LexFuncN1: rotan. POSe1: n. POSn1: kn.

salah *Adjective.* wrong; salah. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

salam *Verb.* shake hand; salam. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

salép

salét *Verb.* tukar. *POSe1: v. POSn1: kk.*

salèy *Verb.* salai. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: seléy.*

samaaq *Adjective.* sama. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

samar *Verb.* sambar. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

sambal *Noun.* sambal. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

sambot *Verb.* sambut. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: sambut.*

samiil *synonyms:* bah woow, kawiip, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c.

samiw *compare:* bah òòs. *Noun.* 1 • bear; beruang.
synonyms: kawip, edd68831-e33b-419f-a0f8-ff5ba688f43c, bah woow, d9c74a32-89f7-4657-9620-cda6fc1967b₄, berwòk. *CrossRefn1:* beruang kecil.

POSe1: n. *POSn1:* kn.

2 •

samotambut.

sampah *Noun.* 1 • rubbish; sampah. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

2 •

sampèy *Adjective.* until; sampai; sehingga. *BorWrd1:* BM.
POSe1: adj. *POSn1:* ks. *VARI:* sampéy.

samut *Verb.*ambut. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

samuuq *Adjective.* berselimut. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

sangèèt *Noun.* children; kanak-kanak. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.
VARI: sayèèt.

sangééy *Noun.* tudung saji. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sangkil *Noun.* buttocks; punggung. *synonyms:* kiit. *POSe1:* n.
POSn1: kn.

sangòh *synonyms:* sengòh.

sangrok rasuk.

sangul *Noun.* sanggul. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

santén 1 • suci.

2 •

sanyuuq *Adjective*. kejang otot. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sap *Noun*. type of spring trap using a fence to guide the animal through a path rigged with a noose; sejenis jerat yang menggunakan pagar untuk menghalang binatang pergi ke tempat lain. Supaya binatang pergi ke tempat yang ada jalan, untuk tangkapnya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sapaat *Verb*. panggang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sapaw *Noun*. pondok kecil tidak berlantai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sapoot *Verb*. balut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

Saptu *Noun*. Saturday; Sabtu; hari keenam dalam seminggu. Setiyap jiis Saptu, pejabat-pejabat keraja'an semuwaaq bitutop kernaag chutii. Setiap hari Sabtu, pejabat-pejabat kerajaan semuanya ditutup kerana cuti. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sapuuq *Verb*. sapu. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

saraaq *Adjective*. terserah. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sarak, nsòb, denem *telur: a8515054-91ba-4052-a78e-38379b83a07e.*

sariiq *Adjective*. sekarang. *synonyms: hunen. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sariiq dengan segera; pada ketika itu juga.

sarjen *Noun*. sergeant; sarjan. *BorWrd1: BM, BI 'sergeant'. POSe1: n. POSn1: kn.*

sarong *Noun*. sarung. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
VARI: sarup.

sarong tek *Noun*. gloves; sarung tangan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

saruul *Verb*. tergelincir. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

saruuq *compare*: kakòh. *Verb*. spill over; tumpah. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

sasaaw *Adjective*. sasau. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

sasééq *compare*: rook saal, sisééy, semòòc, rook₃. *Noun*.

blowdart with a lot of poison, used to hunt larger animals;
damak yang ada banyak racun, diguna untuk
memburu binatang besar. *Disc*: BER

CrossRefE1: poisonous dart; non-poisonous dart; dart.

CrossRefn1: damak yg ada sedikit racun; damak yg tiada
racun; damak. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

sasèq *Verb*. tidak mendapat rezeki. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

sat *Verb*. 1 • pin; semat. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

2 • insert; sisip. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

sate *Adjective*. tertanggal; terlondeh. *synonyms*: tatek.
POSe1: adj. *POSn1*: ks.

saté *Noun*. satay; sate. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

sawaap [sawaamp] *Noun*. oyster; sejenis tiram yang tinggal
di kawasan sungai yang berpasir yang mana isinya
boleh di makan. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

sawaaq

sawoq *Noun*. sauk. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

sayaw *compare: chééq, pis, siyoh, kuur. Verb.* halau; enyah. Muthu kisayaw ilembuuq de ennaay ha muuc nu selaay maay kileeq. Muthu menghalau lembunya yang hendak memasuki ladang orang lain. *synonyms: waay. CrossRefn1: menghalau anjing; menghalau kucing; menghalau ayam. POSel: v. POSn1: kk.*

sayaw, waay *compare: chééq, siyoh, pis, kuur.*

sayèèt *Noun.* kanak-kanak; budak; kanak-kanak yang belum mencapai alam dewasa.

sayèèt katéh ket *Noun.* janin; bayi yang belum lahir.

sayèèt re'niik *Noun.* anak yatim; anak yan kematian ibu dan bapanya; yatim piatu.

sayin *Noun.* 1 • signature; tandatangan. *BorWrd1: BI 'sign'. POSel: n. POSn1: kn.*

2 •

se- one-; se-. *synonyms: nu-2. POSel: num. POSn1: awl.*

se'èèk *compare: sòòq, ngòòy. Variant: seng'èèk. Noun.* bau busuk. Lungkang ajéh sè'èèk ru chahar ingòòy medéy téew ju tandas kihool nu majéh. Longkang itu busuk dan hancing baunya kerana air dari tandas keluar ke situ. *synonyms: ke'ut. CrossRefn1: busuk; bau. POSel: n. POSn1: kn. VARI: sè'èèk.*

sè'èèk *compare: sòòq, ngòòy.*

se'eep *Adjective.* warm; suam; hangat. *POSel: adj. POSn1: ks.*

se'èp *Noun.* grass; rumput. *Disc: PHG synonyms: nyòòq2.*

POSe1: n. POSn1: kn.

se'nak *Noun.* tangkal. *POSe1: n. POSn1: kn.*

se'neer *Noun.* zip; zip. *POSe1: n. POSn1: kn.*

se'noop *See main entry: soop. Noun. 1 • suap. Fuaz laluuq kichaaq nèq nu se'noop chanaaq taléh medéy kinya'nyiiq. Fuaz hanya mampu makan sesuap nasi sahaja kerna dia demam. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: se'nuup.*

2 • suap. Fuaz laluuq kichaaq nèq nu se'noop chanaaq taléh medéy kinya'nyiiq. Fuaz hanya mampu makan sesuap nasi sahaja kerna dia demam. POSe1: n. POSn1: kn.

se'rék *Verb.* menyesal. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: se'rik.*

se'siic *See main entry: siic. Verb.* stealing; mencuri. *POSe1: v. POSn1: kk.*

se'sòk *See main entry: sòk. Verb. 1 • hung; tersangkut; tergantung. Pelook deek jiiq bipooy ya pes ru kise'sòk ku kemiil jehuuq betar. Atap rumah kami ditiup oleh ribut dan tersangkut pada pokok petai. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • traped; tersekat. Jiiq jise'sòk ku sema'deeq nòng medèy mòng tiiq garaac kitutop ha timboq. Kami tersekat di pertengahan jalan kerana tanah runtuh menutupi jalan raya. POSe1: v. POSn1: kk.

se'sòt

se'suuc

se'uk basi; bau busuk.

se'uuk *Noun*. pokok terap. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sebarang *Adjective*. sebarang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sebèc *compare: kemeet. Noun*. 1 • mosquito; nyamuk.

synonyms: galul, kemeet, hèp. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • gnat; agas. *synonyms: kemeet. POSe1: n. POSn1: kn.*

sebòòk *Verb*. suck on (e.g. candy, sweet); hisap (contohnya gula-gula). *synonyms: loot₂, Odda0dbf-34f0-4a05-9fca-e, beeq, loot (2), lòòt₂, Odda0dbf-34f0-4a05-9fca-e.*

POSe1: v. POSn1: kk.

seboot *Variant: semboot. Verb*. sebut. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

seboq *Noun*. coconut shell; tempurung kelapa. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sebul *Verb*. balut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

seburaac *Adjective*. bertabur; bersepai. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sèc *Noun*. meat; daging. *Disc: BPD, BOT, JPH-B*

synonyms: menghar₁. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: séc.

VARn1: Dialek: CH ,JPH-A.

sèc behiip *Noun*. relatives; darah daging. *Note: peringaa; rata leey; suku baka tahap: jaak, jena. LexFuncE1: mother-in-law; father-in-law; youngest child. LexFuncN1: emak mertua; bapak mertua; anak bungsu; anak yang pertama.*

POSe1: n. POSn1: kn.

sedar *Verb.* sedar. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

sedéh *Adjective.* sad; sedih. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sediye *Adjective.* sedia. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

seec *compare: seneec₂. Noun.* sting; sengat; bisa pada
sesetengah haiwan dan serangga seperti kala
jengking, lipan, tebuan dan ikan keli. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

seneec₁ *See main entry: seec. Noun.* penyengat; serangga
yang menyengat seperti lebah. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: semeec.

séém *See main entry: siip. Verb.* lupa. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sèèq *Adjective.* wrong; salah; silap. Aminah biròòq ya che'gu
medèy keeq sèèq kibeh ikerjaq sekolah. Aminah
dimarahi oleh guru kerana dia silap membuat
kerja sekolahnya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

seer *See main entry: ser. Verb.* sorong. *POSe1: v. POSn1: kk.*

séér bahagi.

segaat *Verb.* lazy; malas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

segar *Adjective.* segar. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

segiil *Verb.* melurut mengkuang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sèh *Verb.* punch, pound; menumbuk. Èñ ngsèh ladaaq chèèp
ku guul batuqq. I am pounding chilli padi in the stone
mortar. Saya menumbuk cili burung di dalam
lesung batu. Amèèq kisèh bààq. Mother is pounding rice.

Emak sedang menumbuk padi. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: sèn.

sejaap [sejaamp] *Verb.* drool, dribble from mouth; meleleh.
POSe1: v. POSn1: kk.

sejarah *Noun.* history; sejarah. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

sek *Verb.* mengikat; menghambat. *Ajooq kisek ikambék ku keniing legòs.* Nenek menghambat kambingnya pada pokok rambutan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sekaap sekam.

sekat *Noun.* sempadan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sekeru *Noun.* screw; skru. *BorWrd1: BM, BW 'screw'. POSe1: n.*
POSn1: kn.

sekiiq *Noun.* common screwpine; mengkuang. *umum: sekiiq kebun, sekiiq terlaar; jenis: sekiiq terlààr.*
LexFuncE1: screwpine, type of; screwpine, type of.
LexFuncN1: mengkuang, sejenis; mengkuang, sejenis.
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: sekééq.

sekiiq gòp *synonyms: sekiiq kebun.*

sekiiq kebun *Noun.* screwpine, type of; sejenis mengkuang yang hidup di kawasan berair. Daunnya kecil dan terdapat duri padanya. Ianyanya di gunakan untuk membuat tikar. *umum: sekiiq; synonyms: sekiiq gòp.*
LexFuncE1: screwpine. LexFuncN1: mengkuang. POSe1: n.
POSn1: kn.

sekiiq terlaar *Noun.* screwpine, type of; sejenis mengkuang

yang hidup di kawasan berbukit dan berlata.
Daunnya besar dan panjang serta berduri.

umum: sekiiq. LexFuncE1: screwpine.

LexFuncN1: mengkuang. POSe1: n. POSn1: kn.

sekiiq terlààr *jenis: sekiiq.*

sekiyan *Noun.* pity; sympathy; kasihan; perasaan dukacita atau tidak gembira terhadap penderitaan dan kesengsaraan orang lain. *Disc: BOT, SAH*

synonyms: nyanyaaq, yayaaq. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

sekòlah

sek-sek *Adjective.* sob; teresak-esak. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

seksòk sangkut.

seksuk menyuluh.

seku'adéh sebegini; seperti ini; .

seku'ajih begitu; seperti itu; sedemikian; sebegini.

sekupang *Noun.* ten cent; sekupang; sepuluh sen.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

sekuu *Adverb.* seperti; sama dengan. *POSe1: adv. POSn1: ktr.*

selaac *Verb.* separate; mengasingkan. *Telas kigeep ichengròòy, amèèq èñ kisélaac chengròòy ajeh medèy kaha-pe'asék batu-uq-batu-uq laléq ru ihòòk.* After the padi was winnowed, my mother separated the rice from the chaff. Selepas menampi beras, ibu saya mengasingkan batu-batu kecil dan hampas dari

beras tersebut. Selepas padi ditampi, padi akan dipilih dan dibuang hampasnya dan diambil berasnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

selaaq *Noun.* leaf; daun. Selaaq sempaaq ajeh je'òòy jeer medèy bitohool ya pinuuy. The durian leaves fall down when the wind blows. Daun durian itu gugur apabila ditiup angin. *umum: dawaap; jenis: selaaq dawaap.*

LexFuncE1: leaf, type of. LexFuncN1: daun, sejenis. POSe1: n. POSn1: kn.

seneec selaaq *See main entry: selaaq. Noun.* bee, type of; lebah daun; sejenis lebah yang kecil yang membuat sarangnya dengan daun hidup, tidak berbisa, tetapi bila ia menyengat akan rasa gatal. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tijiiq selaaq₁ *See main entry: selaaq. Noun.* snake, type of; ular daun; sejenis ular yang berwarna coklat, hijau, atau kuning. Panjangnya lebih-kurang semeter. *umum: tijiiq. LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.*

las selaaq *See main entry: selaaq. Noun.* ant, type of; semut daun; sejenis semut berwarna hitam. Makanannya pucuk daun; sarangnya diperbuat dari daun kering. *umum: las₃. LexFuncE1: insect. LexFuncN1: semut. POSe1: n. POSn1: kn.*

selaaq chot *Noun.* 1 • daun terup. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

selaaq dawaap *jenis: selaaq.*

selaaq merikan *Noun.* mistletoe; daun dedalu, sejenis daun yang berwarna hijau dan senang didapati dimana-mana, ianya digunakan sebagai ubat luka yang baru dan menghentikan pengaliran darah yang banyak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

selaay *Noun.* farm; kebun; ladang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

bibeselaay *See main entry: selaay. baseform: selaay. Noun.*
farmer; peladang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

seladiik *Noun.* choked; tersedak. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: seladéék.

selah *Adjective.* lebam; biru-kehitaman. *POSe1: adj.*
POSn1: ks.

selaluuq *Adjective.* always; selalu. *BorWrd1: BM. POSe1: adj.*
POSn1: ks.

selangkaaq *Noun.* selangka. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

selap *Verb.* salam. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

Selase *Noun.* Tuesday; Selasa; hari kedua dalam
seminggu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

selat sound (sleep); lena. *Abram kibèèt ru ihat selat.*

selatan *Noun.* south; selatan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

selbòq *Noun.* sejenis tumbuhan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

selèc₁ *Adjective.* smooth; licin. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

VARI: seléc.

seselèc *See main entry*: selèc₁. *Noun*. smoothness; kelicinan.

POSe1: n. *POSn1*: kn.

selèc₂ *Adjective*. finish; habis. *synonyms*: dic, guuc, ladiic.

POSe1: adj. *POSn1*: ks.

selèc₃ *Variant*: serlèc.

selééq

selèèr *Verb*. slice; cut into slices; hiris. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

selèèy

selénda *Verb*. surrender; menyerah diri. *BorWrd1*: BI

'surrender'. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

selèndaa *Verb*. surrender; menyerah diri. *BorWrd1*: BI

'surrender'. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

selépaa *Noun*. slipper; selipar. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

VARI: selipaa.

seler *Adjective*. geli; rasa apabila digeletek. *synonyms*: serel.

POSe1: adj. *POSn1*: ks. *VARI*: selér.

selesèy *Adjective*. selesai. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

VARI: seleséy.

selèy *Verb*. weak; withered; lemah; layu. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: seléy.

seligiq *Noun*. seligi; sejenis lembing yang dibuat
daripada buluh. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

seliiq *Noun*. cobra; ular senduk. *umum*: tijiiq. *LexFuncE1*: snake.

LexFuncN1: ular. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

selirsuwèh [selirsuwènh] *Adverb*. uncertain; tidak tentu.
Salina kirasaq selirsuwèh kernaq ya nòng ileey de
je'òòy kerite ju i'ariiq bekèèt. Salina tak tentu arah
kerana jalan raya yang terlalu banyak kereta dan
cuaca hari tersebut panas. *Note*: expressive? *POSe1*: **adv**.
POSn1: **ktr**.

selmel *Noun*. cotton; kapas. *POSe1*: **n**. *POSn1*: **kn**.

selòòc *Verb*. mengasing beras dari padi. *POSe1*: **v**.
POSn1: **kk**.

selook *Noun*. fish, type of; sejenis ikan yang kecil. *POSe1*: **n**.
POSn1: **kn**.

seloot *compare*: **senenloot**. *Adjective*. sesak nafas.
CrossRefn1: **alahan**. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

selòòt *Verb*. thirst; haus. *POSe1*: **v**. *POSn1*: **kk**.

selsèèl *Adjective*. shy; segan; malu. *synonyms*: **aas**, **sagaaq**,
hinée, **aas**, **sagaaq**. *POSe1*: **adj**. *POSn1*: **ks**.

seluroh *Adjective*. entire; seluruh. *BorWrd1*: **BM**. *POSe1*: **adj**.
POSn1: **ks**.

seluun *Noun*. pulpy; lembut. Ngjòòp éñ pèq belemuñ, kééq
kichaaq bende de seluun bagéy ha bubur. My
grandmother does not have any teeth, she eat soft food like
porridge. Nenek saya tidak mempunyai gigi, dia
makan makanan yang lembut seperti bubur.
POSe1: **n**. *POSn1*: **kn**. *VARI*: **selèèn**; **seleen**.

sema'deeq *compare*: **dééq**. *Adjective*. center; tengah-tengah;
pertengahan. *synonyms*: **padeeq**, **danee**.

CrossRefn1: setengah; separuh. POSe1: adj. POSn1: ks.
VARI: sema'dééq.

semaañ *compare: tuntot. Verb. 1 • minta; mohon.*

CrossRefn1: tuntutan. POSe1: v. POSn1: kk.

2 • pray; doa.

semangar *Noun.* snore; dengkuran. *POSe1: n. POSn1: kn.*

semaq *Noun.* semak; belukar. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*
POSn1: kn.

semasè semasa.

semat *Noun.* semat; alat yang digunakan untuk mencucuk dua benda supaya bercantum. *Amèèq kiguna peniti sebagèy semat sebelum kichiik abat ajeh.* Ibu menggunakan jarum peniti sebagai penyemat sebelum menjahit kain itu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

Semay *Noun.* Semai; salah satu suku kaum orang asli di Malaysia. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: Semèy.*

sembèy *Noun.* sand; pasir. *Sembèy kééq de mòng ku bèèk pantéy lebéh biyèèk ru halos amen hibandéng ru sembèy ku tempat kileeéq.* Pasir yang ada di tepi pantai lebih putih dan halus jika dibandingkan dengan pasir yang ada di tempat lain. *POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: sembéy.

sembilan nine; sembilan. *POSe1: n. POSn1: kbl.*

semboot *See main entry: seboot. Noun.* sebutan; ucapan.
BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

semèèt *Noun*. belalang pelesit. *POSe1: n. POSn1: kn.*

semèy

semiyaq *Adjective*. calm, peaceful; aman; tenteram, terurus; senonoh. *Dic seng'òòy ennaay hòèt sinuuy de semiyaq.* Semua manusia menginginkan kehidupan yang aman dan tenteram. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

semòòc *compare: rook saal, sisééy, sasééq, rook₃. Noun.*

blowdart with a no poison, used to hunt birds; damak yang tidak ada racun, diguna untuk memburu burung.

Disc: BER synonyms: rook saal. CrossRefE1: very poisonous dart; poisonous dart; dart. CrossRefn1: damak yg ada banyak racun; damak yg ada sedikit racun; damak.

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: sembooc.

sempaaq *Noun*. durian; durian. *Jerlaaq sempaaq ajih tajap.* The durian thorn is sharp. Duri durian itu tajam.

POSe1: n. POSn1: kn.

sempèèt [sempèènt] *Verb*. melurut; menepit sesuatu dengan jari, kemudian mengurutnya. *Amèèq kisémpèèt isòòk medèy kaha-persoot isòòk ajéh.* Ibu melurut rambutnya kerana mahu mengeringkannya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sempelah *Noun*. hampas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sèmpoo

sèmpoo *Noun*. shampoo; shampu. *BorWrd1: BM, BI. POSe1: n. POSn1: kn.*

sempòèk *compare: teew mat. Noun.* tears; air mata. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sempooy mat *Noun.* eyebrow; kening. *Disc: PHG*
synonyms: sentòòl mat. POSe1: n. POSn1: kn.

sempuur *compare: urot. Verb.* stroke, rub, apply (ointment, cream, etc.); gosok; mengusap sesuatu permukaan dengan tangan dan berulang-ulang. *Èñ ngsempuur kuuy-n ru minyaq angin amen ngluwiik. Saya menggosok kepala saya dengan minyak angin jika saya pening. CrossRefn1: urut. POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: sempuuy.

sempuuy

semuwaaq *compare: dic. Adjective.* all; semua. *BorWrd1: BM.*
CrossRefn1: semua. POSe1: adj. POSn1: ks.

senale selalu; kerap; acapkali.

senalò selalu; kerap; acapkali.

senang *Variant: sernang. Adjective.* senang; mudah.
BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

senangkut *Noun.* penyangkut. *BorWrd1: BM 'sangkut'.*
POSe1: n. POSn1: kn.

senanyèèt masih kecil.

senapaat *Noun.* pemanggang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

senapang *Noun.* senapang. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

senaréy *Noun.* list; senarai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: senarèy.

senawat rempit; rotan; sebat; pukul.

senayan₂ *Noun.* sejenis lalang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

Senayan₁ *Noun.* Monday; Isnin; hari pertama dalam
seminggu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sendèk–rendèk *Verb.* toddle, the way a baby walks when it first
learns; bertatih; baru belajar berjalan. *Kenòn hèèq
paay kisendèk–rendèk.* Your child has just learned to walk.
Anak awak baru belajar berjalan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sendoq *Noun.* senduk; alat bagi menyenduk.

synonyms: chidoq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: senuk.

seneec₁ *See main entry: seec. Noun.* penyengat; serangga
yang menyengat seperti lebah. *POSe1: n. POSn1: kn.
VARI: semeec.*

seneec₂ *compare: seec. Noun.* penyengat; serangga yang
menyengat seperti lebah. *CrossRefn1: menyengat.
POSe1: n. POSn1: kn. VARI: semeec.*

seneec selaaq *See main entry: selaaq. Noun.* bee, type of; lebah
daun; sejenis lebah yang kecil yang membuat
sarangnya dengan daun hidup, tidak berbisa,
tetapi bila ia menyengat akan rasa gatal. *POSe1: n.
POSn1: kn.*

senem *Noun.* 1 • minyak. *Disc: SLM, TJM synonyms: minyaq.
POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

senengaat

senenloot *compare: seloot. Noun.* allergy; alahan.

CrossRefn1: sesak nafas. POSe1: n. POSn1: kn.

senental

sèng *Noun.* sejenis burung yang bersaiz kecil. *POSe1: n.*

POSn1: kn.

seng'èèk *See main entry: se'èèk.[seng'èènk]* rotten smell;

ungkapan apabila menghidu yang bau busuk.

"Seng'èèk!" menang èñ ki'uròq bilè jilaluuq bèèk tong

sampah. "Busuknya!" kata adik saya apabila kami

lalu bersebelahan dengan tong sampah.

POSe1: expressive. POSn1: ung. VAR1: se'ènk.

seng'eer *synonyms: bechòt.*

seng'ep *Noun*. sweat; sweating; peluh; keringat; berpeluh; mengeluarkan peluh. Seng'ep kikerac dic ibajuuq, medèy keeq kiche'chiip ku balaq bengkèèt. Peluh membasahi seluruh bajunya kerana dia berjalan di dalam cuaca yang panas. Paay anòh nèh apaq kiberéhat, jihnèèq kééq kibechangkol sampéy kiseng'ep ru kikaléy. Ayah baru berehat, tadi dia bercangkul sehingga dia berpeluh dan keletihan. *POSe1: n.*

POSn1: kn; kk. VAR1: se'èèp.

seng'er *Variant: beseng'er.*

seng'òòy *compare: manusiyaaq, maay, urak. Noun. 1 • human being; insan; manusia. Seng'òòy pertame de lòy nu gechèèq imuh Neil Amstrong. Manusia pertama yang sampai di bulan bernama Neil Amstrong.*

synonyms: maay, bangsaaq, maay; tahap: paay yòòs.

LexFuncE1: new born; young boy or young girl; male teenager; female teenager; adult; old; old man; old lady.

LexFuncN1: bayi; kanak-kanak; remaja lelaki; remaja perempuan; dewasa; tua; lelaki tua; perempuan tua.

POSe1: n. POSn1: kn.

2 • person or people belonging to a district, country; penghuni; penduduk. Tenèq èñ kibekenah ru seng'òòy ju Gupék. Abang saya berkahwin dengan yang orang dari Gopeng. *synonyms: maay. POSe1: n.*

POSn1: kn.

3 • person; peribadi; individu; orang. Belòòq iseng'òòy de kisetét che'eh chermin tingkap deek èñ? Mana

orangnya yang melastik cermin tingkap rumah saya sehingga pecah? *POSe1: n. POSn1: kn.*

4 • race; bangsa; kaum; suku. Seng'òòy Hiiq de mòng ku Malaysia adèh nèq gèq amen hibandèng ru seng'òòy kileeq bagèy ha Gòp, Lèl ru Chinaaq. Orang Asli yang ada di Malaysia adalah sedikit jika dibandingkan dengan bangsa lain seperti Melayu, India dan Cina. *synonyms: maay. POSe1: n. POSn1: kn.*

seng'òòy

seng'òòy biyase

sengajee *Adjective.* purposely; sengaja. *BorWrd1: BM.*

POSe1: adj. POSn1: ks.

sengal *Noun.* sengal; sakit pada sendi. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

sengèc *Adjective.* cold; cool; sejuk; dingin. *synonyms: chepèc, pechèk, tehòòk. POSe1: adj. POSn1: ks. VAR1: sengic.*

sengngèc *See main entry: sengèc. Noun.* coldness; kesejukan.

synonyms: chepèc, pechèk, tehòòk. POSe1: n. POSn1: kn.

sengèèt *compare: danuuy. Noun.* afternoon; petang.

synonyms: berkes, duuy. POSe1: n. POSn1: kn.

sengep *Verb.* dark; gelap. *synonyms: senguup, kelap₃, senguur, kelap₁, relayèk, keriiik, keriiik, kelap₃, relayèk. POSe1: adj.*

POSn1: kk.

sengguuq *Noun.* hukum. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sengic *synonyms: seròòk, pechèk.*

sengiiq *Variant: serngiiq. Noun. 1 • heart; hati. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • feelings; perasaan, niat, keinginan, rasa.

jenis: bel'al. LexFuncE1: angry; afraid; surprised; sad; numb; hurried. LexFuncN1: marah; takut; terkejut; sedih; cemburu; rindu; benci; risau; sayang; kasihan; pedas; kebas; dahaga; lapar; panas; sakit; sakit kepala; sakit hati; lembut; kenyang; sabar; panas baran; tergesa-gesa; malas; degil; pembohong; kedekut; murah hati; gembira; rajin; keras hati; lemah; orang yang cekap perkerjaan nya; orang yang lemah perkerjaan nya dan yang tidak mendapat sesuatu seperti ikan, burung, babi dll; orang yang sentiasa mendapat suatu seperti ikan, babi, burung dll; pelupa; ingat; hilang semangat kerana diambil oleh roh-roh jahat (kepercayaan orang asli); letih. POSe1: n. POSn1: kn.

sengkalat *Noun.* sengkalan; penggiling; sejenis papan tempat menggiling lada, alat untuk menghancurkan sesuatu bahan masakan.

Contohnya, sambal. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

sengkar *Noun.* large support beam for the wall, running along the top of the wall or across the middle of the house;

penyangga. *seluruh: deek. LexFuncE1: house.*

LexFuncN1: rumah. POSe1: n. POSn1: kn.

senglar *Noun.* kelakar; geli hati; lucu. *synonyms: sengral.*

POSe1: n. POSn1: kn. VARI: sengler.

senglòòd

senglòòq *Noun.* rezeki; nafkah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sengngèc *See main entry: sengèc. Noun.* coldness; kesejukan.
synonyms: chepèc, pechèk, tehòòk. POSe1: n. POSn1: kn.

sengòh *Variant: serngòh. Adjective.* afraid; takut. Tenèq èñ
kisengòh ha gasor. Kakak saya takut pada lipas.
synonyms: sangòh. POSe1: adj. POSn1: ks.

sengòòn [sengòònñ] *Noun.* pada ketika dahulu; semalam.
synonyms: iduuy, kelèm nèèq. POSe1: n. POSn1: kn.

sengraay *Noun.* thread; benang. *synonyms: benang. POSe1: n.
POSn1: kn. VARI: senraay.*

sengrak *Noun.* hutan. *Disc: CH synonyms: jeres, serak, darat,
rimaaq. POSe1: n. POSn1: kn.*

sengral *Noun.* kelakar; geli hati; lucu. *synonyms: senglar.
POSe1: n. POSn1: kn.*

sengrèèt *Noun.* shit; najis; tahi. *synonyms: èc₃. POSe1: n.
POSn1: kn.*

sengròòl

sengruk *Noun.* asam gelugur.

senguup *synonyms: sengep, kelap₃, senguur.*

senguur *Adjective.* dark; gelap-gelita. Deek dengraq ajih
senguur ju bersengòh. That house is dark and scary.
Rumah yang ditinggalkan itu gelap dan
menakutkan. *synonyms: sengep, senguup, kelap₃, guwèr,
keramlap-lap, lelachòòk, lelayèèk, lalakchòòk,
keramlap-lap, lalakcòòk, lelayèèk. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sengyòk bunyi.

sèñh

senidèèy *synonyms:* **chenglèèy**.

senidèy *Noun.* penyidai; tempat jemuran.

synonyms: **chenglèy**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn. *VAR1:* senidéy.

senjaaq *Noun.* senja. *synonyms:* **jep**, **nyaap**, **seranyèp**,

seranyuup. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

senjataaq *Noun.* senjata. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

senòòq

senòq *Noun.* armpit; ketiak. *synonyms:* **keròmdook**, **kerandook**.

POSe1: n. *POSn1:* kn.

senòy *Noun.* Senoi. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sentaq *Noun.* tail; ekor. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sentat

sentap *Verb.* sentap. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

sentòòl *Noun.* bulu. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sentòòl mat *synonyms:* **sempooy mat**.

sentòòl senòq

senubuur *Noun.* kesuburan. *BorWrd1:* **BM** 'subur'. *POSe1:* n.

POSn1: kn.

senudah *Noun.* kesudahan. *BorWrd1:* **BM** 'sudah'. *POSe1:* n.

POSn1: kn.

senuk *Noun.* tupai terbang. *synonyms:* **chidoq**. *POSe1:* n.

POSn1: kn.

senukaaq *Noun.* kegemaran, seronok. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

senusah *Noun.* kesusahan. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sep *Verb.* apply, as in to the skin; sapu; lumur; oles. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

sepadat *Noun.* borders; sempadan. *BorWrd1: BM.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

sepan

sepanaa *Noun.* spanner; sepana; sejenis pengapit untuk
mencengkam. *BorWrd1: BM, BI 'spanner'.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

sepep *Noun.* buah ini boleh di makan dan tumbuh
meliar di kawasan hutan. Kulitnya berwarna hijau
ketika belum masak dan selepas buahnya masak ia
bertukar warna menjadi kekuning-kuningan. Isi
buah ini teramat masam rasanya apabila sudah
cukup masak. *POSe1: n.* *POSn1: kn.*

sepital *Noun.* hospital. *BorWrd1: BM, BI 'hospital'.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

sepòòt *compare: nyòq.[sepòònt]* *Verb.* suck; sedut; hisap.
synonyms: loot₂, loot₃. *CrossRefn1: hisap rokok atau*
tembakau. *POSe1: v.* *POSn1: kk.*

sepòy mat *Noun.* eye-lashes; bulu mata. *Sepòy mat sangèt*
aji bòr ju keru'en. The child's eyelashes are beautiful and
curly. Bulu mata budak itu cantik dan melentik.
POSe1: n. *POSn1: kn.*

sèptèmbe

Sèptèmbe *Noun.* September; September; bulan kesembilan
dalam setahun. *BorWrd1: BM, BI 'September'.* *POSe1: n.*

POSn1: kn.

sepuloh ten; sepuluh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kbl.*

ser *Variant: seer. Verb.* sorong. Amèèq kiser mije medèy kaha-pees ku engkap ajeh. Emak menyorong meja kerana mahu menyapu di kawasan tersebut.

POSe1: v. POSn1: kk. VARI: sér; seer.

ser'eet timang.

sera'ngèq *Adjective.* silent, still; quiet; senyap; sunyi; diam; tidak bersuara. Mase èñ nglòy nu déwan, ikateh ajeh sera'ngèq pèq besengòòy. Semasa saya sampai di dewan, di dalamnya tiada sesiapa dan sunyi sepi. Tenèq èñ kiser'a'ngèq mase biròòq ya amèèq èñ, medèy kijok ku sema'deeq kelèm. Abang saya tidak bersuara semasa dimarahi oleh ibu saya kerana dia pulang lewat malam. *synonyms: soh₃, soh₁. POSe1: adj.*

POSn1: ks; kk. VARI: sengèq.

sera'ngiiq berfikir; merenung.

seraac *Verb.* snatch; grab quickly; mengambil dengan cepat atau pantas. *POSe1: v. POSn1: kk.*

seraay *Noun.* lemon grass; serai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

serabuuq *Adjective.* kabur. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

serajaap *compare: ka'aac.[serajaamp] Adjective.* 1 • basah kuyup. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 •

serajòt *Adjective.* sprinkle; menitis. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

serak serang.

serak *Noun.* jungle; hutan. *synonyms:* jeres, darat, rimaag, sengrak. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

seraliim 1 • berminyak; berkilat.

2 •

serindow *Noun.* egret; stork; burung bangau. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

seranyèp *Noun.* senja. *synonyms:* senjaaq, jep, nyaap, seranyuup, jep, nyaap, seranyuup. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

seranyuup *Noun.* senja. *synonyms:* senjaaq, jep, nyaap, seranyèp, jep, nyaap, seranyèp. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

seranyuuq *Noun.* sakit-sakit anggota badan. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

serapaaq *Verb.* greet; menyapa; menegur. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

seratos seratus. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* num. *POSn1:* kbl.

serayòòk *compare:* renyah. *Adjective.* hingar-bingar; bising. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

serboq *Noun.* serbuk. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

seréh *Verb.* upside down; terbalik. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

serel *Adjective.* geli; rasa apabila digeletek. *synonyms:* seler. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks. *VARI:* serél.

serempét *Verb.* kencing. *synonyms:* nanòòm. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

serèy *jenis:* che'net.

sergaaq

sergal *Verb.* person who works angrily; orang yang buat kerja dengan perasaan marah. *POSe1: v. POSn1: kk.*

seriil *Adjective.* gelisah; rimas; badan tidak nyaman atau selesa; tidak duduk diam. *POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: seréél.

serjèèw *Verb.* sharpen a wooden object (pencil, tentpole, etc.); menajamkan; mengasah. *synonyms: chiis. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: sejèèw.*

serkòh menggelupas.

serkool simpul.

serkop 1 • *Noun.* serkup; pentutup; tudung. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: serkup.*

2 • *Verb.* menyerkup; menutup; menudung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

serlèc *See main entry: selèc₃. Verb.* melicinkan. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: serléc.*

serlet *Noun.* diganggu; diganggu oleh roh-roh jahat semasa tidur. *synonyms: serluup. POSe1: n. POSn1: kn.*

serloh *Verb.* terpijak lubang. *POSe1: v. POSn1: kk.*

serlòk *See main entry: lòk. Verb.* menyarungkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

serluup *Noun.* diganggu; diganggu oleh roh-roh jahat semasa tidur. *synonyms: serlet. POSe1: n. POSn1: kn.*

sernaak *Adjective.* sifat monyet. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sernang *See main entry: senang. Verb.* menyenangkan; menjadikan mudah. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

serngiiq *See main entry: sengiiq. compare: sera'ngiiq f70617aa-be6c-48e4-8269-6f0619f6913b. Verb.* think; fikir; renung. *POSe1: v. POSn1: kk.*

serngiiq pikir.

serngòc *Adjective.* sad; sedih; susah hati; hiba. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

serngòh *See main entry: sengòh. Verb.* menakutkan; membuat seseorang menjadi takut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sernòòr *Noun.* pengasah.

sernoq *Adjective.* seronok. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

serol *Noun.* keguguran. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: serul.*

seròòk *Adjective.* dingin; sejuk. *synonyms: sengic, pechèk. POSe1: adj. POSn1: ks.*

seròòp [seruump] [serèèmp] *Adjective.* deflated; kempis.

Tayaa mutu èñ kiseròòp medèy teroq ya pakuuq. Tayar motosikal saya menjadi kempis kerana terkena paku. *POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: seruup; serèèp.*

peseròòp *See main entry: seròòp. Verb.* to deflated; mengempiskan. Amran kipeseròòp bula de bitendang ya mabeeq sangèèt de kicher'eh tingkap deek keeq. Amran mengempiskan bola yang ditendang oleh kanak-kanak yang memecahkan

tingkap rumahnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

serooy *Adjective*. clear; jernih. "Entem teew adèh serooy, tapiiq hunen ya bekuur medèy je'òòy maay pe'pèc sampah ru teew lungkang bisalor nu madèh," ngròq atoq èñ. "Dahulu sungai ini jernih, tetapi sekarang sudah keruh kerana ramai orang membuang sampah dan menyalurkan air longkang ke sini," kata datuk saya. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

serpéék *Noun*. rattan; manau. *POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: serpeek.

serul *Noun*. keguguran. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: serol.*
serulòòq

serupaaq *Adjective*. alike, similar; serupa; mirip. *BorWrd1: BM.*
POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: serupee.

serwaal *Noun*. trousers; seluar. Apaq èñ kilòk serwaal manah. My father is wearing an old pants. Bapa saya memakai seluar yang lama. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*
VARI: seluwar.

seselèc *See main entry: selèc₁. Noun*. smoothness; kelicinan.
POSe1: n. POSn1: kn.

sesiwoq *Noun*. scoop; alat yang digunakan untuk mencedok. *POSe1: n. POSn1: kn.*

set *Adjective*. 1 • hoarse; suara yang serak, garau atau parau. Isuwaraaq set keranaaq kuwat kijenjaap. His voice was hoarse because he had been crying hard. Suaranya serak kerana kuat menangis. *POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: sét.

2 • pale; bloodless; pucat. *l'reniis set sejaq kinya'nyiiq.*

Mukanya pucat sejak dia sakit. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

sèt *Noun.* sejenis katak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

setaar *Noun.* buah kundang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

setahot *See main entry: tahot. Noun.* setahun. *POSe1: n.*

POSn1: kn. VARI: setawon.

sètan

setat *Noun.* start; mula; awal. *BorWrd1: BI 'start'. POSe1: n.*

POSn1: kn.

seteel *Noun.* buah sentol. *POSe1: n. POSn1: kn.*

seterikaa *Noun.* iron; seterika. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

setik *Noun.* plastic; plastik. *synonyms: plasték. BorWrd1: BM, BI 'plastic'. POSe1: n. POSn1: kn.*

setit *Verb.* melastik. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: setét.*

setlep *Adjective.* fainted, unconscious; pengsan; pitam; tidak sedarkan diri. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

setujuuq *Verb.* setuju. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

setut puas, cukup.

sèwang *compare: kebut, ramuul.*

séwrisaw *Adjective.* khayal. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

si'sooc *See main entry: sooc. Verb.* knotted; tersimpul. *Sengraay jarék kaaq ya kisi'sooc medéy ya liiw pèq bigunaaq.*

Benang jaring ikan sudah tersimpul kerana sudah

lama tidak digunakan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

siboq *Adjective.* busy; sibuk. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sidaay *Verb.* crow; kokok, berkokok. *Disc: TJM synonyms: tadeer, 430b2d22-0cf2-4e27-8ef5-7f037f25269a. POSe1: v. POSn1: kk.*

sidèy *compare: tiil. Verb.* sidai. *synonyms: chelèy. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

sigenel *Noun.* signal; isyarat. *BorWrd1: BI 'signal'. POSe1: n. POSn1: kn.*

siic *Verb.* steal; curi; mengambil kepunyaan orang lain dengan cara yang salah dan tanpa kebenaran. *POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: sééc. VARn1: Dialek: BOT.*

se'siic *See main entry: siic. Verb.* stealing; mencuri. *POSe1: v. POSn1: kk.*

nèq se'niic *See main entry: siic. Noun.* thief; pencuri. *POSe1: n. POSn1: kn.*

siih *Noun.* 1 • nasal mucus, snivel; hingus; lendir yang keluar daripada hidung. *jenis: nyiiq. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • cold; selesema; demam akibat dari kesejukan. *Jamilah kikenaaq siih medèy bicheh ya maniiq duuy kelèm nèèq mase kijok ju ikerenjaq. Jamilah menghidap selesema kerana ditimpa oleh hujan malam semalam semasa dia pulang dari kerja. POSe1: n. POSn1: kn.*

siil *Verb.* extinct; wipe out; pupus. *POSe1: v. POSn1: kk.*

siip *Variant: séém. Verb.* forget; lupa. Megat kisiip èèn ibelanjaaq sekolah, jadiiq kééq kichuwaak mase maay layén ennaay cha'chaaq. Megat lupa membawa belanja sekolahnya, jadi dia berlapar semasa orang lain sedang makan. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: séép; séém. VARn1: Dialek: BOT.

sijél *Noun.* certificate; sijil. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

sikang *Noun.* spoon; sudu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sikuuq *Noun.* elbow; siku. *synonyms: kanang. BorWrd1: BM.*
POSe1: n. POSn1: kn.

siléng *Noun.* ceiling; siling; langit rumah. *BorWrd1: BM; BI 'ceiling'. POSe1: n. POSn1: kn.*

silow *Verb.* jenguk; jengah; menjenguk; menjengah.
POSe1: v. POSn1: kk.

simbah *Verb.* tanduk, menanduk. *POSe1: v. POSn1: kk.*

simbat *Verb.* sondol, menyondol. *POSe1: v. POSn1: kk.*

simin *Noun.* cement; simen. *BorWrd1: BM; BI 'cement'. POSe1: n. POSn1: kn.*

simòòy *Noun.* type of bat; sejenis kelawar; kelawar yang tinggal pada pokok pisang dan keluar pada waktu malam. *persamaan: gerper. LexFuncE1: bat; bat.*

LexFuncN1: kelawar bunga; keluang. POSe1: n. POSn1: kn.

simoy

simuy

singaaq

sinsaak *Noun.* nest; sarang; tempat kediaman bagi burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sinuuy *See main entry: suuy. Noun.* 1 • life; kehidupan; keadaan atau sifat hidup. *Sinuuy sengòòy ku Malaysia adèh semiyaq.* Kehidupan rakyat di Malaysia ini aman dan tentram. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

sipaq *Verb.* kick; sepak; tendang. *Mase Jijah kiche'chiip, keeq kisipaq batuuq ku nòòng.* Jijah kicked a stone while she was walking on the road. Semasa Jijah sedang berjalan, dia tersepak batu yang ada di atas jalan. *synonyms: tendang, tenyak. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

siréh *Noun.* sirih. *Ajaaq èn kigemar chaaq beleek laq siréh.* My grandmother likes to eat areca nut with betel leaf. Nenek saya gemar makan pinang dengan sirih. *POSe1: n. POSn1: kn.*

siroop *Verb.* berpeluk tubuh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sirooy *compare: kere'baak, tawaak. Noun.* moth; kupu-kupu. *Sirooy adèh bagèy ha kere'baak, tapii ikale pèq lawa amen hibandéng ru kere'baak.* Kupu-kupu adalah seperti rama-rama, tetapi warnanya tidak menarik jika dibandingkan dengan rama-rama.

CrossRefn1: rama-rama. POSe1: n. POSn1: kn.

sisaaq baki; lebihan dari sesuatu.

sisééy *compare: rook saal, sasééq, semòòc, rook₃. Noun.*

blowdart with a little poison, used to hunt small animals; damak yang ada sedikit racun, diguna untuk memburu binatang kecil. *Disc: BER CrossRefE1: very poisonous dart; non-poisonous dart; dart. CrossRefn1: damak yg ada banyak racun; damak yg tiada racun; damak. POSe1: n. POSn1: kn.*

siséq

siséq *Noun.* fish scale; sisik. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

siwééy *Noun.* ulat gonggok. *synonyms: taluuk. POSe1: n. POSn1: kn.*

siyap *Adjective.* finish; selesai; siap. Ya telaas siyap jichangkol itiiq, jiiq jichet baaq ru mat jagok. Setelah selesai kami mencangkul tanah, kami menanam padi dan benih jagung. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

siyapi *synonyms: chèèp₂, kerchèp, chèm, bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉, sa'pii.*

siyaq *Noun.* type of fish; sejenis ikan; ikan air tawar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

siyasat siasat.

siyèèt *Verb.* slice; menghiris. Mat éñ kibertééw setiyap kaliq ngsiyèèt bawang. Mata saya akan berair setiap kali saya menghiris bawang. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: siyat.*

siyoh *compare: chééq, pis, kuur, sayaw, waay, waay, chééq, pis, sayaw, chééq, pis, kuur. Verb.* shew a chicken;

menghalau ayam. *CrossRefn1*: halau; menghalau anjing; menghalau kucing; memanggil ayam. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

soh₁ *Adjective*. senyap; sunyi; diam; tidak bersuara.

synonyms: sera'ngèq. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks; kk.

soh₂ *Adjective*. bersepah. *synonyms*: berjuhèèk. *POSe1*: adj.

POSn1: ks.

soh₃ *synonyms*: sera'ngèq.

sojaa *Noun*. soldier; askar; perajurit; anggota tentera.

BorWrd1: BI 'soldier'. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

sok *Verb*. menyuluh; menerangi sesuatu tempat dengan menggunakan penyuluh. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

VARI: suk.

sòk *Redup Form*: se'sòk. *Variant*: se'sòk; persòk. *Verb*. to hang, to hook; gantung; sangkut; . Apis kisòk ituwala ku tingkap telaas dic imahnuh. Apis menyangkut tualanya di tingkap selepas dia selesai mandi.

POSe1: v. *POSn1*: kk.

sòl *Verb*. menyumbat. Kééq kisòl i'entak ru kapas. Dia menyumbat telinganya dengan kapas. *POSe1*: v.

POSn1: kk.

soo *Verb*. rumage, ransack; menyelongkar; mencari atau menyelidik dengan membongkar-bongkar. Tenèq éñ kisoò ipukét selwaar medéy kikèèq ikunchi mutu. Abang saya membongkar kocekseluarnya kerana dia mencari kunci motorsikal. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

sooc *Redup Form: si'sooc. Variant: si'sooc. Noun.* simpulan yang tidak kemas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sòòc *Adjective.* runcing; tajam. *synonyms: sujèèw. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sook₁ *Noun.* navel; pusat; lekuk di tengah-tengah perut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sook₃ *synonyms: padéék.*

sook *compare: rangkèng. Adjective.* 1 • thin; skinny; kurus. *synonyms: soor. CrossRefn1: kurus–kering. POSe1: adj. POSn1: ks.*

2 •

sòòk

sòòk *Noun.* hair; rambut; bulu pada kepala. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sòòk tebal

sool *Adjective.* tidak peramah. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

soop *Verb.* menyuap. *Amèèq kisoop bubor ku menang jiiiq de i'umor naar tahot. Ibu saya menyuap bubur pada adik kami yang berumur dua tahun. POSe1: v. POSn1: kk.*

se'noop *See main entry: soop. Noun.* 1 • suap. *Fuaz laluuq kichaaq nèq nu se'noop chanaaq taléh medéy kinya'nyiiq. Fuaz hanya mampu makan sesuap nasi sahaja kerna dia demam. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: se'nuup.*

2 • suap. *Fuaz laluuq kichaaq nèq nu se'noop chanaaq*

taléh medéy kinya'nyiiq. Fuaz hanya mampu makan sesuap nasi sahaja kerna dia demam.

POSe1: n. POSn1: kn.

sòòq *compare: se'èèk, ngòòy, sè'èèk, ngòòy. Noun.* carcass; busuk; bangkai; barang yang sudah busuk. *Kaaq de kibeliq ya Ghani ya sòòq.* Ikan yang dibeli oleh Ghani sudah busuk. *CrossRefn1: busuk; bau. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: sòq. VARn1: Dialek: BPD.*

soor *compare: rangkèng. Adjective.* thin; kurus. *Kenòn kerdoor Bah Suki soor ju chehey.* Bah Suki's daughter is thin and fair. Anak perempuan Bah Suki kurus dan cerah. *Note: Batang Padang synonyms: sook. CrossRefn1: kurus–kering. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sòòr *Verb.* 1 • sharpen; asah; menajamkan. *Apaq èñ kisòòr chook.* My father is sharpening rattan. Ayah saya menghaluskan rotan. *Enjoop èñ kisòòr awaat kaha-beh bubuuq.* My grandmother is sharpening her bamboo to make a fish trap. Nenek saya menajamkan buluh untuk membuat bubu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

2 • refine; halus. *POSe1: v. POSn1: kk.*

3 • clean; bersih. *POSe1: v. POSn1: kk.*

soor; sook *compare: rangkèng.*

soot *Variant: persoot. Adjective.* dry; kering. *Abat de bitiil ku chengléy ya soot.* Kain yang dijemur pada penyidai sudah kering. *synonyms: kersoy. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sòt [sònt] *Verb.* patuk. Puk én dat bisòt ya tijiq. Ayam itu mati dipatuk ular. *POSe1: v. POSn1: kk.*

sòq bejhuq *Noun.* tapioca soaked in water for making cakes; ubi kayu yang telah direndamkan selama seminggu dan berbau busuk. *Disc: BPD POSe1: n. POSn1: kn.*

sòr *Noun.* cockroach; lipas. *synonyms: gasur. POSe1: n. POSn1: kn.*

sòt *Noun.* electrical short; kejutan eletrik. *BorWrd1: BI 'short'. POSe1: n. POSn1: kn.*

subor *Adjective.* subur; tumbuh dengan keadaan yang baik. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

suduuq *Noun.* spoon; sudu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

suguu *Noun.* comb; sikat. *POSe1: n. POSn1: kn.*

sujèèw [sujèèñw] *Adjective.* runcing; tajam. *synonyms: sòc. POSe1: adj. POSn1: ks.*

sujot sujud.

suk suluh.

sulok sulong.

sumbong *Adjective.* arrogant; sombong; tinggi hati.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: ks.

sungar nakal.

sungkèy *Noun.* sungkai; sejenis tumbuhan hutan.

sup

surat *Noun.* surat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

suréh *Verb.* inform; speak; cakap; memberitahu. *Disc:* BOT, SAH *synonyms:* buwal, belwal, yaap, pééy, bungwal, pasal, pasal, yaap, buwal. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

surong hulur.

susah *Adjective.* susah, sukar. *synonyms:* hajap, teréq.

BorWrd1: BM. *POSe1:* adj. *POSn1:* ks.

susuu *Noun.* milk; susu. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

sutong *Noun.* sotong. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

suuc *Verb.* 1 • wash; basuh; cuci. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

2 •

suul *Verb.* jolok. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

suup *Noun.* lung; paru-paru. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

suuy 1 • *Adjective.* alive; hidup; bernyawa. Atoq èñ lekat suuy. Datuk saya masih hidup. *synonyms:* réés.

POSe1: adj. *POSn1:* ks.

2 • *Verb.* to live; berada dalam keadaan. Keluwarge Amir ennaay suuy kateh nehajap. Ikenòòn dic pèq besekulah ru selaluuq ennaay pèq becha'naaq. Keluarga Amir hidup dalam kesusahan. Anak-anaknya tidak bersekolah dan mereka sering kekurangan makanan. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

3 •

sinuuy *See main entry:* suuy. *Noun.* 1 • life; kehidupan; keadaan atau sifat hidup. Sinuuy sengòòy ku Malaysia adèh semiyaq. Kehidupan rakyat di

Malaysia ini aman dan tentram. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

2 •

suwaraaq *Noun.* 1 • voice; suara. *BorWrd1: BM.* *POSe1: n.*
POSn1: kn.

2 •

suwèèk₁ *Verb.* to visit; melawat; menziarahi. *Jiiq jisuwèèk tenèq jiiq de paay kiperisyòòs.* Kami menziarahi kakak kami yang baru lepas bersalin. *POSe1: v.*
POSn1: kk.

suwèèk₂ *Adjective.* keliru. *POSe1: adj.* *POSn1: ks.*

suwèèk₃ *synonyms: derleh₁.*

suwiik *Adverb.* on top; atas. *Kééq kidèèq i'ngteeq ku suwiik lambari.* He put his food on top of the cupboard. *Dia meletakkan lauknya di atas almari.* *POSe1: adv.*
POSn1: ktr.

T – t

ta'at *Verb.* obey; taat.

ta'dadéq *Verb.* tidak mahu berenggang. *Disc:* BPD *POSe1:* v.
POSn1: kk.

ta'i lalat

taac *Redup Form:* **tentaac**. *Verb.* anyam. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

taaq *Noun.* bapa mertua. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

taaw *compare:* **cheleh**. *Verb.* terjun; terjun; melompat dari atas ke bawah. *synonyms:* **bertèc**. *CrossRefn1:* turun.
POSe1: v. *POSn1:* kk.

tabèèk *Noun.* frog; katak; sejenis amfibia yang melompat, berdarah sejuk, berkaki empat, berkulit lembap dan tidak berekor. Ianya tinggal kawasan berair. *umum:* **tabèèk sempòh**, **tabèèk sèt**, **tabèèk karòòk**; *jenis:* **tabèèk karòòk**. *LexFuncE1:* frog, type of; frog, type of; frog, type of. *LexFuncN1:* katak puru; katak, sejenis; katak, sejenis. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tabèèk

tabèèk karòòk *Noun.* frog, type of; sejenis katak yang badannya bergerutu. *umum:* **tabèèk**; *jenis:* **tabèèk**.
LexFuncE1: frog, type of. *LexFuncN1:* katak, sejenis.
POSe1: n. *POSn1:* kn.

tabèèk sempòh *Noun.* frog, type of; tinggal di kawasan kuala sungai seperti air terjun dan kawasan

berbatu. Bentuknya lebih kecil dari katak biasa serta mempunyai tangan dan kaki yang pendek.

umum: tabèèk. LexFuncE1: frog, type of. LexFuncN1: katak, sejenis. POSe1: n. POSn1: kn.

tabèèk sèt *Noun.* frog, type of; sejenis katak yang tinggal di atas batu dan boleh dibela kerana ianya boleh dimakan. Ia juga dibuat umpan memancing.

umum: tabèèk. LexFuncE1: frog, type of. LexFuncN1: katak, sejenis. POSe1: n. POSn1: kn.

tabèr *Noun.* curtain; tirai.

taboh *Noun.* lubang di tengah pokok. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tachii *Noun.* excavator; jentera pengorek; penggali.

POSe1: n. POSn1: kn.

tadah *Verb.* menadah. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tadeer *Noun.* crow; to crow; kokokan; bunyi ayam jantan yang berlarut-larut; berkokok. *Amen higeey ku kampok, pe-pegelap buléh hicherngaay ngròq tadeer pok.* Jika kita tinggal di kampung, pada waktu subuh kita boleh mendengar bunyi ayam berkokok. *Biyasaaq jéh, pok ibééq de kibetadeer pe-pegelap.* Biasanya, ayam jantan yang berkokok pada waktu subuh. *synonyms: chabèh₂, sidaay,*

430b2d22-0cf2-4e27-8ef5-7f037f25269a. POSe1: n. POSn1: kn; kk.

tades *Verb.* tripped over; tersandung; tersepak. *Nita behiip*

ijok medèy kitades chaak jehuuq mase kikèèq rangas.
Kaki Nita berdarah kerana tersandung ranting
kayu semasa mencari kayu api. *Disc: JPH-B POSel: v.*
POSnl: kk. VARI: tadés. VARnl: Dialek: CH, JPH-A.

tadòq *Verb.* tadah; menadah. Amin kitadòq itek, kisemaañ
duwét nu i'apaq. Amin menadah tangan, meminta
duit pada bapanya. *POSel: v. POSnl: kk.*

tageh *Verb.* beat a drum; memukul atau bermain drum.
Dram aji bitageh la nòq urak. That drum is played by only
one person. Drum itu dimainkan oleh seorang
pemain sahaja. *POSel: v. POSnl: kk.*

tah entah. *synonyms: ééw, tééy, ééw. POSel: neg. POSnl: ung.*

tahagiiq *Noun.* forehead; dahi. *Disc: PHG synonyms: temagiiq.*
POSel: n. POSnl: kn.

tahan *Verb.* endure; tahan. *BorWrdl: BM. POSel: v. POSnl: kk.*

tahòòr *Noun.* sejenis tupai. *POSel: n. POSnl: kn.*

tahot *Variant: setahot. Noun.* tahun; jangka waktu selama
12 bulan. *BorWrdl: BM. POSel: n. POSnl: kn. VARI: tawon.*

tajaak *Verb.* pegang; pegang. Azhari kitajaak tek itenèq
mase ubaay litas timboq. Azhari memegang tangan
abangnya semasa mereka melintas jalan raya.
POSel: v. POSnl: kk.

tajap *Adjective.* sharp; tajam. Yooc guluk ajih tajap. Parang
golok itu tajam. *BorWrdl: BM. POSel: adj. POSnl: ks.*

tajoq *See main entry: tijiiq. Noun.* snake; ular. *synonyms: tijiiq.*

POSe1: n. POSn1: kn.

tak *Redup Form: te'tak. Adjective.* worn, useless; buruk. Enjòòp èñ kitòòt tak abat. Nenek saya membakar kain buruk. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

takar *Noun.* buyung yang di buat daripada tanah liat dan di gunakan sebagai tempat menyimpan beras, garam, air dan sebagainya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

takaw *Noun.* 1 • tembakau.

2 •

takok *Verb.* menakung atau menadah air. Ah Fun kitakok téew maniiq medéy kiha-beh téew seniram bungaq. Ah Fun menakung air hujan kerana dia hendak membuatnya sebagai air siraman bunga.

BorWrd1: BM 'takung'. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: takong.

takoq *Noun.* notch; tokek; takik yang agak dalam; menakuk; menakik. Apaq kibeh takoq ku keniing je'eer. Ayah membuat takik pada batang pokok kelapa. Apaq tengah kitakoq keniing je'eer. Ayah sedang menakuk pokok kelapa. *POSe1: n. POSn1: kn; kk.*

takuuq berasak-asak.

talak *Noun.* waterfall; air terjun. *POSe1: n. POSn1: kn.*

taleh *Adjective.* 1 • only;; sahaja; hanya; cuma. Ku kampok jiiq, Toq Long taléh de paniy bahbeh belaaw. Di dalam kampung kami, hanya Tok Long yang pandai

membuat buluh sumpitan. *Disc: JPH-B POSe1: adj.*

POSn1: ks. VARI: taléh; talée. VARn1: BPD, BOT, CH, JPH-A,.

2 • whatever, whoever, where-ever; sebarang; apa sahaja; siapa sahaja; mana-mana sahaja. "Chaaq ma taleh de mòng!" amèèq kiròòq ha menang èñ de kiraròòq ha cha'naaq. "Makan apa sahaja yang ada!" ibu memarahi adik yang merungut mengenai makanan. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

taliiq *Noun.* rope; tali. Taliiq kééq de kisek ha kambék ku jahuuq je'eer ya gechat. Tali yang mengikat kambing pada pokok kelapa telah putus.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

taliiq tép *Noun.* pita pengukur. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

taliiq wòk *synonyms: chengkòt wòk.*

talòh *Noun.* lubang. *synonyms: hòl, lubòòk, lubòk, lubòk, hòl. POSe1: n. POSn1: kn.*

taluuq *Noun.* millipede, *Trigoniulus lumbricinus*; ulat gonggok; sepah bulan; mentibang; ulat gengulung; sejenis haiwan kecil yang mempunyai banyak kaki. Taluuq iragiiq rengaañ ju je'òòy ijuk. Ulat gonggok berwarna merah dan banyak kakinya. *synonyms: siwééy. POSe1: n. POSn1: kn.*

tamat *Adjective.* end; finish; tamat; berakhir; selesai.

BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

tampal *Verb.* patch, paste; menampal; melekatkan.

BorWrd1: BM. POSel: v. POSn1: kk.

tampoq *Noun.* sejenis tumbuhan; tampok. *POSel: n.*

POSn1: kn.

tampoy *Noun.* buah tampoi.

tan *Noun.* tonne; tan; ukuran berat yang bersamaan dengan 2204.6 paun atau 1000 kilogram.

BorWrd1: BI 'tonne'. POSel: n. POSn1: kn.

tandoq 1 • *Noun.* horn; tanduk. *BorWrd1: BM. POSel: n.*

POSn1: kn.

2 • *Verb.* to strike with head; menanduk. *POSel: v.*

POSn1: kk.

tang *Adjective.* at, on, in; menunjukkan tempat tertentu dalam ruang. *Tang ku kemiil mije ajéh mòng bidèèq pasu bungaq. Di atas meja itu ada diletakkan pasu bunga. POSel: adv. POSn1: ksn.*

tangen *compare: tangkòòk. Noun.* 1 • neck; leher; bahagian badan yang menghubungkan kepala dan bahu.

Disc: JPH-B synonyms: lengiq. CrossRefn1: tengkuk. POSel: n.

POSn1: kn. VAR1: tangin. VARn1: CH, JPH-A.

2 •

tanggam *Verb.* choose; pilih. *Èñ ngtanggam chanuuq bajuuq ajih. Saya pilih dulu baju itu. POSel: v. POSn1: kk.*

tanggongjawab *Verb.* responsible; tanggungjawab.

BorWrd1: BM. POSel: v. POSn1: kk.

tangkòl [tangkònl] *Verb.* carry on one's head; junjung.

synonyms: **junjuk**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

tangkòòk *compare:* **tangen**, **lengiq**. *Noun.* tengkuk; bahagian belakang leher. *CrossRefn1:* **leher**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tangwiik *compare:* **mangheel**. *Noun.* 1 • spider; labah-labah.

synonyms: **tawiik**, **maneng**, **maneng**, **tapeng**, **tawiik**.

POSe1: n. *POSn1:* kn.

2 •

tanjong *Noun.* tanjung. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tanòng *Noun.* dragonfly; pepatanung. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tanyaaq *Verb.* ask; tanya. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

VARI: **tanyaaq**. *VARn1:* **BPD**.

tenanyaaq *See main entry:* **tanyaaq**. *Noun.* 1 • question;

pertanyaan. *BorWrd1:* **BM**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

2 • question; pertanyaan. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tap *Verb.* plant; tanam. *synonyms:* **chet**. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

tap pasang.

tapar *Noun.* tapak. Tapar tek éñ kilukaaq mase ngkutép chapèh kachaaq tingkap kééq de che'eh teroq ya batuug sentét. Tapak tangan saya luka semasa saya mengutip cebisan kaca tingkap yang pecah kerana terkena batu lastik. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

tapeng *compare:* **mangheel**. *Noun.* 1 • spider; labah-labah.

synonyms: **maneng**, **tawiik**, **tangwiik**. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

2 •

tapés *Noun.* penapis; alat menapis atau menyaring; menapis; menyaring. *Biyasaaq hiiq higunaaq tapés amen hiha–tapés tééw téh ju iserboq.* Biasanya kita menggunakan penapis jika kita hendak menapis air teh dari serbuknya. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn; kk.*

tapiiq *Connective.* tapi. *BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.*

tapòk *Noun.* bakul kecil yang diperbuat dari daun mengkuang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

taptibaw *Noun.* taptibau; sejenis burung; eurostopodos temminckii.

taraang *Noun.* sejenis tupai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

taree *Connective.* antara; di tengah. *BorWrd1: BM. POSe1: prep. POSn1: kpg.*

tareeq *Noun.* batang pokok. *Tareeq sempaaq kiyook ku kemiil timboq mase maniiq kelèm jihnéèq.* Batang durian jatuh di atas jalan raya semasa hujan malam tadi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tareh₁ *Verb.* argue; tidak sependapat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tenareh *See main entry: tareh₁. Adjective.* degil. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

tareh₂ *Verb.* taruh; bertaruh; pertaruhan; agak. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tarèk

taréq *Verb.* tarik. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tariiq₁ *Noun*. two days hence; day after tomorrow; lusa; hari selepas atau sesudah esok. Hupeer hariiq Senayan, tariiq hariiq Selase. Esok hari Isnin, lusa hari Selasa.
synonyms: hupeer utèh, temu'teh. POSe1: n. POSn1: kn.

tariiq₂ *Verb*. angkat. *synonyms: tayuut. POSe1: v. POSn1: kk.*

taròk *compare: mataaq. Noun*. spear; lembing. Maay Temiir naygunaaq taròk amen naydendep. Orang Temiar menggunakan lembing jika memburu.
synonyms: tiroq. POSe1: n. POSn1: kn.

tarong kuuy tengkorak.

taroq *Noun*. swollen stomach; kembung perut. *POSe1: n. POSn1: kn.*

taruk *Noun*. shoot; pucuk daun spt pucuk ubi kayu, pucuk betik dll. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: tarok.*

tas *compare: gòòc, kooh, gek, giiq. Verb*. cut a piece of string or rope; memotong tali. Mabeeq de ka'kééq kaaq ajeh naytas sengraay jarik de si'sooc. The fisherman cut the tangled net. Nelayan itu memotong bahagian jaring yang tidak tersimpul. Et hèèq tas chook ajeh. You go cut the rope. Awak pergi potong tali itu.
synonyms: chòh. POSe1: v. POSn1: kk.

tas kerat.

tasaq *Verb*. tenyeh; tonyoh; sental; menggosok dengan kuat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

taséq *Noun*. lake; tasik. *synonyms: tebooq. BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

tataaq *compare: ngraaq, jajaaq, engraaq, jajaaq, jajaaq, maay engraaq. Noun.* old man; lelaki tua; lelaki yang sudah lanjut usia atau berumur. *CrossRefn1: tua; perempuan tua. POSe1: n. POSn1: kn.*

tatal *Noun.* cutting board; alas tempat memotong ikan, daging, sayur dll. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tateeh roboh.

tatèèk *See main entry: tèèk. compare: beteec, betey, tèèk. Adjective.* torn; terkoyak ;sudah koyak. *synonyms: beteec, chachèh. CrossRefn1: koyak. POSe1: adj. POSn1: ks.*

tatek *Adjective.* tertanggal; terlondeh. *synonyms: sate. POSe1: adj. POSn1: ks.*

tatiiq *Verb.* belum lagi. *synonyms: jatiiq, pidòòq, tò'tiiq, pè'sék, pèq sék. POSe1: v. POSn1: kk.*

tawaak *compare: sirooy, kere'baak. Noun.* butterfly; rama-rama. *Disc: PHG synonyms: kere'baak. CrossRefn1: kupu-kupu. POSe1: n. POSn1: kn.*

tawiik *compare: mangheel. Noun.* spider; labah-labah. *synonyms: tangwiik, maneng, maneng, tapeng, tangwiik. CrossRefE1: large spider. CrossRefn1: labah-labah besar. POSe1: n. POSn1: kn.*

tawliyah *Verb.* tauliah; perlantikan. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tawòòh *compare: besék, dòk, chabèh, heel, raaw. Noun.* type of

monkey; sejenis monyet. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tayaa *Noun.* tire; tayar; lapisan getah pada roda kenderaan bagi melicinkan pergerakan dengan menyerap hentakan. *BorWrd1: BM; BI 'tire'. POSe1: n. POSn1: kn.*

tayép *Verb.* taip; menulis sesuatu dengan menggunakan mesin taip atau pemproses kata. *BorWrd1: BM; BI 'type'. POSe1: v. POSn1: kk.*

tayuut *Verb.* angkat. *synonyms: tariiq₂. POSe1: v. POSn1: kk.*

te'aal *compare: ternyòòl. Verb.* point; mengacukan jari bagi menunjukkan sesuatu arah atau objek; mengangkat tangan kepada seseorang sebagai tanda sapaan dari jauh. *Azril kita'aal itek nu èñ mase kilintas nòòng. Azril mengangkat tangannya kepada saya semasa dia melintas jalan. POSe1: v. POSn1: kk.*

te'nòòt timbunan; himpunan.

te'op *Verb.* steam; rebus; kukus. *POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: te'òp.

tebeek₁ *Verb.* soak; rendam. *Amèèq èñ kitebeek abat ku limpun. Emak saya merendam kain di dalam besen. POSe1: v. POSn1: kk.*

tebeek *Adjective.* 1 • full; penuh. *Ku katéh kutaq ajéh tebéék ya pelèèq jambu. Dalam kotak itu penuh dengan buah jambu. Disc: KIN POSe1: adj. POSn1: ks.*
VARI: tebéék. VARn1: BPD, BOT, CH, JPH-A.

2 •

tebék *Noun*. river bank; tebing sungai. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

tebi layar *Noun*. main support rafters at the edges of the roof on the ends of the house, making an "A" shape; penyangga besar yang terdapat ditepi atap dan di hujung rumah, ianya berbentuk seperti "A". *seluruh*: deek. *LexFuncE1*: house. *LexFuncN1*: rumah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

tebooq *Noun*. tasik; lombong. *synonyms*: taséq. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

teboq pahat.

tebot *Verb*. to board (a ship); to mount (a horse); to ride (a car, bicycle, motorbike); menaiki kenderaan. Firdaus kitebot mutu ru Iskandar, ubaay ét nu sekolah. Firdaus menaiki motosikal bersama Iskandar, mereka pergi ke sekolah. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: tebet; tebat.

tedeh *Adjective*. shady; redup; cuaca yang tidak panas terik. *BorWrd1*: BM 'teduh'. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

teeh *Verb*. fall over; merobohkan. *synonyms*: cheteh, gertee, gerteeh. *POSe1*: v. *POSn1*: kk. *VARI*: tee.

teek *Adjective*. degil; keras hati; keras kepala; tegar. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

tèèk *compare*: tatèèk. *Variant*: tatèèk. *Verb*. koyak; mencarik kain atau kertas. Kééq kitèèk surat-surat de kikep entem. Dia mengoyak surat-surat yang

diterimanya dahulu. *synonyms*: chèèh₂, chèh, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc, chèèk, chèèk, chèh, 60e91706-32db-42c0-a7a0-57398c65aebc. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

tèèk

teew *Noun*. 1 • water, river; air; sungai. *Disc*: KIN *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: tééw. *VARn1*: BOT, BPD, CH, JPH-A.
2 •

tééw

tééw lenghéék

teew mat *compare*: sempòòk. *Noun*. tear; air mata. Bah Duma jòòt itééw mat medèy kimuuc ya haboq. Bah Duma menitiskan air mata kerana matanya dimasuki habuk. *Disc*: KIN *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: tééw mat. *VARn1*: BOT, BPD, CH, JPH-A.

teew nòòm *synonyms*: nòòm.

tééw nòòm

tééy entah. *Note*: Suspicious -- close in meaning to téy 'iakah'...
synonyms: tah, ééw. *POSe1*: neg. *POSn1*: ung.

tegang

tegòh *compare*: yòòk, jeer. *Verb*. fall; jatuh. *synonyms*: jeer, yòòk. *CrossRefn1*: jatuh; gugur; luruh; tumbang; runtuh; jatuh. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

tegor *Verb*. 1 • greeting; tegur; sapa. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

2 • advice; menegur; mengkritik. Encik Rizal kitegor

senilap de kibeh ya Gostin. Encik Rizal menegur kesilapan yang dilakukan oleh Gostin. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tegum *Adjective.* rain cloud; cloudy; awan mendung; awan yang mengandungi hujan; cuaca mendung; keadaan yang berawan dan redup. *POSe1: n. POSn1: kn; ks.*

teh *Verb.* menurunkan beban yang dipikul atau dibawa. Apaq éñ kiteh ragaaq kééq de mòng sempaaq ku ikatéh. Ayah saya menurunkan raga yang mengandungi durian di dalamnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

téh *Noun.* tea; teh; pokok tumbuhan renek yang daunnya dikeringkan dan dibuat minuman. *BorWrd1: BM; BI 'tea'. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: tèè.*

tehir berdiang; memanaskan badan berdekatan dengan unggun api.

tehòòk *Adjective.* cold; cool; sejuk; dingin.
synonyms: sengngèc, chepèc, pechèk, pechèk, sengèc.
POSe1: n. POSn1: ks.

tehool *compare: lehem. Variant: tuhaal. Verb.* blow; tiup; hembus. *synonyms: pooy. CrossRefn1: bernafas. POSe1: v. POSn1: kk.*

tehòòr

tehuur *Adjective.* smarting; pedih. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

tejiiq

tek₂ *Verb.* remove, take off, pull out; buka; cabut; tanggal;

lucut. Apaꝓ kitek pakuuꝓ ku chenòl telniil abat, medèy kinyèꝓ dòh kenaꝓ kuuy. Bapa mencabut paku yang ada pada tiang penyidai, kerana dia tidak mahu ia terkena pada kepala. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tek *compare: kengriit, jaras. Noun.* 1 • hand; tangan; anggota badan dari siku hingga ke hujung jari.

CrossRefn1: lengan bawah; jari. POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

tek kengwéel

tek kentòp

tekan *Verb.* tekan. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tekooy *Noun.* flying lizard; sejenis binatang yang menyerupai mengkarung tetapi mempunyai sayap kecil di kiri dan kanan kakinya yang membolehkannya mengelunsur dari tempat tinggi seolah-olah ianya terbang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tek-tek tertanggal; tercabut. *seluruh: kenriit.*

tekukor *Noun.* tekukur. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tekuuꝓ

tel *Verb.* arrive; tiba. *Disc: TJM synonyms: f5747dc8-2464-4acc-8745-c77ae81cda₈₀. POSe1: v. POSn1: kk.*

telaas₁ *Adverb.* selepas; sudah. *Disc: JPH synonyms: yadah.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

telaas *compare: terlaas. Adjective.* bebas; lepas; tidak terikat. Booꝓ hentòꝓ de telaas ju itanggongjawab nu i'agame,

ibangsaaq ru inegare. Tiada siapa yang bebas dari tanggungjawabnya terhadap agama, bangsa dan negara. *POSe1: adj. POSn1: ks.*

telaas *Variant: terlaas. Noun.* tongkat ali. Telaas je'òòy kichuwaay ku serak. *synonyms: hoot, yadah.*

telanjang *Adjective.* telanjang, bogel. *synonyms: palaaq.*
BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

telèèn *compare: telòòt. Verb.* memerhati dengan bersungguh-sungguh. *POSe1: v. POSn1: kk.*

telèèn

teleey *compare: kileeq. Adjective.* lain. *CrossRefn1: lain.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

telèy *Noun.* banana; pisang. Keneeng telèy ajeh bichet ya apaq èñ. The banana tree was planted by my father. Pokok pisang itu ditanam oleh bapa saya. *POSe1: n.*
POSn1: kn. VARI: teléy.

telingiq *Verb.* curi dengar. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tèlipon

telniil *See main entry: tiil. Noun.* 1 • place to hang things to dry; penyidai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • place to hang things to dry; penyidai. *POSe1: n.*
POSn1: kn.

teloh *compare: peek₁. Noun.* leak; bocor. Pelook deek jiiq kiteloh medèy teroq ya batuuq sentét mabeeq sangèèt. Atap rumah kami bocor kerana terkena batu yang

dilastik oleh budak-budak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

telòk *compare: begéél, begut. Verb. mematahkan. POSe1: v. POSn1: kk.*

telòòt *compare: telèèn. Verb. merenung. POSe1: v. POSn1: kk.*

teluk *Noun. elephantiasis; penyakit untut. POSe1: n. POSn1: kn.*

temaaq *Noun. kudis. Lukaaq ya kijadiiq temaaq medéy pèq biperlaay. Luka sudah menjadi kudis kerana tidak diubati. synonyms: kudil. POSe1: n. POSn1: kn.*

temaat *Verb. periksa; memeriksa. POSe1: v. POSn1: kk.*

temagiiq *compare: labuut. Noun. 1 • forehead; dahi. Temagiiq Han Sura luut medéy bipòh la chaak jehuuq. Han Sura's forehead was swelling because he was hit by a tree branch. Dahi Han Sura benjol kerana terpukul oleh dahan pokok. synonyms: tahagiiq. CrossRefE1: fontanelle. CrossRefn1: ubun. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

temakang

témbaq *Verb. tembak; bedil; melepaskan bedilan dengan menggunakan senjata api. synonyms: bedél. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tembelang

temelang *Noun. 1 • tembelang; telur yang rosak dan tidak boleh menetas serta menjadi busuk. synonyms: kot. BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

temèn *Noun.* bamboo, type of; buluh sumpit; dikenali sebagai buluh sumpit kerana ianya digunakan untuk membuta buluh sumpitan. Ia mempunyai batang yang kecil dan lurus serta ruas yang panjang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

temenung *Verb.* termenung; berfikiran panjang dan mendalam. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

temiir

temikèy *Noun.* watermelon; tembikai. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: tembikéy.*

tempat *Noun.* place; tempat. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tempor *Verb.* tempur; serang. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

temu'teh *Note:* some people say 'temuteh' *Noun.* lusa.

synonyms: hupeer utèh, tariiq₁. *POSe1: n. POSn1: kn.*

temuduge *Verb.* an interview; temuduga. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

temun hadap.

tén *Noun.* tin; bekas yang dibuat daripada logam.

synonyms: koq. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tena'at *baseform: ta'at. Noun.* obedience; ketaatan.

tenadeer puk

tenadòq tadahan.

tenampal penampal.

tenandaaq

tenangkal *Noun*. 1 • amulet, talisman; tangkal; azimat. Amir kiperchayaaq, tenangkal mòng ikuwasaq. Amir percaya bahawa tangkal mempunyai kuasanya.

POSe1: n. POSn1: kn.

2 •

tenangkés

tenanyaaq *See main entry: tanyaq. Noun*. 1 • question; pertanyaan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • question; pertanyaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tenareh *See main entry: tareh₁. Adjective*. degil. *POSe1: adj.*

POSn1: ks.

tenayaaq [tenayaanq] *Noun*. pertanian. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tendang *Verb*. tendang; sepak. *synonyms: sipaq, tenyak.*

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

tenèèq–menang *synonyms: beradéq.*

tenem *Noun*. hari; malam; lengkap sehari; satu hari.

POSe1: n. POSn1: kn.

tenèq *compare: menang. Noun*. abang atau kakak.

CrossRefn1: adik. POSe1: n. POSn1: kn.

tenèq–menang *Noun*. adik-beradik; saudara kandung.

synonyms: beradéq. POSe1: n. POSn1: kn.

tengaaw *Noun*. headache; sakit kepala. Èñ tengaaw kuuy. My head hurts. Saya sakit kepala. *synonyms: tengòr, tengòr.*

POSe1: n. POSn1: kn.

tengah *Adverb*. in the middle of (doing something); sedang.

Ahmad tengah kicha'chaaq ru Hezron. Ahmad sedang makan bersama dengan Hezron. *BorWrd1: BM.*

POSe1: adv. POSn1: ktr.

tengas *Noun.* 1 • fish, type of; ikan tengas; ikan air tawar tinggal di air terjun. *POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

tengat *Noun.* constipation; sembelit. *synonyms: genggiit.*

POSe1: n. POSn1: kn.

tenghèèn *Verb.* hear; dengar. *synonyms: gertéék, cherngaay.*

POSe1: v. POSn1: kk.

tengher *Noun.* jampi; mentera; sihit. *Halaaq kigunaaq tengher kiperyep nya'niiq maay nya'nyiiq.* Bomoh menggunakan jampi untuk menyembuhkan penyakit pesakitnya. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: tenghòr.

tengiléng 1 • tenggiling.

2 •

tengkar *Verb.* menggunakan barangan atau peralatan milik orang lain dengan izin atau sebaliknya, walaupun sudah mempunyai barang atau peralatan tersebut. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tengkuloq *Noun.* tengkolok; sejenis kain penutup kepala. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tenglòh *Noun.* tetamu; orang yang datang melawat ke rumah; orang yang dijemput untuk hadir ke dalam

sesuatu majlis. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tengòr *Noun.* 1 • dizzy; pening. *synonyms: tengaaw. POSe1: v. POSn1: kn.*

2 • headache; sakit kepala. *synonyms: tengaaw. POSe1: v. POSn1: kk.*

tengrang *See main entry: terang. Noun.* penerangan; penjelasan. *BorWrd1: BM 'terang'. POSe1: n. POSn1: kn.*

tengreq *Noun.* permulaan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tengréq *See main entry: teréq. Adjective.* difficult; susah; sukar. *Rosiadi kirasaq hat itengréq kerjaq bahneh deek, sampéy pèq kisanggop niic betulok i'apaq beh deek li'naay. Rosiadi merasakan sangat sukar melakukan kerja membina rumah, sehingga dia tidak sanggup lagi menolong bapanya membina rumah mereka. POSe1: adj. POSn1: ks.*

tengròèc *See main entry: teròèc. Noun.* fisherman; someone who is fishing; pemancing; orang yang memancing. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tengrool *Noun.* air pancur; air yang disalurkan dengan menggunakan buluh. *Entem jiiq jigunaaq tééw tengrool sebelum mòng pili. Dahulu kami menggunakan air pancur yang disalurkan oleh buluh sebelum adanya pili. POSe1: n. POSn1: kn.*

tengtook *Noun.* bird, type of; sejenis burung yang mempunyai tali di ekornya dan akan menyerang apabila manusia menghampirinya kerana

melindungi anaknya. *umum*: bac1c332-981c-4251-801a-531fc63be9e₉. *LexFuncE1*: bird. *LexFuncN1*: burung.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

tengwak *Noun*. snake, type of; ular timah. Menang èñ kibakeeq nu'ikor tengwak ku kateh lungkang. Adik saya ternampak seekor ular timah di dalam longkang. *umum*: tijiiq. *LexFuncE1*: snake. *LexFuncN1*: ular.
POSe1: n. *POSn1*: kn.

teninuuy *See main entry*: ntooy. *Adjective*. saiz. *synonyms*: mar.
POSe1: adj. *POSn1*: ks.

teniroq *See main entry*: tiroq. *Noun*. spearfishing, hunting with a spear (e.g. fish, turtles, etc.); pencarian labi-labi atau ikan dengan alat macam seligi. Apaq èng ki'et nu teniroq pe'aas. My father went spearing turtles. Bapa saya pergi menikam labi-labi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

tenluk *Noun*. tolok ukuran; alatan yang digunakan untuk mengukur. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

tentook *Noun*. woodpecker; burung belatuk. *POSe1*: n.
POSn1: kn.

tentoot *See main entry*: bertoot. *Verb*. bergurau. *POSe1*: v.
POSn1: kk.

tenulés

tenumpang tumpangan.

tenungkat *Noun*. penongkat; benda yang digunakan bagi menongkat sesuatu. Apaq kigunaaq awaat kibeh

tenungkat ha chenòòl telniil abat de chernèèr. Ayah menggunakan buluh sebagai penongkat bagi penyidai kain yang condong. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tenyak *Verb.* kick; tendang. *Disc: PHG synonyms: sipaq, tendang. POSe1: v. POSn1: kk.*

tenyèèq *Noun.* sejenis binatang. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tepook *Noun.* tepung berubat yang diperbuat dari beras dan daun pandan yang digiling. *Note: Maybe from 'tepung'? POSe1: n. POSn1: kn.*

tepoq *Verb.* claps; tepuk. *Dic maay ennaay tepoq tek telaas Perdana Menteri dic kiberuchap. Semua orang menepuk tangan selepas Perdana Menteri habis berucap. synonyms: pòòk. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ter'òòs

ter'òòs *Verb.* menyalakan api. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tera *Noun.* lembah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

teraap jurang.

terakòl *Noun.* monitor lizard; biawak. *synonyms: geriik. POSe1: n. POSn1: kn.*

teramis *Noun.* fish, type of; sejenis ikan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

terang *Variant: tengrang. Adjective.* bright; terang. *BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.*

teraq *Noun.* truck; trak; . *synonyms: luri. BorWrd1: BM; BI 'truck'.*

POSe1: n. POSn1: kn.

teratèy *Noun.* teratai; sejenis tumbuhan air yang tumbuh di dalam tasik. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

terayèl *Noun.* stream; sungai kecil; tali air. *POSe1: n. POSn1: kn.*

terbòòr *See main entry: bòòr. Verb.* memperbaiki. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: terbòòl.*

terbul *Noun.* fish, type of; sejenis ikan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

terbuuq *compare: derleh₃. Verb.* menghampiri, berjumpa. Éñ dòh ngterbuuq Encik Hamdan pukul 11 pegelap ku ipejabat. Saya akan berjumpa Encik Hamdan pada pukul 11 pagi di pejabatnya. *POSe1: v. POSn1: kk.*

terèh *Verb.* asah; menajamkan. *synonyms: chiis. POSe1: v. POSn1: kk.*

terenghan kenleh

tereq *Noun.* bird, type of; sejenis burung yang besar yang ada didalam hutan yang mempunyai paruh yang besar dan mempunyai warna yang cantik. *POSe1: n. POSn1: kn.*

teréq *Variant: tengréq. Adjective.* susah; sukar.

synonyms: susah, hajap. POSe1: adj. POSn1: ks.

tergaq *Verb.* meluruskan. *BorWrd1: BM 'tegak'. POSe1: v. POSn1: kk.*

tergetéék

terhan *Verb.* 1 • to support, to block; menahan; tidak

melepaskan; memberi sokongan. Ennaay cubaaq
naytahan jehuuq ajeh ru memeriip batak awaat.

Mereka cuba menahan pokok itu dengan beberapa
batang buluh. *BorWrd1: BM 'tahan'. POSel: v. POSn1: kk.*

2 • to stop; memberhentikan; melambatkan tangan
supaya kenderaan berhenti. Jiiq jiterhan bas ku bèèk
nuung. Kami memberhentikan bas di tepi jalan.

POSel: v. POSn1: kk.

3 •

terhan lehem

terime *Verb.* terima; memperoleh; mendapat.

synonyms: kep. BorWrd1: BM. POSel: v. POSn1: kk.

terlaas *See main entry: telaas. compare: telaas. Verb.* 1 • let go;
melepaskan; membebaskan. Amin kiterlaas cherèk
de kibelaaq sejaq cherèk ajeh paay kiyòòs. Amin
membebaskan tupai yang dibelanya sejak tupai
tersebut baru lahir. *POSel: v. POSn1: kk.*

2 •

terlampaw bernoos *Noun.* hothead; pemarah; individu
yang mudah marah. *POSel: n. POSn1: kn.*

terloh

terloh₁ *Noun.* dirasuki oleh roh-roh; keadaan sawai.

POSel: n. POSn1: kn.

terloh₂ *Verb.* menunjuk-nunjuk; suka memperlihatkan
kelebihan yang ada pada diri. Zul numòm nè'terloh,

terutame ikerjaq kééq pèq memeriip ajéh. Zul seorang yang suka menunjuk-nunjuk, terutamanya jawatannya yang tidak seberapa itu. *POSe1: v. POSn1: kk.*

terlòh igunik *Noun.* in a trance; dalam keadaan khayal. *POSe1: n. POSn1: kn.*

terlòy menyampaikan; mengirimkan.

termuuq *compare: jek₂, mèèq₃, geey₃.* *Verb.* marry; dijodohkan; dikahwinkan. *Tenèq èñ bitermuuq ru litaw maay Bidor.* Kakak saya dijodohkan dengan pemuda dari Bidor. *synonyms: je'nek, mèèq₃, geey₃.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

ternyòòl *compare: te'aal.* *Verb.* 1 • point; mengacukan jari; menunjukkan jari pada sesuatu arah atau objek. *Sangèèt ajeh kijinjaap sambél kiternyòòl nu itenèq de beuséq ha keeq.* Kanak-kanak itu menangis sambil mengacukan jari kepada abangnya yang mengusiknya. *synonyms: pernèèng.* *POSe1: v. POSn1: kk.* *VARI: ternyuul.*

2 • show; menunjukkan; memapar; memperlihatkan; mendedahkan. *Tenèq èñ kiternyòòl senalah èñ de ngchereh pingat kachaaq ku amèèq jiiq.* Abang saya mendedahkan kesalahan saya yang memecahkan pinggan kaca kepada ibu kami. *synonyms: pernèèng.* *POSe1: v. POSn1: kk.*

ternyuul

teròk *Noun.* terung. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

teròk belandèè *Noun.* terung pipit.

terompèt *Noun.* terompet. *BorWrd1:* BM. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

teròòc *Verb.* to fish with a line and hook; pancing,
memancing. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

tengròòc *See main entry: teròòc. Noun.* fisherman; someone
who is fishing; pemancing; orang yang
memancing. *POSe1:* n. *POSn1:* kn.

teroq₁ *Verb.* 1 • affected by; struck with; undergo something
negative; ditimpa sesuatu; menderita jangkitan atau
penyakit. Kenòòn Bah Ram bipermuuc nu kateh wat
medèy teroq ya nya'niiq dènggi. Anak Bah Ram
dimasukkan ke dalam wad kerana ditimpa
penyakit denggi. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

2 • tepat pada sasaran. Apaq kibedél bechook pèq
teroq ku ikuuy, tapiiq kenaq ku ijok. Ayah
menembak kancil tidak tepat pada kepalanya,
tetapi terkena pada kakinya. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

teroq₂ *Adjective.* tenat; sakit kuat. Inya'niiq ya teroq, bòòr
hipermuuc nu kateh wat. Penyakitnya semakin tenat,
elok kita masukkan ke dalam wad. *POSe1:* adj.
POSn1: ks.

teros *Adjective.* terus; lantas; tidak berhenti; tidak
bertanggung; menuju ke sesuatu tempat dengan

tidak singgah di mana-mana langsung. *BorWrd1: BM.*
POSe1: adj. POSn1: ks.

teruk *Verb.* chase; kejar; mengekori dengan terburu-buru
atau segera. *synonyms: waak₂. POSe1: v. POSn1: kk.*

terupong *Noun.* binoculars; teropong; alat untuk melihat
benda yang jauh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tèt *Verb.* cut up; cincang; tetak; memotong dengan
menggunakan pisau atau parang. *Tukang masaq
ajéh kitèt séc pok ru kiselèèr kachak.* Chef is cutting up
the chicken and slice long bean. *Tukang masak itu
mencincang daging ayam dan menghiris kacang.*
POSe1: v. POSn1: kk.

tetapiiq *Connective.* but; tetapi; untuk menyatakan hal-hal
yang berlawanan. *Kenuun-kenuun éñ rajit ennaay ét
nu sekolah, tetapiiq ennaay segaat beh kerjaq ku katéh
deek.* Anak-anak saya rajin pergi ke sekolah, tetapi
mereka malas melakukan kerja-kerja rumah.
BorWrd1: BM. POSe1: conj. POSn1: kpg.

téy ye ke; persoalan atau pun persetujuan tentang
sesuatu perkara. *POSe1: inter. POSn1: ung.*

ti'tòq *Verb.* tiada; habis. *Èñ ti'tòq ku padeek mase kawat-ng
kitibaaq.* Saya tidak ada di rumah semasa kawan
saya datang. *synonyms: be'tòq, hes, walah. POSe1: v.
POSn1: kk.*

tibaaq *Verb.* 1 • arrive; sampai; tiba. *synonyms: ley, lòy.*

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk. VAR1: tibeé.

2 •

tibeé *synonyms: léy.*

tige sukuuq

tiil *compare: sidèy. Verb. dry; jemur; sidai. Baaq bitiil chanuuq sebelum buléh bisèh. Padi akan dijemur terlebih dahulu sebelum ditumbuk. synonyms: lepaaq. POSe1: v. POSn1: kk.*

telniil *See main entry: tiil. Noun. 1 • place to hang things to dry; penyidai. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 • place to hang things to dry; penyidai. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tiiq₁ *Noun. 1 • soil, earth; tanah. Ku kasot menang èñ mòng che'taat tiiq. In my younger brother's shoe there is soil. Terdapat tanah yang melekat pada kasut adik saya. Disc: BPD, CH, JPH POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: tééq. VARn1: Dialek: BOT.*

2 • district, state, province; area; daerah; negeri; wilayah; kawasan. *Sempadan tiiq maay Hiiq ru tiiq maay Gòp bipisah ya teew laleq. Sempadan kawasan orang Asli dan kawasan orang Melayu dipisahkan oleh sebatang sungai yang kecil. Tiiq hiiq adèh entem pernah bigeey ya maay Jepon. Negeri kita dahulu pernah diduduki oleh orang Jepun. POSe1: n. POSn1: kn.*

tiiq₂ *Adverb. 1 • have; ada; boleh didapati; wujud.*

synonyms: mòngg₁. POSe1: v. POSn1: ktr.

2 • masih lagi. *synonyms: lekat. POSe1: v. POSn1: kk.*

tiiq₃ *synonyms: habuuq.*

tiiq lòèk *compare: payaaq. Noun. clay; tanah liat. Bèng perigiiq ajih je'òòy tiiq lòèk. Berhampiran dengan kawasan perigi itu ada banyak tanah liat. POSe1: n. POSn1: kn. VAR1: tèèq gabèng. VARn1: BOT.*

tijiiq *Variant: tajoq. Noun. 1 • snake; ular. umum: seliiq, tijiiq selaaq₂, tijiiq rekoop, tijiiq karook, tijiiq seliiq, tijiiq selaaq₁, tijiiq selarah, karook, tungu bulan, tengwak; synonyms: tajoq; jenis: tijiiq seliiq. LexFuncE1: snake, type of; snake, type of; snake, type of; snake, type of; snake, type of; snake, type of; snake, type of. LexFuncN1: ular senduk; ular timah; ular sawa batik; ular, sejenis; ular daun; ular kapak; ular, sejenis. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

tijiiq karook *Noun. type of snake; sejenis ular. Tijiiq binatak keeq de berbisaa. A snake is a venomous animal. Ular adalah sejenis binatang yang berbisa. umum: tijiiq. LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.*

tijiiq rekoop *Noun. type of snake; ular kapak. umum: tijiiq. LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.*

tijiiq selaaq₁ *See main entry: selaaq. Noun. snake, type of; ular daun; sejenis ular yang berwarna coklat, hijau, atau kuning. Panjangnya lebih-kurang semeter.*

umum: tiji iq. LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

tiji iq selaaq₂ *Noun.* type of snake; ular daun. *umum: tiji iq.*

LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

tiji iq selarah *Noun.* type of snake; sejenis ular. *umum: tiji iq.*

LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

tiji iq seliiq *Noun.* cobra, type of snake; ular senduk, sejenis ular berwarna hitam dan bertompok kuning pada lehernya. *umum: tiji iq; jenis: tiji iq. LexFuncE1: snake.*

LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

tilam *Noun.* tilam. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tilup tilup.

timbol *compare: cheluñ. Verb.* timbul, muncul. *BorWrd1: BM.*

CrossRefE1: appear suddenly. CrossRefn1: muncul secara tiba-tiba. POSe1: v. POSn1: kk.

timboq *Noun.* road; tarred road; jalan raya. *BorWrd1: BM*

'tembok'. POSe1: n. POSn1: kn.

timpaaq *synonyms: cherteh.*

tingkap *Noun.* window; tingkap. *BorWrd1: BM. POSe1: n.*

POSn1: kn.

tinyaw *Verb.* tinjau; jenguk. **Jiq hitinyaw kenya'naaq, mòng ke tòq ileey nèh padeek.** Mari kita tinjau dari jauh, adakah dia berada di rumah. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk. VARI: tinyoo; tinyuu.

tiréeq₁ *Verb.* pesanan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tirééq₂ *Verb.* tiru, meniru. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tiréy tirai.

tiròòk *Noun.* rasuk.

tiroq 1 • *Noun.* a metal-tipped wooden spear used for catching fish or turtles; lembing yang ada mata dibuat daripada besi, diguna untuk menangkap ikan atau labi-labi.

Kòòt tiroq ajeh. Get the spear. Ambil lembing itu.

synonyms: taròk. POSe1: n. POSn1: kn.

2 • *Verb.* hunt for turtles or fish with a spear; mencari labi-labi atau ikan dengan menggunakan lembing. *Apaq èng kitiroq pe'aas.* My father is hunting for turtles. Bapa saya mencari labi-labi. *POSe1: v. POSn1: kk.*

teniroq *See main entry: tiroq. Noun.* spearfishing, hunting with a spear (e.g. fish, turtles, etc.); pencarian labi-labi atau ikan dengan alat macam seligi. *Apaq èng ki'et nu teniroq pe'aas.* My father went spearing turtles. Bapa saya pergi menikam labi-labi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tiwi *Noun.* 1 • television; televisyen. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

2 •

tiyap *Adverb.* tiap. *BorWrd1: BM. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

tiyong *Noun.* burung tiong. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tò'tiiq *Noun.* not yet; belum lagi. *synonyms: jatiiq, pidòòq, pè'sék, tatiiq, pèq sék. POSe1: n. POSn1: kn.*

tòc *Verb.* pluck; petik; mengambil bunga, buah atau

pucuk daun dari tangkainya. Amèèq èñ kitòc tarok medèy kiha-masaq jadiiq enteeq cha'naaq tengah ariiq. Ibu saya memetik pucuk ubi kayu kerana dia mahu masaknyanya sebagai lauk makanan tengah hari. *synonyms: lèh, haam. POSel: v. POSn1: kk.*

tòh *compare: lenghéék, lihiik. Verb.* spit; meludah; membuang air liur. Menalèh ajeh kitòh ha reniis litaw keeq de kibeh lasèè nu keeq. Gadis itu meludahi muka pemuda yang melakukan perbuatan tidak senonoh kepadanya. *synonyms: getòh. CrossRefn1: air liur. POSel: v. POSn1: kk.*

tok *Verb.* blistered; scalded; melecur; melepuh; keadaan kulit yang mengelupas, menggelembung dan berair akibat terkena benda yang panas. Tek sangèèt ajeh kitok medèy terok ya teew téh bekèèt de kisaruuq. Tangan budak itu melecur kerana terkena tumpahan air teh yang panas. *POSel: v. POSn1: kk.*

tombeliiq *Noun.* blanket; selimut; gebar; kain tebal yang digunakan untuk menutup tubuh ketika tidur. *POSel: n. POSn1: kn.*

tomboy

tòòk *Verb.* knock, tap, bang; ketuk. Mabeeq sangèèt ennaay tòòk koq susu ajih ley chelihuut. The children banged the milk tin until it was squashed. Kanak-kanak itu mengetuk tin susu itu sehingga kemik. Kééq kitòòk batuuy entooy. He is knocking on the big rock. Dia

sedang mengetuk batu besar. *synonyms: gòq, cheteek, sakal. POSe1: v. POSn1: kk.*

tòòk

toop *Verb.* hurung; hinggap. Hiiq hòèt selaluuq hitutop cha'naaq, amen tòq dòn bitoop ya rooy. Kita hendaklah selalu menutup makanan, jika tidak akan dikerumuni oleh lalat. *POSe1: v. POSn1: kk.*

tooq *Noun.* snail; siput; sejenis binatang kecil yang lembut dan bergerak perlahan serta mempunyai cengkerang yang berpilin. *synonyms: kalooq. POSe1: n. POSn1: kn. VARI: toq. VARn1: BPD.*

tòòq *compare: peet, keeh. Verb.* hit; pukul. *Disc: BOT POSe1: v. POSn1: kk.*

tòòt *compare: jòp. Verb.* burn; bakar. *synonyms: chuur, nyòh, rep, rak, jòp. POSe1: v. POSn1: kk.*

tòq *Negative.* no; tidak. *Disc: BOT POSe1: neg. POSn1: ing.*

tòq telap

tòyol *Noun.* toyol.

Trònòq *Noun.* Tronoh (nama tempat). *POSe1: n. POSn1: kn.*

tudèèng *Noun.* sejenis landak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tudok *Noun.* cloth, type of; tudung. Aman amèèq én ki'et nu selaay, keeq kipakèy tudok kuuy. When my mother goes to the field, she wears a head-cloth. Jika ibu saya pergi ke kebun, dia akan memakai tudung kepala.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

tugut *Noun.* type of bird with beautiful colors that has a sweet song and lives in the forest; burung but-but; sejenis burung yang sangat cantik warnanya yang hidup di dalam hutan dan mempunyai suara yang sangat merdu. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tuhaal *See main entry: tehool. Verb.* blow; tiup. *Disc: TJM*
POSe1: v. POSn1: kk.

Tuhan *compare: jenaang. Noun.* God; Tuhan. *BorWrd1: BM.*
CrossRefn1: tuhan. POSe1: n. POSn1: kn.

tujoh *Noun.* seven; tujuh. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tujuuq *Verb.* tuju; sampai; menuju; menyampaikan.
BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

tukol *Noun.* hammer; tukul. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tukoq campur; tambah.

tulan *Noun.* kawan. *synonyms: kawat, roop, renamiq. POSe1: n.*
POSn1: kn.

tulaq *Verb.* tolak. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tulés *compare: chòt. Verb.* write; tulis; catat. *BorWrd1: BM.*
POSe1: v. POSn1: kk.

tulok *Verb.* tolong; bantu. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*
VARI: tuluk; tulong.

tumboq *Verb.* cane, box, hit; tumbuk; perbuatan memukul dengan buku tangan. *Sangèèt ajih bitumboq la ikawat sekulah ley salah imat.* That boy was boxed by his schoolmate until he had a black eye. Budak itu dibelasah

oleh rakan sekolahnya sehingga matanya lebam.

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

tumit *Noun.* heel; tumit; bahagian tapak kaki yang belakang sekali. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tumpok puncak.

tumpuk *Noun.* peak; puncak atau hujung pokok; bahagian pokok yang paling atas. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tunang *Noun.* fiance; tunang; bakal suami atau isteri.

BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.

tundee *Verb.* adjourn; tunda; tangguh. *BorWrd1: BM.*

POSe1: vt. POSn1: kk.

tunèy menepati (janji).

tungiiq *compare: lengiic, ngòòp. Verb.* bow; tunduk; kepala condong ke hadapan. *synonyms: ngòòp.*

CrossRefn1: dongak. POSe1: v. POSn1: kk.

tungkat *Noun.* tongkat; sekerat rotan atau kayu yang dipegang bagi membantu orang tua atau individu yang kakinya cedera ketika berjalan. *BorWrd1: BM.*

POSe1: n. POSn1: kn.

tungkat jengkaa *Lit:* tongkat dagu bosan; berangan.

BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ung.

tungu bulan *Noun.* type of python snake; ular sawa batik.

umum: tijiq. LexFuncE1: snake. LexFuncN1: ular. POSe1: n. POSn1: kn.

tunjoq langét

tuntot *compare: semaañ. Verb.* tuntutan; meminta dengan mendesak supaya dilakukan atau dipenuhi.

BorWrd1: BM. CrossRefn1: minta; mohon. POSe1: v.

POSn1: kk.

tupii *Noun.* hat; topi. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

tusèèw [tusèènw] *Noun.* sejenis burung. *POSe1: n. POSn1: kn.*

tutop *Verb.* closed; tutup. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

tuup *compare: kòh. Verb.* pour; tuang; curah. *POSe1: v.*

POSn1: kk.

tuwan *compare: jenaang. Noun.* sir; tuan. *BorWrd1: BM.*

CrossRefn1: tuhan; nenek-moyang; tuan. POSe1: n.

POSn1: kn.

tuwéy *compare: kèc. Verb.* tuai. *BorWrd1: BM. POSe1: v.*

POSn1: kk.

U – u

ubaay *Pronoun*. both of them; they two; mereka berdua.

Ubaay ajih ju Kampok Langkap. They are both from Kampung Langkap. Mereka berdua dari Kampung Langkap. *POSe1: pron. POSn1: kgn. VAR1: ubay.*

ubah *Verb*. change (one for another); ubah; alih. "Ubah tilam ajih badèh," Amèèq kisuréh nu tenèq-ng. "Ubah tilam tu ke sini," Ibu berkata kepada kakak saya.

BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.

Ude *Noun*. panggilan bagi anak yang ke-empat. Én biseboot muh-ng Ude, madee èn kenuun ke-empat ku katèh keluwarge-ng. Saya dipanggil dengan nama Ude, kerana saya adalah anak yang ke-empat.

POSe1: n. POSn1: kn.

ugèq *Negative*. don't; jangan. *Disc: BPD synonyms: aga, agoq, f000a867-3b21-40d6-a9b4-8e308b₈₄₁₃₆₄, 2e5b19db-2b7c-4cc2-bf36-4bd3f01f632b, wees₁, agoq.*

POSe1: neg. POSn1: ing.

ukèr *Verb*. ukir. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ulah *compare: mat mòh. Noun*. face; muka; wajah.

synonyms: renees, reniis. CrossRefn1: paras rupa. POSe1: n. POSn1: kn.

ulak *Verb*. ulang; berulang; pergi semula ke suatu tempat yang sama. "Agoq ulak nèc nu batéew èh,

dòh hèchelòk," Bah Deran kibesat nu ikenuun. "Jangan pergi ke sungai itu lagi, nanti lemas," Bah Deran berpesan kepada anaknya. *BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ulap *Noun.* raw, uncooked vegetables; ulam; daun atau sayuran yang dimakan secara mentah bersama dengan nasi. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

uluur hulur.

umal *Verb.* hunt; buru; memburu; berburu; menghendap. *synonyms: muruuq, ngintééy, ngintéy, muruuq. POSe1: v. POSn1: kk.*

umbaq ombak.

umor *Noun.* age; umur; usia. Umor apaq èñ 57 tahot. Umur bapa saya 57 tahun. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

un *compare: belòq, jaaq, mengsaaw. Noun.* panggilan untuk menantu atau mertua; apabila menantu dan mertua bercakap antara satu sama yang lain, mereka tidak akan menyebut nama menantu atau mertua, tetapi menggantikannya dengan panggilan ini.

CrossRefn1: bapa mertua; ibu mertua; menantu. POSe1: n. POSn1: kn.

undang *Verb.* undang; jemput. *synonyms: ajaq. BorWrd1: BM. POSe1: v. POSn1: kk.*

ungnguu *Noun.* purple; ungu. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

unjiih *Pronoun*. mereka. Unjiih ma'et nu belòòq? Mereka pergi ke mana? *Disc*: BOT *synonyms*: mabeeq, limaay, ennaay. *POSe1*: pron. *POSn1*: kgn.

urak *compare*: seng'òòy. numerical coefficient for human being; penjumlahan bilangan bagi manusia. Meriip urak sengòòy de betulok hèèq kèèq sempaaq? Berapa orang yang menolong kamu mencari durian? *BorWrd1*: BM. *CrossRefn1*: insan; orang. *POSe1*: adv. *POSn1*: pb.

urat *Noun*. urat; pembuluh kecil di dalam tubuh, tempat darah mengalir. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

uròq *Verb*. say; speak; tell; cakap; beritahu. Uròq ku keeq ateey, bi'òòr juk madeek la i'amèèq. Tell her that her mother wants her to go home. Beritahu pada dia, emaknya suruh pulang ke rumah. *synonyms*: che'koh, lèès. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

ngròq₂ *See main entry*: uròq. *Noun*. 1 • conversation; perbualan. *synonyms*: bahasaaq. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.
2 • sound; bunyi. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

urot *compare*: sempuur. *Verb*. massage; urut; perbuatan memicit atau meramas bahagian badan. *BorWrd1*: BM. *CrossRefn1*: gosok ; belai ; sapu ; usap. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

uséq *Verb*. usik; ajuk. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

utamee *Adjective*. utama; terpenting. Tujuwan utamee

tenibaaq Toq Long nu deek jiiq kelèm nèèq, medèy kiha-pasal gah danan atoq jiiq ku Hospital Tanah Rata. Tujuan utama kedatangan Tok Long ke rumah kami semalam adalah untuk memberitahu berita kematian datuk kami di Hospital Tanah Rata.

BorWrd1: BM. POSe1: adj. POSn1: ks.

utos utus.

utus *Noun.* contoh; benda untuk ditiru. *POSe1: n. POSn1: kn.*

uu *Noun.* bunyi guruh. *POSe1: n. POSn1: kn.*

uuy *Verb.* membuat, melakukan, mengerjakan. Abah èn ki'uuy deek chanuuq sebelum kije'jek. Pakcik saya membuat rumah terlebih dahulu sebelum mendirikan rumah tangga. *synonyms: beh. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: uy.*

uyong *Noun.* boar; babi hutan. *Disc: BID synonyms: leeq, gaaw, menghar₂. POSe1: n. POSn1: kn.*

uyòng *synonyms: menghar₂, leeq, gaaw.*

W – w

waa *synonyms: wah, waq, han₃.*

waak₁ *Verb.* bawa berjalan-jalan; mengiringi; pimpin.
Tiyap–tiyap duuy, Ah Leong kigemar èn waak ichooq.
Tiap-tiap petang Ah Leong gemar membawa
anjingnya berjalan-jalan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

waak₂ *Verb.* chase; kejar; mengekori dengan terburu-buru
atau segera. Alin biwaak ya chooq mase kijuk ju
sekòlah. Alin dikejar oleh anjing semasa dia
pulang dari sekolah. *synonyms: teruk. POSe1: v.*
POSn1: kk.

waak iring. *synonyms: hòò.*

waal₁ *Noun.* kitchen; dapur. Deek maay litaw ajih ti'tòq
berdeek waal, ajii ilimaay tiyap–tiyap hariiq machaaq ku
kedèy. Rumah orang bujang itu tidak mempunyai
dapur, jadi tiap-tiap hari mereka makan di kedai.
seluruh: deek. LexFuncE1: house. LexFuncN1: rumah.
POSe1: n. POSn1: kn.

waal₂ *Noun.* tree, type of; sejenis pokok yang tumbuh
dalam hutan. *POSe1: n. POSn1: kn.*

waaq *Noun.* 1 • aunt; makcik yang lebih muda dari ibu
ataupun bapa. Waaq èñ paay kibegensiir ru maay ju
Ulu Kampar. Makcik saya baru berumahtangga
dengan orang dari Ulu Kampar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

VARI: awaaq.

2 •

waaq anuuq *Noun*. cik.

waat *synonyms*: ngòòt.

waay *compare*: chééq, pis, siyoh. *Verb*. shew; halau. *Disc*: SLM
synonyms: sayaw. *CrossRefn1*: menghalau anjing; menghalau kucing; menghalau ayam. *POSe1*: v. *POSn1*: kk.

wah *Noun*. nama awalan bagi perempuan; perkataan yang biasanya terdapat pada setiap pangkal nama bagi perempuan Orang Semai. *synonyms*: waq, waa, han₃. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

wakél *vt*. wakil.

waktu *Adjective*. while, when, during; ketika. Waktu ngsangèèt, èñ nggemar mayin berenchéép ru kekawat-
ng. Ketika saya masih kecil, saya suka bermain sorok-sorok bersama kawan-kawan saya.
synonyms: mase. *BorWrd1*: BM. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

walah *Adjective*. none; tiada. Aminah walah ku padeek, gamaq pèq sék kijok ju ikerenjaq. Aminah tiada di rumah, mungkin masih belum pulang dari kerja.
synonyms: be'tòq, ti'tòq, hes. *POSe1*: adj. *POSn1*: ks.

walawpen *Connective*. walaupun. Walawpen èn tòq ngbesekulah tinggi, tapiiq èn mestii ngbe'usehe ngha-
bejaye ku katéh sinuuy-ng. Walaupun saya tidak berpendidikan tinggi, tetapi saya mesti berusaha supaya dapat berjaya di dalam hidup. *BorWrd1*: BM.

POSe1: conj. POSn1: kpg.

walii *Noun.* wali; individu (abang, bapa, pakcik, datuk dan lain-lain) yang boleh menikahkan pengantin perempuan. Aman maay bekenah-gensiir, mestii mòng walii madee ya keeq ajihlah be'uros semuwaaq hal maay gigeey. Kalau berkahwin mesti ada wali kerana dialah yang menguruskan semua hal mengenai perkahwinan. *BorWrd1: BM. POSe1: n. POSn1: kn.*

waq *compare: han₂; synonyms: wah, waa, han₃.*

wat *Noun.* ward; tempat bagi pesakit yang memerlukan pengawasan dan rawatan lanjut dari doktor. Wak Leha bipermuuc nu wat maay makòòq, madee mengòòt nèh iket nyiiq kuhu-pere'yòòs. Wak Leha dimasukkan ke wad bersalin kerana malam tadi perutnya sakit ingin bersalin. *BorWrd1: BM; BI 'ward'. POSe1: n. POSn1: kn.*

wayang

we'wees pisah.

we'weet melata.

wèè kata-kata untuk mengingatkan seseorang. *Disc: BOT POSe1: unk. POSn1: ung.*

wèèk *Verb.* bend; membengkokkan. *POSe1: v. POSn1: kk.*

wèèq *Noun.* sound of vomiting; bunyi muntah. *POSe1: n. POSn1: kn.*

wééq gatutup kenleh 1 • membuka pintu dan

membiarkannya terbuka.

2 • wééq gatutup kenleh.

wees₁ *Negative*. don't; kata larangan; jangan; tidak boleh; usah. "Wees gèq jooy kawat hèèq naymamuh nu mateew. Medèy hèèq hakedèy liloos, dòn hachelòk," amèèq èñ selaluuq kibesat bagèy ajeh setiyap kaliq ngpasal ngha-muh nu mateew. "Jangan ikut kawan-kawan kamu mandi sungai. Kerana kamu tidak pandai berenang, nanti kamu akan lemas," ibu saya akan selalu berpesan sedemikian setiap kali saya meminta kebenaran untuk mandi sungai. *Disc:* JPH-B *synonyms:* agoq, ugèq. *POSe1:* neg. *POSn1:* ing. *VARI:* wéés; weh. *VARn1:* BOT, CH, JPH-A.

wees₂ *Verb*. tinggalkan; biarkan; wariskan. Kemòòc atoq èñ kiwees itiiq ku keec èñ, dèq kibahagiiq rataq iberadéq. Mendiang datuk saya mewarisi tanahnya kepada pakcik saya supaya dibahagikan kepada kalangan adik-beradiknya. *Disc:* JPH-B *synonyms:* deeq. *POSe1:* n. *POSn1:* kk. *VARI:* wéés. *VARn1:* BOT, CH, JPH-A.

wees jangan.

wéés

weet *Redup Form:* we'weet. *Verb*. 1 • crawl; rangkak; berjalan dengan bertumpu di atas tangan dan lutut. Kenòòn maay englaak deek èñ ajeh ya kiwe'weet. My neighbour's child has begun to crawl. Anak jiran rumah saya itu sudah merangkak. *synonyms:* ruul. *POSe1:* v. *POSn1:* kk.

2 •

wèq *compare: et₁. Verb.* go; pergi; berjalan menuju ke sesuatu tempat; meninggalkan sesuatu tempat; berangkat atau bertolak. *Hupeer Hamdan kiwèq nu Sabah, kihuuc kapal terbang jam 7 pegelap. Esok Hamdan akan pergi ke Sabah menaiki kapal terbang jam 7 pagi. Disc: BOT synonyms: et₃, ét. POSel: v. POSn1: kk.*

wiik₁ *Verb.* shout; jerit; pekik; teriak; keluh-kesah. *Maay kampok naybeh pèq naycherngaay ha maay gilaaq kiwiik ku sema'deeq kelèm. Orang kampung pura-pura tidak mendengar orang gila memekik pada waktu malam. synonyms: hay. POSel: v. POSn1: kk.*

wiik₂ *Noun.* banyan tree; sejenis pokok ara. *Jehuuq wiik ajiih bipéé mòng benyaniiq. Pokok ara itu dikatakan berhantu. umum: 83b0ba3f-59b3-4943-b535-b51989cbb3b₂. LexFuncE1: tree. LexFuncN1: pokok. POSel: n. POSn1: kn.*

wiik₃ *synonyms: hay, kerkéér.*

wòk

wòk *Noun.* waist; pinggang; bahagian badan antara rusuk dan pinggul. *Wòk apaq èñ pehoot medèy pegelap nèèq kibechangkol ku kateh selaay. Pinggang bapa saya sakit kerana pagi tadi dia bercangkul di dalam kebun. POSel: n. POSn1: kn.*

wòòk₁ *Noun.* shadow; bayang-bayang; lembaga hitam disebabkan oleh sesuatu benda yang menghalang sinar matahari; pantulan pada cermin atau air yang tenang. *Amen higeey ku balaq kenglap, wòòk hiiq pèq law.* Jika kita duduk di tempat yang gelap, bayang-bayang kita tidak akan nampak. *POSe1: n. POSn1: kn.*

wòòk₂ *Noun.* picture; gambar. *POSe1: n. POSn1: kn.*

wòòk₃ *See main entry: cherwòòk. Verb.* open; peel open; cungkil (contohnya penutup tin). *POSe1: v. POSn1: kk.*

wòòk₄ *compare: gambar; synonyms: cherwòòk, gubal.*

Y – y

ya₁ *Adjective*. by; oleh; menunjukkan pembuat atau subjek dalam ayat-ayat pasif. **Bop tatabahase ajeh bisusut ya ahli bahase.** Buku mengenai tatabahasa itu disusun oleh ahli bahasa. **Apag péq jadiiq kibeliq seluwar paay medèy iduwét ke'nep jengwaal betar ya dic kibeliq chengròòy ru arap cha'naaq.** Ayah tidak jadi membeli seluar baru kerana duit hasil menjual petai sudah habis kerana membeli beras dan barang makanan. **Déwan ajeh iit ya sengòòy nayha-daftar undi.** Dewan itu sesak dengan orang yang mahu mendaftar undi. *synonyms: la₃. POSe1: adv. POSn1: ksn.*

ya₂ *Transitive verb*. already; telah terjadi; sudah berakhir. *synonyms: la₃. POSe1: adv. POSn1: kkt.*

ya₃ *synonyms: la₂, la₁.*

ya'yaap *Noun*. Indian; India; orang India. *synonyms: lèl, kelén.*
POSe1: n. POSn1: kn.

ya'yap *synonyms: keléng, kelin, lèl.*

yaal₁ *Verb*. busy; preoccupied; not paying attention; sibuk; tidak menghiraukan. **Kééq kiyaal, belòòq naneq kééq kuhu-piléh madee semuwaaq ajih bòòr kinèèng.** Dia terlampau sibuk sehingga dia tidak tahu yang mana satu harus dia pilih kerana semua yang dia

lihat itu sungguh menarik. *POSe1: v. POSn1: kk.*

yaal₂ *Noun.* left; kiri. *Disc: TJM synonyms: kengwiil. POSe1: n. POSn1: kn.*

yaan *Verb.* bawa. *Disc: SLM synonyms: aañ, èèn. POSe1: v. POSn1: kk.*

yaap *Verb.* 1 • cakap; beritahu. *Note: (Cameron Highland : Sg. Ruil, Bertam Valley, Tanah Rata) Disc: CH synonyms: buwal, belwal, pééy, bungwal, suréh, pasal, pasal, buwal, suréh, belwal, péé. POSe1: v. POSn1: kk.*
2 •

yadah *Adverb.* selepas; sudah. *Disc: RUL synonyms: telaas₁, telaas. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

yah *compare: kelèm, pegelap, chehòòy, mengòòt, pegelap, pegelap, hupeer₃, kelèm, yanah, pegelap. Variant: yahnah. Noun.* daytime; hari, siang. "Kus, ijiis dah yah," amèèq kipééy hu menang-ng. "Bangun, hari sudah siang," kata ibu kepada adik saya. *synonyms: chehòòy, yahnah. CrossRefE1: morning; night; afternoon. CrossRefn1: pagi; malam; petang. POSe1: n. POSn1: kn.*

yahnah *See main entry: yah. Noun.* daytime; hari, siang. *synonyms: yah. POSe1: n. POSn1: kn.*

yahyòh *Adjective.* bergoyang, bergoncang. *Disc: JPH-A POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: yayee.*

yama *Adverb.* why; mengapa; kenapa. Yama hèèq pèq ha'et nu sekòlah kelèm nèèq? Kenapa awak tidak pergi ke

sekolah semalam? *synonyms: hama, lama. POSe1: adv. POSn1: ktr.*

yanah *compare: pegelap, yah. Noun.* subuh pagi; subuh; menggambarkan keadaan pagi pada pukul 1 pagi sehingga 11 pagi, iaitu ketika matahari terbit. *synonyms: hupeer₁, ipeer, pegelap, hupeer₃, ipeer, hupeer₃. CrossRefE1: morning. CrossRefn1: pagi. POSe1: n. POSn1: kn.*

yayaaq [yayaanq] *Verb.* pity; sympathy; kasihan; perasaan dukacita atau tidak gembira terhadap penderitaan dan kesengsaraan orang lain. *synonyms: sekiyan, nyanyaaq. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: nyanyaaq.*

yaye *See main entry: yeh. Adjective.* bergoyang, bergoncang. *Deek maay Bah Sura mengòt nèh yaye kipooy ya pes hat ikengwat. Rumah Bah Sura malam tadi bergoncang akibat ditiup angin ribut yang sangat kuat. Disc: BPD POSe1: adj. POSn1: ks. VARI: yahyòh.*

yayoh *Verb.* mendidih; menggelegak; meruap. *Disc: SLM POSe1: v. POSn1: kk.*

ye *Adjective.* ya. Aman betul hèèq dò pé ye, agòq ha bedeah. Kalau betul nanti awak cakap ya, jangan awak menipu. *Disc: BOT POSe1: adv. POSn1: ksr.*

yeeh goyang. *synonyms: dol, yòh.*

yèèk *Noun.* gila; hilang akal atau pertimbangan sebagai manusia normal. *Maay yèèk ajih kimengamòq sampéy*

keeq kiteroq maay kampong laq yòòc. Orang gila itu mengamuk sampai dia mengejar penduduk kampung dengan parang. *Disc: BOT synonyms: gilaaq. POSe1: n. POSn1: kn.*

yeel *Verb.* 1 • wake s.o. from sleeping; mengejutkan; membuatkan seseorang itu sedar dari tidurnya. Apaq kiòòr èn yeel menang-ng, madee ijam dah ku mereeq pukol 6, hu-et nu sekolah tapiiq keq tòq tiiq kikus nèèc. Ayah menyuruh saya mengejutkan adik dari tidur sebab waktu menunjukkan hampir pukul 6 pagi untuk pergi ke sekolah, tetapi dia belum bangun lagi. *Disc: BOT; JPH synonyms: beryool. POSe1: v. POSn1: kk.*

2 •

yeh *Variant: yaye.* goyang.

Yèsus *Noun.* Yesus.

yisnòòs *See main entry: yòòs. Noun.* 1 • kelahiran. *POSn1: kn. VARI: yihnnòòs.*

2 • kelahiran. *POSe1: n. POSn1: kn.*

yòh *Verb.* goyang; goncang. *synonyms: dol, yeeh. POSe1: v. POSn1: kk. VARI: yeh.*

yooc *Noun.* machete; pisau; parang. Hiiq higunaaq yooc amen hiha-choq kaaq. Kita menggunakan pisau jika hendak menyang ikan. *POSe1: n. POSn1: kn. VARI: yeec; yeet. VARn1: PHG; TJM.*

yooc chakòò *Noun.* razor blade; pisau cukur. Yooc chakòò

higunaaq amen hiha-lòòc misèy ru janggut. Pisau cukur digunakan untuk mencukur misai dan janggut. *Disc: BOT POSe1: n. POSn1: kn.*

yooç chakòòr

yooç ki'nèc *Noun.* harvesting knife; pisau mengetam padi.

Bilè hiiq kèc baaq hòòt gunaaq yooç ki'nèc. Small reaping knife are used for harvesting paddy. Gunakan pisau mengetam padi apabila menuai padi. *POSe1: n. POSn1: kn.*

yòòk *compare: tegòh, jeer. Verb.* jatuh; gugur; luruh; tumbang; runtuh. Bah Ajis kiyòòk ju imutu kelèm jihnéèq, madèy kilagaaq chooq mase ije'nuk ju ikerenjaq. Bah Ajis jatuh dari motosikal malam tadi kerana dia melanggar anjing semasa dia pulang dari kerja. *synonyms: jeer, tegòh.*

CrossRefn1: jatuh. POSe1: v. POSn1: kk.

yòòs *Verb.* born; lahir. Èñ ngyòòs ku Hospital Gombak, Selangor. Saya lahir di Hospital Gombak, Selangor. *POSe1: v. POSn1: kk. VARI: yòòy.*

yisnòòs *See main entry: yòòs. Noun.* 1 • kelahiran. *POSn1: kn. VARI: yihnòòs.*

2 • kelahiran. *POSe1: n. POSn1: kn.*

yòòy

yoq

yoq *compare: bah. Noun.* title; panggilan ini digunakan untuk lelaki Semai, terutamanya di bahagian

selatan negeri Perak. Yoq Rum. Yoq Rum (nama orang). *Disc*: TJM, SLM *synonyms*: bah. *POSe1*: n. *POSn1*: kn. *VARI*: yok.

yunipòòm *Noun*. uniform; uniform; pakaian seragam. Bah Deli kibegaye laq yunipòòm paay kibeliq. Bah Deli bergaya dengan pakaian seragam yang baru dibeli.

BorWrd1: BM, Bl. *POSe1*: n. *POSn1*: kn.

yuuq *Adjective*. kata seruan. *POSe1*: adv. *POSn1*: ksr.

Z – z

zu *Noun.* zoo; ZOO; taman haiwan; tempat haiwan disimpan atau dipelihara bagi tujuan pemulihan dan pemeliharaan spesis. *Masee chuti sekòlah, én laq keluwargee ji'et melawat nu zu.* Semasa cuti sekolah, saya dan keluarga pergi melawat ke zoo. . *BorWrdl: BM, Bl. POSel: n. POSnl: kn.*

zup gambaran tentang sesuatu pergerakan yang laju; kelajuan; kepantasan . *Bah Amat ki' èn imutuu hat inelaju, zup...,tòq dan én ngterhan ileey.* Bah Amat membawa motosikalnya terlalu laju, zup...tidak sempat saya mahu menahannya. .

English - Semai

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w y z

A – a

a black long tail monkey	chabèh
•	chenengkah
able	bulèh
accompany	chenèèr
Adam's apple	che'kòq
adj	danan
adjourn	tundee
adult	ra'naaq
advice	tegor
adze	chebaq
aeroplane	kapal
affair	hal
affected	teroq
afraid	sengòh
after	hoot
afternoon	berkes
•	chehòy
•	danuuy
•	sengèèt
again	niic
age	umor
alight	debaak
•	debèèk
•	debeet

•	debèèt
•	deboot
alike	réninen
•	serupaaq
alive	suuy
all	dic
•	semuwaaq
allergy	senenloot
already	dah
•	ya
always	selaluuq
amulet	tenangkal
an interview	temuduge
an orphan	re'niik
an ugly	dadaat
ancestor giant	botee
and	laq
•	lòq
•	ròq
•	ru
angry	bel'al
•	bere'nuus
•	che'koh
•	lès
•	ròòq
angry person	sergal
animal	binatak

answer	jawab
ant, type of	las selaaq
•	las siip
ant-eater	jool
ants	las
anxious	kengròk
any	ratah
appear suddenly	cheluñ
apply	sep
April	Aprél
area	tiiq
areca nut	beleek
argue	tareh
armpit	kerandook
•	senòq
around	kerkiir
arrest	chengkòt
arrive	hool
•	tel
arrogant	sumbong
arrow	panah
artery road	chabaak
ashes	habuuq
ask	kerèq
•	tanyaaq
aslant	lihèèk
astrigent	beket

at	pa-
•	tang
attack	memaraaq
attempt	chubaaq
August	Ogos
aunt	waaq
autumn	chereey

B – b

back	cheloot
back, behind	kenòòng
backhoe	kèès
bad	jahat
bad tapioca root	beraaq
bad weather	je'aar
bag	bit
•	chamaak
bait	engrat
bald	butaq
•	perlòòng
balding	keretlut
ball	bulaa
bamboo	awaat
•	awaat daar
•	awaat gesèc
•	awaat peh
•	awaat temèn
•	kemòh
•	pe'òòq
bamboo shoot	rebook
bamboo, type of	awaat betong
•	temèn
banana	telèy

banana blossom	kèèl
banana, type of	jaay
•	mas
bang	tòòk
bank	bèng
•	berimbiq
banyan tree	wiik
bark	chekòòq
•	jel
basket	bakol
•	ragaaq
bat	gerper
•	kerawal
bath	mamuh
bathroom	jamban
batik	batéq
beach	pantèy
beam	bendol
•	sengkar
bear	bah woow
•	berwòk
•	kawip
•	samiiw
beard	janggot
beat drum	tageh
beating in	peraay
beautify	kermiiq

because	keranaaq
•	medèy
bed	katél
bedroom	da'naq
•	da'naq
•	deek bèèt
bee	dening
bee, type of	luwèèy
•	ook
•	seneec selaaq
beetle	gentus
belch	che'iip
•	ger'eep
beloved	man
belt	chengkòt wòk
bend	wèèk
beret	bèri
bertam roof	pelook beltòp
betel leaf	kaluk
betel nut scissora	kachép
bicycle	beskar
•	meskar
big	entooy
binoculars	terupong
bird, type of	biraaq
•	tengtook
•	tereq

•	tugut
biscuit	koy
•	kuy
bite	kap
bite off	rebaac
bitter	beket
•	kedèc
black	bel'ak
•	rengèh
black colored dog	bakah
blackboard	papan hitam
blanket	abat gebar
•	tombeliq
blistered	tok
block	kerlak
blood	behiip
bloodless	set
blow	pooy
•	tehool
•	tuhaal
blowgun	belaaw
blowpipe	belaaw
blue	biruu
boar	bah bibèèy
•	menghar
•	uyong
boar trap	jerat

board	papat
•	tebot
boast	la'keq
bobber	kayil
body	berook
•	katéh berook
boil	gap
•	nam
bone	je'aak
book	bop
borders	sepadat
bored	re'iik
boring	belèèk
born	yòòs
bottle	butol
bow	tungiiq
box	paq
•	tumboq
brag	la'keq
brain	kel'oop
branch	chaak
•	chabaak
•	rengal
break	pèh
breast	mèèm
breastfeed	menèèm
bridge	gertaq

bright	terang
bright or clear	pintan
bring down	cherleh
broom	penees
•	penees
brother in law	kineen
brother-in-law	achooy
•	achòòy
brush	beros
bubble	bubok
•	chembòh
bubbles, foam	bubòh
bucket	ayan
•	beldi
bulb	bol
bulldozer	beloso
bullet	peluruuq
bundle	bungkos
bunyi	geryah
burn	chuur
•	nyòh
•	rep
•	tòòt
burnt	ngeec
burp	ger'eep
bury	choop
•	choop

bushes	pabel
busy	siboq
but	tetapiiq
butterfly	ke'baak
•	kere'baak
•	tawaak
buttock	kéét
buttocks	kiit
•	sangkil
buy	bayaar
•	beliiq
by	la
•	ya

C - c

cactus	kèktes
cake	kék
calendar	kelènda
calf	kemòòng
call	cheréék
calm	semyaq
camp	kèm
can	bulèh
candle	lilèn
cane	tumboq
car	keritee
carcass	bangkèy
•	sòòq
careless	chuwèèy
carp	baraw
carrot	lobaq
carry	aañ
•	angkot
•	èèn
•	gulap
•	kilik
carry on head	tangkòl
carry on the head	junjuk
carry on the shoulder	bòq

carrying in the arm	cheduup
cat	kuchik
caterpillar	kemòòr
caught	heeq
CAUS	per-
•	-r-
cave	gepgEEP
•	guhaaq
ceiling	siléng
cement	simin
census	banchiiq
center	sema'deeq
centipede	ke'èèp
certificate	sijél
chain	rantèy
chameleon	dalòòk
change	perjek
•	ubah
charcoal	jengkah
chase	beseeh
•	teruk
•	waak
cheat	alòòt
•	bede'ah
•	lenòòn
cheek	miing
chestnut	gesaa

chew	cherap
chicken	manuk
•	puk
chief	kepalee
child	kenòòn
children	sangèèt
chin	chakaq
•	jengkaa
China	Chinaaq
Chinese	chenghòr
chocolate	chokelet
choked	seladiik
choose	piléh
•	tanggam
chopstick	chenukas
•	chungkas
chopstik	chenukéés
civet	le'munchut
clap hands	pòòk
claps	tepoq
clay	gabéng
•	tiiq lòòk
clean	laac
•	sòòr
clear	chernaaq
•	merlong
•	serooy

clearly	abiiq
clever	panèy
climb	berchat
•	chat
clitoris	kemat
clorox	keloròk
close eyes	perbèèt
closed	tutop
cloth	abat
cloth, type of	tudok
clothes	bajuuq
•	penakéy
cloud	sagup
cloudy	tegum
cobra	seliiq
•	tijiiq seliiq
cockle	kerèèk
cockroach	gasur
•	sòr
coconut	je'eer
coconut shell	seboq
coffee	kupii
coil	lat
•	le'lat
cold	pechèk
•	sengèc
•	siih

•	tehòòk
coldness	sengngèc
collapse	herner
color	ragiiq
colour/red	rengaañ
comb	suguu
coming back	lòòs
communist	kominis
compass	jangkee
complete	lengkap
computer	kompiyutee
constipation	tengat
container	limpun
conversation	ngròq
converse	buwal
convex	che'op
cook	berchèèt
•	chèèt
•	gap
•	masaq
cooked food	berenchèèt
cool	pechèk
•	sengèc
•	tehòòk
corn	jaguk
corner	cheroq
•	konaa

corpse	danan
correct	betol
•	kemel
cotton	selmel
cotton bud	kenuréq entak
cough	kehòl
count	benilak
•	kiraaq
counting	benilak
course	kursus
crab	kantéém
cramp	leryar
crawl	weet
crevice	balaq
cricket	jarèt
criket	garòòp
crop	che'net
•	che'net
cross	doos
crossbar	kenalek
crossbeam	charuh
•	kengriil
•	tebi layar
cross-eyed	churèèl
crow	chabèh
•	eng'aak
•	sidaay

•	tadeer
cry	jaap
crying	jenaam
•	jenjaap
curly	gerinèl
current	chegar
curse	pendiir
custom	adat
cut	cherèh
•	tas
cut down	giiq
cut into small pieces	bèl
cut of	gechat
cut up	tèt
cute	kenmééq
cutting	menutung
•	menutung
cutting board	tatal

D – d

dally	dadééq
dam	empang
•	mpang
dance	gensaang
•	runggin
dance hall	deek séwang
dance, traditional	chenteek
dark	kelap
•	keriik
•	sengep
•	senguur
dark spot	hik
dart butt	beròl
dart, non-poisonous	rook saal
•	semòòc
dart, poisonous	sisééy
dart, very poisonous	sasééq
daughter	balèh
day	hariiq
daytime	yah
•	yahnah
death	danan
•	danan
debt	dees

December	Disèmbee
deep	jereeq
deep part of a river	geel
deer	bah pangkòh
•	bah tabaq
•	poc
defecate	cha'choh
•	cha'noh
•	chachoh
•	chanoh
•	choh
defend	bile
deflated	seròòp
demon	sajow
dented	kelhuut
•	lehut
descent	chengleh
desire	he'nòòt
•	hetnòòt
•	kuhu-
diarrhoea	chirét
dice	chinchang
dictionary	kamus
die	dat
difficult	tengréq
difficulty	aral
dilate	dalaan

direction	alee
•	apah
•	arah
disabled person	dadaat
disease	nya'niiq
disobedient	galaac
disposition	ragam
distasteful	bechòt
•	benchòt
•	beseng'er
distribute	cherlaah
district	da'érah
district, state, province	tiiq
dizzy	tengòr
do	beh
doer	bahbeh
dog	chooq
don't	agoq
•	amaay
•	deeq
•	ugèq
•	wees
don't want	nyèq
donation	dermee
donkey	keldèy
door	kengleh
double	kebaar

douse	ch eh
down	kerentiiq
•	keròòp
downstream	chebaaq
downward	dirèèy
•	dirèh
dragonfly	tanòng
dream	bakééq
•	be'emppooq
•	bera'pooq
drift	gel
drink	ngòòt
•	nyòòq
drip-dry	pejòòt
driver	derébaa
drool	buk
•	sejaap
drop	laac
drowned	chelòk
drum	gendang
drunk	beel
dry	soot
•	tiil
durian	sempaaq
durian, type of	bekah
dying	chenaq

E – e

eagle	kelaak
earlier	nèèq
earlobe	pook ntak
early morning	pe–pegelap
•	per–peer
east	mengkah
eat	chaaq
eating	cha'chaaq
•	cha'chaaq
eclipse	rahuuq
egg	ket
•	pengleek
egret	seradow
eight	lapan
elbow	kanyòng
•	sikuuq
elephant	chiik
•	gajah
elephantiasis	teluk
embers	baraaq
emergency	darurat
empty house	dengraq
end	mòl
•	tamat

endure	tahan
enemy	daméy
•	maraaq
•	musoh
engaged	geey
•	gigeey
•	ma'mèèq
•	mèèq
enough	chukop
ensure	jamin
enter	peleet
entire	seluroh
erase	perlet
estuary	kachòh
evening	duuy
every	jap
•	jap-jap
evil spirit	daak
excavator	tachii
excessive	peh
excrement	èc
•	èq
exit	leet
expect	chekeet
explode	peladòh
expr.	jéh
extinguish	perlet

extract

ròc

eye

mat

eyebrow

sempooy mat

eye-lashes

sepòy mat

F – f

face	miing
•	renees
•	ulah
faint	dendat
•	luwiik
fainted	setlep
fall	beraay
•	jeer
•	tegòh
fall over	teeh
family	kelamin
•	kerwalgee
famine	chengwaak
far	behòñ
•	nyaaq
farm	selaay
farmer	bibeselaay
fasting	puwasee
father	abééq
•	apaq
•	meneq
father in law	belòq
fed up	me'òh
feel	kenjéép

•	rasaaq
feelings	sengiiq
fence	pagar
fever	kereek
feverish	dekat
few	gèq
fiance	tunang
fight	lawan
file	payèl
fill in	kup
fin	chèèr
find, look for	cheryaaq
findings	ka'nèèq
•	ka'nèèq
finger	chenrèèk
•	jaras
•	jarii
finger-nail, toe-nails	chengroos
finish	hees
•	selèc
•	siyap
•	tamat
finished	dic
fire	òòs
firewood	che'òòs
•	pelnaal
•	rangas

first aunt	amòòq
first uncle	akooñ
first wife	iteree
fish	jalaaq
•	kaaq
•	teròòc
fish scale	siséq
fish smell	pel'ih
fish spike	chanèk
fish whiskers	nyenyòòm
fish, type of	kadak
•	kasòòt
•	perimpin
•	selook
•	siyaq
•	tengas
•	teramis
•	terbul
fisherman	tengròòc
fishhook	kedeeq
fishing pole	bawor
fishing rod	ba'uur
fishtrap	bubuuq
•	maréék
fitting	hemberèq
five	limaaq
flag	bendère

flavourless	panchiiq
flick	geltèt
flirt	chengòòr
float	gel
flood	banjér
•	be'aak
floor	chengkar
•	riis
flower	bungaaq
fly	hèèk
•	rooy
flying fox	lek
flying lizard	tekooy
follow	dalak
•	jooy
fontanelle	labuut
food	cha'naaq
foot	juk
for example	misal
forearm	kengriit
•	kenriit
forehead	tahagiiq
•	temagiiq
forest	darat
forest ranger	poris
forest wild cat	èèr
forget	siip

fox	lensèèk
fragrance	ngòòy
free	bébas
•	perchumee
Friday	Jema'at
friend	kawat
•	renamiq
•	roop
frog	kandòng
•	tabèèk
frog, type of	tabèèk karòòk
•	tabèèk sempòh
•	tabèèk sèt
from	ju
•	jupadee
from below	kentééq
from there	kensééy
fruit	pelèèq
frying pan	kuwaliiq
frying-pan	lééq
•	liiq
full	tebeek

G – g

gall bladder	kemat
gamble	judiiq
gape	cheng'aang
gas	gès
genital	lèèt
get	beri'yas
get fatter	hiit
get something	berkep
get up	kuuñ
ghost	nyaniiq
gill	sak
gills	insang
ginger	kerjaaq
girl	menalèh
give	baq
•	òòk
gloves	sarong tek
gnat	sebèc
go	et
•	wèq
go down	cheleh
•	chereet
go upstream	léép
goat	kambik

God	Tuhan
goitre	koor
gold	mas
good	benòòr
•	bòòr
goose	angsaag
got	kenaaq
gouge	kelòk
goverment	keraja'an
grandchild	chachò
•	chenòòq
grandfather	ataaq
•	atoq
grandmother	ajaaq
grass	nyòòq
•	se'èp
grass, type of	rawèy
grasshopper	beralang
•	chuk
grave	deek sapaw
•	penep
green	bela'aar
•	bela'eer
•	ber'eel
greenlyfly	chenangaaw
greet	serapaaq
greeting	abòòr

• tegor
grey bela'ek
grope ròòp
grow chuwaay
• lòn
guarantee jamin
gum lengsic
gun bedél
gun, blowgun belaaw

H - h

hair	sòòk
hammer	tukol
hand	tek
handicapped	chachat
handsome	kenmééq
hang	jòòl
happy	kera'meeq
harvesting knife	yooc ki'nèc
hat	tupii
hatch	chès
•	kèh
have	mòng
•	tiiq
hawk	jajee
he	kééq
head	kuuy
headache	tengaaw
•	tengòr
hear	cherngaay
•	gertéék
•	tenghèèn
heart	jantong
•	nòòs
•	sengiiq

heel   chanònq juk

•   keneel

•   kulèèq

•   tumit

height   chengrek

•   chengruk

•   cherek

•   cheruk

help   bantuug

here   panòl

hernia   puuk

hide   berenchéép

hill   chenan

history   sejarah

hit   peet

•   pòh

•   tòòq

•   tumboq

hit, fight physically   keh

hoarse   set

hold   chap

•   pegak

hold back   kerdiiq

hole   lubang

holes, with perlòòng

holiday   chutii

honey   maduu

horn	baluq
•	tandoq
horse	kudaaq
hospital	hospitel
hot	bekèèt
•	le'jèt
•	pedas
•	peleit
hothead	terlampaw bernoos
house	deek
•	genggulang
house, type of	deek kengròh
how	baharòòq
•	haròq
•	maa
•	rélòòq
how many	magit
•	mayaap
how much	meriip
hug	kawal
human	manusiyaaq
human being	seng'òòy
hung	raal
•	se'sòk
hungry	chemees
•	chuwaak
hunt	muruuq

- ngintéy
- umal
- hunting memuruu
- hunting platform deek ran
- hurt nyiiq
- husband gensiir
- hut deek pendeer
- jambor
- pendeer

I - i

I	éng
ice	ayés
identity card	paspot
if	amen
•	asaaq
•	kalaw
ignite	pet
ignore	primaay
iguana	berchèr
immerse	cherlòk
impression	chenukéés
•	déél
in	pa-
•	tang
in the middle	padeeq
incantation	chenagòh
•	jampiiq
incubate	eep
•	karep
Indian	keléng
•	lèl
•	ya'yaap
influence	pengaroh
inform	doot

•	pedéér
•	suréh
inherit	je'juk
ink	da'waat
in-law	bisat
insect	chèèq berenggas
insect, type of	las gesòòq
insert	bat
•	sat
inside	kateh
•	katéh
instrument	chenteek
intestine	chook èc
invisible	gayép
iron	seterikaa
island	pulaw
itchy	behèc
•	berahèc

J - j

jackfruit nangkaaḡ

jam-packed dulut

January Jènuwari

Japan Jepon

jaw janggap

jealous bidiiḡ

• chemburuuḡ

• hirii

jelutong bedòḡ

jerrycan jerékéén

join chantom

joss-stick chuloḡ

joyful la'keḡ

judgement hukom

July Julèy

jump lumpat

jump down bertèḡ

junction chentaak

June Jun

jungle jeres

• rimaaḡ

• serak

jungle fowl denaḡ

just chatuḡ

just now jinèèq

just that aninen

K – k

Kampar **Kampar**

ketchup **kichap**

kick **sipaq**

• **tenyak**

kill **perdat**

killing **perendat**

kindling **rangas**

king **rajaaq**

kitchen **deek òès**

• **deek waal**

• **waal**

kite **layang–layang**

knee **kurool**

knife **chenglèès**

knock **tòøk**

knotted **si'sooc**

know **panèy**

L - I

ladder	rangkal
ladle	cheniboq
•	chiboq
•	menuuh
lake	taséq
landslide	garaac
language	bahasaaq
large water lizard	gareeq
last, behind	ke'niit
later	dò
•	dòh
•	lelamee
•	pòòc
laugh	le'luk
•	luk
lay egg	berpingleek
lazy	lalèèy
•	òp
•	segaat
lead	peek
lead by the hand	rampéék
leaf	selaaq
leaf, type of	dawaap
leak	peek

•	teloh
lean	chendoot
leech	lintah
left	kengwiil
•	yaal
leher	lengiq
lemon grass	seraay
length	cherek
less	kurang
let go	terlaas
let's go	bèy
liar	nè'lenglóot
•	nè'lenòòn
library	deek penaniy
lick	beec
lid	jerengkòp
lie	alaam
•	alòòt
•	bede'ah
•	lenglóot
•	lenòòn
lie down	chekòòl
•	daaq
lie prone	kòòp
life	sinuuy
lift	angkit
light	chahayaaq

•	der
light weight	hayòq
lighter	chèèp
•	chèm
•	kerchèp
•	sa'pii
lightning	beec ngkuuq
•	bibeec
like	nggèèy
lime	kòp
lip	nyinyuuy
lipstick	minchu
list	senarèy
liver	riis
lizard	chichaq
lizard, monitor	terakòl
log	balaq
•	pelnaal
loincloth	lat
long	chengrek
•	chengruk
•	cheruk
look up	che'ook
loose	lòs
lop	cherèy
lost	rooc
louse	chèèq

love

hoq

•

mèèq

low

kuntik

•

lèng

•

patiiq

lung

suup

lungs

paru-paru

M – m

machete	yooc
machine	misén
mad	bel'al
make	beh
malaria	kelaap
malay	jabe'òng
•	melayu
Malay	Gòp
man	kelaar
•	keraal
mangosteen	gamus
many	je'òòy
marble	guli
march	kerawat
March	Mac
market	pasaa
marriage	je'nek
•	je'nek
•	perenggeey
married	pergeey
marry	je'jek
•	jek
•	termuuq
massage	urot

mat	cheruuq
matches	gurès
mate	bekenan
maybe	kemoo
meander	dès
meat	sèc
medical	mèdikel
meet	buruuq
memorise	hapal
Monsoon	Bongsuut
menstruation	lalaay
merely	chumee
method	charee
microphone	mac
midday	dajiis
middle	danee
middle daughter	emboong
•	mboong
middle of	tengah
middle son	piyook
midnight	bagi duwe mengòt
migraine	mègerèn
milk	susuu
million	jutaa
millipede	keleeñ
•	taluuq
mince	chak

mirror	chermin
miss	riyaak
Miss	Chéq
mister	enchéq
mistletoe	selaaq merikan
mix	gawol
mole	mool
•	rengrut
moment	beramòòs
Monday	Senayan
money	duwét
monitor lizard	bah yooc
•	geriik
•	terakòl
monkey, type of	bungar
monthly period	begeneey
moon	gechèèq
more	lebéh
•	lebèh
morning	hupeer
•	pegelap
mortar	guul
mosquito	galul
•	hèp
•	kemeet
•	sebèc
mosquito net	kelambuuq

moth	sirooy
mother	abeey
•	amèèq
mother in law	jaaq
•	jenaaq
mould	achuu
mountain	chenan
•	jelmòòl
•	loot
mouse	hòòr
•	keniiq
mousedeer	behook
•	napoh
mouth	empaak
move	deeq
move s.t.	jeek
move slowly	geru'wit
moving s.t.	je'jeek
muddy	kereh
museum	musiyum
mushroom	betees
mushroom, type of	pòk

N - n

nail	pakuuq
name	muh
name for second son / daughter.	ngah
name of endearment	bòng
nasal mucus	siih
nation	bangsaaq
nature	ragam
naughty	chengòr
navel	padéék
•	sook
near	bèèk
•	nyòòn
•	reeq
neck	tangen
needle	jarup
nephew, niece	koot
nest	sinsaak
net	jaréng
new	baruuq
•	paay
news	gah
newspaper	pèpaa
night	kelèm
•	mengòt

nine	sembilan
no	tòq
no flavour	panchiq
nod	dengòh
noisy	imok
none	be'tòq
•	walah
nook	cheroq
noon	bagi duwe jeri'tep
•	dajiis
normal	biyasee
nose	mòh
nosebleed	beròòh
not	bukan
not good	ni'nic
not yet	tò'tiiq
notch	kerbaar
•	takoq
November	Novèmbee
now	hunén
ntelligence	cherendéq
number	numbor
numerical coefficient for human being	urak

O – o

o'clock	pukol
obtain	kep
October	Oktobe
odor	rèh
offerings	jenamuuq
office	pejabat
oil	minyaq
oil palm	balii
old	engraaq
•	jinjòòp
•	liiw
•	manah
•	ngraaq
old man	tataaq
older	chanuuq
on	tang
on top	suwiik
one	naneq
•	nu-
one-	se-
one person	numòm
one side	englaak
onion	bawang
only	chatuq

•	nèq
•	taleh
open	ruwah
•	wòòk
operation	operésèèn
or	ataw
orang utan	orang utan
orchard	dusut
orchid	kerak
order	bengsat
other side	nглаak
ouch!	aduh
out	ruwal
outside	pabèèq
•	ruwal
overthere	peteey
owl	kangkuwòòc
•	koot
owner	keel
oyster	sawaap

P – p

packed

paddy

•

padi husk

pail

•

painful

paint

pajamas

palace

pale

palm fruit

papaya

paper

paralyzed

paroquet

particle

pass

pass gas

paste

patch

pattern

peaceful

peacock

dal

baaq

chengròòy

dedaq

ayan

beldi

pehoot

chat

bajuuq de'naq

istane

set

bekòt

betéq

kertas

kawèèt

bayan

bo

lulos

heep

tampal

tampal

ragiiq

semiyaq

chèèp kuwòk

peak	tumpuk
peculiar	peléq
peel	cherwòòk
•	gubal
•	pook
peel bark	leek
penguin	pènguwiin
peninsular	rataaq
penis	looq
person	seng'òòy
person or people belonging to a district, country	maay
•	seng'òòy
person who likes to	nè'-
pestle	keneeh
•	renééq
petai	betar
•	kenèèng betar
petrol	pètrol
photo	gambar
picture	gambar
•	wòòk
pig	leeq
pillow	bantal
•	chengkòl
pimples	mòn
pin	sat
pinch	chuwèèt

pineapple

pitch dark

pity

•

•

place

plan

plant

•

•

plant node

plant, type of

plastic

•

platform

play

•

play dead

pluck

•

plug in

pocket

point

•

poison

poison, type of

poisonous

denas

guwèr

na'as

sekiyan

yayaaq

tempat

pelan

berchet

chet

tap

dekak

jenuuq

plasték

setik

deek kengròh

man

menman

perendat

lèh

tòc

cheròòk

pukét

te'aal

ternyòòl

rachot

jenuuq

bisaaq

police

pond

poor

•

popular buff-coloured fruit skin

porcupine

•

porcupine, small

post

pound

pour

•

praise

praying mantis

pregnant

•

preoccupied

pretend

pretty

price

pricked

problem

prohibit

promfret fish

promise

pull

•

polés

kulam

dadaat

hajap

chekoop langsung

bah gorèk

kuus

pachòòr

chenòòl

sèh

kòh

tuup

pateh

chengayoong

berket

makòòq

yaal

bahbeh

kemèè

regaaq

biraac

maree

gèèt

bawal

janjiiq

jòn

rampaañ

•	sahéér
pull out	ròc
pulpy	seluun
punch	sèh
puncture	pamchat
punishment	hukuman
purple	ungnguu
purposely	sengajee
pus	bembeek
put	dòòl
•	peloh
put in	kerlòk
python	relaay
python, type of	tungu bulan

Q - q

question

ka

•

tenanyaaq

•

tenanyaaq

question and answer

berlaak

quickly

pan

quiet

sera'ngèq

R – r

rabbit	arnap
race	seng'òòy
racquet	rékèt
rafter	cherak
railing	rendèèk
railway coach	gerabaq
rain	maniiq
•	peek
rain cloud	tegum
rainbow	chedaaw
rambutan	legòs
ransack	soo
rattan	chook
•	serpéék
rattan bark	sakòp
rattan shoot	nòòl
rattan thorn	jerwèèk
rattan vine	kerooq
rattan, type of	bantak
•	choong beec
raw	beréés
razor blade	yooc chakòò
read	bachaaq
reap	kèc

reaping	ki'nèc
rear young	belaaq
record	rakam
red	chehèèr
•	chengòl
•	jenghaang
•	petlaac
refine	sòòr
relatives	sèc behiip
religion	agame
relying on	dahas
•	kakòòq
•	kakòòq
remember	ingat
remind	besat
remove	ròc
•	tek
reply	balas
•	jawab
report	ripot
request	chagòh
•	chenagòh
resin from various trees	damar
respect	hormat
responsible	tanggungjawab
rest	réhat
retreat	lòòs

return	juk
•	maaḡ
•	perjuk
revenge	bile
reverse	kernyeet
rib	cheres
ribbon	rèben
rice	baaq
•	beras
•	chanaaq
•	chengròòy
right	kentòp
ring	chinchit
ringworm	gaas
rise	kus
rise suddenly	berakòs
river	batak ariiq
river bank	tebék
road	nòòng
•	timboq
roast	jòp
roasted	rak
roasting	re'nak
rock	gesuk
roof	pelook
room	biléq
root	jangkar

•	re'iis
rope	chook
•	taliq
rottan, type	manow
rotten	babeh
rotten smell	seng'èèk
rotten tooth	giic
round	bulat
rubber	chebeer
rubber cup	put
rubber seed	paraa
rubber tree	kenèèng chebeer
rubber tree, type of	perah
rubbish	beruus
•	ket
•	sampah
rumage	soo
run	jar
running	jerjar
rust	karat

S – s

sad	sedéh
•	serngòc
salary	gajii
saliva	lihiik
salty	gerak
same age	bayee
sand	sembèy
sanitary pad	lat
satay	saté
sated	ba'heeç
Saturday	Saptu
say	ngròq
•	uròq
scar	bakat
scatter, sprinkle	chaaw
scattered	bejuhèèk
school of fish	léép
scissor	guntik
scoop	cheniboq
•	chiboq
•	chidoq
•	sesiwoq
scorpion	mangaay
scraper	keniic

scratch	kapaac
•	kataac
scream	karaaw
scretch	gawaas
screw	sekeru
screwpine	sekiiq
screwpine, type of	sekiiq kebun
•	sekiiq terlaar
scrub	ganyah
sea	lawot
search	kèèq
season	musém
see	bakééq
•	nèèng
see - saw	kungkang
seed	benih
•	kebeeq
•	kenuuy
•	mat
separate	selaac
September	Sèptèmbe
sergeant	sarjen
set on fire	ruup
seven	tujoh
severe	chenaq
sew	che'iic
•	chéék

•	chiik
•	chuk
shadow	wòòk
shady	tedeh
shake hand	salam
shampoo	sèmpoo
sharp	chebat
•	tajap
sharpen	che'chiis
•	chehchiis
•	chiis
•	chiischiis
•	serjèèw
•	sòòr
shave	chukor
•	lòòc
shelf	paraaq
shelter	le'ap
shew	chééq
•	waay
shew a cat	pis
shew a chicken	siyoh
shew a dog	berchééq
shine	bechayaaq
shining	cherenglaang
•	cherengliing
shit	sengrèèt

shoot	taruk
shooting star	kelook manaw
shop	ransom
short	kutiq
•	patiiq
•	sòt
shoulder	gelpaal
shout	lawong
•	wiik
shouting	chéék
show	ternyòòl
shred	chachèh
shy	aas
•	hinée
•	sagaaq
•	selsèl
siblings	beradéq
sick	nya'nyiiq
signal	sigenel
signature	sayin
sikh	kerenchii
Sikh	Bay
•	Benggali
silent	sera'ngèq
similar	serupaaq
sin	dusee
sing	julak

•	nyanyiiq
sink	kernyeet
sir	enchéq
•	tuwan
sister- in- law	kèèy
sister in law	ma'nòòq
sit	geey
•	ka'diiq
sit still	ka'diiq
•	kera'diiq
•	kerdéq
•	pediyam
•	perendat
sitting	gigeey
six	ennam
•	nnam
size	bayee
skillful	chempét
skin	chawòòk
•	chekòòp
•	geteeq
skink	mengaròòng
skinny	sook
skope	penchebaq
sky	baliik
•	rahuuq
slaughter	get

•	gòòy
sleep	biyaat
•	daaq
sleep till noon	perendat
sleeping	bu'bèèt
sleepy	le'ooy
slice	kerat
•	selèèr
•	siyèèt
slim	berwòk
slipper	selépa
sloth	kukak
slow	lehèèc
small	enchèn
•	kajek
•	laléq
•	machòòt
small bear	bah òòs
small sickle used for weeding	keriiq
smart	cherdég
smarting	tehuur
smashed	chelihòòt
smile	kernyim
smoke	asap
•	chas
•	cheng'éép
•	chul

smooth	chelèès
•	jebuq
•	selèc
smoothness	seselèc
snag	punggor
snail	tooq
snake	tajoq
•	tijiiq
•	tijiiq karook
•	tijiiq rekoop
•	tijiiq selaaq
•	tijiiq selarah
snake, type of	karook
•	tengwak
•	tijiiq selaaq
snatch	lòn
•	seraac
sneeze	gechas
•	ramòh
snivel	siih
snore	semangar
so	jadiiq
soak	tebeek
soap	sabon
sob	sek–sek
soil, earth	tiiq
soldier	aska

•	sojaa
solidify	saaw
son	kulop
song	laguuq
sound	cheraah
•	gerhaac
•	himaag
•	kerbaar
•	ngròq
•	saap
sound of crying	jenaam
sour	asap
•	ke'eep
•	ke'eer
south	selatan
spanner	sepanaa
sparrow	chèèp rəc
speak	suréh
spear	mataaq
•	taròk
•	tiroq
•	tiroq
spearfishing	teniroq
spider	maneng
•	mangheel
•	tangwiik
•	tapeng

•	tawiik
spill	èp
•	kakòh
•	saruuq
spinach	bayap
spirit	kelook
•	kemòòc
spirit dance	be'aséq
spirit-bowl	balèèy
spit	tòh
spittle	lehiik
spit-up	belòòk
•	ke'mak
split	kah
split open	kuwaak
split out	laal
spoiled	bariiq
spoon	sikang
•	suduuq
sprinkle	serajòt
squat	jerangkong
squeaky clean	cheket
squeeze	chepiit
•	koop
•	piit
squirrel	cherèk
•	lengòs

•	perook
stab	chòk
stand	jek
•	jinjek
stand up	perjek
standing	jeninjek
•	jinjek
star	bintak
•	perlooy
start	setat
stay	geey
steal	siic
stealing	se'siic
steam	te'op
steel	besiiq
steep place	chenareet
step on	jak
•	jebaat
still	sera'ngèq
sting	seec
stinging black ant	las tep
stingy	bakaat
•	benakaat
•	kariit
stink	ke'ut
stinking	pe'ek
stir	chukéés

stomach	èc
•	ket
stomach ache	lempeep
stone	gesuk
storm	pes
story	chenaal
•	cheritee
•	chermòòr
straight	jeloos
straight hair	jees
stream	arol
•	terayèl
stroke	sempuur
strong	kuwat
struck by lightning	berlah
•	bertah
stud	nyijaq
study	berajal
stupid	budoh
suck	loot
•	sepòòt
suck on	beeq
•	lòòt
•	sebòòk
suddenly	berleec
•	ku-
suffocate	iip

sugar	gulaaq
suggest	chadang
suitable	hemberèq
sulk	bel'al
•	rampos
summon	chagòh
sun	mat jiis
Sunday	Ahat
surprised	ketiyaa
surrender	selénda
•	selèndaa
swallow	liip
swamp	luloq
•	payaaq
swat, slap	pal
sweat	seng'ep
sweating	seng'ep
sweep	pees
sweeping	pispees
sweet	che'èèt
swift	deras
swim	lilòòy
•	lòòy
swollen	as
swollen stomach	taroq

T - t

tail	sentaaq
take	choot
•	èn
•	kòòt
take cover	bekaba
talisman	tenangkal
talk	chaal
tall	lasiik
tap	tòòk
tapioca	bejehuuq
•	kayuu
•	sòq bejehuq
tea	téh
teach	ajar
teacher	chè'guu
tear	teew mat
tears	sempòòk
tease	keratil
teaspoon	chamchaa
teens	-belas
teeth	lemuuñ
television	tiwi
ten	sepuloh
ten cent	sekupang

termites	gereec
•	kemòòr-chèk
that	de
•	èh
that, those, the	ajeh
•	nen
that's it	ajinèq
thatch	beltòp
there	panen
they	ennaay
•	et
•	nay-
they two	bay-
•	ubaay
thief	nèq se'niic
thin	ensèy
•	sook
•	soor
things	arap
•	barang
things bought	bengliiq
think	pikér
•	serngiiq
third child	Alang
thirst	selòòt
this	adèh
•	hanoh

this long	kerimtep
thorn	jerlaaq
thread	benang
•	cheròòk
•	sengraay
three	niq
throat	gergook
•	kelungkong
throw	bedal
•	gas
•	guwal
throw away	pèc
thumb	keniing tek
thunder	engkuuq
Thursday	Hamis
tidy	kemas
tie	bat
•	bek
•	chekaq
•	chekòt
tied	chinchook
tiger	atañ
•	bagòr
•	berenggas
•	bergas
•	kaap
•	keek

•	mameek
•	mergas
•	nyuuq
•	raak
•	re'raak iir
tight	iit
timber	balaq
time	jam
times	darap
tin-can	koq
tire	tayaa
tired	chehòòs
•	kalèy
tired of eating something	pèq sedap empaak
tirsty	hawos
title	yoq
to	baa
•	nòng
•	nu
to adze	kerwòh
to be breathless	hòòp
to care of	hiraw
to crow	tadeer
to deflated	peseròòp
to dry out	persoot
to hang	sòk
to here	badéh

to hook	sòk
to live	suuy
to point out something extraordinary	muur
to press between two surfaces.	hapét
to roll	guléng
to stop	terhan
to strike with head	tandoq
to support, to block	terhan
to the river	mateew
to there	ditééy
•	diteh
to tie	kool
to visit	suwèèk
to waste	jendaaq
•	pendaaq
to winnow rice with a tray	geep
tobacco	bakaw
toddle	sendèk–rendèk
toilet	chonòòm
tongue	lentaak
tonne	tan
tooth paste	penglaay lemuuñ
torn	betec
•	betey
•	tatèèk
tortoise	biyukuuq
•	kenòk

•	kuraaq
torture	pena'as
town	bareh
•	pekan
trance	terlòh igunik
trap	dak
trap area	kengròh
trap, type of	bakooq
•	deek kengròh
•	gòòk
•	jenglek
•	kedéék
•	pat
•	ranyaaw
•	sap
traped	se'sòk
tree	dendook
•	dudaw
•	jehuuq
•	jelaas
•	kéék
•	keniing
tree, type of	belak
•	binyééy
•	waal
Trigoniulus lumbricinus	taluuq
tripped over	tades

trousers	serwaal
truck	luri
•	teraq
true	benar
•	kemel
trunk	jelook
try	chubaaq
•	pandu
tuber sprout, type of	rayè
•	rayéép
Tuesday	Selase
turn	putèèt
twilight	jep
twins	kerbaar
twist	kuraat
•	putèèt
two	duwaaq
•	naar
two people carry on shoulder	gandar
type	jenis
type of bat	simòòy
type of bird	bebalèèq
type of monkey	besék
•	peruut
•	tawòòh
type of plant	kòòk
typr of bamboo	lééw

U – u

ugly	ni'nic
umbrella	payong
unable	behòc
uncertain	selirsuwèh
uncle	abah
•	keec
unconscious	setlep
uniform	yunipòòm
unripe	kelbet
unroll	dap
•	laay
untie	roq
until	sampèy
up	atah
•	kemiil
•	ruhèèw
upside down	berpah
upsite down	seréh
upward	ditah
use	gunaaq

V – v

valley	bareh
various	bebagèy
•	berbagèy
vegetable, type of	ber'aas
•	berpaaq
•	merasén
vegetables	ulap
veranda	beranda
verbal prefix	be–
very	a–
•	hat
very angry	mayooq
very beautiful	bernòòr
village	kampuk
violin	biyolaa
virgin	daraq
•	menalèh
voice	suwaraaq
vomit	ka'keeq
•	keeq

W – w

waist	wòk
wait	pet
•	pòòc
waiting place	pinòòñ
wake	yeel
wake up	kuuc
walk	chiip
wall	gerempiis
wallet	dabal
want	bin
•	ha–
•	hòòt
•	kuhu–
•	maw
•	mèèq
ward	wat
warm	se'eep
wash	chuchii
•	sah
•	suuc
washing clothes	sah–sah
water lizard	berchèèr sikat
water, river	teew
waterfall	talak

watermelon	temikèy
way	charee
we	ji-
we two	jaar
weak	selèy
wear	lòk
•	pakèy
weather	chuwachee
Wednesday	Rabuu
week	minggu
weevil	buboq
west	barat
wet	ka'aac
•	ke'eec
•	peek
what	jaleeq
•	meleeq
what's-his-name	anuuq
whatever, whoever, where-ever	taleh
when	bile
•	lempuuq
where	belòòq
•	malòòq
•	menuung
while	apebile
•	mentare
while, when, during	waktu

whirlpool	bidééy
white	biyèèk
white-breasted water-hen	reruwaq
who	booq
why	hama
•	lama
•	yama
wide	leboh
wife	kenah
wild animal	ches
wild boar	gaaw
wild tuber	bekoy
wind	bere'pes
•	lat
•	le'lat
•	pinooy
•	pooy
winding	lihèèk
window	tingkap
wing	kengyèèk
winnowing tray	jempiir
wipe out	siil
wish	kuhu-
with	laq
•	lòq
•	ròq
•	ru

wolf	chooq liik
woman	kerdoor
wonder	kerèq
wood	jehuuq
•	pelnaal
•	rangas
wood bridge	danoos
wooden spoon	bilah
woodpecker	patoh
•	tentook
woof	heeh
work	bekuli
worm	chachéng
worn	tak
worry	risaw
wrap	bul
•	che'òòp
wrist	chengréék
write	tulés
wrong	salah
•	sèèq

Y - y

yam	gak
yawn	kihòòy
yellow	keloy
•	kunéng
•	pehook
•	rehòy
you yourself	leey
young man	piyook
young woman	emboong
•	mboong

Z - z

zinc roof pelook siin

zip se'neer

zoo zu

Malay (macrolanguage) - Semai
- a b c d e f g h i j k l m n o p r s t u w y z

—

-belas -belas

-lah -lah

• -léé

• -leh

• -lòh

• nèh

-nya i-

• jeh

A – a

abah	apaq
abang	tenèq
abang ipar	achooy
·	achòy
·	kineen
·	menaay
abu	habuuq
acuan	achuu
ada	mòng
·	tiq
adat	adat
adik	boq
·	menang
adik ipar	achooy
·	menaay
adik ipar lelaki	achòy
adik ipar lelaki, panggilan	halaaq
adik ipar perempuan	kèy
adik-beradik	beradéq
·	tenèq–menang
agama	agame
agar	da'aa
agas	kemus
·	sebèc
agih	cherlaah
Ahad	Ahat
air	teew
air batu	ayés
air kencing	nòòm

air liur	lehiik
·	lenghéék
·	lihiik
air liur basi	limbariiq
air mata	sempòòk
·	teew mat
air pancur	tengrool
air terjun	talak
air, bunyi	hengyew
ais	ayés
ajak	ajaq
·	pakat
ajar	ajar
ajuk	petiir
akan	kan
akar	jangkar
·	re'iis
akhir	ke'niit
·	las
alahan	senenloot
alat	chenglèès
alat muzik, sejenis	chenteek
·	kerep
alat, sejenis	perdah
alih	ubah
alur	chembook
aman	semiyaq
amaran	hihòy
amat	alè
·	hat
amat keras	cheng'gèh
·	cheng'gèh

ambil	choot
·	èn
·	haam
·	kòòt
·	rah
ambil ikan	rook
ambil sedikit	chebòt
ampaian	chenglèèy
anai-anai	gereec
·	kemòòr-chèk
anak	kenòòn
·	kenuun
anak bongsu	luc
anak buah	koot
anak ke-empat	Ude
anak kedua	ngah
anak ketiga	Alang
anak lelaki	piyook
anak manja, panggilan	bòng
anak perempuan	emboong
·	mboong
anak perempuan, panggilan	balèh
anak saudara	koot
anak sulung	Long
anak sungai	arol
angguk	dengòh
angin	pinooy
·	pooy
angkat	angkit
·	tariiq
·	tayuut
angkut	angkot

angsa	angsaaq
anjing	chooq
anjing hitam	bakah
antan	keneeh
·	renééq
antara	belaq
·	taree
anu	anuuq
anyam	taac
anyaman, sejenis	dadee
apa	jaleeq
·	maa
·	meleeq
apa dia	maleh
apa saja	rangma
apabila	apebile
api	hur
·	òòs
api menyambar	jahuur
April	Aprél
arah	alee
·	apah
·	arah
·	réémetéé
arang	jengkah
arnab	arnap
arus deras	chegar
arwah	kemòòc
asah	che'chiis
·	chehchiis
·	chiis
·	chiischiis

·	terèèh
asam	asap
asam paya	kelubiiq
asap	asap
·	chas
·	cheng'éeép
·	chengiip
·	chul
asing	asék
askar	aska
·	sojaa
atap	pelook
atap bertam	pelook beltòp
atap zink	pelook siin
atas	atah
·	ke'angin
·	kemiil
·	ruhèèw
·	suwiik
atau	ataw
atur	hator
awak	ha-
·	hèèq
·	je'ot
awak sendiri	leey
awal	setat
awal pagi	pe-pegelap
·	per-peer
awalan kausatif	per-
awan	sagup
awan mendung	tegum
awas	cheryaaq

ayah

ayam

.

ayam hutan

azimat

apaq

manuk

puk

denaq

tenangkal

B – b

babi

·
·
·
·

babi hutan

baca

badan

bagai

·
·

bagaimana

·
·
·

bagi

·
·
·

bahagi

·

bahagian tumbuhan

bahasa

bahu

baik

baju

baju daripada kulit terap

baju tidur

bakar

bah bibèèy

gaaw

kuwiit

leeq

uyong

menghar

bachaaq

berook

bagèy

nggèèy

rahaa

baharòòq

bakalòòq

haròq

rélòòq

baq

kasi

òòk

per-

bahagiiq

cherlaah

dekak

bahasaaq

gelpaal

bòòr

bajuuq

gepòòr

bajuuq de'naq

chuur

.	jòp
.	nyòh
.	rep
.	tòòt
bakul	bakol
.	chamaak
bakul besar	rasaw
bakul kecil	tapòk
balai	balèy
balak	balaq
balas	balas
balas dendam	bile
baldi	ayan
.	beldi
balik	juk
.	maaqq
baling	bedal
.	galuk
.	gas
.	pèc
balut	bul
.	kool
.	sapoot
.	sebul
banci	banchiiq
bangali	Bay
bangau, burung	seradow
bangkai	bangkèy
.	sòòq
bangsa	bangsaaq
.	maay
.	seng'òòy

bangun	jek
.	kus
.	kuuc
.	kuuñ
bangun dengan tiba-tiba	berakòs
banjir	banjér
.	be'aak
.	garaac
bank	bèng
bantal	bantal
.	chengkòl
bantu	bantuuq
.	tulok
banyak	je'òòy
.	jeng'òòy
banyak jenis	bagan
bapa	abééq
.	apaq
.	meneq
bapa mertua	belòq
.	taa q
bapa mertua, panggilan	haar
bara	baraaq
barang	arap
.	barang
barang yang dibeli	ke'nòòt
barang yang dicari	ka'nèèq
.	ka'nèèq
barangkali	gamaq
barat	barat
barau	baraw
baring	chekòòl

.	daaq
.	jajiq
.	pudaaw
baru	baruuq
.	paay
baru ingat	kenyet
baru sebentar	chinèèq
.	nèèq nèh
basah	ka'aac
.	ke'eec
.	peek
basah kuyup	jap
.	serajaap
basi	bariiq
basikal	beskar
.	meskar
basuh	suuc
basuh muka	le'laap
batang	batak
batang pokok	tareeq
batang rotan	kerooq
batik	batéq
batu	gesuk
batuk	kehòl
.	kenenhòl
.	kenghòl
bau	cherngòy
.	ngòy
bau busuk	ke'ut
.	se'èèk
bau ketiak	rèh
bau terbakar	che'éék

bau, sejenis	che'eng
baung, anak	rasèk
bawa	aañ
.	èèn
.	yaan
bawah	kentiiq
.	kerentiiq
.	keròòp
bawal	bawal
bawang	bawang
bayam	bayap
bayan	bayan
bayang-bayang	wòòk
bayar	bayaar
bayas	palèèy
bebas	bébas
.	telaas
bebaskan	terlaas
beberapa	memegit
.	memeriip
becak	lechah
becok	chemerbèc
bedil	bedél
.	témbaq
beg	bit
.	chamaak
begitu	dò'òji
beguk	koor
bekas	bekas
.	hòl
bekas air	jalok
bekas simpanan	jerékéén

bekerja

.

.

beku

.

bela

.

belah

.

belai

belajar

belakang

.

.

belalang

.

belalang pelesit

belalang, sejenis

belasah

belatuk

belek

beli

.

beliak

belit

beliung

belok

belucat

belukar

.

belum

.

bekuli

kera'jaq

kere'jaq

keduu

saaw

belaaq

bile

char

kah

sempuur

berajal

cheloot

kenòòk

kenòòng

beralang

chuk

semèèt

renròòq

tumboq

patoh

biléq

beliiq

kòòt

dalaan

kilap

jèk

konaa

kadak

pabel

semaq

jatiiq

pidòòq

belum kahwin	geey
.	mèèq
belum lagi	pè'sèk
.	tatiiq
.	tò'tiiq
belum masak	kelbet
belum meninggal dunia	mòng
benang	benang
.	sengraay
benar	benar
.	kemel
.	menar
.	sah
benci	getéq
benda yang dikemam	meem
benda yang pecah	chapèh
bendera	bendère
bendul	bendol
bengali	kerenchii
bengkak	as
bengkang-bengkok	lihèèk
bengkok	peluun
benih	benih
.	kenuuy
benjol	luut
bentang	dap
.	laay
bentangkan	pelaay
ber-	be-
berachaay	perasòy
berada dalam keadaan	suuy
berak	cha'choh

.	cha'noh
.	chachoh
.	chanoh
.	choh
beranda	belanda
.	beranda
berangan	tungkat jengkaaḡ
berapa	beréép
.	magit
.	mayaap
.	meriip
beras	baaq
.	beras
.	chengròòy
berasak-asak	dulut
berbagai	bebagèy
.	berbagèy
berbelang	beri'lèt
berbintik-bintik	bichòòs
berbisik-bisik	le'uñ
.	rela'uñ
bercahaya	bechayaaḡ
berdiri	jeninjek
.	jinjek
.	jinjek
berebut	kilòòñ
berenang	lilòòy
.	lòòy
beret	bèri
bergantung harapan	dahas
.	kakòòḡ
bergenang (air mata)	chebééc

•	chebér
bergerak	relayèèt
bergerak perlahan-lahan	geru'wit
•	hihèèt
bergiat	bergiyat
bergilir	galèèl
bergoncang	yahyòh
•	yaye
bergoyang	gerayul
•	yahyòh
•	yaye
bergurau	gunjaq
•	tentoot
berhenti	berentii
•	ka'diiq
berhimpit	depit
beri	kasi
•	òòk
beri minum	perngòòt
berita	gah
beritahu	doot
•	pasal
•	pedéér
•	uròq
•	yaap
berjaga	bejagaaq
berjalan terjingkit “ jingkit akibat kesakitan pada kaki	dèèw–dèèw
berjalan-jalan	raròh
berjoget	runggén
berjumpa	terbuuq
berkahwin	pergeey
berkas	chengkòt

berkata	besuréh
berkebun	beselaay
berkelip-kelip	peraleet–raleet
berketak	keretlut
berkokok	tadeer
berkubang	gulòòq
berlegar	biwar
.	liwar
bermain	muman
bermimpi	be'empoog
.	bera'pooq
bermudik	léép
bernyawa	suuy
berombak	keretlut
berpeluh	seng'ep
berpeluk tubuh	siroop
berpindah	je'jeek
berselimut	samuuq
bersembunyi	berenchéép
bersepah	soh
bersepai	seburaac
bersiap-siar	raròh
bersiar-siar	ranéng
bersih	chuchii
.	laac
.	sòòr
bersin	gechas
.	ramòh
bersiul	hòòk
.	hòòng
bersungguh-sungguh	kerwat
bertabur	seburaac

bertakung	dek
bertam	beltòp
bertatih	sendèk–rendèk
bertelur	berpengleek
bertengkar	katiiq
beruang	bah òòs
.	bah woow
.	berwòk
.	kawip
.	samiiw
berubah	jerjar
berudu	keladeh
beruk	dòk
berundur	je'leet
berus	beros
besan	bisat
besar	entooy
besen	limpon
.	limpun
besi	besiiq
betik	betéq
betina	kenan
betis	kemòòng
betul	benar
.	betol
.	kemel
.	kenaaq
.	sah
biadab	lasèè
biar	biyar
biasa	biyasee
biawak	berchèèr

.	gerééc
.	geriik
.	parééq
.	terakòl
biawak air	ganggrèng
biawak hutan	bah yooc
biawak, sejenis	ganggroong
bibir	nyinyuuy
bicara	pecharaaq
biji	kebeeq
.	mat
biji getah	mat parèèy
.	paraa
bila	bile
.	lempuuq
bilang	benilak
bilangan bagi manusia	mòm
bilik	biléq
bilik air	jamban
bilik mandi	jamban
bilik tidur	da'naq
.	deek bèèt
binatang	binatak
.	menggas
binatang liar	ches
binatang, sejenis	bengkaak
.	danem
.	gagaree
.	kukor
.	machan
.	tenyèèq
bincang	binchang

bingit	hèk
bingung	bingung
binjai	binyééy
bintang	bintak
.	perlooy
bintik hitam	hik
biola	biyolaa
biru	biruu
bisa	bisaaq
bising	imok
.	renyah
.	serayòòk
biskut	koy
.	kuy
bisul	dekòò
.	dekòòq
.	kemut
bocor	pamchat
.	peek
.	pesoq
.	teloh
bodoh	budoh
bogel	palaaq
.	telanjang
Boh	Boh
bohong	alaam
.	alòòt
.	bede'ah
.	lengloot
.	lenòòn
bola	bulaa
boleh	bulèh

bomoh	bomòh
.	halaaq
Bongsut	Bongsuut
borek	peeh
bosan	belèèk
.	re'iik
.	tungkat jengkaa
botak	butaq
.	laac
.	pel'èèc
.	perlòòng
botol	butol
buah	pelèèq
buah berangan	gesaa
buah hutan	leeq ngong
buah kundang	setaar
buah pinggang	pelèèq wòk
buah pisang hutan	jaay
buah sentol	seteel
buah zakar	gentap
buah, sejenis	dekòh
.	kerengléng
.	lungrik
.	sepep
buai rajut	hèmòk
buahian	buwèy
bual	belwal
buang	bedal
.	buwòk
.	gas
.	guwal
.	pèc

buang air besar

.
. .
. .

buat

buat-buat tidur

bubu

bubuk

buddha

buih

.
. .
. .

buka

.
. .

buka ikatan

bukan

.

bukit

buku

bulan

bulat

bulu

bulu mata

buluh

.
. .

buluh batang kayu

cha'choh

cha'noh

chachoh

chanoh

choh

beh

òp

bubuuq

buboq

budaa

bubòh

bubok

buuk

chembòh

perabiiñ

pooh

ruwah

tek

wòòk

roq

bukan

nyi'nyuq

chenan

bop

gechèeq

bulat

sentòl

sepòy mat

awaat

kemòh

pe'òòq

awaat daar

buluh betong
buluh kering
buluh lemanq

.

buluh miang
buluh sumpit

.

buluh, sejenis

bumi

buncit

bunga

bunga khas

bunga petai

bungkus

bunuh

.

bunyi

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

awaat betong

karok

awaat peh

awaat sengliik

awaat gesèc

awaat temèn

temèn

lééw

choop

pelchòòs

bungaaq

charak

kòòk

bungkos

perdat

perdat

chééq

chepuur

cheraah

gerataac

gerataac

gerhaac

geryah

heeh

himaac

hur

kerbaar

kertèk

ngròq

ngròq

pelut

raaw-raaw

.	rechap
.	rengsèt-rengsèt
.	wèèq
bunyi air disimbah	cheryaak
bunyi air jatuh	chehaas
.	chehuus
bunyi air turun	cherengung
bunyi cicak	chaq-chaq-chaq
bunyi guruh	uu
bunyi jerit	chéék
bunyi letupan	pelaaw
bunyi melompat	jekòñ
bunyi objek kaca berlaga	kerdang
bunyi objek pecah	pehak
bunyi orang terjun ke dalam air	peleew
bunyi pelanggaran	gar
bunyi pergerakan	cherabaq
.	cherapuor
bunyi pergerakan di dalam paya	chenapuor
bunyi pokok tumbang	pehak
.	perhak
bunyi tamparan	perlat
bunyi tangisan	jenaam
bunyi tapak kaki	saap
buru	buruuq
.	muruuq
.	ngintéy
.	umal
buruk	dadaat
.	tak
burung	chèèm
.	chèèp

.	chiyaap
burung belatuk	tentook
burung enggang	chèèp tereek
burung gagak	e'aak
.	eng'aak
burung hantu	kangkuwòòc
.	koot
burung layang-layang	jawèèr
burung merak	chèèp kuwòk
burung murai	biraay
burung pipit	chèèp rèc
burung serindit	chèèp serindét
burung tiak	pachol
burung tiong	tiyong
burung, sejenis	bebalèèq
.	bertòp
.	chèèp chah
.	chèèp cherooh
.	dekuk
.	dooq
.	hunghèèw
.	jelutòò
.	kelengkèèk
.	lenguwaaq
.	mérah matee
.	pajèèh
.	patoh
.	pegeer
.	pergam
.	pikaw
.	pulik
.	sèng

.

.

.

.

burut

busut

.

butir

buyung

tengtook

tereq

tugut

tusèèw

puuk

busut

chemekot

kebeeq

takar

C – c

cabang	chabaak
cabang (jalan atau sungai)	chabaak
cabut	chabot
·	ròc
·	roos
·	tek
cacat	chachat
·	kawèèt
·	kawiit
cacian	pennèc
cacing	chachéng
cadang	chadang
cahaya	chahayaaq
·	chengòl
cair	heer
cakap	belwal
·	buwal
·	chaal
·	dòt
·	pasal
·	suréh
·	uròq
·	yaap
cakar	kapaac
·	kataac
calar	gawaas
·	kerataac
·	ketlaac
camca	chamchaa

campak	bedal
•	buwòk
•	galuk
•	pèc
campur	champor
canai	che'chiis
•	chehchiis
•	chiis
•	chiischiis
cangkuk	cherwèèt
cangkul	changkol
cangkul, sejenis	chebaq
cangkung	jerangkong
cantas	cherèy
cantik	kemèè
•	kemeeq
•	kenmééq
cantum	chantom
capai	jawòt
cara	charee
cara jatuh	huldul
cara memegang sesuatu	che'nap
cara pegang	chap
cari	buruuq
•	cheriyaaq
•	cheryaaq
•	kèèq
carik	chapèh
•	chèèh
•	chèèk
•	chèh
carut	charot

cat	chat
catat	tulés
catuan makanan	risén
cawan	chawat
·	kuléq
cawan getah	put
cawat	lat
cebisan	chapèh
cebok	chidoq
cecair yang pekat	kerlòh
cedok	chidoq
cekap	chempét
cekik	chel'uul
·	cher'uul
celah	balaq
celaka	chelakaaq
cembung	che'op
cemburu	bidiiq
·	chemburuuq
·	hirii
cempedak	mesegu
cendawan	betees
cendawan, sejenis	chenèèr
·	pòk
cengang	cheng'aang
cengkerik	garòòp
·	jarèt
cengkung	biwoop
·	gelahaq
cepat	ge'nic
·	gic
·	ingngaaq

cerah	pintan
cerdik	cherdéq
·	cherendéq
·	cherendéq
cerek	chiréq
cerita	chenaal
·	cheritee
·	chermòòr
·	nehakaaq
cermin	chermin
ceruk	cheroq
cicak	chichaq
·	gareeq
cicak terbang	tekooy
cicak, sejenis	berchèèr sikat
Cik	Chéq
cikgu	chè'guu
Cina	chenghòr
·	Chinaaq
cincang	bèl
·	chak
·	chinchang
·	tèt
cincin	chinchit
cinta	mèèq
cirit-birit	chirét
coklat	chokelet
colok	chuloq
comel	kemeeq
·	kenmééq
condong	che'néér
conteng	chòòt

contoh	misal
·	utus
corak	ragiiq
coret	chòòt
cuaca	chuwachee
cuaca buruk	je'aar
cuaca mendung	tegum
cuai	chuwèèy
·	lalèèy
cuba	chubaaq
·	pandu
cubaan	juluk
cubit	chuwèèt
·	pèèt
cuci	chuchii
·	suuc
cuci muka	laap
·	le'laap
cucu	chachò
·	chenòòq
cucuk	chuchoq
cukup	chukop
cukur	chukor
·	lòòc
cuma	chatuq
·	chumee
·	hat
·	taleh
cungap	chehòòs
cungkil	chewòòs
·	chungkél
·	chuwòòs

·
cuping telinga
curah
curam
curi
curi dengar
cuti

wòk
pook ntak
tuup
gintèl
siic
telingiq
chutii

D – d

daerah	da'érah
daging	menghar
·	sèc
dagu	chakaq
·	jengkaa
dahan	chaak
·	rangwooy
·	rengal
dahi	tahagiiq
·	temagiiq
dahulu	dun
daif	dadaat
·	hajap
dakap	cheduup
daki	chat
dakwa	becharaaq
dakwat	da'waat
dalam	jereeq
dalam badan	katéh berook
damak	dòòk
·	rook saal
·	ròòr
damak, banyak racun	sasééq
damak, sedikit racun	sisééy
damak, tiada racun	semòòc
damar	damar
dan	laq
·	lòq
·	ròq

·	ru
dapat	kep
dapur	deek òòs
·	deek waal
·	waal
dara	daraq
darab	darap
darah	behiip
darah daging	sèc behiip
darah yang keluar banyak	der
dari	ju
·	ken
dari bawah	kentéeq
dari jauh	kenyanaaq
dari sana	ke'siih
·	kenséey
·	kesèèy
dari sini	kendééh
dari situ	kenjiih
dari tadi	kenèèq
daripada	jupadee
darurat	darurat
datang	hool
·	ley
datuk	ataaq
·	atoq
daun	selaaq
daun dedalu	selaaq merikan
daun kesing	memmòòng
daun pemulih	kijaay
daun sirih	kaluk
daun terup	selaaq chot

daun, sejenis	dawaap
dawai	dawèèy
dedak	dedaq
degil	galaac
.	galeh
.	teek
.	tenareh
degus	gerahmééh
dehem	gerhèm
dekat	mèng
.	nyòòn
.	re'nèèq
.	reeq
demam	dekat
.	kereek
.	nya'nyiiq
demam kura-kura	kelaap
demi sedikit	pii'gèq
denai	danoos
denda	dendaaq
dengan	du
.	laq
.	lòq
.	ròq
.	ru
dengar	cherngaay
.	gertéék
.	tenghèèn
dengar dan jawab	berlaak
dengki	chemburuuq
dengkuran	semangar
depa	depee

depan	ngaar
dera	deree
deras	deras
derma	dermee
dewan	déwan
dewasa	ra'naaq
di	ku
·	pa-
di bawah sana	ajerèh
di dalam	kateh
·	katéh
di mana	malòòq
di panah petir	bertah
di rasuk	herlòk
di rumah	padeek
di sana	aséh
·	ateey
·	ensééh
di situ	aséh
·	ateey
·	pajeh
·	pe'èt
di tengah-tengah	danee
·	padeeq
di-	bi-
dia	ileey
·	keeq
·	kééq
·	ki-
diam	sera'ngèq
·	soh
didih	nam

diganggu	serlet
·	serluup
dijodohkan	termuuq
dikahwinkan	termuuq
dinding	gerempiis
dingin	chepèc
·	pechèk
·	sengèc
·	seròòk
·	tehòòk
dipanah petir	berlah
dirasuki	terlòh
diri	diriiq
dirus	cheros
·	cheruk
Disember	Disèmbee
ditimpa sesuatu	teroaq
dodol	dudol
dompet	dabal
dongak	che'ook
·	lengiic
dosa	dusee
dua	duwaaq
·	naar
duduk	geey
·	ka'diiq
duga	chekeet
duit	duwét
·	jerengkèh
duit pengeras	beranglis
dukung	bòq
·	kakòòq

dulu

.

duri

duri rotan

durian

durian hutan, sejenis

dusun

chanuuq

dun

jerlaaq

jerwèèk

sempaaq

bekah

dusut

E – e

edisi	èdisi
eja	ije
ejaan	ne'ijee
ekor	sentaag
emak	keneeng
•	keniing
emas	mas
empangan	empang
•	mpang
empat	empat
enam	ennam
•	nnam
encik	enchéq
indah	indah
enggan	beet
•	nyèq
engkau	hèèq
•	je'ot
entah	ééw
•	tah
•	tééy
enyah	sayaw
erti	ma'ne
esok	helep
•	henleep
•	hupeer

F – f

fail payèl

faraj lèèt

fikir pikér

• serngiiq

foto gambar

G – g

gabus	libot
gadis	daraq
·	menalèh
gagah	chegèh
gagap	gagap
gagau	ròòp
gaharu	gaharuu
gajah	chiik
·	gajah
gaji	gajii
galah	galah
gali	choop
·	kooc
galoh	liik
gambar	gambar
·	wòòk
ganas	pan
ganggu	keratil
ganjil	maa'gat
gantang	gantak
ganti	gantiiq
gantung	jòòl
·	pejòòt
ganyah	ganyah
garau	geruy
·	peraat
·	set
garu	geh
·	gés

gasak	gasaq
gasing	gaséng
gatal	behèc
gatal-gatal	berahèc
·	peraléét
gaul	chukéés
·	gawol
·	pudii
gayung	cheniboq
·	chiboq
gayut	kakòòk
gebar	tombeliq
gelap	kelap
·	keriik
·	relayèk
·	sengep
gelap-gelita	guwèr
·	keramlap-lap
·	lalachòòk
·	lelayèèk
·	senguur
gelembung	kelembong
geletek	lèk
geli	seler
·	serel
geli hati	senglar
·	sengral
geliat	charèèl
gelisah	seriil
gemar	gemar
gembira	kera'meeq
·	la'keq

gemuk	ba'chòòq
gendang	gendang
genggam	koop
gerabak	gerabaq
geram	geram
·	hangat
gergaji	gegajiiq
gergasi	botee
gerhana	rahuuq
getah	chebeer
getah lastik	belada
getil	chuwèèt
ghaib	gayép
·	pe'laat
gigi	lemuun
gigi rosak	giic
gigit	kap
gigitan	ke'nap
gila	gilaaq
·	yèèk
gincu	minchu
golek	guléq
goncang	yòh
gong	ketawaq
gonggok, sejenis	keleeñ
gorek	chekoor
goreng	goréng
gosok	gusoq
·	sempuur
goyang	dol
·	yòh
gua	guhaaq

gua batu	gepgeep
gugur	yòòk
gula	gulaaq
gulai	gulèy
guli	guli
guling	guléng
·	guléq
gulung	gulong
·	lat
·	le'lat
·	lòòr
gumpal	che'iip
·	che'uul
guna	chekoor
·	gunaaq
guni	gunii
gunting	guntik
·	keraac
guntingan	chapèh
gunung	chenan
·	jelmòòl
·	loot
gurau	bertoot
·	chachòòq
guru	chè'guu
guruh	engkuuq
gusi	lengsic
·	lingsic

H – h

habis	be'tòq
·	dah
·	dic
·	dipèq
·	guuc
·	hees
·	hes
·	leboh
·	selèc
·	ti'tòq
habuk	habuuq
hadapan	ngaar
hafal	hapal
haid	begeneey
·	lalaay
hairan	héran
·	kerèq
haiwan peliharaan	man
hal	hal
hala	réémetéé
halang	halang
·	kerlak
halangan	aral
halau	halaw
·	haroq
·	sayaw
·	waay
halau anjing	chééq
halau kucing	pis

halia	kerjaaq
halkum	che'kòq
halus	sòòr
hama ayam	maac
hamil	berket
hampar	dap
.	laay
hampas	sempelah
hampir	bèèk
.	ley
.	mèng
.	reeq
hampir dekat	hembereeq
hampir subuh	hayot
hancing	che'har
.	chengèm
.	chengiis
hangat	se'eep
hantar	ngeeng
hantu	ki'mòòc
.	nyaniiq
hantu air	bidééy
hantu polong	sajow
hanya	chatuq
.	chumee
.	nèq
.	taleh
hanya ini	ninoh
hanyir	pe'ek
.	pel'ih
hanyut	gel
hapak	pengus

harga	hargaaq
.	regaaq
hari	ariiq
.	hariiq
.	jiis
.	tenem
harimau	atañ
.	bagòr
.	berenggas
.	bergas
.	kaap
.	keek
.	mameek
.	mergas
.	nyuuq
.	raak
harimau akar	re'raak iir
haruan, sejenis	kadak
hasil	ke'nep
hasil tuaian	ke'nèc
hasut	cheheer
hati	nòòs
.	nuus
.	riis
.	sengiiq
hati-hati	abòòr
haus	hawos
.	selòòt
hayun	ayot
helai	helèy
helang	kelaak
hembus	tehool

hempedu	kemat
hendak	hòt
.	kuhu-
hendaknya	da'aa
hendap	kerep
hentak	hentaq
hiba	serngòc
hidang	panggaq
hidu	cherngòy
hidung	mòh
hidung berdarah	beròh
hidung yang kembang dan tidak bertulang	kampèet
hidup	mòng
.	réés
.	suuy
hijau	bela'aar
.	bela'eer
.	ber'eel
hikayat	cheritee
.	chermòr
hilang	goh
.	gooh
.	leboh
.	nyep
.	pe'laat
hilangkan	pehilak
hilir	chebaaq
himpun	chatuuq
hina	hinaaq
hingar-bingar	serayòk
hinggal	debaak
.	debèk

.	debeet
.	debèèt
.	deboot
.	dep
.	toop
hingus	siih
hirau	hiraw
hiris	selèèr
.	siyèèt
hisap	beeq
.	loot
.	lòòt
.	nyòq
.	sebòòk
.	sepòòt
hitam	bel'ak
.	rengèh
hitung	benilak
hodoh	dadaat
hormat	hormat
hospital	hospitel
.	sepital
hubung	cheròòt
.	hubong
hujan	maniiq
.	peek
hujan berhenti	hooc
hujan renyai	perasòy
hujung	mòòl
hujung pokok	lemuk
.	tumpuk
hukum	hukom

•
hukuman
hulu sungai
hurung
hutan
•
•
•
•
hutang

sengguuq
hukuman
kachòh
toop
darat
jeres
rimaaq
sengrak
serak
dees

ibu	abeey
•	amèèq
•	keneeng
•	keniing
ibu emas	ibu mas
ibu jari	keniing tek
ibu pejabat	pusat
ibu, mertua	jaaq
•	jenaaq
ikan	kaaq
ikan bilis	kaaq milèh
•	milèh
ikan haruan	ruwan
ikan jelawat	kaaq jelawat
ikan lampam	lampap
ikan liko	liko
ikan yang mudik	léép
ikan, sejenis	kachiiw
•	kasòòt
•	lumè
•	memah
•	perimpin
•	selook
•	siyaq
•	teramis
•	terbul
ikat	bat
•	bek
•	chekaq

•	chekòt
ikut	dalak
•	jooy
•	maayool
ilmu	lemuuq
India	lèl
•	ya'yaap
individu	seng'òòy
ingat	ingat
ingatkan	kajii
ingin	kuhu-
ini	adèh
•	dèh
•	hanoh
insan	seng'òòy
insang	insang
•	sak
intai	intèy
•	lèèp
iri hati	chemburuuq
•	hirii
isi	isiiq
isi pokok bertam	kerumal
Isnin	Senayan
istana	istane
isteri	kenah
isteri pertama	iteree
isyarat	sigenel
itu	ajeh
•	anen
•	aséh
•	ateey

•	èh
•	èt
•	jeh
•	nen
itu dia	ajinèq
itu sahaja	aninen
itulah	humaaka

J – j

jadi	jadiiq
jaga	gerlow
·	jagaaq
jagung	jaguk
jahat	hadees
·	jahat
jahit	che'iic
·	chiik
jaja	jajee
jala	jalaaq
jalan	che'chiip
·	che'niip
·	chiip
·	nòòng
jalan raya	timboq
jam	jam
jamban	chonòòm
·	jamban
jambang	jambang
jambatan	gertaq
jambatan kayu	danoos
jambu	jambuu
jambul	jambol
jamin	jamin
jampi	chenagòh
·	jampiiq
·	tengher
jampi, alatan	balèèy
jampian	jenampiiq

jangan	aga
·	agoq
·	amaay
·	deeq
·	doq
·	ugèq
·	wees
janggut	janggot
jangka	jangkee
janji	janjiiq
jantan	bééq
jantung	jantong
jantung pisang	kèèl
Januari	Jènuwari
jari	chenrèèk
·	jaras
·	jarii
jaring	jaréng
jarum	jarup
jatuh	beraay
·	jeer
·	tegòh
·	yòòk
jatuhkan	perjeer
jauh	behòñ
·	nyaaq
jawab	jawab
jelas	abiiq
·	pintan
jeling	jelèèng
jelutong	bedòk
jemput	ajaq

·	chebòt
·	undang
jemputan	tenglòh
jemu	belèèk
·	me'òh
jemur	lepaaq
·	tiil
jenaka	chachòòq
jengket	jaròòt
jenguk	silow
·	tinyaw
jenis	jenis
jentera pengorek	kèès
·	tachii
jentik	geltèt
jentolak	beloso
jenuh	jenuh
Jepun	Jepon
jerabai	jaas
jerang	pegoh
jerangau	jernòm
Jerantut	Jerantut
jerat	jebaq
·	jerat
jerat tikus, sejenis	chèèr
jerat, sejenis	bakooq
·	dak
·	deek kengròh
·	jenglek
·	kedéék
·	pat
·	ranyaaw

·	sap
jerawat	mòòn
jerit	wiik
jeritan	kenaraaw
jernih	merlong
·	serooy
jijik	bechòòt
·	benchòòt
·	beseng'er
jika	amen
·	asaaq
jilat	beec
jimat	jimat
jinak	kalòòq
·	lagééq
jirus	cheh
·	cheros
·	cheruk
joget	runggén
jolok	chulòq
·	julok
·	ròk
·	suul
jom	goo
·	kòq
jongkang-jongkit	kungkang
jongkit	jungkét
joran	ba'uur
·	bawor
jual	juwal
jualan	jengwal
judi	judiiq

juga	jugaaq
Julai	Julèy
juling (mata juling)	churèèl
julur	leliwaay
Jumaat	Jema'at
jumpa	beleh
·	buruuq
·	jumpaaq
Jun	Jun
junjung	junjuk
·	tangkòl
juta	jutaa

K – k

kabur

kaca

kacak

.

kacau

.

.

.

.

.

kacip

kad pengenalan

kadang

kaedah

kah

kahwin

.

.

.

kain

kain basuhan

kain selimut

kait

.

.

kaji

kakak

kakak ipar

.

serabuuq

kachaaq

kemeeq

kenmééq

chukéés

kachow

katiiq

keratil

pudii

sakat

kachép

paspot

kadang

charee

ka

je'jek

je'jek

jek

jenjek

abat

sahnah

abat gebar

cheroh

kayét

keboot

cheriyaaq

tenèq

ma'nòòq

menaay

kakak ipar, panggilan

kaki

kaktus

kala jengking

kalah

kalangan

.

kalau

.

.

.

.

.

.

kalendar

kali

kambing

kambus

kami

.

.

kami berdua

.

Kampar

kampit

kampung

kamu

.

kamu (lebih dari dua)

.

.

kamu berdua

kenéy

juk

kèktes

mangaay

alah

belaq

rataq

agaq

amen

asaaq

kalaw

kaw

medèy

men

kelènda

nòh

kambik

kup

jééq

ji-

jiiq

jaar

jar-

Kampar

kampét

kampuk

hèèq

je'ot

engkee-

engkeeq

kééq

jerkee-

.	jerkeeq
kamus	kamus
kanak-kanak	sangèèt
kanan	kentòp
kancil	bechook
.	kanchèl
kancing	kanchik
kangkang	kangkak
kapal	kapal
kapal terbang	jèt
kapas	selmel
kapur	kòp
karat	karat
kasar	gesaac
.	pan
kasau	cherak
.	kasaw
kasih sayang	ha'noq
kasihan	na'as
.	sekiyan
.	yayaaq
kata	ngròq
kata ganti nama, posesif diri pertama, diguna selepas kata nama	ng
kata larangan	wees
kata penegas	a-
kata seruan	yuuq
katak	kakèèq
.	kandòng
.	tabèèk
katak puru	tabèèk karòòk
katak, sejenis	sèt

.	tabèèk sempòh
.	tabèèk sèt
katil	katél
kaum	gu
.	kawom
.	maay
.	seng'òòy
kausatif	-r-
kawan	kawat
.	renamiq
.	roop
.	tulan
kawasan	tiiq
kawasan bersih	ranòh
kawasan jerat	kengròh
kawasan larangan	gawar
kawat	kerawat
kayu	jehuuq
kayu api	che'òòs
.	ju'òòs
.	pelnaal
.	rangas
kayu gaharu	gerhar-
ke	gonggrèèng
.	ku
.	ma-
.	nòng
.	nu
ke atas	ditah
.	matah
ke bawah	dirèèy
.	dirèh

.	mati iq
.	merèh
ke dalaman	jengrééq
ke mana	menuung
ke sana	ditééy
.	diteh
ke sini	badéh
.	madèh
ke situ	bajih
ke sungai	mateew
keadaan	che'noh
keadaan yang telah berlalu	chinèèq
kebaikan	benòòr
kebanyakan	bagan
kebas	leryar
kebenaran	bentol
kebuluran	chengwaak
.	lembur
kebun	selaay
kecewa	lenleek
kecil	enchèn
.	kajek
.	ki'jek
.	laleq
.	laléq
.	machòòt
kecut	kechot
kedai	kedèy
.	ransom
kedekut	bakaat
.	benakaat

.	gagak
.	gèèl
.	kariit
.	manyèèq
kegemaran	senukaa
kegeraman	gengram
keguguran	serol
.	serul
kehendak	he'nòòt
kehidupan	sinuuy
keinginan	he'nòòt
.	sengiiq
kejahatan	jenghat
kejang otot	sanyuuq
kejar	hòò
.	teruk
.	waak
kejut	ketiyaa
kejutan eletrik	sòt
kek	kék
kekabu	kekabuuq
kekuatan	kenderat
.	kengwat
kelab	kelap
kelabu	bekur
.	bela'ek
.	kelabuuq
keladi	gak
keladi, sejenis	kemehòòk
kelahiran	yisnòòs
.	yisnòòs

kelakar	senglar
.	sengral
kelakuan	kelakuuq
kelambu	kelambuug
kelapa	je'eer
kelapa sawit	balii
kelat	beket
kelawar	kerawal
kelawar bunga	gerper
kelawar, sejenis	simòòy
keldai	keldèèy
kelentit	kemat
kelicinan	seselèc
kelihatan	nengnèèng
keliling	kelilék
.	keliling
.	keriléng
.	kerkiir
keliru	suwèèk
kelompok	bagan
keluang	lek
keluar	hool
.	kerwal
.	kerwoh
.	leet
keluar air liur dengan banyak.	buk
keluarga	kelamin
.	keluwargaaq
.	kerwalgee
keluarkan	perhool
kelubi	kelubiiq

keluh-kesah	wiik
kelumumur	getaw
kem	kèm
kemahuan	he'nòòt
.	hetnòòt
kemam	kamòm
.	meem
kemarau	hetnòòc
kemas	kemas
kematian	danan
.	danan
kembali	lòòs
kembang	kembang
kembar	kebaar
.	kembaar
.	kerbaar
kembung	kembong
kembung perut	kemòk
.	lempeeq
.	taroq
kemenyan	kijay
kemik	chelihòòt
.	kelhuut
.	lehut
.	lohot
kempis	seròòp
kena	kenaaq
kenapa	hama
.	lama
.	yama
kencing	nanòòm

.	serempét
kencing, air	nòòm
kenderaan dagang	teraq
kendong	kilik
kenduri	kenduriiq
kening	sempooy mat
kentut	heep
kenyang	ba'heeq
kepada	ba-
.	baa
.	ku
.	nòng
.	nu
kepak	kengyèèk
kepala	kuuy
kepul	che'iip
.	che'uul
kepong	kepak
keputusan	keputusan
keras	raaw
kerajaan	keraja'an
kerak nasi	gòs
kerana	keranaaq
.	medèy
kerang	kerèèk
kerani	kerani
keras	chegèh
.	keras
keras hati	teek
keras kepala	teek
kerat	cherèh

.	gel
.	gòòc
.	kerat
kerayong	lungrik
kerenah	akal
kerengga	las gesòòq
kerepek	kerèpéq
kereta	keritee
keri	keriiq
kering	kersoy
.	soot
keringat	seng'ep
kerinting	gerinèl
.	kerinténg
kerja	kerjaq
kerongkong	che'kòq
.	gergook
.	kelungkong
.	rungkok
kertas	kertas
keruh	bekuur
.	kereh
kesan	chenukéés
.	déél
kesat	cheket
kesejukan	sengngèc
kesihatan	kesèhatan
kesuburan	senubuur
kesudahan	senudah
kesukaran	aral
kesumba	kesumbee

kesusahan	senusah
ketam	kantéém
ketam, sejenis	gatay
ketat	chegèh
.	iit
ketawa	le'luk
.	luk
ketiak	kerandook
.	senòq
ketika	waktu
ketua	kepalee
ketua kampung	penghuluuq
ketuk	cheteek
.	gadoq
.	gòq
.	tòòk
ketupat	ketupat
kgm	leey-ng
khobar	gah
.	habar
Khamis	Hamis
khas	has
khayal	séwrisaw
.	terlòh igunik
kibas	kerténg
kicap	kichap
kijang	kijang
.	poos
kijang, sejenis	poc
kikis	kòòs
kilat	beec ngkuuq

.	bibeec
.	cherenglaang
.	cherengliing
kilau	cherenglaang
.	cherengliing
kilo	kiloo
Kinta	Gentaq
kira	benilak
.	kiraaq
kiri	kengwiil
.	kenyaal
.	yaal
kisah	cheritee
.	chermòòr
.	késah
kita	hi-
.	hiiq
kita berdua	haar
.	har-
klorox	keloròk
kokok	chabèh
.	sidaay
kokokan	tadeer
kolam	kulam
komputer	kompiyutee
komunis	kominis
kononnya	angkoh
kopi	kupii
korek	choop
.	kelòk
.	kelooh

kota
kotak
.
koyak
.
.
.
.
.
.
.
kraftangan, sejenis
krusus
kuala
kuali
kuang
kuat
.
kubis
kubur
.
kucing
kucing hutan
kucing hutan, sejenis
kuda
kudis
.
kudrat
kudung
kuih
.
kukah

kote
kutaq
paq
beteec
betey
chachèh
chèh
chèk
chèh
.
tèk
chos
kursus
kuwalee
kuwaliq
kuwòk
chegèh
kuwat
goběs
jirat
penep
kuchik
èr
e'aar
kudaaq
kudil
temaaq
kenderat
kuntus
koy
kuy
chabèh

.	chenengkah
.	peruut
kuku	chengroos
kukuh	kukoh
kukus	kukos
.	te'op
kulim	kulép
kulit	chawòòk
.	geteeq
.	hòòq
.	kapoop
kulit buah	chekòòp
.	chekòòq
kulit kayu	chekòòp
.	chekòòq
kulit langsung	chekoop langsung
kulit rotan	sakòp
kulop	kulop
kuman	kuman
kumbang	gentus
.	ngaak
kumbang, sejenis	jernòòm
kumpul	chatuuq
kumpulan	gu
kunci	keraac
kungkang	kukak
kuning	keloy
.	kunéng
.	pehook
.	rehòy
kunyah	cha'chaaq

.	cherap
.	nyaam
kunyit	remèèt
kupas	cherwòòk
.	gubal
.	pook
kupu-kupu	sirooy
kura-kura	biyukuuq
.	kenòk
.	kuraaq
kura-kura, sejenis	leeq kòh
kurang	kurang
kurang ajar	hadees
kurap	gaas
kurus	sook
.	soor
kurus-kering	rangkèng
kusut	kerinhuut
.	ketaan
.	rengsòh
kutip	chatuuq
.	choot
.	kòòt
.	kutép
kutu	chèèq
.	gertèèq
.	kemayir
kutu ayam	maac
kutukan	pennèèc

L - I

labah-labah	maneng
·	mangheel
·	tangwiik
·	tapeng
·	tawiik
labah-labah, sejenis	mempesan
·	pempesan
labi-labi	pe'aas
labu	labuuq
labuh	peh
lada	ladaaq
lagi	niic
lagilah	gandaaq
lagu	laguuq
lagu sewang	lamuur
lah	jéh
lahir	yòòs
lain	kileeq
·	layén
·	layèn
·	teleey
laku	lakuuq
lakukan	beh
lalai	chuwèèy
·	lalèèy
lalang	lalak
lalang, sejenis	senayan
lalat	rooy
lalu	laluuq

lalui	belas
lama	liiw
·	manah
lama-lama	je-je
·	lelamee
lambai	giwèc
lambat	dadééq
·	lamat
·	lingah
·	luwét
·	pelahat
lampam	lampap
landak	bah gorèk
·	kikès
·	kuus
landak, sejenis	tudèèng
landak, sejenis kecil	pachòòr
langit	baliik
·	rahuuq
langkah pertama	pertamaaq
langsung	langsong
lantai	chengkar
lantai buluh	riis
lantas	teros
lap	giit
lapan	lapan
lapang	lawas
·	luwas
lapar	chemees
·	chuwaak
lapik	lapéq
lapor	riipot

larang	gèèt
laras	ralas
lari	deeq
·	jar
·	jerjar
larian	je'nar
laris	lakuuq
lata	lataaq
lauk	lawoq
lauk-pauk	enteeq
laung	lawong
laut	lawot
lawa	kemèè
·	lawaa
lawan	daméy
·	lawan
layang-layang	layang-layang
layang-layang, burung	jawéér
·	jawiir
layur	dak
·	rayuul
lazat	menghèèt
lebah daun	seneec selaaq
lebah, sejenis	dening
·	luwèèy
lebam	selah
lebar	libar
lebat	lebat
lebih	lebéh
·	lebèh
lebih ukuran	cherlòòn
lega	bejeeh

legar	chawiil
leher	lengiq
·	tangen
leka	bèèt
lekat	che'taat
·	chertaat
lekit	cheket
·	cheraket
lekum	che'kòq
lelah	hòòp
lelaki	kelaar
·	keraal
lelaki, panggilan	yoq
lelaki, remaja	litaw
lelaki, tua	tataaq
lelangit rumah	siléng
lemah	selèy
lemak	ba'chòòq
·	lemaq
lemang	lemang
lemas	chelòk
·	cherlòk
·	iip
lembab	lembap
·	lempeep
lembah	bareh
·	tera
lembap	je'uuc
·	jera'eet
lembik	le'ém
lembing	taròk
·	tiroq

lembu	lembuuq
lembut	jebuq
·	le'ém
·	lembot
·	luwèèn
·	luwèèt
·	seluun
lempar	bedal
·	gas
·	pèc
lena	linaaq
lencun	lenjuun
lendir	leher
lengah	dadééq
lengan bawah	kengriit
lengan hadapan	kenriit
lengkap	lengkap
·	ya
lengkap sehari	tenem
lenyai	dur
lenyap	goh
·	gooh
·	nyep
lenyapkan	pehilak
lepas	telaas
lepaskan	terlaas
lesung	guul
lesung batu	guul batuuq
letak	da'dèèq
·	dèèq
·	dòl
·	peloh

letih	gehèèl
·	kalèy
lewat	lamat
·	lingah
liar	liyar
liat	ketaan
licin	chelèès
·	laac
·	selèc
licinkan	serlèc
lidah	lentaak
lihat	bakééq
·	leet
·	nèèng
lilin	lilèn
lilit	le'lat
lima	limaaq
lindung	bekaba
lintah	lintah
lintah, sejenis	lintaw
lipan	ke'èèp
lipas	gasur
·	sòr
lipat	lipat
lobak	lobaq
lombong	tebooq
lompat	lumpat
longgar	legaaq
·	lòs
longkang	chembook
lontar	galuk
lopong	cheng'aang

lori	luri
·	teraaq
lorong	lurung
lotong	bungar
·	chabèh
·	chenengkah
·	peruut
loya	beseng'er
luah	laal
luar	ibèèq
·	kembèèk
·	luwar
·	pabèèq
·	ruwal
luas	leboh
luaw	legaaq
lubang	hòl
·	lubang
·	lubòk
·	talòh
lubang besar	gahuuk
lubang di tengah pokok	taboh
lubang hidung	lubang mòh
lubang, berlubang	perlòng
lubuk	geel
lucu	senglar
·	sengral
lucut	tek
ludah	getòh
lulus	lulos
lumpuh	kawèèt
·	kawiit

lumpur	luloq
·	payaaq
lumur	sep
luntur	laac
lupa	séém
·	siip
luruh	yòòk
lurus	jeloos
·	joos
luruskan	tergaq
lusa	hupeer utèh
·	tariiq
·	temu'teh
lut	chòòk
lutut	kurool

M – m

maaf	ma'ap
mabuk	beel
Mac	Mac
macam	hirèm
.	macham
macam itu	raha'èt
macam mana	rélòòq
madu	maduu
mahir	chempét
.	cherendéq
.	cherendéq
mahu	bin
.	ha-
.	han
.	heng
.	hòòt
.	hu-
.	kuhu-
.	maw
.	mèèq
mahu dikahwinkan	gigeey
.	ma'mèèq
main	man
.	mayin
main hantu-hantu	mayiin lenlaac
main jadi-jadi	mayiin lenlaac
main kejar-kejar	mayiin lenlaac
main muzik	lèp
makan	cha'chaaq

·	cha'chaaq
·	chaaq
makanan	cha'naaq
makanan berbau asap	chengim
makcik	amòòq
·	waaq
makhluk halus	chemnaaq
makin	makin
makna	ma'ne
malam	kelèm
·	mengòòt
·	tenem
malang	chelakaaq
malaria	kelaap
malas	segaat
Malaysia	Melèsiyee
malu	aas
·	hinée
·	sagaaq
·	selsèèl
mamah	cherap
mana	belòòq
manau	serpéék
mancis	gurès
mandi	mamuh
·	muh
mangga	mangge
manggis	gamus
mangkuk	mangkoq
manis	che'èèt
manja	manjee
mantera	chenagòh

manusia	manusiyaaq
.	seng'òòy
manusia, penjodoh bilangan	urak
mara	lejang
marah	bel'al
.	bere'nuus
.	che'koh
.	lès
.	ròòq
marah, terlalu	mayooq
marak	maraq
mari	bèy
.	joq
.	kòq
.	lah
masak	berchèt
.	berenchèt
.	chèt
.	masaq
.	neep
.	ramuus
masakan, sejenis	chenukéés
masalah	maree
.	masa'alah
masam	ke'eep
.	ke'eer
masih	lekat
masih lagi	tiiq
masin	gerak
.	masit
masing-masing	masék-masék
masuk	cherkap

•	muuc
•	peleet
masuk dlm hutan	dendep
masukkan	cheròòk
•	kerlòk
•	ròòk
masukkan benang	cheròòk
mata	mat
mata kail	kayil
•	kedeeq
•	mataaq kayéél
matahari	mat jiis
matahari terbenam	jenalok
mati	dat
mayat	danan
•	mayat
megah	megah
melahirkan	peri'yòòs
melakukan	uuy
melalui	melalu'ii
melampau	lampaw
•	lampoo
melapor	aduuq
melastik	setit
melawat	derleh
•	suwèèk
melayu	jabe'òng
•	melayu
Melayu	Gòp
melecur	tok
melekatkan	tampal
meleleh	jòòt

•	sejaap
melenyapkan	pehilak
melepaskan	terlaas
melepuh	tok
meletup	peladòh
melibas	rempét
melicinkan	serlèc
melihat	nengnèèng
melimpah	èp
melintang	melintang
melompat	kechaat
melucukan	besengral
meludah	tòh
meluruskan	tergaq
melurut	sempèèt
melurut mengkuang	segiiil
memadam	perlet
memakai kain sarung	beer
memakaikan	perlòk
memang	mimang
memanggil ayam	kuur
memanjakan	kermiiq
memapar	pernèèng
•	ternyòòl
memasak	berchèèt
memasang api	pet
mematahkan	telòk
membbaiki	terbòòr
membalikan	kalèèh
•	kaléén
membangunkan	perjek
membasuh pakaian	sah

membazir	jendaaq
·	pendaaq
membebaskan	terlaas
membeli	ba'liiq
membengkokkan	wèèk
membentangkan	pelaay
memberhentikan	terhan
memberi hidu	perngòòy
memberi sokongan	terhan
memberitahu	aduuq
·	suréh
membongkar	soo
membuat	bahneh
·	uuy
membuat bising	renyah
membungkus	che'òòp
memburu	memuruu
memercik	berachay
·	beranchaay
·	kerachay
memerhati	telèèn
memerintah	merintah
memisahkan	relèy
memotong	putong
·	tas
memotong rumput	jaac
mempan	chòòk
memperhati	petiye
memperingatkan	berlééy
memperlihatkan	pernèèng
·	ternyòòl
memperoleh	terime

memukul	pal
memutuskan	gerchat
menadah	tadah
·	tadòq
·	takok
menahan	terhan
menaikan dan menyirat atap	kelèèq
menaiki kendaraan	tebot
menajamkan	serjèèw
·	terèèh
menakik	kerbaar
·	takoq
menakuk	takoq
menakung	pedek
·	takok
menakutkan	serngòh
menampal	tampal
menanam	berchet
·	che'chet
menanduk	tandoq
menangis	jaap
menantu	mengsaaw
menantu lelaki, panggilan	haar
menantu, panggilan	un
menapis	tapés
menari	gensaang
·	runggén
menarik	sahéér
mencelup	jeremlop
mencungkil	kerwòh
mencuri	se'siic
mendaki	berchat

mendandan (rambut)	daat
mendapat	beri'yas
.	terime
mendapatkan	berkep
mendedahkan	pernèèng
.	ternyòòl
mendekati	pereeq
menderita jangkitan atau penyakit	teroq
mendiamkan diri	ka'diiq
.	kera'diiq
.	kerdéq
.	kerdiiq
.	perendat
mendiang	kemòòc
mendidih	yayoh
mendirikan	perjek
menebas	raròh
menebuk	ruwèèt
menegur	serapaaq
.	tegor
menelentang	berpah
menetas	chòh
.	kèèh
mengacukan jari	te'aal
.	ternyòòl
mengada	la'keq
mengadu	aduuq
mengah	chehòòs
.	hòòp
mengajuk percakapan seseorang	dadééq
.	danuk
mengaku	mengakuuq

mengalir	gel
mengambil	nyòòng
mengambil dengan cepat	seraac
mengandung	berket
.	makòòq
mengangkat	jeet
mengangkat tangan	te'aal
mengantuk	le'nyuup
.	le'ooy
mengapa	lama
.	yama
mengasah	serjèèw
mengasing beras	selòòc
mengasingkan	selaac
mengawan	be'séék
.	bekenan
mengejak	kanuuy
mengejar	beseeh
mengejek	kanyuuq
.	nyee
mengejutkan	yeel
mengekori	beseeh
mengelapkan	kerlap
mengeliat	pe'joot
mengeluarkan	perhool
mengeluarkan kahak	kerhak
mengeluarkan kahak yang dari kerongkong	gerhak
mengeluh	pelehem cherek
mengemam	meem
mengempiskan	peseròòp
mengepung	kerpuk
mengeram	karep

mengeringkan	persoot
mengerjakan	uuy
mengetam bali	ke'nic
mengetam gandum	ke'nic
mengetam padi	ke'nic
menggagau ikan	rengròòp
menggali atau mengorek tanah.	chebaq
mengganggu	kerlat
menggelegak	yayoh
menggeleng kepala	ngèèl-ngèèl
menggeletar	keròk
menggeliat	kuraat
menggigil	keròk
menggigit	rebaac
menggores	kuwèèc
menghalau anjing	berchééq
menghalau ayam	siyoh
menghambat	sek
menghampiri	pereeq
.	terbuuq
mengharungi	res
menghembus hingus	hiis
menghendap	peridik
menghidu	kerngòòy
menghilangkan	pehilak
menghiris	siyèèt
mengigau	bermeer
.	pipuuy
mengikat	sek
mengikis	kuwèèc
mengingatkan seseorang	wèè
mengipas	ripooy

mengiring	chenèèr
mengkarung	mengaròòng
.	mengròòk
mengkritik	tegor
mengkuang	sekiiq
mengkuang, sejenis	sekiiq kebun
.	sekiiq terlaar
mengopek	pèh
menguap	kehòòy
.	kihòòy
mengubati	gaar
.	perlaay
mengumpul	berkas
menguruskan	ba'laaq
mengusik	katiiq
mengutuk	pendiir
menikam	teniroq
.	tiroq
menipu	gerlaw
meniti	door
menitis	serajòt
menjadi	menjadiiq
menjaga	bejagaaq
menjahit	chéék
.	chuk
menjamu	jamuuq
menjatuhkan	perjeer
menjeling	jelèèng
menjerit	hay
.	karaaw
.	kerkéér
menoreh	mutong

Mensoon	Mensoon
mentadak	chengayoong
mentah	beréés
mentera	tengher
menterbalikkan	pekaléén
mentibang	taluuik
mentol	bol
menuai	kèc
menudung	serkop
menumbuk	sèh
menunjuk-nunjuk	terlòh
menunjukkan	pernèèng
.	ternyòòl
menurunkan	cherleh
.	teh
menutup	serkop
menyala	der
menyalakan api	ruup
.	ter'òòs
menyampaikan	perley
menyampuk	gelut
menyangkut	persòk
menyanyi	nyanyiiq
menyapa	serapaaq
menyara	menampong
menyarungkan	serlòk
menyatukan	berkas
menyeberang	doos
.	nyeberang
menyedarkan	berlééy
menyeduk nasi	karèh
menyeksa	pena'as

menyelongkar
menyenangkan
menyerah diri
.
menyerang
menyerakup
menyesal
menyuap
menyuluh
menyumbat
menyumpit
menyusu
.
menyusur
menziarahi
meraba
merah
.
.
.
.
merahsiakan
meraikan
merajuk
.
meranduk
merangkak
meraung
merawati
merayap-rayap
merayau-rayau
merbok

soo
sernang
selénda
selèndaa
memaraaq
serkop
se'rék
soop
sok
sòl
pe'puut
menèèm
permèèm
lòr
suwèèk
rabee
chehèèr
chengòòl
jenghaang
petlaac
rengaañ
kerdiiq
rayaaq
bel'al
rampos
res
ruul
rengkaaw
gaar
lèp
dès
merboq

mereka	ennaay
.	et
.	limaay
.	ma-
.	mabeeq
.	nay-
.	unjiih
mereka berdua	bay-
.	ubaay
merelaikan	relèy
merentasi	res
merenung	telòòt
Meri	Meri
merikan	merikan
merisik	manjat
merobohkan	teeh
meronda	pètrol
meronta	lòc
merotan	rempét
mertua, panggilan	un
meruap	yayoh
mesin	misén
mesti	mestii
mewah	méwah
miang	chengòòr
.	gesèc
mikrofon	mac
mimpi	bakééq
.	empooq
minggu	minggu
mingren	mègerèn
minta	chagòh

•	semaañ
minum	ngòòt
•	nyòòq
minuman	nge'nòòt
•	nge'nòòt
minyak	minyaq
•	senem
miring	che'néér
•	je'jèèr
mirip	kas
•	serupaaq
misai	misèy
misai ikan	nyenyòòm
misal	misal
iskinan	dadaat
•	hajap
mohon	semaañ
monkey, type of	besék
•	tawòòh
monyet	pantèm
monyet, sejenis	besék
•	tawòòh
moyet, sejenis	besik
muat	dan
muda	nyam
•	nyengnyam
mudah	senang
mujur	jampòng
•	nyampòng
muka	miing
•	renees
•	ulah

mula	mulaaq
.	setat
mulut	empaak
muncul	timbol
muncul secara tiba-tiba	cheluñ
muncul tiba-tiba	beleec
mungkin	gamaq
.	kemoo
muntah	ka'keeq
.	ke'mak
.	keeq
muntah bayi	belòòk
murid	murét
musang	jajòòk
.	lensèèk
musang hitam	le'munchut
musang, sejenis	ngengsèèk
musim	gus
.	musém
musim gugur	chereey
musim luruh	chereey
musuh	daméy
.	maraaq
.	musoh
muzium	musiyum

N - n

nafas	lehem
nafkah	senglòòq
naik	huuc
najis	sengrèèt
nak	heng
nakal	chengòòr
·	hadees
·	miir
nama	muh
nama timbangan	mboong
·	piyook
nama timbangan perempuan	emboong
nama, lelaki	bah
nampak	bakééq
·	low
·	nèèng
nanah	bembeek
angka	angkaaq
nanti	dò
·	dòh
·	pòòc
napoh	napoh
nasi	chanaaq
nasib	nasép
nazak	chenaq
negara	negaree
negeri	negriiq
nenas	denas
nenek	ajaaq

nenek moyang

nganga

·

niat

·

nipis

nombor

November

nyamuk

·

·

·

nyanyi

nyawa

nyiru

jenaang

aang

cheng'aang

niyat

sengiiq

ensèy

numbor

Novèmbee

galul

hèp

kemeet

sebèc

julak

nyawaaq

jempiir

O - o

Ogos	Ogos
Oktober	Oktobe
oleh	la
·	ya
oles	sep
operasi	operésèèn
orang	seng'òòy
Orang India	keléng
Orang Indonesia	rembèh
orang kurang upaya	dadaat
orang tua	maay ngraaq
orang tua, panggilan jen	
·	jun
orang utan	orang utan
orang yang marah	sergal
orang yang suka	nè'-
orkid	kerak
otak	kel'oop

P – p

pacat	pelep
pada	ba-
·	ku
·	pade
pada ketika dahulu	sengòòn
padahal	padehal
padam	let
padan muka	berèq
·	hemberèq
padat	dal
padi	baaq
·	chengròòy
·	kuraaw
pagar	pagar
pagar, sejenis	rendèèk
·	renèèt
pagi	hupeer
·	pegelap
pagi-pagi	per-peer
paha	lempaaq
pahit	beket
·	kedèc
paip	payèt
·	payéy
pakai	gep
·	lòk
·	pakèy
pakaian	penakéy
·	penakéy

pakaian seragam	yunipòòm
pakcik	abah
.	menah
pakcik, muda	bah
pakcik, tua	akooñ
.	keec
paksa	paksee
paku	pakuuq
palang	kalak
palang kayu	kenalek
paling	paléng
paloh	paloh
panah	panah
panah ikan	chanèk
panas	bekèèt
.	peleit
panas baran	bernòòs
panas, amat	le'jèt
panaskan badan	paap
pancaran matahari	pengrak
pancing	teròòc
pancit	pamchat
pancur	panchor
pancut	cheraac
.	jeraay
pandai	cherdéq
.	cherendéq
.	cherendéq
.	panèy
pandan	panat
pandangan	nengnèèng
panggung	rak

·	sapaat
panggangan	re'nak
panggil	cheréék
·	lawong
panggilan bagi perempuan	kèn
panggilan untuk menantu	leey
pangkal anak damak	beròl
pangkal pokok	jelook
pangkas	cherèy
pangku	cheduup
panjang	chengrek
·	chengruk
·	cherek
·	cheruk
·	lanjot
panjat	berchat
·	chat
·	huuc
pantai	pantèy
pantang	lanaaq
pantas	gic
pantun	pantut
papan	papat
papan hitam	papan hitam
papan pemotong	tatal
para	paraaq
parang	yooc
paras rupa	mat mòh
parau	paraw
·	set
partikel	bo
paru-paru	paru-paru

·	suup
parut	bakat
pasang	dak
·	pasak
pasar	pasaa
pasir	sembèy
pasti	jamin
patah	begéél
·	begut
·	papèh
patahkan	bergéél
·	pèh
patin	patén
patuh	patoh
patuk	sòòt
paya	luloq
·	payaaq
payau	belap
·	belat
·	belééw
·	belooc
·	beluc
payung	payong
pecah	bekah
·	che'eh
·	kar
pedal	rehal
pedas	pedas
·	pejèt
pedih	chòòr
·	pe-liit
·	tehuur

peduli	hiraw
·	peduliiq
pegang	chap
·	lèèw
·	pegak
·	tajaak
pegawai perhutanan	poris
pejabat	pejabat
pejam	pejam
pekan	bareh
·	pekan
pekik	wiik
peladang	bibeselaay
pelahan	pelahat
pelan	pelan
pelanduk, sejenis	napoh
pelangi	chedaaw
pelawat	tenglòh
pelbagai	sa'nikée
pelik	peléq
pelipat	kadòòk
pelita	pelitee
peluh	seng'ep
peluk	cheduup
·	eep
·	kawal
pelukis	pelukés
peluru	peluruuq
pemalas	penigan
pemancing	tengròòc
pemandu	derébaa
pemanggang	senapaat

pemarah	terlampaw bernoos
pembelian	bengliiq
pemberian	ennòòk
pembohong	nè'lengloot
.	nè'lenòn
pembuat	bahbeh
pembunuhan	perendat
pemetik api	chèèp
.	chèm
.	kerchèp
.	sa'pii
penapis	tapés
pencakar sampah	chakòò
pencedok	sesiwoq
pencedok air	cheniboq
.	chiboq
penceduk pasir	penchebaq
pencen	pinchèn
pencuri	nèq se'niic
pendapatan	ke'nep
pendek	kuntik
.	kutiq
.	lèng
.	patiiq
pendiam	kerendiiq
.	pediyam
penduduk	maay
.	seng'òòy
penerangan	tengrang
pengait	kemboot
.	kengboot
pengalas	rekal

pengaruh	pengaroh
pengayuh	kenayoh
penggiling	sengkalat
penghadang	saaw
penghulu	penghuluuq
.	pungluu
penghuni	maay
.	seng'òòy
penglihatan	nengnèèng
pengorek telinga	kenurèq entak
pengsan	dendat
.	setlep
penguin	pènguwiiin
pengumpan	pengròs
pening	luwiik
.	tengòr
penjelasan	tengrang
penjodoh bilangan untuk rumah	dengneeng
penjuru	jiroq
penongkat	tenungkat
penting	penténg
penuaian	ki'nèc
penuh	mumuc
.	tebeek
penunggu	pennòòñ
penurunan	chingleh
penutup	jerengkòp
.	serkop
penyabar	bernòòs le'ap
penyagat	keniic
penyakit	nya'niiq
.	penyakét

penyakit untut	teluk
penyangga	charuh
·	kengriil
·	nyijaq
·	sengkar
·	tebi layar
penyangkut	senangkut
penyapu	penees
·	penees
penyengat	seneec
·	seneec
penyepit makanan	chenukas
·	chenukéés
·	chungkas
penyidai	senidèy
·	telniil
·	telniil
pepatung	tanòng
perah	perah
·	riit
perahu	perahuuq
perajurit	sojaa
Perak	Péraq
peralatan perubatan	chenaaw
peram	perep
perang	perak
·	rehaak
perangai	perangèy
·	ragam
perangkap	perangkap
perangkap ikan	che'aak
·	chedak

·	maréék
perasaan	sengiiq
peraturan kampung	hukop–hukop kampok
perawan	daraq
·	menalèh
perayaan	ngulang
·	rayaaq
perbualan	bengwal
·	ngròq
perbuatan	perabeq
·	tengkar
percakapan	bengwal
percik	chaaw
percubaan	chenubaaq
percuma	perchumee
perdu	perduuq
perempuan	kerdoor
perempuan, nama	wah
perempuan, panggilan	han
·	jajòòk
perempuan, remaja	menalèh
perempuan, tua	jajaaq
pergelangan tangan	chengréék
pergi	et
·	èt
·	wèq
perhati	cheriyaaq
·	cheryaaq
·	pijooy
perhiasan wanita	chekaq
peribadi	seng'òòy
periksa	peréksaaq

·	temaat
perintah	perintah
periuk	lééq
·	liiq
perkahwinan	je'nek
·	je'nek
·	perenggeey
perlahan	lehèèc
·	luwét
perlakuan tidak senonoh	lasèè
permainan	menman
permainan, sejenis	chomplèèt
permintaan	chenagòh
permulaan	tengreq
perpustakaan	deek penaniy
persembahan korban	jenamuuq
persetubuhan	ninòòy
pertahan	pertahan
pertama	pertamaaq
pertanian	tenayaaq
pertanyaan	tenanyaaq
·	tenanyaaq
pertengahan	sema'deeq
perubatan, sejenis	ne'alit
perut	èc
·	ket
pesan	besat
pesanan	bengsat
·	mengsat
·	tirééq
pesawat	jèt
peta	mèp

petai	betar
petang	berkes
.	chehòòy
.	danuuy
.	duuy
.	sengèèt
petang semalam	menaq iduuy
petik	géék
.	haam
.	lèh
.	tòc
petola	petulaaq
petrol	pètrol
pianggang	chenangaaw
picit	chepiit
.	pichét
.	piit
pijak	jak
.	jebaat
pikul	gandar
.	gòl
.	gulap
pilih	piléh
.	tanggam
pimpin	peek
.	rampéék
.	waak
pin	kerinchèèt
pinang	beleek
pindah	deeq
.	jeek
.	jenjeek

pindahkan	perjek
pinggang	wòk
pinjam	pinjam
pintar	cherdéq
pintu	kengleh
.	pintuuq
pipi	kapòòq
.	miing
pisang	telèy
pisang, sejenis	embon
.	mas
pisau	yooc
pisau cukur	yooc chakòò
pisau kecil	chenglèès
pisau mengetam padi	yooc ki'nèc
pita pengukur	taliq tép
pitam	setlep
plastik	plasték
.	setik
poket	pukét
pokok	dendook
.	dudaw
.	jehuuq
.	kéék
.	keneeng
.	keniing
pokok getah	kenèèng chebeer
pokok mati	punggor
pokok petai	kenèèng betar
pokok terap	se'uuk
pokok tualang	lalaw
pokok yang sudah tumbang	charòh

pokok, puncak atau hujung	tumpuk
pokok, sejenis	belak
·	waal
·	wiik
polis	polés
pondok	deek jambòr
·	deek pendeer
·	deek sapaw
·	jambor
·	pendeer
·	sapaw
pondok, sejenis	deek ran
potong	cherèh
·	gajii
·	gòòc
·	keraac
·	kooh
·	mutong
puak	puwaq
puas	bejeeh
·	hòñ
puasa	puwasee
pucat	set
pucuk	puchoq
·	taruk
pucuk paku hutan	ber'aas
pucuk rotan	nòòl
pucuk sayuran	ber
pucuk ubi kayu, sejenis	rayè
·	rayéép
puji	pateh
·	pujiiq

pujuk	pujoq
pukul	keh
·	peet
·	pòh
·	pukol
·	rembook
·	tòòq
pukul drum	tageh
pulang	juk
pulangan	perjuk
pulas	cherwèèt
·	putèèt
pulau	pulaw
pulau air	cheboot
puluh	puloh
pulut	pulot
pun	pen
puncak pokok	tumpuk
punggah	punggah
punggung	kéét
·	kiit
·	sangkil
punggur	karuk
pungut	chatuuq
·	choot
·	kòòt
puntung	puntuk
punya	punyaaq
pupus	siil
pura-pura	bahbeh
pura-pura mati	perendat
pura-pura tidak tahu	kerdèèy

puru

pusat

·

pusing

·

·

putar

·

putih

putik

putus

·

puyuh

puruuq

padéék

sook

chawiil

konaa

puséng

putar

putèèt

biyèèk

putéq

gechat

pe'ngut

puyoh

R – r

Rabu	Rabuu
racik	chèr
racun	rachot
racun damak	rook
racun, sejenis	jenuuq
·	legép
raga	ragaaq
ragam	akal
ragum	ragom
rahang	janggap
rahsia	bersééc
raja	rajaaq
rajin	rajèt
rakam	rakam
raket	rékèt
rakyat	ra'yat
rama-rama	ke'baak
·	kere'baak
·	tawaak
ramah	ramah
ramai	jeng'òòy
·	jeng'òòy
rambah	chah
rambas	gaar
rambut	sòòk
rambut yang lurus	jees
rambutan	legòs
rambutan hutan	li'kooc
ramping	berwòk

rangkak	weet
rantai	rantèy
ranting	chaak
·	rangwooy
rasa	kenjéép
·	rasaaq
·	sengiiq
rata	chekoor
·	rembang
ratus	ratos
raut	chelèès
reben	rèben
rebung	rebook
rebus	gap
·	pegoh
·	te'op
rebut	lòn
redang	rédiang
redup, cuaca	tedeh
regang	lunhòòr
rehat	réhat
rekah	kuwaak
remaja	litaw
rempah	rempah
rendah	kuntik
·	lèng
·	patiiq
rendam	cherkap
·	tebeek
renjis	chaaw
rentap	rentap
renung	serngiiq

reput	babeh
·	karok
reruak, burung	reruwaq
resen	risén
rezeki	reski
·	senglòòq
riang-riang	jarèt
ribu	ribuuq
ribut	bere'pes
·	pes
rimas	seriil
rimba	darat
rincih	chèèr
rindu	riyaak
ringan	hayòq
rintangan	aral
rintis	kòòr
risau	risaw
riuh	chemerbèc
riuh-rendah	hingar
·	riyang
roh	gunik
·	kelook
roh jahat	daak
ronggeng	runggén
rotan	bantak
·	chook
rotan bukit	choong jok
rotan manau	manow
rotan, sejenis	chook keniil
·	chook lak
·	chook liik

•	chook setaaq
•	choong beec
•	serpéék
ruah-ruah, burung	reruwaq
ruam	minghaañ
ruang tamu	deek ibu
•	deek tamu
rujuk semula	jekjuk
rumah	deek
•	genggulang
rumah sewang	deek séwang
rumah yang ditinggalkan	dengraq
rumpai	èc laak
rumpun	pungkaa
rumput	se'èp
rumput dicabut	jenaañ
rumput, sejenis	nyòòq
•	rawèy
runcing	sòòc
•	sujèèw
runtuh	herner
•	yòòk
rupa	rupaaq
rupa-rupanya	angkoh
•	pa'nyaaq
rusa	bah pangkòh
•	bah tabaq

S – s

sabar	sabar
sabit	sabét
Sabtu	Saptu
sabun	sabon
sabung	jabuk
·	nyambong
sah	sah
sahabat	kawat
sahaja	kertiiq
·	pukal
·	taleh
sahih	sah
saiz	bayee
·	mar
·	teninuuy
saja	saje
sakat	sakat
sakit	nyiiq
·	pehoot
sakit hati	chemburuuq
sakit kepala	tengaaw
·	tengòr
sakit kuat	teroq
sakit perut	lempeep
·	lempeeq
sakit ulu hati	che'eel nuus
sakit-sakit anggota badan	seranyuuq
salah	salah
·	sèèq

salai	salèy
salak	jel
salak hutan	kelubiiq
salak, buah	bekòt
salam	salam
sama	réninen
·	samaaq
sama dengan	sekuu
sambal	sambal
sambar	samar
sambung	cheròt
sambut	sambot
·	samut
sampah	beruus
·	ket
·	sampah
sampai	ley
·	léy
·	sampèy
·	tel
·	tibaaq
·	tujuuq
sampaikan	perley
sana	aséh
·	ateey
·	jée
·	peteey
sandar	chendoor
sangat	alè
·	hat
sangat cantik	bernòr
sanggul	sangul

sangka	chekeet
·	sabeeq
sangkar	deek chenabol
sangkut	sòk
sapa	tegor
sapu	gep
·	pees
·	pispees
·	sapuuq
·	sempuur
·	sep
sarang	sinsaak
sardin	sadén
sarjan	sarjen
sarung	sarong
sarung tangan	sarong tek
sarungkan	serlòk
sasa	kerintañ
sasau	sasaaw
sate	saté
satu	naneq
·	nòq
·	nu-
satu hari	tenem
satu persatu	peraneq
sauk	sawoq
·	sesiwoq
sawa batik	tungu bulan
sawah padi	chengròòy
saya	èn
·	èñ
·	éng

·	ng-
·	ng
sayang	hoq
·	hoq
sayap	kengyèèk
sayur manis	merasén
sayur masin	bermasén
·	nengasèn
sayur minyak	berpaaq
se-	nòq
·	se-
seakan-akan bongkok	chengkòn
sebab	medèy
sebarang	sebarang
·	taleh
sebaya	bayee
·	hemar
sebelah	bèèk
·	englaak
sebelah sana	nglaak
sebentar	anol
seberang	kenkatèh
sebij	nume'nat
sebut	seboot
sebutan	semboot
sedak	che'dek
sedang	tengah
sedang duduk	gigeey
sedang menangis	jenjaap
sedang mencuci pakaian	sah-sah
sedang meniarap	ke'kòòp
sedang tidur	bibèèt

•	bu'bèèt
sedap	menghèèt
sedar	sedar
sedia	sediye
sedih	sedéh
•	serngòc
sedikit	gèq
sedut	loot
•	sepòòt
segan	aas
•	sagaaq
•	selsèèl
segar	segar
sehingga	ley
•	sampèy
sejarah	sejarah
sejenis	hòòr
sejenis jerat	gòòk
sejuk	chepèc
•	le'ap
•	pechèk
•	sengèc
•	seròòk
•	tehòòk
sekarang	hunén
•	huwat
•	sariiq
sekejap	anol
•	beramòòs
•	gagèq
•	hoop
sekejap tadi	chinèèq

·	nèèq nèh
sekitar	belaq
sekumpulan ikan	léép
sekupang	sekupang
selalu	selaluuq
selam	selap
selama ini	kerimtep
selangka	selangkaaq
Selasa	Selase
selatan	selatan
selepas	hoot
·	telaas
·	yadah
selerak	bejuhèèk
selesai	dah
·	selesèy
·	siyap
·	ya
selesema	siih
selidik	cheriyaaq
seligi	mataaq
·	seligiiq
selimut	tombeliiq
selipar	selépa
seliuh	charèèl
seluar	serwaal
seluruh	ley
·	seluroh
Semai, orang	Semay
semak	semaq
semak samun	remun
semakin dekat	mereeq

semakin gemuk	hiit
semakin hampir	mereeq
semalam	iduuy
•	sengòòn
semangat	gunik
•	ruwaay
semasa	mase
semat	chuchooq
•	sat
•	semat
sembarangan	ratah
sembelih	get
•	gòòy
sembelit	tengat
sembilan	sembilan
sembur	peròòh
semenanjung	rataaq
sementara	mentare
semomoh	kemumuq
sempadan	sekat
•	sepadat
semua	di'dic
•	dic
•	semuwaaq
semuanya	mungkah
semut	las
•	las siip
semut api	las tep
semut daun	las selaaq
semut, sejenis	las gesòòq
senang	senang
senang mendapat rezeki	mergul

senapang	senapang
senarai	senaréy
sendawa	che'iip
·	ger'eep
·	ger'eep
sendiri	li-
senduk	chidoq
·	kuwar
·	menuuh
·	sendoq
senduk kayu	bilah
sengaja	sengajee
sengal	sengal
sengal-sengal badan	pere'dih
sengat	seec
senget	che'néér
·	lihèèk
sengkalan	sengkalat
senja	jep
·	nyaap
·	senjaaq
·	seranyèp
·	seranyuup
senjata	senjataaq
Senoi	senòy
sentak	belaac
sentak	ganyah
·	jerliir
·	tasaq
sentap	rentap
·	sentap
sentuh	lèèw

senyap	sera'ngèq
·	soh
senyum	kernyim
·	menyèès
seorang	numòm
seorang demi seorang	penumòm-penumòm
seorang diri	haleey
sepah	bejuhèèk
sepah bulan	taluk
sepak	sipaq
·	tendang
·	tenyak
sepana	sepanaa
separas	hit
separuh	dééq
sepasang	kebaar
sepeninggalan	kerundéél
seperti	bagèy
·	dòò
·	sekuu
seperti ini	dò'òdéy
sepit	hapét
September	Sèptèmbe
sepuluh	sepuloh
sepuluh sen	sekupang
serabut	jaas
serai	seraay
serak	set
serang	tempor
serangga	chèh
·	chèèq berenggas
serangga, sejenis	chapoot

·	churii darah
·	jòòp
serapah	chenagòh
serasi	mamèèq
seratus	seratos
serbuk	serboq
sergah	hèc
serigala	chooq liik
serkup	serkop
serong	chenèèr
seronok	senukaa
·	sernoq
seru	chagòh
·	chenagòh
serupa	réninen
·	serupaaq
seruyan	kemumuq
sesak nafas	hòòp
·	seloot
sesat	rooc
setahun	setahot
setakat	hat
setempat	nulòòq
setengah	dééq
seterika	seterikaa
seteru	daméy
setiap	jap
setuju	kenaaq
·	setujuuq
sewang	be'aséq
·	belamur
·	chenteek

shampu	sèmpoo
sial	chelakaaq
siamang	heel
·	mawaaq
siang	choq
·	chuuq
·	yah
·	yahnah
siap	siyap
siapa	booq
siar-siar	ròh
siasat	cheriyaaq
sibuk	siboq
·	yaal
sidai	chelééy
·	sidèy
·	tiil
sifat monyet	sernaak
sigai	chekò
sihir	tengher
sijil	sijél
sikat	suguu
Sikh	Benggali
siku	kanang
·	kanyòng
·	sikuuq
silap	sèèq
silau	baal
siling	siléng
simbah	cheh
simen	simin
simpan	da'dèèq

·	da'nèq
·	dèèq
·	gèp
simpang	chentaak
simpati	na'as
·	yayaaq
simpul	kool
simpulan yang tidak kemas	sooc
sini	padèh
·	panòl
siput	tooq
siput babi	kalooq
siput, sejenis	kembuwèèy
siram	cheh
·	cheros
·	cheruk
sirih	siréh
sirip di atas ikan	chèèr
sisi	chenèèr
sisik	siséq
sisip	bat
·	chekéés
·	sat
situ	jiih
·	panen
siulan	henòòng
·	henòòng
skru	sekeru
soalan	tenanyaaq
sombong	sumbong
sondol	simbat
sorong	seer

•	ser
sotong	sutong
suam	se'eep
suami	gensiid
•	ngensiid
suami-isteri, panggilan	hey
suap	se'noop
•	se'noop
suara	suwaraaq
suatu upacara	pasaar
subuh	empem yah
•	ipeer
•	mpem yah
•	yanah
subur	subor
sudah	dah
•	la
•	telaas
•	ya
•	yadah
sudah koyak	tatèèk
sudah masak (makanan)	chèèt
sudah pecah	cheng'eh
sudu	sikang
•	suduug
sudut	jiroq
suka memberi	menghaar
sukar	susah
•	tengréq
•	teréq
sukar dibuka	chegèh
suku	maay

•	seng'òòy
sumpah - sumpah	dalòòk
sumpit	puut
sumpitan	belaaw
sungai	batak ariiq
•	teew
sungai kecil	terayèl
sunyi	sera'ngèq
•	soh
supaya	da'aa
•	dèq
surat	surat
suratkhabar	pèpaa
suruh	òòr
susah	hajap
•	susah
•	tengréq
•	teréq
susah hati	serngòc
susu	susuu
susun	chatuuq
susunya	mennèèm
susur	sadaar

T – t

tabung sumpitan

tabur

tadi

.

.

.

tahan

.

tahi

.

.

tahi bintang

.

tahi hidung

tahi lalat

tahi mata

tahu

tahun

taip

tajam

.

.

.

.

.

.

.

tajamkan

tak

lek

ruuy

chinèèq

jinèèq

nèèq

nèèq nèh

ampuuq

tahan

èc

èq

sengrèèt

èc perlooy

kelook manaw

èc mòh

mool

èc mat

panèy

tahot

tayép

che'chiis

chebat

chehchiis

chiis

chiischiis

sòòc

sujèèw

tajap

sòòr

pèq

tak sabar	kengròk
tak tahu	kedèy
takik	takoq
takuk	takoq
takung	dendeeq
takut	sengòh
tali	chinchook
.	chook
.	taliiq
tali air	terayèl
tali perut	chook èc
tali pinggang	chengkòt wòk
taman	chet
tamat	tamat
tampi	geep
tan	tan
tanah	tiiq
tanah liat	gabéng
.	tiiq lòòk
tanah runtuh	garaac
.	rebaq
tanak	gap
tanam	che'net
.	choop
.	tap
tanaman	che'net
tandas	chonòòm
tandatangan	sayin
tanduk	baluq
.	simbah
.	tandoq
tangan	tek

tangga	rangkal
tanggal	kerloot
.	laac
.	tek
tangguh	tundee
tanggungjawab	tanggongjawab
tangis	jaap
.	jenaam
tangkal	se'nak
tangkat	tenangkal
tanjung	tanjong
tanya	kerèq
.	tanyaaq
tapak	tapar
tapi	tapiiq
tarah kayu	leek
tari	runggin
tarian, sejenis	chachii
tarik	héér
.	jèèk
.	jòn
.	jònñ
.	joot
.	rampaañ
.	ruñ
.	taréq
taruh	tareh
tasik	taséq
.	tebooq
tauliah	tawliyah
tawar	belap
.	belat

.	belééw
.	belooc
.	beluc
.	panchiq
tayar	tayaa
tebang	giiq
tebas	chah
.	gòòr
.	koor
.	ròh
tebing	berimbiq
tebing sungai	tebék
tebu	buus
tebuan	laniing
.	naniing
tebuan tanah	ook
tebuk	pachooq
teduh	le'ap
.	le'oop
tegak	joos
tegap	chegèh
tegar	teek
tegur	muur
.	tegor
teh	téh
tekan	tekan
tekukur	tekukor
tekun	lepuñ
telah	la
.	ya
telah sembuh dari sakit	ches
telan	liip

telangkup	jerkòòp
telanjang	palaaq
.	telanjang
telap	chòòk
televisyen	tiwi
telinga	entak
telur	ket
.	pengleek
tembak	témbaq
tembakan	bendéél
tembakau	bakaw
tembelang	kot
.	temelang
tembikai	temikèy
tempat	tang
.	tempat
tempat curam	chenareet
tempat jemuran	senidèy
tempat lain	ma'gat
tempat laluan air	ge'nel
.	ge'nel
tempat perhentian	danem
tempat rumput dicabut	jenaañ
tempat simpanan	geloq
tempat tidur	da'naq
.	da'naq
tempat tunggu	pinòòñ
tempat, nama	kelubiiq
tempias	berachaay
.	peraay
.	perasòy
tempur	tempor

tempurung kelapa

temu

temuduga

tenat

tendang

.

.

tengah

.

tengah hari

tengah malam

tengah tidur

tengah-tengah

tengas, ikan

tenggelam

tenggiling

tengking

tengkolok

tengkuk

tengok

tenteram

tenyeh

.

tepat pada sasaran

tepi

.

tepos

tepuk

.

terang

.

.

seboq

beleh

temuduge

teroq

sipaq

tendang

tenyak

dajiis

danee

bagi duwe jeri'tep

bagi duwe mengòòt

bibèèt

sema'deeq

tengas

kernyeet

jool

hay

tengkuloq

tangkòòk

nèèng

semiaq

gesic

tasaq

teroq

chenèèr

kerkiir

lempòòs

pòòk

tepoq

abiiq

chernaaq

law

.	low
.	terang
teratai	teratèy
terbakar	ngeec
terbalik	bekalén
.	seréh
terbalikkan	pekaléén
terbang	hèèk
terbeliak	lòòt
terbiasa	lèñ
terbuka	paloq
tercacak	panting
tercekik	hèk
teresak-esak	sek-sek
tergantung	se'sòk
tergelincir	saruul
terhegeh-hegeh	lehèèc
teriak	aduh
.	cheréék
.	wiik
terima	terime
terjerat	heeq
terjun	bertèc
.	taaw
terkam	jerbaq
.	jeròòp
terkebil-kebil	kebèèr
.	kekertèp
terkejut	ke'jet
.	keranyeet
.	kere'jet
terkena benda panas	pelat

terkena duri	biraac
terlalu	alè
terlalu keras	cheng'gèh
.	cheng'gèh
terlalu luas	cherlòòn
terlalu panjang	cherlòòn
terlalu rendah.	cherlòòn
terlalu tinggi	cherlòòn
terlanggar	tades
terlatih	chempét
terlentang	papah
terletak	deldòòl
terlondeh	sate
.	tatek
termenung	temenung
ternakan	pengréeés
ternganga	reng'aang
terompèt	terompèt
teropong	terupong
terpa	derleh
terpenting	utamee
terpijak lubang	serloh
tersadung	tades
tersangat keras	cheng'gèh
.	cheng'gèh
tersangkut	heeq
.	laar
.	raal
.	se'sòk
tersedak	seladiik
tersekat	laar
.	lòòk

.	se'sòk
tersengih	lenyiim
terserah	saraaq
tersesat	ri'rooc
tersimpul	si'sooc
tertanggal	sate
.	tatek
teruk	chenaq
teruna	litaw
terundur	jere'leet
terung	teròk
terurus	semiyaq
terus	teros
tetak	tèt
tetamu	tenglòh
tetap	pasak
tetapi	kadòò
.	tetapiiq
tetas	chèès
tetek	mèèm
tiada	be'tòq
.	dipèq
.	hentòq
.	hes
.	pèq
.	ti'tòq
.	walah
tiada rasa	panchiq
tiada selera makan	pèq sedap empaak
tiang	chenòòl
tiap	jap
.	tiyap

tiap-tiap	jap-jap
tiarap	kòòp
tiba	hool
.	tel
.	tibaaq
tiba-tiba	aléh-aléh
.	berleec
.	bernòl
.	cherlòòn
.	cherluun
.	ku-
tidak	pèq
.	tòq
tidak baik	dees
.	ni'nic
tidak berhati	chuwèèy
tidak bersuara	sera'ngèq
.	soh
tidak boleh	wees
tidak cantik	ni'nic
tidak elok	dadaat
.	nic
tidak hujan	hooc
tidak lain daripada	chumee
tidak lebih daripada	chatuq
tidak mahu	nyèq
tidak mahu berenggang	ta'dadéq
tidak mampu mencapai	behòc
tidak melepaskan	terhan
tidak mendapat rezeki	sasèq
tidak mengapa	haleq
tidak mengendahkan	primaay

tidak mentah dan boleh dimakan atau diminum.	chèt
tidak menyahut	perenteek
tidak mungkin	kendòq léq
tidak peka	chuwèèy
tidak pekat	chalow
tidak peramah	sool
tidak sependapat	tareh
tidak tahu	ééw
tidak tentu	selirsuwèh
tidak terikat	telaas
tidak tidur	bejagaaq
tidur	bèèt
.	bibèèt
.	biyaat
.	daaq
.	de'daq
tidur lena	jenaq
tidur sampai tengah hari	perendat
tiga	niq
tikam	chòk
tikar	cheruuq
tikus	hòòr
.	keniiq
.	perook
tikus mondok	rengrut
tilam	tilam
timah, sejenis ular	tengwak
timba	ayan
.	beldi
.	cheniboq
.	chiboq
timbul	himul

.	timbol
timbus	kerup
.	kup
timpa	cherteh
timur	mengkah
tin	jerékéén
.	koq
.	tén
tinggal	geey
tinggalkan	wees
tinggi	chengrek
.	chengruk
.	cherek
.	cheruk
.	lasiik
tinggi hati	sumbong
tingkap	tingkap
tinjau	tinyaw
tinta	da'waat
tipu	alaam
.	bede'ah
.	lenglout
.	lenòòn
tiram, sejenis	hawaap
.	sawaap
tiru	maayool
.	tirééq
tiup	alòòt
.	pooy
.	tehool
.	tuhaal
tok batin	penghuluuq

tokek
tolak
.
tolok ukuran
tolong
.
tombak
tong gas
tongkat
tongkat ali
tonyoh
topi
topi untuk upacara sewang
torehan
.
trak
tua
.
.
tuai
tualala perempuan
tuan
.
.
tuang
.
tudung
.
tudung saji
tuhan
.
Tuhan

takoq
juhak
tulaq
tenluk
bantuq
tulok
mataaq
gès
tungkat
jelaas
tasaq
tupii
bilang
menutung
menutung
teraaq
engraaq
jinjòòp
ngraaq
tuwéy
lat
jenaang
keel
tuwan
kòh
tuup
serkop
tudok
sangééy
jenaang
nyenaang
Tuhan

tuju	tujuuq
tujuan	réémetéé
tujuh	tujoh
tukar	kalèèh
.	salét
tukul	tukol
tulang	je'aak
tulang belakang	je'aak cheloot
tulang punggung	je'aak sangkèl
tulang rusuk	cheres
tulis	chòòt
.	tulés
tumbang	kòl
.	yòòk
tumbuh	chuwaay
.	leet
.	loor
.	lòòr
.	ròòl
tumbuhan	mendee loor
tumbuhan, sejenis	èc laak
.	jenuuq
.	selbòq
.	tampoq
tumbuk	tumboq
tumit	chanòng juk
.	keneel
.	kulèèq
.	tumit
tumpah	kakòh
.	saruuq
tumpul	belek

tunang

tunas

.

tunda

tunduk

.

tungau

tunggu

.

tuntut

tupai

.

tupai kecil, sejenis

tupai tanah, sejenis

tupai terbang

tupai, sejenis

.

.

.

.

turun

.

.

.

.

.

tusuk

tutup

.

tutup mata

tutur

tunang

cherdòl

loor

tundee

ngòòp

tungiiq

beruuy

pet

pòòc

tuntot

cherèk

perook

cherlèès

chooy

senuk

chemal

lat

lengòs

tahòòr

taraang

cheleh

chereet

cherleh

cheteh

gertee

gerteeh

chòk

keet

tutop

perbèèt

belwal

U – u

ubah	ubah
uban	sakòòl
ubat	mèdikel
.	penglaay
ubat gigi	penglaay lemuuñ
ubat, sejenis	tepook
ubi	hubiiq
ubi hutan, sejenis	bekoy
ubi kayu	bejehuuq
.	beraaq
.	galèè
.	kayuu
.	sòq bejehuuq
ubun	labuut
ucapan selamat	abòòr
ugutan	hihòy
ukir	ukèr
ulam	ulap
ulang	ulak
ular	tajoq
.	tijiiq
ular daun	tijiiq selaaq
.	tijiiq selaaq
ular kapak	tijiiq rekoop
ular sawa	relaay
ular sawa batik	tungu bulan
ular senduk	seliiq
.	tijiiq seliiq
ular tedung selar	jelakeh

ular timah	tengwak
ular, sejenis	karook
.	tijiiq karook
.	tijiiq selarah
ulat	kemòòr
.	kemuur
ulat gengulung	taluuq
ulat gonggok	siwééy
.	taluuq
uli	loop
umbut	muc
umpan	engrat
umur	umor
undang	ajaq
.	undang
undur	jerleet
.	kernyeet
.	lòòs
unggis	rèc
unggu	ungnguu
unggun api	pepòòl
ungkapan apabila menghidu yang bau busuk	seng'èèk
ungu	mat setar
uniform	yunipòòm
untuk	ha
upacara berhala	kebut
upacara perubatan	ramuul
urat	urat
urut	urot
usah	wees
usaha	chubaaq
usap	sempuur

usia

usik

.

.

.

.

.

usus

utama

umor

gerudak

keratil

lèèw

petiir

sakat

uséq

chook èc

utamee

W – w

wad	wat
wajah	renees
·	ulah
wak-wak, burung	reruwaq
waktu awal pagi	pòq gelap
walaupun	walawpen
wali	walii
wang	jerengkèh
wang persaraan	pinchèn
warisi	je'juk
warna	kale
·	ragiiq
warna, unggu	ungnguu
wujud	mòng
·	tiiq

Y - y

ya   ye

yang   de

·   ileey

yatim piatu re'niik

ye ke   téy

Z - z

zakar   looq

zaman   jaman

zaman dulu   manah entem

zip   se'neer

zoo   zu